

STEFAN CERVATIUC

VETERANILOR 1877-78

ȘI 1918

DIN

CONTRIBUȚIA FOSTELOR JUDEȚE
BOTOȘANI ȘI DOROHOI LA SUSȚINEREA
RĂZBOIULUI DE INDEPENDENȚĂ

- mărturii documentare -

de la oficial Primărie Botoșani	125	35
prezentate oficial de către Ion		
Dimitrovi și Petru Ghilescu din	131	
comandă "La Regimul 1878"	335	
Total	1892	35

...de la oficial Primărie Botoșani
prezentate oficial de către Ion
Dimitrovi și Petru Ghilescu din
comandă "La Regimul 1878"

Secretar: G. I. Vrăncescu

Ștefan Cervatiuc /
*Contribuția fostelor județe Botoșani și Dorohoi
la susținerea Războiului de Independență
- mărturii documentare -*

- Coperta I: Un batalion de dorobanți din Botoșani pătrunde în reduta Grivița I, reproducere din albumul „*Amintiri din rebelul 1877-1878*”, fond documentar Muzeul Militar Central
- Coperta IV: Asaltul trupelor române asupra redutei Bucova, din apropiere de Plevna. Reproducere din ziarul „*Războiul*”, nr. 327 din 16 iunie 1878

Editura AXA Botoșani – 2002
Director – **Coriolan CHIRICHEȘ**
Tel./Fax 0231/585050

Cartea apare sub egida Primăriei Municipiului Botoșani
© Ștefan Cervatiuc / *Contribuția fostelor județe Botoșani și Dorohoi la susținerea Războiului de Independență - mărturii documentare -*
© 2002 Toate drepturile asupra lucrării aparțin autorului

ISBN: 973-8053-88-9

ȘTEFAN CERVATIUC

**CONTRIBUȚIA FOSTELOR
JUDEȚE BOTOȘANI ȘI DOROHOI
LA SUSȚINEREA RĂZBOIULUI DE
INDEPENDENȚĂ**

- mărturii documentare -

Editura AXA, 2002

INTRODUCERE

Războiul pentru Independență sau Războiul Neatârării, cum a mai fost numit, a constituit un moment de răscruce în dezvoltarea României.

Nu ne-am propus în lucrarea de față să analizăm semnificațiile importantului eveniment. Pentru aceasta cei interesați au la dispoziție una dintre cele mai bogate bibliografii din istoriografia noastră¹.

Din păcate, în această vastă bibliografie concretizată în ediții de documente, în amintiri și memorii ale celor ce au participat direct la evenimente, în articole sau cuvântări etc. fostele județe Botoșani și Dorohoi (care acum formează județul Botoșani) se regăsesc destul de puțin. Vina nu este a cuiva anume, ci se datorează faptului că până în prezent nu s-a reușit să se tipărească măcar o parte din numeroasele documente aflate la Direcția Județeană Botoșani a Arhivelor Naționale sau la Arhivele Naționale Centrale, documente care ilustrează contribuția masivă, materială și de sânge, pe care și botoșănenii au avut-o la cucerirea Independenței de Stat a României.

Pentru suplinirea acestei lacune, de câțva timp, nu prea mult, „biruit-au gândul“ (vorba cronicarului) să scoatem la iveală respectivele documente, având în vedere că se împlinește și suma rotundă de 125 de ani de la proclamarea Independenței de Stat a României, cucerită apoi pe câmpurile de luptă din sudul Dunării, în campania din 1877-1878, cu jertfe și sacrificii imense pentru întreg poporul român, inclusiv pentru locuitorii botoșăneni.

Din punct de vedere militar contribuția botoșănenilor la

¹ Vezi printre altele în acest sens și ampla „Notă bibliografică“ la Colonel Gh. Bejancu ș.a. - „Asalt la redute“, Editura Militară, București, 1969 (în continuare „Asalt la redute“), precum și la Colonel dr. Florian Tucă ș.a. - „Bărați ai datoriei 1877-1878, Mic Dicționar“, Editura Militară, București, 1979 (în continuare „Bărați ai datoriei“).

Războiul de Independență s-a concretizat în participarea la luptele din sudul Dunării a următoarelor unități:

A) Regimentul 16 Dorobanți constituit din 2 batalioane: I Botoșani și II Dorohoi, fiecare cu câte 4 companii formate numai din locuitorii acestor meleaguri;

B) Escadroanele III Botoșani și IV Dorohoi din Regimentul VII Călărași, la fel formate numai din botoșăneni și dorohoieni;

C) Secția din Botoșani a Diviziei a IV-a teritoriale de artilerie în care, însă, pe lângă botoșăneni și dorohoieni, erau și alții din alte județe.

De asemenea mulți botoșăneni, ofițeri, grade inferioare și soldați au luptat în alte regimente de infanterie cum ar fi Regimentul 4 de Linie, regimentul 5 de Linie și Regimentul 7 de Linie sau în alte unități de cavalerie, artilerie, pompieri etc.

Alături de ostașii ce-și vărsau sângele pe câmpul de luptă, o contribuție esențială la obținerea victoriei au adus-o și cei rămași acasă care au susținut din punct de vedere material armata română vitează și eroică, dar încă insuficient înzestrată și echipată pentru ducerea războiului. Să reamintim că era pentru prima dată, după aproape 200 de ani, când o armată română lua parte la un război.

Iată cum rezumă I. C. Brătianu în ședința Camerei Deputaților din 18 ianuarie 1878 condițiile în care se făcuse războiul: „Vă rog să-mi arătați o singură țară în lume care fără să fi avut armată – căci numai 8.000 era toată armata ce aveam noi – fără să fi avut munițiuni de război, nici mantale, nici intendență, nici serviciu de spitale, nimic, ci am pus deodată o armată atât de numeroasă pe picior de război, le-am făcut pe toate într-un moment și cu mijloace atât de restrânse, în o situație financiară din cele mai grele, cu creditul sleit în străinătate și fără chiar să avem recurs la hârtie monedă. Noi am făcut un război cum numai Franța a putut face în 1793, dar fără ca noi să fi trecut prin ororile prin care ea a trecut; la noi nu s-au tăiat capete, nu s-au confiscat averi, nu s-a violat constituția, ci, din contră, am ținut în picioare toate instituțiile noastre fără să se atingă nici una din libertățile care constituie edificiul nostru politic.“

La rândul său, Vintilă Brătianu într-o conferință din 1927 intitulată „Situația internă în care se desfășoară Războiul Neatârării

1877-1878“ sublinia: „Dacă cercetăm cu ce s-a dus din punct de vedere financiar războiul din 1877-78, am putea zice că exclusiv cu mijloacele noastre și cu contribuția benevolă a întregii populații de sus până jos. Fără puțința de a recurge la ajutorul financiar din afară, neavând de la aliatul nostru (Rusia - n.n.) decât un concurs foarte slab, singura noastră nădejde a rămas în mijloacele țarei... Au contribuit mult la această reducere (a cheltuielilor bugetului statului - n.n.) contribuțiile particulare care dau acestui război un caracter și mai național. În fiecare zi apar în Monitorul Oficial liste întregi de donații care înduioșează mai cu seamă prin sumele modeste ce se oferă. Un sătean dă o oaie, altul o oca de brânză, alții cai și cereale, preoți și învățători cu 30-40 lei lunar și funcționarii mici se leagă să dea din modesta lor leafă câte 5 și 10 lei pe lună în tot timpul războiului... . Un alt concurs prețios aprovizionării armatei a fost dat de județe și comune; ele procurau bani pentru arme, care pentru transport spre Plevna, făină și mălai, vite și alimente, cojoace....

Correspondența ministrului de război din acele timpuri cu prefectii arată și câte nevoi erau de satisfăcut, cum trebuia el singur să se îngrijească de ele și concursul efectiv ce dădea țara întregă armatei în luptă“².

În cadrul efortului general, populația din fostele județe Botoșani și Dorohoi, dând dovadă de un înalt patriotism, a răspuns cu promptitudine apelurilor guvernului de a contribui la mai buna aprovizionare și dotare a celor de pe front, a spitalelor, ambulanțelor etc. Sute de documente vorbesc despre masiva contribuție materială ce a situat județele Botoșani și Dorohoi printre județele fruntașe în această privință. Desigur, cea mai mare parte a contribuției a fost obținută prin rechiziții pentru care – mai mult sau mai puțin – s-au plătit ulterior despăgubiri de către stat. În cele ce urmează nu ne vom ocupa însă de această formă de contribuție deși ea a avut rolul primordial în aprovizionarea armatei cu alimente, îmbrăcăminte, animale și mijloace de transport.

Precizăm că numai în fondul Prefecturii județului Botoșani de la Direcția Județeană Botoșani a Arhivelor Naționale există 5 dosare,

² Universitatea Liberă - „Războiul Neatârării, 1877-78“, Conferințe ținute la Ateneul Român, 1927, p. 36-38.

Însumând peste 1500 file document, cu tabele, rapoarte și situații cu rechizițiile de tot felul făcute în județ. Alte mii de asemenea documente, privind județele Botoșani și Dorohoi, cercetate parțial și xerografiate, se află la Arhivele Naționale din București în fondurile Ministerului de Interne și Ministerului de Război. Totalizarea acestor rechiziții ar da, în mod sigur, cifre impresionante.

Ne-am propus însă a ilustra contribuțiile benevole care exprimă și mai pregnant patriotismul de care au dat dovadă și botoșănenii, alături de toți locuitorii țării, în acele momente de grea încercare pentru soarta și viitorul României. Fie direct, la organele administrative locale, fie prin comitetele și societățile înființate în mod special și care își desfășurau activitatea prin liste de subscripție („Comitetul Botoșani al Crucii Roșii“, „Comitetul doamnelor din Botoșani“, „Comitetul femeilor române din Dorohoi pentru ajutorul ostașilor români răniți“, „Uniunea de binefacere Lumina Nouă din Botoșani“ ș.a.) locuitorii celor două județe au donat mari sume de bani, numeroase animale, cantități mari de alimente, îmbrăcăminte și lenjerie, mijloace de transport, scamă și pânzeturi, au înființat noi spitale, au primit și tratat în casele lor pe ostașii răniți ce nu mai încăpeau în spitale.

Menționăm că deși contribuțiile benevole au fost pe toată durata campaniei, în anumite momente, datorită evenimentelor, s-a pus accentul pe strângerea acelor donații și ofrande de care se simțea stringentă nevoie în momentul respectiv.

Astfel, imediat după 2 aprilie 1877, când s-a decretat mobilizarea și concentrarea armatei pe linia Dunării, s-a simțit mai mare necesitate de cai, boi, trăsură și care pentru cavalerie și transport.

În decurs de doar o săptămână, între 17 și 25 aprilie, din documentele ce s-au mai păstrat și aflate la Direcția Județeană Botoșani a Arhivelor Naționale, rezultă că din cele două județe au fost donați armatei de către 19 persoane, peste 50 cai de călărie. Interesant de reținut este faptul că unora din cei ce le fuseseră rechiziționați cai, comisiile de rechiziții, care stabileau și valoarea în bani a cailor, le-au eliberat chitanțe de despăgubire, însă posesorii cailor au refuzat a le primi, declarând că îi donează gratis.

Mai mult decât atât, în listele cu donatorii de cai sunt

menționați mulți cetățeni care, neavând caii lor proprii care să fie rechiziționați sau donați, au donat prin comisiile de rechiziții sume între 200 și 350 lei pentru cumpărarea de cai.

La 5 iulie 1877 Ministerul de Război a trimis o circulară către toți prefecții județelor în care, arătând că, datorită marșurilor și instrucției neîncetate, foarte mulți cai ai unităților de cavalerie au căpătat răni ori s-au îmbolnăvit și astfel au devenit improprie serviciului, solicita să se impulsioneze acțiunea de rechiziționare de noi cai. Printre alte răspunsuri concrete la acest apel menționăm pe cel al Prefecturii Dorohoi, din 9 august 1877 prin care se trimiteau 9 cai oferii gratis de locuitorii unor comune din acel județ, pentru că în lista întocmită sunt trecuți pe de o parte donatorii, iar pe de altă parte numele soldaților dorohoieni din escadronul al 4-lea din Regimentul 7 Călărași cărora li s-au donat caii.

Într-un tabel întocmit la 10 septembrie 1877 de Ministerul de Interne conținând ofrandele făcute pentru armata română în acea lună în județul Dorohoi se menționa, alături de zeci de donatori individuali și pe locuitorii din comunele Suharău, Havârna, Pomârla, Hudeștii-Mari, Brăești, Rădăuți, Darabani, Săveni, Vorniceni, Drăgușeni, Borzești, Sârbi, Avrămeni, Manoleasa, Cordăreni care au donat câte 2 cai și o trăsură, pe cei din târgul Mihăileni care au donat 6 cai și 3 trăsură și, respectiv, un cal. Din documentele depistate până acum se poate constata că în această direcție contribuția botoșănenilor se cifrează la peste 500 cai, peste 100 de trăsură și peste 3400 vite cornute oferite gratis.

După intrarea directă în război și mai ales după primele lupte de la Plevna s-a constatat că armele din dotarea armatei române erau și insuficiente și depășite tehnic. Necesitatea acută de arme mai multe și mai bune a determinat guvernul să facă apel la autoritățile locale și la populație de a procura sumele necesare cumpărării acestora. Răspunzând cu entuziasm apelului din 7 septembrie 1877 prin care M. Kogălniceanu solicita ca fiecare județ să contribuie cu sume pentru cumpărarea a cel puțin 2000 puști moderne „Peabody“, autoritățile și cetățenii din cele 2 județe Botoșani și Dorohoi au trecut imediat la colectarea banilor necesari. Autoritățile județene, orășenești și comunale au schimbat destinația unor sume disponibile din bugetul lor – în fapt tot banii cetățenilor – iar cetățenii particulari

au subscris în număr foarte mare pe listele de subscripție lansate în acest scop.

S-au păstrat și procesele verbale încheiate de 26 de consilii comunale din județul Dorohoi care au donat din bugetul lor sume cuprinse între 100 și 800 lei, totalizând 5716 lei. Având în vedere că cele două județe Botoșani și Dorohoi aveau împreună 116 comune și că toate vor fi donat bani din buget între aceleași limite – deși documentele nu s-au mai păstrat – ar rezulta că, imediat după lansarea apelului lui M. Kogălniceanu, numai consiliile comunale botoșănene au contribuit cu peste 20.000 lei la cumpărarea de arme. Adăugând la aceștia și sumele mult mai mari donate de consiliile orășenești și de consiliile județene, precum și cele de la persoanele particulare (de ex. numai societatea de binefacere „Lumina Nouă“ din Botoșani a adunat pe lista de subscripție 8141 lei) se constată că în fiecare din cele două județe s-au strâns mai mult decât contravaloarea a 2000 puști de fiecare județ, o pușcă „Peabody“ costând 60 lei.

De asemenea, odată cu participarea la operațiunile în sudul Dunării, când din rândul ostașilor români au căzut foarte mulți răniți, s-a simțit o mare nevoie de scamă și pânză pentru bandaje, lenjerie de corp și de pat și alte asemenea obiecte specifice necesare spitalelor și ambulanțelor și care, pe atunci, nu se găseau gata fabricate, ci se confecționau mai mult în gospodărie. Și în acest caz autoritățile au făcut apel la populație. Astfel, ca răspuns la solicitările Ministerului de Război și ale celui de Interne, primăriile Botoșani și Dorohoi tipăresc mai multe apeluri (la 5, 11, 15 și respectiv 12 septembrie 1877) prin care solicită cetățenilor să vină în ajutorul soldaților răniți dăruind scamă, pânză, flanele și ciorapi de lână, sumane și orice haine călduroase.

Din masiva contribuție cu obiecte de îmbrăcăminte donate de populația acestor meleaguri menționăm, doar trimiterea la 20 octombrie 1877 și 20 ianuarie 1878 de către Prefectura Dorohoi către Intendența militară a 292 și respectiv, 227 cojoace în valoare de peste 6000 lei pentru care Prefectura solicită Ministerului de Interne să se adreseze mulțumiri donatorilor prin Monitorul Oficial.

Pentru aprovizionarea armatei populația botoșăneană, în afară de rechiziții, a contribuit cu mari cantități de pâine, fasole, brânză,

vite mari și oi și alte produse donate gratis și consemnate în sute de procese-verbale și tabele cu donatori.

La 8 septembrie 1877, M. Kogălniceanu anunță pe Prefecții județelor Iași și Botoșani că „dintre răniții sosiți în București de la Plevna, un număr însemnat de soldați sunt din aceste județe și în consecință să se ia măsuri de organizare a spitalelor județene pentru primirea și tratarea celor răniți mai ușor ce vor fi trimiși aici“. Drept urmare în Botoșani și Dorohoi se înființează noi spitale, iar mulți cetățeni și-au pus casele la dispoziție pentru tratarea răniților și convalescenților.

Inițial, intenția noastră a fost de a edita un volum de documente asemănător celor 9 volume intitulate „Documente privind Istoria României, Războiul pentru Independență“, Editura Academiei R.P.R., București, 1952-1955 sau celor 3 volume „Independența României - Documente“, Editura Academiei R.P.R., București, 1977, cu o listă de rezumate ale documentelor, în ordine strict cronologică și apoi cu documente transcrise în întregime.

Această metodă este oarecum mai ușoară pentru cel care redactează și este foarte bună pentru documentele care se referă la contribuții materiale ce nu necesită comentarii speciale. Însă, atunci când documentele se referă la eroi, ele își pierd încărcătura emoțională dorită, mai ales dacă cititorul nu cunoaște datele principale ale vieții respectivului erou, pe de o parte, și pe de altă parte din cauza dispersării documentelor, când se respectă ordinea cronologică.

De aceea, pentru eroii botoșăneni individualizați, a căror biografie o cunoaștem și din alte surse decât cele din documentele de război, am socotit că este mai bine să prezentăm mai întâi biografia lor și apoi, grupat, documentele oficiale care se referă la ei, inclusiv cele de stare civilă, de școlaritate etc. care arată legătura lor cu meleagurile botoșănene.

Pentru eroii despre care nu avem date biografice vom cita doar documentele care atestă moartea sau dispariția pe câmpurile de luptă.

De asemenea am socotit că în categoria eroilor pot fi încadrați și acei luptători care au fost decorați pentru faptele de vitejie cu diferite ordine și medalii românești și rusești chiar dacă ei au avut

norocul să nu fie doborâți de gloanțele și obuzele inamice, căci, așa cum se spunea, pe bună dreptate N. Iorga: „nu întotdeauna cel care a fost rănit a dat mai multă dovadă de vitejie în ceasul mării ispite. Glonte nu alege. El trece uneori peste cel care stă în frunte și lovește, orb, în lături sau mai în fund.“ De aceea alături de „eroii morți“, cum plastic îi numea un participant la campanie pe cei loviți mortal pe câmpul de onoare sau pe cei morți prin spitale sau acasă din cauza rănilor și a bolilor contractate pe front, trebuie socotiți ca eroi și supraviețuitorii, răniți sau nu, dar care s-au distins prin faptele lor. Între aceștia îi amintim: pe sergentul Grigore Alucăi din Regimentul 16 Dorobanți (de loc din comuna Salcea, care atunci făcea parte din județul Botoșani) decorat cu „Virtutea Militară“ de argint, „Trecerea Dunării“, „Apărătorilor Independenței“, ordinul rusesc „Crucea Sf. Gheorghe“ și „Medalia comemorativă de campanie“ rusă (i s-a ridicat un monument și un bust în comuna natală și, respectiv la Poradim în Bulgaria), pe locotenent-colonelul Gheorghe Boteanu, comandantul Regimentului 16 Dorobanți, decorat cu „Steaua României“ în grad de ofițer, „Virtutea Militară“ de aur, „Trecerea Dunării“, „Apărătorilor Independenței“ și „Medalia comemorativă de campanie rusă“, pe colonelul Iuliu Dunca, comandantul artileriei Diviziei a IV-a Infanterie pe frontul de la Plevna și apoi al artileriei Corpului de Vest de la Vidin și Smârdan, născut la 7 ianuarie 1825 în Botoșani, decorat cu multe ordine și medalii române și ruse, pe maiorul Alexandru Jippa, comandantul Batalionului I Botoșani din Regimentul 16 Dorobanți decorat cu „Steaua României“ în grad de cavaler, „Virtutea Militară“ de aur, „Trecerea Dunării“, „Apărătorilor Independenței“, Ordinul rus „Sf. Ana“ cl. a III-a și „Medalia comemorativă de campanie“ rusă, pe colonelul Const. Pilat, născut la 10 aprilie 1838, cu studii la Școala de artilerie de la Metz (Franța), numit la 22 august 1877 subșef al statului major general al armatei, decorat cu „Steaua României“ în grad de ofițer, „Virtutea Militară“ de aur, „Trecerea Dunării“, „Apărătorilor Independenței“, ordinul rus „Sf. Ana“ și „Medalia comemorativă de campanie rusă“, și, îl amintim aici în mod special și pe sublocotenentul Matei Eminovici, fratele poetului Mihai Eminescu, decorat pentru faptele sale de arme cu „Steaua României“ în grad de cavaler, „Virtutea Militară“ de aur, „Trecerea

Dunării“, „Apărătorilor Independenței“, ordinul rus „Sf. Stanislas“ cl. III și „Medalia comemorativă de campanie“ rusă.

Despre biografia și cariera militară a tuturor acestor „eroi vii“ se găsesc date mai ample în volumul „Bărbai ai datoriei“ citat mai sus.

În sprijinul afirmației că și supraviețuitorii au fost eroi vine și un document de importanță excepțională prezentat în volum. Este vorba de tabelul nominal al celor morți și dispăruți pe câmpul de luptă 1877-1878 întocmit de Regimentul 16 Dorobanți la 25 iulie 1878 în care alături de morți și dispăruți mai sunt menționați și unii „răniți și duși în concediu“, „prezentat la corp însă a fost rănit“, „rănit la 30 august și acum prezent la corp“ etc. Cu aceste mențiuni acest tabel face foarte bine legătura între botoșănenii „eroi morți“ și botoșănenii „eroi vii“ ai Războiului de Independență.

Pentru cititorii acestei cărți considerăm că mai este necesară o precizare în legătură cu repetarea, în conținut a unor documente referitoare la eroii botoșăneni morți, mai ales a documentelor privind restituirea cailor și a altor obiecte aparținând acestora, repetare ce ar putea fi considerată de unii nu numai obositoare ci și inutilă.

Totuși intenționat am redat toate documentele respective pentru a ilustra atitudinea plină de grijă și de afecțiune, chiar, a reprezentanților autorităților, mai ales a miniștrilor și prefecților de județe care având de rezolvat multiple alte probleme legate de război, nu au neglijat solicitările rudelor eroilor, ci, dimpotrivă au insistat pentru satisfacerea lor. Precizăm că prețul unui cal era cuprins între 250 și 400 lei – o adevărată avere la vremea aceea pentru o mamă cu doi copii de crescut, ca în cazul soției locotenentului Nicolae Cătănescu sau pentru un simplu țăran, ca în cazul tatălui călărașului Chiseliță din satul Curtești.

Subliniem această comportare plină de solitudine a Ministrului de Război și a Prefectului de Botoșani și în cazul eroului Perscarița din satul Pârâu, comuna Tudora. Rănit grav și internat în spitalul București, la dorința lui de a-și vedea mama, însuși ministrul a dispus aducerea acesteia la București pe cheltuiala ministerului, iar când eroul a decedat din cauza rănilor căpătate și s-a ordonat anularea venirii, Prefectul de Botoșani a avut grijă să-l atenționeze pe șeful gării Liteni ca s-o menajeze pe mama îndurerată și să nu-i

spună direct că fiul ei a murit, acest lucru urmând să se facă, mai pe ocolite, prin primăria comunei.

De asemenea, și la documentele privind contribuțiile materiale se vor constata unele repetări sau formulări identice ca în cazul celor 26 de procese-verbale ale consiliilor comunale din județul Dorohoi în care s-au votat sumele pentru cumpărarea de arme și totuși sunt demne de reținut motivațiile diferite ale consiliile respective la schimbarea destinației capitolului bugetar.

Pentru contribuțiile materiale vom prezenta documentele ca atare, în ordine cronologică, cu rezumatul respectiv înaintea fiecărui document și cota unde figurează acesta.

Tocmai din cauza prezentării în mod diferit a documentelor la contribuția de sânge față de cele privind contribuția materială a botoșănenilor la Războiul de Independență am subintitulat acest volum „Mărturi documentare” și nu „Ediție de documente”.

Nu socotim lucrarea chiar perfectă din punct de vedere științific, cu atât mai mult cu cât din varii motive (timpul insuficient, repetarea numelor din tabele în ordine alfabetică ș.a.) nu am întocmit și un indice de persoane. Dar, având în vedere că acest volum va fi distribuit în special primăriilor și școlilor din județ, am socotit neapărat necesară întocmirea indicelui de localități.

Poate la o viitoare ediție, dacă se vor găsi sponsori, să aducem îmbunătățirile de rigoare.

Mulțumesc pe această cale **Domnului Primar al Municipiului Botoșani, inginer Florin Simion Egner**, care s-a implicat cu trup și suflet în susținerea editării acestui volum atât de necesar în cunoașterea contribuției botoșănenilor la epopea neatârării.

Prof. Ștefan Cervatiuc
Direcția Județeană Botoșani a Arhivelor Naționale

PARTEA I
CONTRIBUȚIA DE SÂNGE
A BOTOȘĂNENILOR
ÎN RĂZBOIUL DE INDEPENDENȚĂ

CAPITOLUL I - „ROMÂN ZICE, VITEAZ ZICE“ EROI BOTOȘĂNENI MORȚI

CĂPITANUL MIHAIL ROMANO - „DIN TOȚI CEL MAI VITEAZ“

Puțini cititori cunosc faptul că Vasile Alecsandri în poezia intitulată „Căpitanul Romano“ ilustrează vitejia unui erou real, pe care-l chema chiar Mihail Romano și că acesta era botoșănean de origine.

Nașterea sa este consemnată în registrul mitrical de născuți pe anul 1843 al Bisericii Sfântului Spiridon din Botoșani, în alfabet chirilic, astfel: „La 3 noiemv(rie) s-au născut din legiu(i)ții păr(inți), serdar Enache Romano, proprietar, vârșt(a) 41 ani (și) soția sa Safta, fiica paharn(icului) Herescu vârșta 32 ani, un fiu care, primind botez în 12 noemv(rie), s-au numit Mihail, având naș pe slugeriu(l) Costache Marcu“³.

După cum se observă, Mihail Romano se trăgea dintr-o familie de boieri cu o stare materială care putea să-i asigure o viață

³ Am citat actul de naștere și aici nu numai la documente deoarece în alte consemnări referitoare la biografia lui Mihail Romano se dau date diferite ale nașterii sale, lucru explicabil prin faptul că serviciile de stare civilă s-au înființat pe lângă primăriile abia în luna decembrie 1865, evenimentele de stare civilă (nașteri, căsătorii, morți) fiind până atunci, consemnate parțial, în registrele parohiilor unde locuiau părinții sau persoanele în cauză.

liniștită, fără griji, mai ales că era singurul fiu la părinți, chiar dacă tatăl său a decedat când Mihail avea etatea de 3-4 ani.

Din relatările avocatului Vladimir Șardin din Botoșani care i-a cunoscut familia rezultă că mama sa era o femeie „dintre acele puține care știau să citească și să scrie atât cu slova nouă (alfabetul latin) cât și cu litere chirilice, cu ceardacuri“ și care chiar „citea foarte mult, fiind abonată la ziarele „Trompeta Carpaților“ a lui Cezar Bolliac, la „Românul“ lui C. A. Rosetti, „Ghimpele“ lui Orășanu și „Războiul“ lui Granda“⁴.

Se înțelege că în afară de cursurile școlilor primare și secundare urmate în Botoșani, Mihail și-a desăvârșit educația datorită cunoștințelor transmise de mama sa.

Ar fi putut urma o carieră strălucită în viața civilă însă, la numai 18 ani, în dorința de a-și sluji cât mai bine patria, tânărul Romano se înrolează voluntar în armată, ca simplu caporal.

Periodicul „Monitorul Oastei“ care a apărut în anii 1877-1878 consemnează astfel treptele ierarhiei militare parcurse de Mihail Romano:

15 septembrie 1861 înrolat voluntar caporal în Regimentul 1 Linie
16 mai 1862 avansat sergent în Regimentul 1 Linie
30 august 1864 avansat sublocotenent în Regimentul 4 Linie
2 octombrie 1867 avansat locotenent în Batalionul 3 Vânători
13 august 1870 mutat în Regimentul 7 Linie
3 aprilie 1871 mutat în Batalionul 1 Vânători
27 iulie 1871 avansat căpitan în Regimentul 3 Linie
23 iunie 1872 mutat în Regimentul 5 Linie unde activează până la 30 august 1877 când este ucis în lupta de la Grivița

Același Vladimir Șardin, botoșaneanul vecin cu familia Romano, în amintirile sale, ni-l descrie astfel pe căpitan: „L-am cunoscut personal. Era bărbat frumos, înalt, bine legat și de o putere fizică herculeană, având părul și ochii negri. Izbucnise războiul din 1877. Mă apropiam de 10 ani, când băieții se dau în vânt după uniforme frumoase și epoलेți de aur, visând să mă fac și eu

⁴ Vladimir Șardin - „Din trecutul Botoșanilor - Figuri dispărute“, Botoșani - Tipografia B. Saidman, 1929, p.65-66.

căpitan... Într-o seară de august⁵, cam pe la aprinsul lumânărilor, iată că-și face apariția la noi Cucoana Sevastița însoțită de fiul ei căpitanul Romano, care trebuind să plece a doua zi pe front, venea să-și ia rămas bun de la părinții mei în ajunul plecării...

Căpitanul Romano care salutase cu entuziasm intrarea în acțiune a oștirii române și a prilejului de a face dovada vitejiei sale și a calităților lui ostășești, plin de speranță și încredere în izbândă își luă adio în cele mai bune dispozițiuni sufletești. Nici o presimțire de soarta tragică care-l pândea perfidă pe câmpul de luptă nu încolți nici chiar numai pentru o clipă în sufletul său de viteaz...“.

De asemenea, un ofițer, coleg cu căpitanul Romano scria despre acesta: „Toți îl cunoșteam de om de caracter și cavalier în toată puterea cuvântului... posedă calități ce-l făceau iubit; era admirat atât în viața privată cât și în cea militară, era amabil, vesel, vorba lui era fermecătoare; era înzestrat cu darul cuvântării, așa că-ți făcea mare plăcere să-l ascuți povestind vre-un fapt adevărat sau chiar o snoavă“⁶.

Convingerea că era chemat la înfăptuirea unui act istoric, că sosise „ziua cea mare“ i-a determinat și comportamentul pe teatrul de operații.

Chiar de la începutul acțiunilor militare ale armatei române pe linia Dunării pentru apărarea teritoriului împotriva atacurilor turcești, căpitanul Romano se remarcă prin câteva fapte vitejești de recunoaștere în teritoriul inamic. Pentru aceste acțiuni el este decorat cu „Steaua României“ în grad de cavalier⁷.

După trecerea Dunării, în luptele de la Plevna, îl întâlnim din nou printre cei evidențiați în mod deosebit. Prezent în fruntea companiei sale la atacul din 27 august 1877 pentru cucerirea unui redan din fața Plevnei, căpitanul Romano se arătase – așa cum relatează un martor ocular – „neobosit și netemător în fața focului

⁵ Idem, p. 68. Autorul, probabil și din cauza scurgerii a 52 de ani de la întâmplarea narată, nu mai determină corect luna, care nu putea să fie august deoarece în 16 iulie regimentul 5 de linie a fost primul care a trecut Dunărea, îndreptându-se spre Plevna, iar Mihail Romano nu avea cum să fie acasă. Mai sigur că a fost luna aprilie, când s-a decretat mobilizarea armatei.

⁶ „Asalt la redute“, p. 66.

⁷ „Bărbați ai datoriei“, p. 224.

care ploua din întâriturile turcești“⁸.

La 30 august 1877 în fruntea ostașilor pe care-i comanda el a participat la toate cele trei atacuri inițiale pentru cucerirea redutei Grivița I, ajungând la șanțurile redutei „cel dintâi“. La al patrulea atac, tot în frunte fiind, trei gloanțe vrăjmașe i-au curmat viața foarte aproape de redută.

Pentru vitejia arătată și în această luptă, căpitanul Mihail Romano a fost decorat post-mortem cu cea mai înaltă distincție la acea vreme: „Virtutea Militară“ de aur. O vedetă torpiloare, participantă la luptele pe Dunăre în primul război mondial, a fost botezată, în 1907, cu numele său⁹.

În amintirea morții sale tragice și pentru a da dovadă despre sentimentele pe care orașul natal le nutrea față de pierderea unuia din cei mai viteji ai săi, Consiliul Comunal Botoșani a dat, în 1878, străzii unde se afla casa părintească, în care s-a născut și crescut căpitanul, numele de „Strada Căpitan Mihail Romano“. Vladimir Șardin povestește cu mâhnire că „îndurerata sa mamă ridicase chiar în fața casei un stâlp cu indicarea numelui stradei“, dar, după moartea acesteia, petrecută la 1895, o comisie de consilieri comunali, în 1900, (de fapt în 1899 când s-a întocmit și harta orașului Botoșani cu noile denumiri ale străzilor - n.n.)¹⁰, „a schimbat acest nume, înlocuindu-l cu acel de „Strada Sfântul Spiridon“, și distrugând stâlpul cu vechea denumire. În schimb a dat numele de strada Căpitanul Mihail Romano unei stradele într-o extremitate a orașului, care propriu-zis nici măcar stradelă nu se poate numi, fiind un fel de trecătoare între proprietăți și obișnuit loc de depozitare de gunoaie și alte necurătenii și care în acea mahala poartă un nume pe care mă opresc a-l repeta“¹¹.

Deoarece împrejurările în care a fost ucis eroul sunt redată diferit de către Vasile Alecsandri, în poezia sa, și de documentul-necrolog contemporan morții, spre comparație le cităm pe amândouă cu mențiunea că, în ce ne privește, credem adevărată varianta poetului care se pare că

⁸ Idem.

⁹ Idem, p. 225.

¹⁰ Direcția Județeană Botoșani a Arhivelor Naționale (în continuare D.J.A.N. Botoșani) - „Colecția hărți și planuri, oraș Botoșani“, n.515.

¹¹ Vladimir Șardin, op. cit. p.72.

avea informații de primă mână asupra a ceea ce se petrecea pe teatrul de război. Afirmăm aceasta pentru că așa cum eroul pozitiv, căpitanul Romano, a existat în realitate, tot așa și eroul negativ, colonelul laș, a existat în realitate și el este nominalizat într-un document¹², ca fiind chiar comandantul regimentului 5 de linie și care pentru lașitate pe câmpul de luptă a fost exclus din armată. Documentul reprezintă, de fapt, trecerea în revistă sub formă de notițe zilnice de către maiorul N. Gigurtu, din Statul Major al Corpului de Observație, a evenimentelor din perioada 18 august - 4 septembrie 1877 petrecute pe teatrul de război. Despre ziua de 30 august el notează, printre altele: „De la răniți și alți spectatori oculari aflu că ziua de 30 a fost sângeroasă... Numărul fix al pierderilor noastre nu se știe, e probabil însă că ajunge la 2000 morți și răniți... Trupele noastre s-au condus (au fost conduse - n.n.) foarte bine. Toată lumea s-a condus foarte bine, **afară de colonelul Maresiu, comandantul regimentului 5 de linie, care a fugit de pe câmpul luptei și care pentru aceasta a fost reformat**“.

Iată finalul poeziei lui Alecsandri, inspirată de purtarea curajoasă a căpitanului Romano, „din toți cel mai viteaz“:

„.....Se dase trei asalturi redutei neînvînse,
Tustrele îndrăznețe și crunte, dar respinse!
Și câmpu-ntreg de sânge acoperit era,
Și, cuiub grozav de moarte, reduta fulgera!
În șanțuri, trupuri multe, grămadă răsturnate,
Și altele străpunse, pe dâmburi agățate,
Formau un crud spectacol ce lumii arăta
Cum știe pedestrașul în foc a se lupta!
Romano Căpitanul de trei ori cu ai săi,
De trei ori ajunse la șanțuri, cel dintâi,
Și-acum, retras de-o parte strângea coloana-i ruptă,
Cu ea să se arunce de-a patra oară-n luptă.
De-odată... Cine-ar crede?... Un aspru Colonel,
Ieșind de nu știu unde... pășește drept la el
Și-i zice: „Căpitane, nu-mi place-a ta purtare,
Stai tot în urmă!“ - „Cine?“ - răcnesc în tulburare

¹² Academia R.P.R., - „Documente privind istoria României - Războiul de Independență“ (în continuare D.I.R.), vol.VI, pag.59, doc.92.

Ostașii lui Romano, arși, rumeni pe obraz
 – „El? Căpitanul nostru? Din toți cel mai viteaz!“
 – „Tăcere, copii!“ - strigă Romano la mulțime...
 Apoi, spre Colonelul, c-un aer de mărire,
 Se-ntoarce, îl măsoară c-un ochi plin de dispreț,
 Și-i zice: – „Colonele, de ești și îndrăzneț
 Precât nedrept și aspru, te-ndemn să vii cu mine,
 Să vezi de știu la moarte să merg cum se cuvine!“
 – „Copii, zor înainte l-al patrulea asalt!“
 – „Ura!“ răspund ostașii... iar el, pe calu-i nalt
 Pornește înainte, deprins a merge-n frunte,
 Și zboară... Dar un glonte... Un sol al morții crunte
 Îi vine drept în cale și i s-oprește-n piept...
 Atuncea căpitanul, pe cal stând încă drept,
 Răcnește: – „Colonele, departe ești? Răspunde!
 Cine-i în cap și cine-n coadă? Eu unde? Și tu unde?“
 Apoi, zdrobit, el cade și moare lin zâmbind,
 Căci vede în redută voinicii lui sărind...“.

Coroana de lauri împletită din versurile marelui Alecsandri este cel mai înalt și mai nepieritor omagiu adus amintirii viteazului botoșanean, căci e dreptul eroilor de a se însoți, cu poezia, în nemurire.

*

* *

Documente referitoare la căpitanul Mihail Romano

13

Botoșani, 1843, noiembrie, 3. Actul care consemnează nașterea lui Mihail Romano și botezul său la Biserica Sfântul Spiridon din Botoșani

*

* *

¹³ D.J.A.N. Botoșani - Colecția de Stare Civilă, mitrici oraș Botoșani, registrul nr. 30, fila 8.

14

Turnu Măgurele, 1877, iulie, 9. Comandantul Brigăzii I din Divizia a IV-a, Colonelul Cantilli, raportează pe larg comandantului Diviziei, Generalul Manu, operațiunile principale ale Brigăzii în timpul ultimelor săptămâni și felul de comportare a ofițerilor și soldaților care au atras admirația comandanților ruși.

„... Nu pot termina, Domnule general, fără a aminti Domniei Voastre, raportul meu prin care vă supuneam la cunoștință alte două recunoașteri forțate ce căpitanii Romano și Pruncu, amândoi din Regimentul al 5-lea de infanterie au făcut în zilele de 7 și 8 iunie în Insula Măgura din fața satului Dașova, dimpreună cu trupe de cazaci, unde au dovedit mult curaj și devotament, având a susține mai mult timp focuri contra turcilor ce trăgeau cu forțe superioare contra lor...“.

*

* *

15

București, 1877, septembrie 6. Buletin de la teatrul rezbelului, extras.

„Publicăm mai jos lista completă a morților, răniților și dispăruților în luptele de la Plevna, începând de la 30 august și până în ziua de 4 septembrie, Divizia a IV-a Ofițeri morți: Căpitanul Romano Mihail, din Regimentul 5 de linie...“.

*

* *

16

București, 1877, noiembrie, 21. Necrologul Căpitanului Mihail Romano care îi însoțește portretul apărut în ziarul „Resbelul“.

„Căpitanul Romano Mihail s-a născut la anul 1842*, noiembrie 5 dintr-o familie onorabilă din Botoșani.

La 1861 septembrie 15 se înrolă ca voluntar în regimentul I de

¹⁴ Direcția arhivelor Naționale Istorice Centrale București, (în continuare D.A.N.I.C. București), fond Marele Stat Major, dosar nr. 336/1877, fila 142.

¹⁵ Monitorul Oficial nr. 201 din 6/18 septembrie 1877, p. 5345, col. 2.

¹⁶ „Resbelul”, Nr. 121 din 21 noiembrie 1877.

* Data corectă, cf. actului de naștere, 1843, nov. 3.

Linie, comandat de generalul Solomon, atunci colonel. În foarte puțin timp se făcu cunoscut superiorilor săi. Colonelul Solomon recunoscând într-însul un caracter ferm, robust și o inteligență rară, îl înălță la gradul de subofițer. Nu pierdea nici o ocazie pentru a-și completa instrucția militară.

În școala de scrimă a regimentului s-a distins astfel încât a lăsat suveniri neșterse camarazilor și instructorului său.

În 1864 august 30 fu numit sublocotenent în regimentul al patrulea de linie.

La 1867 noiembrie 2 câștigă gradul de locotenent în batalionul al treilea de vânători și la 1872 ianuarie 1 pe acela de căpitan în regimentul al 5-lea de Linie.

În tot timpul carierei sale militare Căpitanul Romano a servit cu un devotament și o abnegație care făcea pe camarazii săi să-l admire.

În urma atacului de la 30 august, un intim camarad¹⁷ voind să glumească îi zise că ar fi întors capul la dreapta spre a nu vedea un obuz ce izbucnise în apropiere sa.

Această glumă a fost destul pentru ca la asaltul de a doua zi, 31 august, căpitanul Romano cu o armă în mână să se pună în fruntea campaniei sale și să se arunce în foc până când trei gloanțe i-au curmat zilele ca unui erou.

Nici moartea chiar nu l-a scăpat de rapacitatea bașibuzucilor care pentru a-i lua bofortii săi buni i-au tăiat picioarele de la genunchi.

Armata regretă adânc pierderea acestui ofițer care era una din mândriile ei.“

*

* *

18

București, 1877, decembrie, 15. Ministerul de Război trimite Prefecturii Județului Botoșani un mandat de bani pentru a-i înmâna moștenitorilor căpitanului Romano.

¹⁷ Nu o glumă, chiar a unui „prietin intim“, dar nici insulta aruncată de un colonel, care apoi s-a dovedit laș, l-a făcut pe căpitanul Romano să se avânte în fruntea companiei abia la al patrulea atac, căci, prin firea sa de viteaz, el a fost permanent în frunte. Însă varianta lui Alecsandri este mai plauzibilă, fiind confirmată de documente.

¹⁸ D.J.A.N. Botoșani, Fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 9/1877, fila 218.

„Ministerul de Resbel
III-a Direcțiune
Contabilitate
Nr. 8072

Domnule Prefect,

Am onoarea a vă trimite odată cu aceasta mandatul Nr. 2740 de lei 400 cu toate actele complete, spre a se da în primire moștenitorilor decedatului Căpitan Romano, rugându-vă să binevoiți a ne răspunde de primire.

Primiți, vă rog, D-le Prefect, asigurarea considerației mele.

p. Director de serviciu
ss/ indescifrabil
Șeful Biroului
ss/ indescifrabil

D-lui Prefect al Distr(ictului) Botoșani“

Rezoluție: „877, decembrie, 17. Mandatul se va trimite prin Poliție moștenitorilor Căp. Romano, iar de primire se va răspunde.“

*

* *

19

Botoșani, 1877, decembrie, 18. Chitanță prin care mama Căpitanului Mihail Romano atestă primirea unui mandat de 400 lei trimis de Ministerul de Război.

„Chitanție

Subsemnata Sevasta Romano, domiciliată în Botoșani, muma Căpitanului Mihail Romano, fost în Reg(imentul) 5 de linie și mort în lupta de la 31 august anul curent, am primit din Prefectura județului Botoșani mandatul cu nr. 2740 pe suma de lei patru sute, nr. 400, dinpreună cu actele cuvenite la el, costul calului fiului meu, ce s-au trimis de D-lui Ministrul de Resbel cu ordinul nr. 8072, pentru care am dat aceasta. 1877, decembrie, 18. Botoșani.

(Urmează iscălitura cu litere chirilice)

Sevastia Romano“.

¹⁹ Ibidem, fila 220.

*
* *

20

Botoșani, 1877, decembrie, 19. Ciorna răspunsului Prefecturii județului Botoșani către Ministerul de Război prin care confirmă înmânarea mandatului către Sevasta Romano.

„Nr. 11632 877, decemv(rie) 19

D-lui Ministru de Resbel,

Mandatul N. 2740 pe suma de 400 lei primit de la Dv. cu ordinul N. 8072 predându-se, împreună cu actele convenite la el, în primirea D-nei Sevasta Romano, muma decedatului Căpitan Romano, am onoarea a vă face cunoscut spre regulă.“

*
* *

21

București, 1878, februarie 20. Adresă prin care Regimentul 5 Linie trimite Prefecturii Jud. Botoșani două cutii ce conțin lucrurile Căpitanului Romano spre a se înmâna familiei.

„România

detașamentul din

1878, februarie, 20

Regimentul 5 Linie

București

Nr. 22

Domnule Prefect!

Odată cu acesta cu onoare vi se trimite două cutii sigilate ce conțin bagajul Căpitanului Romano Mihail, decedat în lupta de la 30 august 1877, rugându-vă ca dv. să le dați familiei numitului căpitan, iar de a lor primire, vă rog a răspunde.

Primiți încredințarea considerației mele.

Comandantul Detașamentului

Sublocotenent Honcescu

Domniei sale, Domnului Prefect al Județului Botoșani“

Rezoluție, „25 februarie, Primindu-se bagajul, se va regula cele convenite.

P. Prefect, ss/ indescifrabil“

²⁰ Ibidem, fila 219.

²¹ Ibidem, dosar 6/1877, fila 32.

22

Botoșani, 1878, martie 1. Lista lucrurilor rămase de la Căpitanul Mihail Romano și primite de mama acestuia, Sevesta Romano.

„Inventar de lucrurile Căpitanului Romano, în două cufere, în greutate de 57 kilograme amândouă:

- 8 cămeșe de zi
- 6 părechi izmene
- 1 una prostire
- 12 gulere
- 4 părechi manșete
- 4 batiste
- 5 părechi colțuni
- 2 părechi pantaloni de vară
- 1 păreche pantaloni de ținută mare
- 1 tunică, idem
- 1 tunică de pânză
- 1 chipiu cu învelitoare
- 1 o pereche colțuni de lână
- 1 prosop
- 3 părechi cibote
- 1 o păreche botine cu pinteni
- 1 una glugă
- 1 una arșa (??)
- 75 cartușe de revolver
- 1 păreche epolete
- 1 un(a) eșarf(ă)
- 1 una păreche contra-epolete
- 1 un port-epè
- 1 un panpon
- 2 părechi papuci
- 1 una linguriță
- 1 una păreche pinteni

²² Ibidem, fila 34.

- 1 una cutie de chibrituri
- 1 una cutie de tutun
- 1 decret de căpitan și mai multe chitanțe decont de companie
- 1 un bici
- 1 pat de companie
- 1 una plapumă militară
- 1 una perină
- 1 o perie de cap
- 2 cheptine
- 1 una perie de straie
- 1 un șip de voiaj
- 1 una calamară
- 2 două cocarde
- 1 păreche mănuși militare și mai multe cărți și mai multe scrisori particulare.

Toate obiectele de mai sus le-am primit

Sevasta Romano 878 martie I“

*

* *

23

Iași, 1878, aprilie, 10. Adresă prin care Regimentul 5 de Infanterie trimite Prefecturii Județului Botoșani un cufăr aparținând Căpitanului Romano spre a fi încredințat mamei sale din Botoșani.

„România 1878, Aprilie, 10. Iassy

REGIMENUL 5 DE INFANTERIE Nr. 293

Domnule Prefect,

În magazia acestui Depou s-a găsit un cufăr al Căpitanului Romano Mihai, mort în lupta de la Grivița, care se înaintează dvs. cu onoare pe lângă acesta, fiind încuiat de răposatul, a se încredința mamei sale, locuitoare în orașul Botoșani acel district.

Primiți vă rog, Domnule Prefect, încredințarea prea osebitei mele considerațiuni.

Șeful Depoului Reg. 5 Linie

Căpitan Măntulescu

Domniei sale, Domnului Prefect al Districtului Botoșani“

²³ Ibidem, fila 97.

Rezoluție: „Nr. 907, nr. 3015, 11 aprilie.

Primindu-se astăzi, cufăr(ul) se va încredința persoanei în drept, cu regula cuvenită.

P.(entru) Prefect

s.s. indescifrabil“

Însemnare „Cufărul citat, din adresa prezentă l-am primit.
1878, april, 14.

Sevasta Romano“

SUBLOCOTENENTUL ION V. ELEFTERESCU

Printre eroii care și-au jertfit viața pentru neatârnarea țării în atacul de la 30 august 1877 asupra Plevnei s-a aflat și sublocotenentul de artilerie Ion V. Elefterescu, unul dintre cei mai tineri ofițeri ai armatei române.

După unele surse²⁴, s-a născut la 24 iulie 1857 în Botoșani. Urmează aici școala primară și apoi Liceul „A. T. Laurian“ între anii 1868-1875.

Doctorul Gh. Sabin în amintirile sale din război afirmă: „Cu Elefterescu Ion am fost coleg în clasa a VI-a a liceului din Botoșani în 1873-1874. Era fiu de văduvă, care avea o sumedenie de copii și puțină avere. (Lucru neadevărat, căci, așa cum se va vedea, în 1877 tatăl său încă trăia - n.n.). Acesta era cel mai mare, învăța bine și era cuminte. Am sărit împreună clasa a VII-a și el a intrat în școala militară și a avansat în război.“²⁵

Faptul că I. V. Elefterescu a fost un elev strălucit este confirmat și de „Istoria Liceului Laurian“ editată în 1909 cu prilejul sărbătoririi a 50 de ani de la înființare. În „tabloul tuturor elevilor care au frecventat liceul în cei 50 de ani“, Elefterescu Ioan este menționat în clasa I, în anul școlar 1868-1869 împreună cu 59 de elevi.

²⁴ R. Coroamă - „Sublocotenentul Ion V. Elefterescu“ în vol. „Viteji ai neamului, 1877-1878“, editat de Academia de științe sociale și politice și Muzeul de Istorie al R.S.R. București, 1977, p. 230 (în continuare „Viteji ai neamului“).

Vezi și Colonel dr. Florian Tucă ș.a. op. cit., p. 97.

Din păcate, nașterea eroului nu a fost înregistrată în mitricile bisericești în anii 1856-1858 și aceasta nu pentru că nu s-ar fi născut la data respectivă, ci pentru că era un fapt obișnuit ca preoții să nu treacă în aceste mitrici pe toți născuții, căsătoriții sau morții.

²⁵ Dr. Gh. Sabin, „Amintiri din Războiul Independenței“, București, Editura Minerva, 1912, p. 113.

Din cei 60 de elevi înscriși în cl. I, au ajuns în clasa a VII-a, în anul școlar 1874-1875, doar 3 elevi, între care și Elefterescu Ioan, plus alții 2 proveniți din clasele mai mari, care au trebuit să repete niște ani școlari²⁶.

Așa cum preciza Dr. Gh. Sabin, deși Ion Elefterescu a fost înscris în clasa a VII-a a Liceului „Laurian“ Botoșani în august-septembrie 1874, el „a sărit“ clasa, în sensul că a dat examenul de absolvire în particular, înainte de sfârșitul anului școlar (în iunie 1875) din moment ce se înscrie la Școala Militară de Ofițeri din București, începând cursurile acesteia la 24 aprilie 1875.

Timp de doi ani el depune și aici o muncă asiduă, fiind unul dintre elevii cei mai buni ai școlii în însușirea tuturor cunoștințelor militare. Precipitarea evenimentelor internaționale din primăvara anului 1877 și necesitatea întăririi armatei române cu mai mulți ofițeri, în perspectiva intrării în război, au determinat suspendarea cursurilor Școlii Militare în aprilie 1877, elevii anului I fiind promovați șefi de plutoane, iar cei din anul al II-lea, deja foarte bine pregătiți, urmând să fie promovați sublocotenenți după susținerea unui examen prealabil.

Douăzeci și cinci de absolvenți de anul II dau examenul, în ziua de 24 aprilie 1877, I. V. Elefterescu fiind iar printre cei mai buni, clasificat al 4-lea. Imediat după examen, proaspătul sublocotenent este repartizat comandant de secție în baterie a 2-a „Ștefan cel Mare“ din Regimentul 2 artilerie cu care primește botezul focului la primele schimburi de salve între Calafat și Vidin, la 26 aprilie²⁷.

Unitatea sa a apărat poziția din fața Ostrovului Mare de la Calafat care putea fi folosit cu succes de inamic într-o eventuală debarcare.

Serviciul de poziție la malul Dunării, lucrul la câmpul de instrucție pentru a forma tunari care să poată trece cu cinste proba de măiestrie, curaj și abnegație care-i aștepta, cantonamentul, și iar de la capăt, acestea erau puncte cardinale ale vieții ostășești de aici sub

²⁶ N. Răutu - „Istoria Liceului Laurian din Botoșani, 1859-1909“, Botoșani, 1909, p. 13 și 32.

²⁷ R. Coroamă, op. cit., p.231.

care tânărul Elefterescu și-a marcat și aniversarea a 20 de ani de la naștere.

Și totul sub focul artileriei otomane din Vidin care executa bombardamente fără a face economie de muniție. Nu-i vorbă că și răspunsul artileriștilor români lovea adesea drept la țintă, urmare a nenumeratelor ore și zile de instrucție asiduă.

Urmează apoi o lună (27 iulie - 26 august 1877) de marșuri grele de la Calafat la Corabia (unde fusese construit podul de trecerea Dunării) și de aici până la Plevna. Tunurile grele, drumurile proaste, arșița, dar mai ales ploile, sporesc dificultățile acestui marș.

Foarte tânărul sublocotenent I. V. Elefterescu este în permanență alături de oamenii pe care-i comandă, mulți dintre ei mai în vârstă decât el, îi încurajează și-i însuflețește cu exemplul personal.

În noaptea de 25 spre 26 august sunt învinse și ultimele greutăți, toate bateriile din Regimentul 2 artilerie trimise la Plevna, în total 36 de tunuri, sunt instalate pe dealul de deasupra satului Grivița la o distanță de aproape 2,5 km de reduta cu același nume.

La 27 august, I. V. Elefterescu, cu tunurile secției sale susține asaltul trupelor române asupra redanului din fața redutei Grivița I, pe care-l cuceresc.

La 30 august, ziua atacului general asupra Plevnei, secția comandată de I. V. Elefterescu fiind una din cele mai bune, este trimisă în sprijinul vestitei „baterii de la Movilă“, comandată de căpitanul Gheorghe Lupașcu, o baterie avansată, la numai 950 m de reduta Grivița și care, pentru pierderile grele provocate turcilor și-a atras tragerile de contrabaterie ca și ale pușcașilor otomani asupra ei.

Tocmai asta își dorise și sublocotenentul Elefterescu: să fie cu tunurile sale pe acea poziție înaintată de unde tragerile erau mai eficace. Nici nu voia să se gândească la faptul că și riscul era mai mare, în acea poziție roind gloanțele și spărgându-se obuzele turcești mai mult decât oriunde în altă parte.

„Fire blândă, totdeauna vesel, râzând mereu și foarte bun camarad, a murit luptând“, povestește același doctor Gh. Sabin despre fostul său coleg de clasă de la liceul din Botoșani. „Ochea singur. După ce încărcă tunul se urca pe parapet și dădea ordin să tragă, el observând să vadă dacă a ochit bine și dacă obuzul a lovit

acolo unde țintise el. Făcea mare haz când vedea că a lovit unde dorea.

În ziua aceea, zi nefastă pentru bietul meu amic, după ce încărcase tunul și ochise, s-a suit pe parapet și a comandat: „Foc! Bravo, foarte bine“, apoi adăugă: „au tras și ei“ și ca de obicei, a sărit în baterie. Dar după ce obuzul tras de turci a trecut peste baterie, servanții îi spun: „Scoală, domnule sublocotenent, că tragerea turcilor de acum a fost prea lungă.“

Elefterescu, însă, nu mai mișcă. Un sergent pune mâna pe el și-l trage, dar corpul neînsuflețit se răstoarnă. Elefterescu era mort. În momentul de a sări, un glonte trimis din reduta Griviței nr. 2 l-a lovit tocmai în inimă și, când a sărit de pe parapet în baterie, a căzut mort.

Într-o zi a venit din fort un glonte, numai unul, și bietul Elefterescu căzu mort“²⁸.

A fost prima jertfă din corpul ofițerilor de artilerie. Și abia împlinise 20 de ani și o lună...

Documente referitoare la sublocotenentul Ion V. Elefterescu

29

București, 1877, octombrie, 18. Necrologul sublocotenentului I. V. Elefterescu:

„Între ofițerii curajoși care au căzut în preajma Plevnei la 30 august, este și tânărul sublocotenent I. V. Elefterescu abia în vârstă de 20 de ani!

El a căzut fără să tremure, sub gloanțele inamicului și în fruntea ostașilor săi.

Moartea lui a lăsat un adânc și duios regret în sufletul camarazilor și cunoștilor săi. Bunătatea inimii, frumusețea caracterului și agerimea inteligenții îl făcură iubit și stimat în cercul cunoștințelor sale.

Tânărul ofițer Elefterescu a trecut toate cursurile liceale precum și examenul de bacalaureat cu mare succes. Simțind o mare înclinare pentru cariera armelor, el intră în școala militară din

²⁸ Dr. Gh. Sabin, op. cit., fila 113.

²⁹ „Resboiul“, nr. 87, din 18 octombrie, 1877.

București, unde prin zelul, conduita și inteligența lui câștigă iubirea profesorilor și superiorilor săi.

După doi ani ieși la gradul de sublocotenent. Viitorul se răsfața frumos și răzător înaintea lui. Părinții vedea într-însul, comoara inimii lor, sprijinul și reazămul bătrâneții lor. Dar cerul n-a voit ca să se bucure mult timp de acela pe care-l numeau, cu o legitimă mândrie, podoaba casei lor.

Izbucnind războiul, tânărul Elefterescu se aruncă cu tot curajul tinereții. Departe de a-i imita pe unii ofițeri ruși și români, care înconjurau ființa lor cu toate îngrijirile unei prudențe în doi peri, el căuta pericolul. Dar nu l-a căutat mult căci gloanțele inamicului l-au culcat la pământ în acea zi fatală care a răpit țării, și în special armatei, atâtea suflete frumoase, atâtea spirite.

Moartea lui a lăsat în doliu și lacrimi o familie pe care nimic nu mai putea să o mângâie de o asemenea pierdere.“

*

* *

30

Botoșani, 1877, octombrie, 30. Cererea adresată de V. Elefterescu, tatăl sublocotenentului I. V. Elefterescu, din reg. al II-lea de artilerie, către Prefectul Județului Botoșani de a interveni la autoritățile competente spre a i se restitui lucrurile rămase de la fiul său ce a căzut în lupta de la Grivița, la 30 august 1877.

„Domnule Prefect,

Fiul meu I. V. Elefterescu, sublocotenent în regimentul al 2-lea de artilerie, căzând în lupta din fața Plevnei la 30 august, de la el a rămas echipamentul, bagajele, și altele care după cum m-am informat s-ar fi regulat de către locurile competente a se trimite la familie. Până acum însă nu am primit nimica încă.

Vă rog d-le prefect să binevoiți a mijloci ca să primesc lucrurile și cele ce a mai rămas pentru ca măcar acestia avându-le pururea sub ochii mei să mă consoleze că am avut un bun fiu și care și-a jertfit viața în devotamentul ce a avut pentru salvarea scumpei noastre patrii.

Binevoiți vă rog, d-le Prefect, a primi devotamentul ce vă

³⁰ D.J.A.N. Botoșani, Fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 9/1877, fila 104.

conserv,

V. Elefterescu 1877, oct.30

D-sale d-lui Prefect Județului Botoșani“

Rezoluție: „pr. oct. 31. Se face asemenea rugăminte D. Ministru de Război. Ss/indescifrabil nr. 3712, nr. 12128.“

*

* *

31

Botoșani, 1877, noiembrie, 3. Ciorna adresei Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Război, motivată de cererea lui V. Elefterescu, prin care se solicită trimiterea lucrurilor și banilor ce vor fi rămas de la sublocotenentul I. V: Elefterescu.

„N. 1o.237

877 Noemv(rie) 3

D-lui Ministru de Resbel

Domnul Vasile Elefterescu, din urbea Botoșani, prin petițiunea dată acestei Prefecturi înregistrată la nr. 12128, cere a se mijloci dv. pentru a i se regula trimiterea echipamentului, bagaje și bani, ce va fi rămas de la fiul său I. V. Elefterescu, sublocot(enent) în Regimentul al 2-lea de artilerie, căzut în lupta din fața Plevnei de la 30 august. În urmare, comunicându-vă această cerere Dv., cu respect vă rog, D-le Ministru, să binevoiți a regula cele convenite pentru trimiterea obiectelor și banilor rămași de la fiul său I. V. Elefterescu, sublocot(enent).“

*

* *

32

București, 1877, decembrie, 5. Regimentul II Artilerie înaintază Prefecturii Județului Botoșani o sumă de bani și trei colete cu efectele rămase de la sublocotenentul I. V. Elefterescu, conform procesului-verbal încheiat la moartea acestuia, spre a fi date în primirea familiei eroului.

„România,

București, 1877,

Depozitul Regimentului II Artilerie Decembrie, 5

³¹ Ibidem, fila 105.

³² D.J.A.N. Botoșani, Fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 3/1877, filele 214 recto și 215.

Nr. 1220

Domnule Prefect,

Am onoarea a vă înainta anexat de aceasta suma de lei 244 dimpreună cu efectele cuprinse în copia anexatului proces verbal, în 3 colete, dresat la moartea Slt. Elefterescu, rugându-vă a le da în primire familiei decedatului, iar de primirea lor vă rog a face să se certifice pe procesu(l)-verbal, să se legalizeze subscrierea familiei de D-voastră și să se înapoieze acestui Corp.

Primiți, vă rog, D-le Prefect încredințarea osebitei mele considerațiuni.

Comandantul Depozitului

Ad-tor II

Ss indescifrabil

D-sale, D-lui Prefect al Districtului Botoșani“

Rezoluție: „Decemb(rie) 14. Banii și obiectele din anexatul proces-verbal se vor încredința D-lui V. Elefterescu, părintele decedatului, sub adevărire în dosul procesului-(verbal) care se va înapoia.

P. Prefect, ss. Indescifrabil.“

„Copie

Proces-verbal

Astăzi 31 August Anul 1877

Subsemnații am constatat efectele găsite ale D-lui S. Locot. Elefterescu Ioan ce a decedat ieri la atacul Plevnei, fiind împușcat de armata inamică.

Efectele și obiectele găsite sunt cele următoare:

1 (un) cufăr mic

40 (patruzăci) ruble

42 (patruzăci și două) piese de 2 franci

2 (două) tunici

2 (două) bluze

4 (patru) părechi pantaloni din care două de stofă cazonă

1 (una) păreche pantaloni de ață

1 (una) păreche boftori cu pinteni

1 (una) manta cu cuie

1 (una) sabie cu centiron de piele

- 1 (una) lăduncă de fier
- 1 (un) eșarf
- 1 (un) chipiu cu mușama
- 1 (un) sac de voiaj de piele
- 1 (una) pernă
- 1 (una) pătură
- 5 (cinci) perechi ismene
- 5 (cinci) camașe
- 3 (trei) batiste
- 3 (trei) părechi obiele
- 10 (zece) perechi ciorapi
- 1 (un) dragon de fier
- 1 (un) penaj
- 1 (un) centiron de fier
- 1 (una) pereche bretele
- 1 (un) cuoc de voiaj
- 2 (două) ștergare
- 1 (una) învălitoare de chipiu albă cu 2 valuri
- 1 (una) cravată
- 8 (opt) diferite cărți cu diferită hârtie - trei din ele sunt a(le) soldatului Davila care s-au înapoiat
- 6 (șase) părechi mănuși
- 11 (unsprezece) gulere
- 1 (una) păreche butoni de manșete
- 4 (patru) butoni mici, de cămașă
- 1 (un) panpon
- 1 (un) sul mic cu hârtie
- 1 (un) valtrap de pâslă pentru șa
- 1 (un) valtrap de postav
- 1 (un) pachet cu cartușe de revolver
- 1 (un) muștiuc
- 1 (un) cosmitic?
- 1 (una) șa completă
- 1 (un) peptine

La facerea acestui proces-verbal au fost de față D-l Căpitan Rentzy Milor, D-l Veterinar cl. II Botez Alexandru și soldatul Iordachi Moise, servitorul răposatului; toate aceste efecte și obiecte

s-au lăsat în păstrarea zisului soldat.

Semnat, Căpit(an) Rentzy

Am fost de față

Semnat, Iordachi Moise

Semnat, Veterinar Botez

Pentru conformitate

Comandant depozitului II artilerie

Ad-tor III

L.S.“

„Banii în sumă de două sute patruzăcișipatru lei noi și toate celelalte obiecte prevăzute în acest proces-verbal le-am primit din Prefectura giudețului Botoșani eu Vasile Lefterescu, părintele decedatului sublocot. Elefterescu, pentru care am subsemnat.

s.s. V. Lefterescu

De către noi Prefectul giudețului Botoșani s-au încredințat bani în sumă de două sute patruzăcișipatru franci și celelalte efecte prevăzute în acest proces-verbal d-lui Vasile Lefterescu, părintele sublocotenentului I. V. Elefterescu care au adevărit de primire în prezența noastră.

Ss P(entru) Prefect, A. Gheorghiaș

P. întocmai.

C. Popovici“

*

* *

33

Botoșani, 1877, decembrie, 18. Ciorna adresei prin care Prefectura Botoșani confirmă Regimentului al II-lea de artilerie că a predat banii și efectele, rămase de la decedatul sublocotenent I. Elefterescu, către V. Lefterescu, tatăl acestuia.

„N. 11624

877, Dech.18

D-lui Comandant (al) depozitului Regimentului al II-lea Artilerie, București.

Banii în sumă de două sute patruzăcișipatru franci împreună cu efectele cuprinse în copia procesului verbal primită de la D-voastră cu adresa N. 1220, predându-se D-lui Vasile Lefterescu, părintele sublocot. I. V. Elefterescu ce a decedat la atacul Plevnei,

³³ Ibidem, fila 214 verso.

unde a fost împușcat de armata inamică, am onoare a vă înapoia pe lângă această citată copie a procesului-verbal adeverită atât de D-lui Vasile Lefterescu, pentru primirea banilor și a efectelor, precum și de noi spre regulă.“

*
* *

34

Botoșani, 1877, decembrie, 13. Cererea adresată de V. Lefterescu, tatăl sublocotenentului I. V. Elefterescu, către Prefectul Județului Botoșani pentru a interveni la autoritățile competente spre a i se da salariul cuvenit fiului său pe luna august 1877.

„Domnule prefect,

Fiul meu, sublocotenentul I. V. Elefterescu din regimentul al doilea de Artilerie, mort în lupta de la 30 august, au rămas a primi salariul său pe acea lună servită, după cum sunt informat pozitiv.

Ca părintele acestui fiu, am dreptul de a primi acel salariu și de aceea vă rog, D-le Prefect, să binevoiți a interveni la locul competent spre a mi se trimită aice.

Primiți, vă rog, D-le Prefect, asigurarea osebitei mele considerații.

V. Lefterescu 1877, Decembrie, 13

D-sale D-lui Prefect de Botoșani“

Rezoluție: „Pr(imită) Dechemv(rie) 13. Nr. 13.642

Se va referi D. Ministru de Resboi cu rugămintă de a da ordin de a se trimite acasă banii.

P(entru) Prefect, ss indescifrabil“

*
* *

35

Botoșani, 1877, decembrie, 15. Ciorna adresei Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Război de a se trimite lui Vasile Lefterescu, acasă la Botoșani, salariul pe luna august 1877 cuvenit fiului său, sublocotenentul I. V. Elefterescu.

„România 877, Decem(brie), 15

³⁴ Ibidem, fila 210.

³⁵ Ibidem, fila 211.

Prefectura giudețului Botoșani
Serviciul Administrației Generale
Nr. 11.495

Domnule Ministru,

Domnul Vasile Lefterescu, părintele sublocot(enentului) I. V. Elefterescu din reg(imentul) al 2-lea de artilerie, mort în lupta de la 30 august la Plevna, prin petițiunea dată Prefecturei, cere a se solicita D-voastră pentru a i se trimită salariul ce se cuvine fiului său pe luna august, care nu s-au primit, după cum este informat.

În urmare, referindu-vă aceasta cu respect vă rog să binevoiți a da D-voastră ordinul convenit de a (se) trimite salariul ce se cuvine decedatului pe acea lună.

Bine voiți vă rog, Domnule Ministru, a primi încredințarea prea osebitei mele considerații.

Prefect
D-sale Domnului Ministru de Resbel“

Director

*

* *

36

Botoșani, 1877, decembrie, 31. Ciorna adresei prin care Prefectura Jud. Botoșani revine și solicită Ministrului de Război să trimită lui Vasile Lefterescu, la Botoșani, salariul convenit fiului său, sublocotenentul I. V. Elefterescu, mort la atacul asupra Plevnei, la 30 august 1877.

„Nr. 11.977

1877, D-brie 31

D-lui Ministru de Resbel

Domnul Vasile Lefterescu, părintele sublocot(enentului) I. V. Elefterescu din Reg(imentul) al II-lea de artilerie, mort în lupta de la 30 august la Plevna, stăruie a se solicita dv. pentru a i se trimete salariul ce să cuvine fiului său pe luna august, care nu l-au primit, după cum este informat. În urmare, referindu-mă la raportul nr. 11295 din 15 decembrie anul 1877, cu respect vă rog, d-le Ministru, să binevoiți a da ordinul convenit de a trimite salariul ce se cuvine decedatului pe ace(a) lună.“

*

* *

³⁶ Ibidem, fila 4.

37

Botoșani, 1878, ianuarie, 14. Ciorna adresei Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Război pentru a se trimite lui Vasile Lefterescu, acasă la Botoșani, salariul cuvenit fiului său, sublocotenentul I. V. Elefterescu, pe luna august 1877.

„N. 304

878 ianuarie 14

D-lui Ministru de Rezbel,

În vederea stăruințelor D-lui Vasile Lefterescu, părintele sublocot(enentului) I. V. Elefterescu din Reg(imentul) al II-lea de artilerie, mort în lupta de la 30 august la Plevna, pentru a i se trimite salarul ce să cuvine fiului său pe luna august, și referindu-mă la raporturile nr. 11295 și 11997 cu respect vă rog, D-le Ministru, să binevoiți a regula cele cuvenite.“

*

* *

38

București, 1878, martie, 6. Ministerul de Război, ca urmare a demersurilor Prefecturii Județului Botoșani, trimite sumele cuvenite decedatului sublocotenent I. V. Elefterescu spre a fi înmânate moștenitorilor acestuia.

„Ministerul de Resbel
A III-a Direcțiune
Contabilitate
No. 1987

București, Anul 1878
luna Martie, 6

Domnule Prefect,

La raporturile Dv. No. 11495, 11997 și 304 se răspunde:
Sublocotenentul Elefterescu a murit pe câmpul de luptă la 30 august anul expirat; are drept la următoarele sume:

Lei 176 solda și accesoriile pe August

” 30 rațiile de hrană pe August

” 200 a doua parte a primei de echipare pentru intrarea în campanie.

” 406 TOTAL

Din aceasta se scade:

114,18 popota pe timpul de la 23 iulie până la 30 august și

³⁷ Ibidem, fila 16.

³⁸ Ibidem, dosar 6/1877, fila 51.

2 Clubul militar

116,18

289,82 Rămâne bun de plată, care se înaintează o dată cu aceasta, invitându-vă a o da în primirea moștenitorilor, de la care ne veți trimite chitanțe în modul următor:

Una chitanță pe suma de lei 176, solda și accesoriile pe luna August;

Una chitanță pe suma de lei 30 rațiile de hrană pe aceeași lună, și

Una chitanță pe suma de lei 200 a doua parte a primei de echipare.

Primiți, D-le Prefect, asigurarea considerației mele.

P(entru) Ministru

ss. indescifrabil

Director de serviciu

ss. Indescifrabil

D-lui Prefect al Districtului Botoșani“

Rezoluție: „10 martie, N. 2039. Primindu-se banii, se vor da în primire D-lui Vasile Lefterescu, părintele decedatului, cu regula prescrisă aici și se va trimite chitanțele D-lui Ministru.

Prefect, ss. indescifrabil“

*

* *

39

(Botoșani), 1878, martie, 18. Ciorna adresei către Ministerul de Război prin care Prefectura Județului Botoșani face cunoscut că a dat în primire lui Vasile Lefterescu suma primită de la minister, rămășița de plată cuvenită defunctului sublocotenent I. V. Elefterescu.

„N. 1979

1878, Mart, 18

D-lui Ministru de Resbel

Suma de 289 lei 82 bani trimisă de Dv. cu ordinul 1987, rămasă bună de plată din suma 406 lei ce avea drept a primi sublocotenentul Elefterescu, care a murit pe câmpul de luptă la 30 august, anul expirat, dându-se în primirea D-lui Vasile Lefterescu, părintele decedatului, iar chitanțele luate, în conformitate menționatului ordin, am onoare a vi le înainta, pe lângă aceasta, spre regulă.“

³⁹ Ibidem, fila 52.

CĂPITANUL LEON CRACALIA

După datele publicate în periodicele vremii „Anuarul Armatei“, „Dorobanțul“, „Resboiul“, preluate din matricola militară personală, căpitanul Leon Cracalia s-a născut la 6 iunie 1838 în Botoșani, unde ar fi urmat și școala elementară.

Asemenea majorității eroilor ofițeri ai Războiului pentru Independență a intrat voluntar în armată, ca soldat, la 1 decembrie 1855, când nu împlinise încă 18 ani. Nu ar fi exclus ca și el, cum și alții, pentru a fi primit voluntar, să-și fi declarat o vârstă mai mare decât avea în realitate.

A depus o râvnă permanentă și tenace să învețe și în același timp să învețe și pe alții, pe măsura obținerii gradelor; caporal la 17 octombrie 1857, sergent la 8 decembrie 1858, sublocotenent în urma unui examen, la 30 august 1863, locotenent la 10 mai 1866 și căpitan la 10 martie 1871.

Pentru meritele în pregătirea subunităților ce i-au fost pe rând încredințate în Regimentul 4 Infanterie de linie, în Batalionul 1 Vânători, în Compania de Jandarmi București, în Regimentul 8 Infanterie și în sfârșit în Regimentul 10 Dorobanți - comandant al companiei 3 din batalionul comandat de maiorul George Șonțu, căpitanul Leon Cracalia a primit dreptul să poarte semnul onorific de argint la împlinirea a 18 ani serviți în armată.

În fruntea companiei sale, în ziua de 30 august 1877, ia parte la asaltul redutei „Grivița 2“, în cadrul coloanei de atac a Diviziei a 3-a. După moartea eroică a maiorului Șonțu preia comanda batalionului, îndemnând la atac fără să-i pese de ploaia de gloanțe și de faptul că un glonte îi străpunsese mâna stângă.

A mers mereu în frunte până când un alt glonte vrăjmaș l-a lovit în piept curmându-i viața.

În memoriile sale doctorul Gh. Sabin povestește comportarea pe câmpul de luptă și sfârșitul căpitanului Leon Cracalia așa cum i le-a povestit și lui un soldat din compania acestuia, venit rănit la ambulanță:

„Maiorul Sonțu cade în momentul când era să ajungă la reductă, lângă Căpitanul Cracalia, care, văzând mort pe șeful său, ia pușca unui soldat căzut alături, își face un adăpost de cadavre și trage în inamic, omorând doi ofițeri turci, care se urcaseră pe parapete și încurajau la rezistență pe soldații lor și eu îl ajutam – ne povestea un soldat – dându-i gloanțe, dar, bietul D-n. Căpitan e lovit în piept și cade mort peste mine. Când am ieșit de sub el, am fost și eu rănit la picior.”⁴⁰.

Pentru perpetuarea memoriei sale, căpitanului Leon Cracalia i s-a ridicat, în 1977, un bust pe Aleea Eroilor din parcul municipiului Giurgiu.

Documente referitoare la Căpitanul Leon Cracalia

41

București, 1877, septembrie, 6. Extras din „Buletinul de la teatrul rezelului“ cu pierderile suferite de trupele române din fața Plevnei în perioada 30 august - 4 septembrie 1877.

„... Divizia III... Ofițeri morți... Căpitanul Cracalia din Regimentul 10 de dorobanți...”

*

* *

42

București, 1878, iunie, 19. Relatările gazetei „Resboiul“ privind moartea căpitanului Leon Cracalia - extras:

„... văzând că maiorul (Sonțu) a picat mort, (căpitanul Cracalia) a luat comanda strigând soldaților să meargă tot înainte, deși el era rănit la mâna stângă de un glonț. În continua lui înaintare fu iar lovit de mai multe gloanțe și căzu mort împreună cu mai mulți ofițeri inferiori și un mare număr de soldați.”

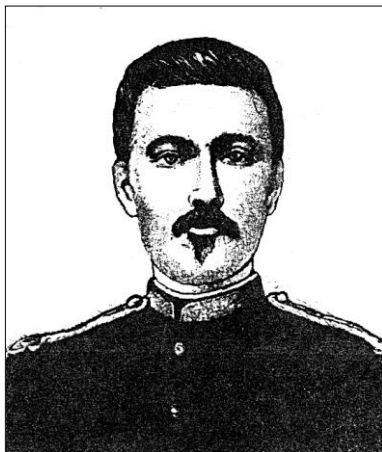
⁴⁰ Dr. Gh. Sabin, op. cit., p. 94.

⁴¹ Monitorul Oficial nr. 201 din 6 septembrie 1877, p. 5345, col. I.

⁴² „Resboiul“, 19 iunie 1878.

SUBLOCOTENENT DIMITRIE LEMNEA

O stradă din București poartă denumirea de „Sublocotenent Dimitrie Lemnea“ însă puțini cunosc cine a fost acesta și pentru care fapte numele său a fost dat străzii respective. Dar, chiar dacă vreo tăbliță ar fi specificat, alături de nume și faptul că el este erou al Războiului pentru Independența României, tot foarte puțini știu că eroul sublocotenent Dimitrie Lemnea este botoșănean.

Unele publicații și anuare militare ale epocii, din care s-au inspirat și autorii volumelor „Viteji ai neamului“ și „Bărbați ai datoriei“ afirmă că Dimitrie Lemnea s-a născut la 20 octombrie 1850 în satul Saucenița din fostul județ Dorohoi, acum în comuna Văculești, județul Botoșani.

Ținând cont că în anul școlar 1864-1865 Dimitrie Lemnea figurează ca elev în clasa I a Liceului „Laurian“ din Botoșani⁴³, deci la vârsta de 11 ani, credem că el s-a născut în anul 1853. Însă ca și alți tineri viitori ofițeri care s-au înrolat voluntari în armată, pentru a-și sluji cât mai bine țara, și el și-a declarat vârsta ca fiind mai mare deoarece până la vârsta legală de 18 ani nu putea fi primit în armată. Iar aceste declarații, în lipsa actelor de stare civilă care, așa cum am arătat, nu a fost înființată decât în decembrie 1865, erau luate drept bune și adevărate.

Nu cunoaștem de ce Dimitrie Lemnea a făcut numai clasa I la Liceul „Laurian“. Probabil restul claselor de liceu le-a făcut în particular cum era moda atunci.

În anul 1870 intră voluntar în armată, avansând repede pe

⁴³ N. Răutu, op. cit., p.7 din Tabloul elevilor.

treptele ierarhiei militare: la 6 ianuarie 1871, caporal, la 6 septembrie, același an, sergent și apoi, în 10 ianuarie 1872, sergent-major în Regimentul 5 de linie, unde l-a cunoscut, în mod sigur, pe căpitanul M. Romano.

În urma unui examen riguros, promovată în mod strălucit, la 2 iulie 1875 este înălțat la gradul de sublocotenent, intrând astfel în corpul ofițerilor și mutat în Regimentul 7 de linie, comandant de pluton.

Până în 1877 și-a perfecționat pregătirea în executarea actului de comandă a plutonului.

La intrarea României în război ia parte cu unitatea sa la toate acțiunile de acoperire a trecerii Dunării, iar pe frontul de la Plevna este prezent la luptele din 31 august și 6 septembrie când acoperă cu foc coloanele de atac din linia întâi. S-a purtat cu mult curaj, dar i se părea că făcuse prea puțin. Credea că nici un sacrificiu nu este prea mare pentru slujirea patriei și dorea cu ardoare să lupte în coloanele de atac din linia întâi. Nu-l înspăimânta gândul că ar putea fi ucis. Și ca el erau și camarazii săi.

Numai astfel se poate explica gestul pe care l-a făcut în seara zilei de 7 octombrie 1877.

Primul atac asupra redutei Grivița II din acea zi eșuase. Regimentul său fusese ținut tot în linia a II-a (de sprijin cu foc a atacului). S-a hotărât un al doilea atac, de noapte.

Înainte de înserat, tânărul sublocotenent Dimitrie Lemnea s-a prezentat la comandantul Diviziei și zărind pe șeful de stat-major al acesteia, locotenent-colonel Sergiu Voinescu, i s-a prezentat și i-a raportat ce avea pe suflet, anume că „el și ofițerii din Regimentul 7 de linie sunt foarte nemulțumiți fiindcă nu au luat parte la asaltul Plevnei“. Cu vorba sa de moldovean neaoș el și-a exprimat dorința arzătoare ce-i însuflețea pe el și pe camarazii săi de a fi trimiși în coloana de atac.

Nu știm dacă și cât se va fi bucurat șeful de stat major, însă el a lădat în termeni foarte elogioși pe bravii ofițeri și a dispus ca la al doilea asalt ce trebuia să înceapă, Regimentul 7 Infanterie să ducă greul atacului.

Când comandantul regimentului a ordonat atacul, sublocotenentul Dimitrie Lemnea a pornit cu camarazii săi în pas

alergător. Avântul asaltului i-a dus repede la șanțurile redutei. Dușmanul, bine adăpostit, i-a întâmpinat cu salve grupate dar n-a putut să-i împiedice să se apropie. Un contemporan, martor la acest asalt, avea să noteze: „tânărul sublocotenent (Dimitrie Lemnea) în lupta la baionetă care s-a încins la parapetele și șanțurile redutei arată o bravură care uimi pe toți; căzu însă, zdrobit sub gloanțele dușmanului”⁴⁴.

Strada din București și un bust pe Aleea Eroilor din parcul municipiului Giurgiu, ridicat în anul 1977, îi eternizează memoria de făuritor de seamă, împreună cu ceilalți viteji oșteni, al neatârării României.

Documente⁴⁵ referitoare la Sublocotenentul Dimitrie Lemnea

Verbița, 1877, octombrie, 10. Extras din lista ofițerilor morți și răniți în asaltul de la 7 octombrie, întocmită de marele Cartier General și publicată în Monitorul Oficial.

„... Ofițeri morți... Sublocotenent Lemnea D., din Regimentul 7 de linie”.

⁴⁴ Gh. Calmuțchi - „Eroii morți. Biografia însoțită de figura lor”, Iași, 1928.

⁴⁵ „Monitorul Oficial”, nr. 229 din 11 octombrie 1877, p. 5898, col.I.

LOCOTENENTUL NICOLAE CALOIANU CĂTĂNESCU

Buzoian prin naștere, dar botoșănean prin adopție, locotenentul Nicolae Cătănescu a făcut tot ce era cu putință ca să îndeplinească ultima dorință a tatălui său, Caloianu Cătănescu, participant activ la Revoluția de la 1848 din Muntenia, anume aceea exprimată și în testamentul din 1862, ca fiii săi, „să fie buni români“. Și cum ar fi putut mai mult Nicolae să fie „bun român“ decât să lupte cu vitejie, până la sacrificiul suprem, pentru independența patriei sale?

Așa cum rezultă din actul său de naștere, aflat la Direcția Județeană Buzău a Arhivelor Naționale⁴⁶, ca și din actul de căsătorie și actele de naștere ale copiilor săi aflate la Direcția Județeană Botoșani a Arhivelor Naționale⁴⁷, Nicolae Cătănescu s-a născut în orașul Buzău, la 18

⁴⁶ Cota va fi menționată după prezentarea actului în grupajul documentelor referitoare la locotenentul Nicolae Cătănescu.

⁴⁷ La fel și pentru actul de căsătorie. Actele de naștere ale copiilor săi: Cătănescu Cezar, Caloianu (născut la 28 martie 1872) și Cătănescu Eugenia (născută la 5 februarie 1874) au cotele: D.J.A.N. Botoșani - colecția de stare civilă oraș Botoșani, registrul 447/1872, act. nr.311 și, respectiv, registrul 473/1874, act nr. 112. Aceste acte de stare civilă prezintă și alte informații prețioase referitoare la biografia lui Nicolae Cătănescu precum și la legătura sa cu Botoșanii:

a) în 1871, la căsătorie, era sublocotenent (evident de cavalerie și nu de dorobanți, cum din greșeală s-a trecut în act, escadronul fiind subunitate de cavalerie);
b) domiciliul îl avea în Botoșani atât la căsătorie cât și în momentele nașterii copiilor care s-au întâmplat „în casa părintească din Botoșani, str. Sfinților Trei Ierarhi“;

c) când s-a născut primul copil, la 28 martie 1872, N. Cătănescu avea deja gradul de locotenent;

noiembrie 1844, și nu la 20 martie 1840, cum se afirmă în alte lucrări⁴⁸.

Dorind să-și servească țara cât mai bine și convins că numai îmbrățișând cariera militară va putea face acest lucru, în anul 1861 (deși în realitate nu avea vârsta legală de 18 ani pentru aceasta) se înrolează voluntar în armată într-un regiment de călărași, ca simplu soldat.

Datorită calităților deosebite, avansează ca sergent în 1862, sublocotenent în 1868 și locotenent în ianuarie 1872.

Cel puțin, între anii 1871 și 1875, fiind cu domiciliul în Botoșani, a făcut parte din Regimentul 7 Călărași care avea al III-lea escadron în acest oraș și pe cel de al IV-lea în Dorohoi.

Nu știm când s-a transferat în escadronul de Suceava cu sediul în Fălticeni, probabil după desfacerea căsătoriei cu Profira Botez din 12 iunie 1875.

În momentul decretării mobilizării armatei, în aprilie 1877, deși era bolnav la pat, Nicolae Cătănescu pleacă – cu escadronul de Suceava – în campanie, participând la serviciul de apărare pe malul Dunării, apoi în Bulgaria la recunoașteri prin luptă, patrule în direcția Plevnei, atacuri de noapte etc., săvârșind fapte pentru care „fu admirat și felicitat de camarazii săi și de comandanți“.

După împresurarea Plevnei, pentru a se înlătura pericolul pe care îl reprezentau cei peste 3000 de luptători turci din sistemul de fortificații de la Rahova, comandamentul român a hotărât cucerirea Rahovei. Printre altele, în acest scop, a fost alcătuit un detașament principal sub comanda colonelului Slăniceanu format din 6 batalioane de dorobanți, 10 escadroane de călărași și 22 tunuri. Între

d) căsătoria sa cu Profira Botez s-a desfășurat la 12 iunie 1875.

⁴⁸ Vezi volumele „Viteji ai neamului“ și „Bărbai ai datoriei“ ș.a. Asemenea date eronate se întâlnesc și în cazul altor eroi. Credem, însă, că nu este vina autorilor, datele respective fiind luate din documentele aflate la unitățile militare ale eroilor, fiind preluate și de presa vremii care a publicat necrologul respectivelor eroi. „Vina“ aparține chiar acestora deoarece, cum se observă, majoritatea s-au înrolat voluntar în armată și pentru a părea mai în vârstă decât 16 sau 17 ani cât aveau în realitate și neexistând serviciul de stare civilă care să le ateste vârsta adevărată, ei înșiși își declarau data nașterii mai devreme, pentru a avea astfel vârsta legală de înrolare. Să ne amintim că și Eminescu, în diferite situații, și-a declarat date de naștere diferite.

cele 10 escadroane era și escadronul de Suceava în care locotenentul Cătănescu era comandant de pluton.

Înaintarea spre Rahova, însă, era împiedicată foarte mult de o serie de întărituri dintre care cea mai puternică era reduta Vadin.

La 17 octombrie 1877 se hotărăște asaltul acesteia Nicolae Cătănescu primind misiunea de a tăia retragerea turcilor de aici spre Rahova.

În urma atacului viguros din dimineața de 18 octombrie, turcii sar peste parapet și fug în direcția Rahova, iar o parte se baricadează într-un pichet pe malul Dunării.

În fruntea plutonului său locotenentul Nicolae Cătănescu se avântă cu deosebit curaj în pâlcurile de dușmani, spulberându-le rând pe rând. Un contemporan povestește astfel comportarea sa în ultimul moment al luptei: „el s-a bătut cu o minunată semeție, călare printre tiraliorii turci, culcând la pământ cinci dintre dâșii cu sabia sa, care i-a picat din mână atunci numai când de la al șaselea primi o rană adâncă”⁴⁹.

Reduta a fost cucerită dar locotenentul Cătănescu căzuse grav rănit. Condițiile n-au permis transportarea sa la spitalul din Turnu-Măgurele decât cu o întârziere de patru zile, din care cauză rana s-a cangrenat. La spital doctorii au încercat totul pentru a-l salva. I-au amputat brațul. Nici așa nu s-a putut opri extinderea cangrenei.

După o săptămână de suferință și chinuri îngrozitoare pe care le-a suportat bărbătește, întărit doar de sentimentul datoriei împlinite, locotenentul Nicolae Cătănescu s-a stins din viață „ca bun român“, așa cum dorise tatăl său.

Ce s-a mai putut recupera din lucrurile sale personale a revenit copiilor săi minori din Botoșani, în urma unui proces de succesiune câștigat de mama lor, în calitate de tutore și a unei corespondențe destul de bogate cu autoritățile în acest sens, pe care o redăm în documente alăturate. Interesant de reținut ar fi că pe fiul său, Cătănescu Cezar, îl găsim, ca o prelungire parcă, a legăturilor eroului cu Botoșanii, printre elevii Liceului „A. T. Laurian“ în clasele I-IV în anii școlari 1882-1886, fiind coleg de clasă cu Ioan

⁴⁹ „Asalt la redute“, p. 162-196; „Bărbăți ai datoriei“, p. 52 și „Viteji ai neamului“, p. 182-183.

Nădejde și viitorul academician-chimist Emil Severin și cu un an mai mic decât Nicolae Iorga⁵⁰.

Documente referitoare la locotenentul Nicolae Cătănescu

51

Buzău, 1844, noiembrie, 18. Actul de naștere a lui Neculai Cătănescu, scris cu litere chirilice:

MĂSURI ANUL		LUNA		ZIUA		ORAȘUL		MĂSURI ANUL		LUNA		ZIUA		ORAȘUL		MĂSURI ANUL		LUNA		ZIUA		ORAȘUL	
1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844
1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844	1844
Colecția de Stare Civilă - N. 20																							
Parohia Buzău Inv. 13/1844.																							
Colecția de Stare Civilă - N. 20																							
Parohia Buzău Inv. 13/1844.																							
Colecția de Stare Civilă - N. 20																							
Parohia Buzău Inv. 13/1844.																							

„Numărul - 129, Anul Domnului, luna, ziua nașterii - 1844, noemv(rie), 18; Anul Domnului, luna, ziua botezului - 1844 dec(hemvrie) 7; Numele pruncului care s-au dat la botez - **Nicolae**; Numele, porecla și meseria părinților pruncului - muma - Evghenia, tatăl D-l Caloian Cătănescu; Numele orașului sau a satului unde s-au născut pruncul - oraș Buzău, mănăstirea (cu) hramul „Sf(inții) Îngeri“; Numele nașului sau al nașei și porecla lor - D-lui Ștefănică Petrăchescu, subcărmuitor plaiului Pîrscov; Iscălituri - Obrazul bisericesc, preotul Costandinaș, Ștefănică P., părinții pruncului Caloian, Evghenia.“

*

* *

52

Botoșani, 1871, aprilie, 29. Actul de căsătorie a lui Neculai Cătănescu.

„Act de căsătorie din anul una mie opt sute șaptezeci și una luna aprilie, ziua douăzeci și nouă, orele patru post meridian.

Act de întâia căsătorie a D-lui Sublocotenent Neculai

⁵⁰ N. Răutu, op. cit., p. 55-59, Tabloul elevilor...

⁵¹ D.J.A.N. Buzău, Colecția de Stare Civilă, parohii Buzău, Înv. 13/1844, n.20.

⁵² D.J.A.N. Botoșani - Colecția de Stare Civilă, oraș Botoșani, registrul nr. 437, act nr. 82, fila 83.

Cătănescu, în etate de douzecișisase ani de profesie militar, de origine ortodoxă, domiciliat în Botoșani, holtei, fiu al D-lui Caloian Cătănescu, defunct și a(l) D-nei Eugenia Cătănescu, domiciliată în orașul Buzău, care au consimțit la astă căsătorie prin declarația sa scrisă și legalizată de Primăria Buzău la întâi aprilie, anul curent, sub N. 1399.

Și a D-nei Profira Botez, în etate de șaptesprezece ani, de religie ortodoxă, domiciliată în Botoșani, necăsătorită, fiica minoră a D-lui Dimitrie Botez, de șasezecișipatruani, de profesie proprietar, domiciliat în Botoșani și a D-nei Elena Botez, defunctă. Tatăl a fost de față și au consimțit la această căsătorie prin declarația dată verbal în prezența noastră.

Cei de față contractanți ne-au declarat că s-au făcut între ei un contract de căsătorie la 18 a trecutei luni Martie a.c. legalizat de Tribunalul acestui județ la 19 Martie sub N.25.

Actele preliminare sunt: Adresa escadronului de Dorobanți din acest oraș, Botoșani N.174 relativă la autorizațiunea dată viitorului soț de către D-l Ministru de resbel prin ordinul N. 3226 conform art.4 din regulamentul publicat în Monitorul Oastei N. 30 din 1870; Publicațiile făcute fără opozițiune în această comună în duminicile de la 11 și 18 ale lunii curente; Actul de naștere al viitorului soț înscris în registrul de născuți a comunei urbei Buzeu sub N. 122 din 18 Noiembrie 1844 și prezentat în extract eliberat de Oficiul Stării Civile acelei comuni; Actul de naștere a viitoarei soții înscrisă după autorizațiunea Tribunalului local în registrul născuților din această comună pe anul curent sub N. 47.

Tuturor acestor acte parafate de noi, oprite la acest oficiu spre a rămâne alăturate la registru, li s-au dat citire de noi în auzul tuturor celor de față mai sus citați după care contractanții ne-au declarat că vor a lua în căsătorie, unul pe D-ra Profira Botez, alta pe D-lui Sublocotenent Neculai Cătănescu, și noi, Costache Frimu, membrul Consiliului Comunal și Oficierul Stării Civile am pronunțat în numele legii, că contractanții sunt uniți prin căsătorie.

Toate cele de mai sus s-au făcut în public, în casa Primăriei, în ființa ceruților patru martori și anume: D-l Sublocotenent Neculai Lascăr Bogdan, de douăzecișiuani, de profesia militar; D-l Locotenent Ioan Petrovici, de treizeci ani, de profesie militar; D-l

Corneliu Dobjanschi, de douăzeci și nouă ani, de profesie birocrat și D-l Dumitru Emandi, de douăzeci și unu ani de profesie liberă, cu toți domiciliați în Botoșani, cei doi dintâi din partea soțului iară cei după urmă din partea soției.

Și după ce am dat citire acestui act în auzul tuturor celor de față, soți, părintele soției și martori, am scris împreună cu toți aceștia“. Urmează semnăturile autografe ale celor numiți mai sus.

Mențiune de divorț pe marginea actului:

„Se notifică că, după deciziunea N.119 pronunțată de Curtea de Apel din Iassy, secția II din 12 iunie 1875, însoțită cu formula executorie N. 2591, rămâne desfăcută căsătoria dintre D-lui Locot(enent) Neculai Cătănescu cu D-na Profira Cătănescu, năș(cută) Botez, care deciziune s-a transcris în registrele respective sub nr. 193, astăzi la douăzeci și una octombrie, anul unamieoptșuteșaptezeceșicinci, conform art. 246 cod civil.

Oficiar St(are) Civ(ilă) ss. indescifrabil“.

*

* *

53

(Botoșani), 1878, martie, 7. Cererea Profirei Botez, fosta soție și moștenitoare a locotenentului Neculai Cătănescu adresată Prefectului jud. Botoșani pentru a interveni spre a i se trimite cail și obiectele rămase de la defunct.

„Domnule Prefect,

Subsemnata tutrice și mamă a minorilor copii rămași după defunctul Locotenent Neculai Cătănescu autorizată fiind de Consiliul de familie și Tribunalul de Suceava, locul unde s-au deschis succesiunea, a primi averea mobilă și imobilă a defunctului, cum și de a urmări orice avere ce să va descoperi în urmă că au avut.

Acuma informându-mă de pozitiv că după defunctul ar fi rămas la Reghimentul N. 7 de Călărași din județul Suceava 3 cai și mai multe obiecte, cum și la Spitalul Militar din Turnu-Măgurele mai multe obiecte de valoare, având de asemenea a lua și leafa pe mai multe luni.

În interesul orfanilor vă rog, D-le Prefect, de a mijloci locului

⁵³ D.J.A.N. Botoșani - Fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 6/1877, fila 43.

competent a trimite prin această prefectură averea indicată sau, în caz contrar, inventarul ei și numele persoanei care au primit-o, spre a o putea urmări pe cale legală.

Primiți, d-le Prefect încredințarea considerării mele. 1878,
Mart 7 zile

Profira Botez

D-lui Prefect al Județului Botoșani“

Rezoluție: „Pr(imită) Mart 7 N. 1964.

Se va cere lămurire pentru averea rămasă după decedatul Locotenent Cătănescu. P(entru) Prefect, s.s. indescifrabil.“

*

* *

54

(Botoșani), 1878, martie, 2. Ciorna adresei Prefecturii Județului Botoșani către Intendența Diviziei a IV-a în legătură cu cele rămase de la decedatul locotenent Neculai Cătănescu.

„N. 1653

1878, mart. 9

D-lui Intendent (al) Diviziei a 4 militară teritorială din Iași.

D-na Profira Botez, tutrice și mumă a minorilor copii rămași după defunctul Locotenent Neculai Cătănescu din reg(imentul) 7 călărași de la județul Suceava, prin petiția dată acestei prefecturi, înregistrată la N. 1964, arată că după defunctul ar fi rămas la Reg(iment) 3 cai, mai multe obiecte și la Spitalul Militar Turnu-Măgurele mai multe obiecte și hârtii de valoare, având a lua și leafa pe mai multe luni și cere a se urmări urgent de către cine se reține această avere și a i se tremite fiindcă D-sa este autorizată, atât de consiliul de familie cât și de onorab(ilul) trib(unal) (al) județului Suceava, locul unde s-au deschis succesiunea, a urmări și primi averea mobilă și imobilă a defunctului.

În urmare am onoarea a vă ruga, D-le intendent, să binevoiți a înainta lucrările convenite pentru satisfacerea cererii de mai sus și a ne comunica lămurire de averea rămasă după decedatul Locotenent Cătănescu“.

*

* *

⁵⁴ Ibidem, fila 44-45.

55

(Botoșani), 1878, martie, 9. Ciorna adresei Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Război în legătură cu lucrurile rămase de la decedatul locotenent Neculai Cătănescu.

„N. 1651

1878, mart. 9

D-lui Ministru de Resbel,

D-na Profira Botez, tutrice și mumă a minorilor copii rămași după defunctul Locotenent Neculai Cătănescu din Reg(imentul) 7 Călărași la Județul Suceava, prin petițiunea dată acestei Prefecturi, înregistrată la N. 1964, arată că după defunctul a rămas la acel Reg(iment) 3 cai și mai multe obiecte, iar la Spitalul Militar Turnu-Măgurele, unde au fost în cură, i-ar fi rămas mai multe obiecte și hârtii de valoare, având, asemenea, a lua defunctul și leafa pe mai multe luni, cerând, dar, a se urmări urgent atare avere, fiindcă D-sa este autorizată de Consiliul de familie și de Trib(unalul) jud. Suceava, locul unde s-au deschis succesiunea, a primi averea mobilă și imobilă a defunctului ce să va descoperi că au avut.

În urmare cu respect vă referез dv. aceste, rugându-vă să bine voiți a regula cele convenite pentru satisfacerea cererii făcută de D-na Botez“.

*

* *

56

(Botoșani), 1878, aprilie 1. Ciorna adresei Prefecturii jud. Botoșani către Ministerul de Război în legătură cu cele rămase de la defunctul Locotenent Neculai Cătănescu.

„N. 2354

1878, April, 1

D-lui Ministru de Resbel,

Motivat de stăruințele D-nei Profira Botez, tutrice și muma minorilor copii rămași după defunctul Locot(enent) Neculai Cătănescu din Reg(imentul) 7 Călărași la Județul Suceava, cu respect vă rog să binevoiți a regula cele convenite în privința cailor, obiectelor și hârtiilor de valoare ce va fi rămas după defunctul, după care tratează raportul 1651 din 9 martie“.

⁵⁵ Ibidem, filele 46-47.

⁵⁶ Ibidem, fila 72.

*
* *

57

(Botoșani), 1878, aprilie 1. Ciorna adresei Prefecturii Jud. Botoșani către Divizia a IV-a Teritorială Militară Iași în legătură cu cele rămase după defunctul Locotenent Neculai Cătănescu.

„N. 2355 1878, April, 1

D-lui Intendent (al) Diviziei a 4-a Teritorială Militară Iassy

Referindu-mă la adresa N. 1652 am onoare a vă ruga să binevoiți a ne comunica lămurirea cerută în privința cailor, obiectelor și hârtiilor de valoare ce va fi rămas după defunctul Locot(enent) Neculai Cătănescu din Reg(imentul) 7 Călărași“.

*
* *

58

Pitești, 1878, f. lună, f. zi. Telegramă prin care se face cunoscut Prefecturii Botoșani că s-au expediat 2 colete aparținând defunctului locotenent Cătănescu.

„Prezentată la Oficiul Pitești Transmisă de Oficiul Pitești

Nr. 1648 Nr. 5018

Telegramă

Oficiul Botoșani

Prefecturei Bott(oșani)

Astăzi expediat două colete ale decedatului Locotenent Cătănescu pentru gara Dolhasca. Detaluri (prin) poștă.

Guard de Geniu

Sterian“

Rezoluție: „Se va face despre aceasta cunoscut familiei decedatului.

s.s. Indescifrabil“

*
* *

⁵⁷ Ibidem, filele 72 verso - 73.

⁵⁸ Ibidem, fila 155.

Pitești, 1878, iunie, 20. Adresa Depoului de Muniție ale Spitalelor Temporale Pitești către Prefectura jud. Botoșani prin care face cunoscut expedierea unor colete cu lucruri aparținând defunctului locotenent Cătănescu.

„România

1878, Iunie, 20 Pitești

Depoul de Muniție al Spitalelor

Temporale

N. 66

Domnule Prefect,

Comitetul Doamnelor din Iași încă din anul trecut⁶⁰, cu ocazia facerei ofrandă a efectelor spitalicești în favoarea statului, mi-au lăsat în păstrare un geamantan și un cufăr, rugându-mă ca, când voi transporta eu Depoul la București, să le aduc și pe ele, de unde se pot mai ușor trimite familiei decedatului Locotenent Cătănescu ce se zice că aparțin.

Acum, cu ocazia sosirii mele în Pitești și predării depoului, ne mai având mijloace cu ce să le transport, am scos foi de drum pentru a le expedia D-nei Cătănescu, muma decedatului Locotenent.

Totodată aduc la cunoștința dvs. că coletele le-am primit în starea în care se găsesc: stricate, fără nici un inventar și fără a ști conținutul, dar pentru a evita de a se pierde, le-am legat și sigilat cu sigiliul meu propriu.

Coletele sunt expediate la gara Dolhasca, conform adresei Regimentului 8 Călărași⁶¹ urmată de ordinul Ministerului de Resbel Nr. 8044, pe care cu onoare vă rog pe Dvs. a le primi de la acea gară

⁵⁹ Ibidem, fila 197.

⁶⁰ De fapt este vorba despre ambulanța Comitetului Central al Doamnelor din Iași, care la 4 iulie 1877, din ordinul Generalului George Manu, comandantul Diviziei 4 Infanterie, a fost instalată și și-a început activitatea specifică de îngrijire a răniților la Turnu-Măgurele. În această ambulanță, așa cum s-a spus mai sus, a murit eroul Neculai Cătănescu.

⁶¹ Din documentele anterioare s-a observat că locotenentul Cătănescu a făcut parte din Regimentul 7 Călărași probabil până în preajma izbucnirii războiului. Acest regiment avea al 3-lea escadron la Botoșani și al 4-lea la Dorohoi. La începutul operațiunilor militare se pare că locotenentul Cătănescu a fost transferat în Regimentul 8 Călărași.

și a le înmâna familiei sale în orașul Fălticeni, D-nei Aneta⁶² Cătănescu, anexându-vă totodată și recipisa de predare obținută de la gara Pitești.

Primiți, vă rog, Domnule Prefect, asigurarea osebitei mele considerații.

Șeful Depoului

Guard de Geniu cl. II-a Sterian.

Domniei sale Domnului Prefect al Județului Botoșani“.

Rezoluție: „N. 1683/Nr. 5080. Pr.(imită) iunie, 24. Se va face despre aceasta cunoscut D-nei Cătănescu.

p. prefect, s.s. indecifrabil“

*

* *

63

F. loc., 1878 iunie, 30. Adresa Regimentului 8 Călărași către Prefectura Jud. Botoșani prin care arată că a expediat o iapă aparținând locotenentului decedat Cătănescu, spre a fi încredințată familiei acestuia.

„România

1878, Iunie, 30

Regiment 8 Călărași

Escadr(onul) 4 activ.

N. 164

Domnule Prefect,

În conformitatea ordinului N. 736 a D-lui Comandant Regiment 8 Călărași, urmat de al D-lui Ministru de resbel N. 10405, odată cu acesta am onoarea a vă trimite una eapă la păr sură și înfierată pe șoldul stâng cu litera C.O., o șa și un frâu, complete, rămase de la decedatul Locotenent Neculae Cătănescu și vă rog să bine voiți a le încredința familiei numitului; iar de primire veți binevoi a-mi răspunde.

Primiți considerația noastră

Comandant Escadr(on)

⁶² Din actele de naștere și căsătorie ale locotenentului Cătănescu se observă că pe mama sa o chema Eugenia. Probabil din neștiință a adevăratului prenume i s-a spus, la întâmplare, Aneta.

⁶³ Idem, fila 201.

Căpitan G. Tănăsescu

D-sale D-lui Prefect Județului Botoșani“

Rezoluție: „**8 iulie.** Iapa cu obiectele arătate aici să va trimită D-lui Polițai de oraș spre a o încredința cu regula cuvenită familiei decedatului,.

P. Prefect, s.s. indescifrabil“

*

* *

64

(Botoșani), 1878, iulie, 7. Ciorna adresei Prefecturii de Botoșani către Prefectura de Suceava prin care îi face cunoscut că a trimis copie de pe adresa șefului Depoului Spitalului Temporal Pitești și recipisa gării Pitești în legătură cu predarea obiectelor rămase de la locotenentul Neculai Cătănescu.

„N. 4894

1878, iulie 7

D-lui Prefect (al) Județului Suceava.

Odată cu trimiterea recipisei gării Pitești N. 1 de predarea unor obiecte rămase de la defunctul Locotenent Cătănescu, am onoarea a vă comunica pe lângă aceasta copia de pe adresa D-lui șef (al) Depoului de Munițiuni al Spitalelor Temporare N. 66 și vă poftesc ca în vederea celor arătate în ea să binevoiți a regula cele cuvenite.“

*

* *

65

(Botoșani), 1878, iulie, 10. Poliția orașului Botoșani înaintează Prefecturii jud. Botoșani chitanța luată de la fosta soție a locotenentului Cătănescu pentru restituirea iepei primită de la Regimentul 8 Călărași.

„România

1878, iulie, 10

Poliția orașului Botoșani

Nr. 3218

Domnule Prefect,

Chitanța luată pentru încredințarea epii, la păr sură, înferată la soldul stâng dinapoi cu litera C.O., cu o șa cu tacâmurile ei și frâul

⁶⁴ Ibidem, fila 196.

⁶⁵ Ibidem, filele 198 și 200.

complect, rămase de la decedatul Locotenent Neculai Cătănescu, în primirea D-nei Profira Botez, consoarta D-lui Cătănescu, alăturat pe lângă aceasta cu onoare vă prezint drept rezultat ordinului dv. 4917.

Bine voiți vă rog, Domnule Prefect, a primi încredințarea preosebitei mele considerații.

Polіtai, s.s. indescifrabil

D-sale D-lui Prefect de județ“.

Anexată la acest raport se află chitanța de primirea celor de mai sus, din 18 iulie 1878, semnată propriu de Profira Botez.

*

* *

66

Suceava, 1878, iulie, 17. Răspunsul Prefecturii Județului Suceava la adresa Prefecturii de Botoșani în legătură cu obiectele trimise de la Pitești ce au aparținut defunctului locotenent Cătănescu.

„România

1878, iulie, 17

Prefectura Județului Suceava

Administrația Generală

Nr. 4862

Domnule Prefect,

Odată cu înapoierea recipisei primită de la dv. cu adresa Nr. 4894 am onoare a vă face cunoscut că, după încredințarea dată de Domnul Primar (al) Comunei Dolhasca, colectul despre care tratează menționata adresă s-au luat de la gara Dolhasca direct de către D-na Aneta Cătănescu încă de un timp trecut.

Primiți, Domnule Prefect, încredințarea osebitei mele considerații.

P. Prefect,

P. Director,

s.s. indescifrabil

V. Leșinschi

D-sale Domnului Prefect (al) județului Botoșani“

Rezoluție: „Pr(imită) iulie, 19. Se va face despre aceasta cunoscut locului de unde urmează cererea.

P. Prefect. s.s. indescifrabil“

⁶⁶ Ibidem, fila 195.

*
* *

67

Botoșani, 1878, iulie, 22. Prefectura județului Botoșani face cunoscut Șefului Depoului de Munițiuni al Spitalelor Temporare Pitești rezultatul demersurilor făcute la Prefectura Suceava în legătură cu coletul trimis, rămas de la defunctul locotenent Cătănescu.

„România

Prefectura Dist(ricului) Botoșani

N. 5400

1878, iulie, 20

Domnule șef,

Am onoarea a vă înapoia cu aceasta recipisa N.I. primită de la dv. cu adresa N. 66 și vă fac cunoscut că, după cum afirmă Prefectura Giudețului Suceava prin adresa N. 4862, coletul despre care tratează menționata adresă s-au luat de la gara Dolhasca direct de către Doamna Aneta Cătănescu încă de un timp trecut.

Primiți vă rog, încredințarea considerației mele.

P. Prefect,

s.s. indescifrabil

Director,

s.s. indescifrabil

Domniei sale Domnului Șef (al) depoului de Munițiuni al Spitalelor Temporale Pitești“

⁶⁷ Ibidem, fila 202.

SUBLOCOTENENTUL IOAN FRUNZETTI

Ca și în cazul celorlalți eroi menționați până acum, și informațiile privind data și locul nașterii eroului sublocotenent Ioan Frunzetti sunt contradictorii. Ba chiar și despre originea socială și studiile sale unele afirmații ni se par hazardate.

Astfel autorii volumului „Bărbați ai datoriei“ afirmă doar că sublocotenentul Ioan Frunzetti s-a născut la 8 iunie 1852 în comuna Dragova din județul Neamț⁶⁸.

Autorii volumului „Asalt la redute“ în schimb, încercând să româneze biografia eroului Ioan Frunzetti, îi prezintă primii 18 ani ai vieții astfel: „... împlinise în vară 25 de ani... Era fiu de țărani din județul Dorohoi. Învățase carte atât cât se putea, pe vremea aceea, la sate. Muncise apoi, cot la cot cu tatăl său, pentru agoniseala celor necesare traiului. Apoi, la 18 ani, îl cheamă dragostea față de meseria armelor. În 1870 era soldat într-o subunitate de grăniceri, pe frontiera de nord“⁶⁹.

De aici s-ar putea trage concluzia că tatăl său, țăran fiind, nu prea ar fi avut știință de carte și nici viitorul sublocotenent, ofițer deci, n-ar fi învățat prea multă școală.

Însă, din cererea autografă adresată Prefectului de Botoșani în martie 1878 (pe care o vom prezenta la documente) se deduce clar că tatăl eroului locuia în Botoșani, știa multă carte pentru că se exprima mult prea elevat pentru „un țăran“, iar faptul că scria cu alfabetul latin ce a fost introdus abia în timpul domniei lui Al. I. Cuza întărește convingerea că, mai degrabă, acesta a fost funcționar căci în primul rând funcționarii au fost obligați să învețe și să scrie cu alfabet latin și nu țăranii, câți vor fi fost care învățaseră carte până atunci, dar numai cu slove chirilice.

Însăși iscălitura „Frunzetti“ cu doi „t“ ne arată că nu este vorba de un simplu țăran ci de o persoană cultă, influențată de culturile italiană și franceză, la modă de la începutul și pe tot

⁶⁸ „Bărbați ai datoriei“, p. 109.

⁶⁹ „Asalt la redute“, p. 179.

parcursul secolului XIX.

Pentru mai multă dovadă am extins cercetările și am descoperit că, în realitate, lucrurile stau astfel: bunicul și tatăl viitorului sublocotenent Ioan Frunzetti au fost mici boieri, proprietari ai unor părți din moșiile Oroftiana și Dămileni din fostul județ Dorohoi. Iată ce spune în acest sens „Dicționarul Geografic al județului Dorohoi“ întocmit de Nicu Filipescu-Dubău și tipărit la Iași, în 1891, în tipografia Petru C. Popovici, la pag. 254-255: „Osebiții din Orofteana, **numit și Orofteana - Frunzete** (subl. n.): sat pe moșia cu asemenea numire, comuna Orofteana, plasa Herța, cu 25 familii, 98 suflete.

Așezările sătenilor sunt mai toate răle, iar proprietarul moșiei are casă mică de bârne, cu grădină și livadă de pomi fructiferi roditori.

Moșia a fost proprietatea def. D. C. Frunzete, astăzi este a D-lui I. C. Ciolac.

Biserica cu patronul Pogorârea Duhului Sfânt este făcută din cărămidă la anul 1837, de fostul proprietar; acum însă se află în ruină.

Calitatea pământului în parte este bună. Sătenii împrumătăriți au 53 hect. 35 arii pământ, iar proprietarul moșiei 85 hect. 93 ar. câmp, 143 hect. 22 ar. pădure și 5 pogoane vie“.

Despre Dămileni, același Dicționar Geografic, la pag. 70, precizează că este un „sat pe moșia cu asemenea denumire, com. Ibănești, plasa Prutu-de-Sus, divizat în Dămileni-Cristea și Dămileni-Miclescu... Partea de jos a satului a erezilor (moștenitorilor - n.n.) def. Miclescu are o populație de 160 familii, 467 suflete, iar proprietarii au casă de zid, având heiuri (atenanse - n.n.) livadă, grădină și puțină vie. Sătenii împrumătăriți (pe întreg satul - n.n.) au 369 pământ, iar proprietarii (ambelor părți de moșie - n.n.) au 1518 ha câmp și 486 ha pădure“.

În această parte de jos a Dămilenilor, numită mai înainte Dămileni-Buznea, familia Frunzetti a stăpânit a treia parte până în anul 1869, când Costache Frunzetti și ceilalți doi coproprietari au vândut întreaga lor parte boierului Vasile Miclescu, Agă, pentru 600 galbeni.

Actul de vânzare s-a pierdut, dar tranzacția a fost consemnată

la fila 151 într-un registru – opis alfabetic de transcriere a actelor autentice de vânzare-cumpărare, pe perioada 1865-1916, întocmit la fostul Tribunal Dorohoi și păstrat la D.J.A.N. Botoșani, în cadrul acestui fond, inventariat la nr. 1.

Revenind la satul și moșia Osebiții din Oroftiana sau Oroftiana-Frunzete cunoaștem că la 1861 proprietar al lor era Costache Frunzetti, tatăl viitorului sublocotenent, care, însă, avea, se pare, unele încurcături financiare deoarece i se pusese sechestru pe mai multe vite pentru neplata impozitului funciar pe primul trimestru al acestui an⁷⁰.

De asemenea în procesul-verbal din 26 iunie 1865 de împrumut și vânzare a clăcașilor de pe această moșie, ca proprietar figurează tot Costache Frunzetti⁷¹.

Probabil că din cauza greutăților financiare, între 26 iunie 1865 și începutul anului 1867 când este menționată prima vânzare la litera „F” în mai sus menționatul registru-opis al Tribunalului Dorohoi, Costache Frunzetti a vândut lui I. C. Ciolac moșia Osebiții din Oroftiana, care anterior a purtat numele familiei Frunzetti.

Credem că după anul 1869, când a vândut și Dămilenii, luându-și partea din cei 600 galbeni obținuți din vânzare, s-a stabilit la Botoșani, trăind ca rentier sau ocupând vre-o slujbă de funcționar.

Lipsind mitricile bisericii din satul Osebiții din Oroftiana nu putem ști dacă sublocotenentul Ioan Frunzetti s-a născut acolo sau în altă parte.

Dar suntem siguri că, dacă nu de mai înainte, cel puțin odată cu stabilirea tatălui său în Botoșani, Ioan Frunzetti a învățat carte mai serioasă decât acele 4 clase „făcute într-un sat”.

În sprijinul afirmației noastre vine și faptul că pe un Dumitru Frunzetti, probabil un frate mai mic al eroului nostru îl găsim menționat ca elev al Liceului „Laurian” din Botoșani, dar numai în clasa a II-a în anul școlar 1872-1873 și în clasa a IV-a, în anul școlar, imediat următor, 1873-1874⁷², ceea ce înseamnă că fiind elev foarte bun și dând examen în particular, a făcut 2 clase într-un

⁷⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 28/1861, fila 7.

⁷¹ Ibidem, ds. 79/1865, fila 52.

⁷² N. Răutu, op. cit. „Tabloul elevilor...”, . 24 și 28.

singur an. S-ar putea ca și Ioan Frunzetti să fi făcut studiile liceale la unul din multele pensioane particulare existente în acea vreme în Botoșani.

Oricum, nu ar fi putut trece examenul destul de serios care se dădea pentru promovarea în corpul ofițerilor, dacă nu ar fi avut aceste studii la bază.

În legătură cu cariera militară a lui Ioan Frunzetti reținem din cele două volume citate mai sus, că a avansat treptat până la gradul de sergent cu care în 1875 a fost lăsat la vatră, însă nu a stat acasă decât trei luni. S-a reangajat pentru încă 2 ani în Regimentul 4 de linie cu garnizoana la Craiova. După 4 luni de la reangajare și susținerea examenului de rigoare este primit în corpul ofițerilor, ca sublocotenent, încredințându-i-se comanda unui pluton din același regiment.

La începutul războiului participă cu plutonul la ocuparea ostroavelor dunărene din fața Calafatului și punerea lor în stare de apărare contra turcilor ce încercau mereu debarcarea pe malul românesc.

Împreună cu regimentul său ia parte la încercuirea Plevnei distingându-se în acțiunile de hărțuire ce aveau loc zilnic, apoi, la 28 noiembrie, la luptele pentru cucerirea fortificațiilor de la Opanez și cele din Valea Vidului.

După terminarea operațiunilor militare din jurul Plevnei, soldate cu capturarea armatelor turcești de acolo, prin mai multe ordine de zi pe armată generalul Al. Cernat făcea cunoscute recompensele acordate ofițerilor și soldaților români distinși în lupte, printre care sublocotenent Ioan Frunzetti din Regimentul 4 de linie decorat cu „Virtutea Militară“ de aur, și „Steaua României“, cl. a V-a.

Lapidar, menționările de mai sus și altele depistate prin documentele vremii vorbesc despre comportarea vitejească și moartea eroică a sublocotenentului Ioan Frunzetti la 12 ianuarie 1878 în luptele de la Smârdan.

Se știe că Smârdanul, împreună cu localitățile Nazâr-Mahala, Novoselcea, Inova și Capitonovcea aflate pe căile de acces spre cetatea Vidinului, fusese puternic fortificat de către turci. Trei redute legate între ele cu șanțuri construiseră turcii în marginea satului, iar

casele din sat au fost transformate în tot atâtea puncte de rezistență.

În ansamblul operațiunilor de la Vidin cucerirea Smârdanului a revenit Regimentului 4 de Linie în care sublocotenentul Ioan Frunzetti comanda un pluton din compania a 7-a. Un martor ocular povestește: „Turcii adăpostiți prin șanțurile ce împrejmuiau satul și care șanțuri erau în legătură cu forturile ne primiră cu salve înverșunate... „Înainte“ își îndemnă oamenii Frunzetti... Mai mult de jumătate din compania a 8-a căzuse și noi, a 7-a, le luarăm locul...“. Rând pe rând cele 3 redute au fost cucerite. În satul Smârdan încăierarea devine și mai crâncenă. Subliniem că la Smârdan s-a consemnat prima luptă purtată de unitățile noastre într-o localitate. Ceața și fumul prafului de pușcă crea o atmosferă de infern în care românii, trebuind să lupte pentru fiecare ogradă, pentru fiecare casă, pentru fiecare stradă, nu-și puteau da seama de unde vin gloanțele ucigătoare ale dușmanului.

Frunzetti se afla mereu în fruntea plutonului, iar după ce comandantul campaniei cade rănit, preia comanda acesteia. Spre seară satul este cucerit, dar turcii continuă să tragă dintr-o casă de piatră cu 2 etaje, o adevărată fortăreață aflată în afara satului, în câmp deschis. „Telegraful“ și-a dat seama Frunzetti.

Într-adevăr, la etajul superior era instalat telegraful turcilor care făcea legătura cu Vidinul și pe care aceștia îl apărau cu înverșunare.

Frunzetti orientează atacul într-acolo și în fruntea soldaților ajunge în preajma casei. Dar gloanțele inamicului îi curmă și avântul și glasul ce îmbărbăta la luptă.

Pe drept cuvânt autorii volumului „Asalt la redute“ afirmă că atunci când drapelul tricolor a fost înălțat pe învinsa cetate a Vidinului, „în roșul său se afla și o picătură din sângele sublocotenentului Ioan Frunzetti“⁷³.

Pentru eroismul său a mai fost decorat post mortem cu „Crucea trecerii Dunării“, „Apărătorii Independenței“ ș.a.

⁷³ „Asalt la redute“, p. 181.

Documente referitoare la sublocotenentul Ioan Frunzetti

*

* *

74

Verbița, 1877, decembrie, 12. Extras din Ordinul de zi pe armată Nr. 190 al Generalului de Divizie Alexandru Cernat, comandantul armatei de operații, prin care decorează mai mulți ofițeri și grade inferioare prin care și pe sublocotenentul Ioan Frunzetti.

„Ordin de zi Nr. 190

Cu ocaziunea terminării operațiunilor militare împrejurul Plevnei, Măria Sa Domnitorul a binevoit a da ofițerilor și gradelor inferioare jos notate, pentru conduita lor în comandă și execuție cât și în diferite fapte militare, recompensele următoare: ... Sublocotenentul Frunzetti (din) Regimentul 4 Linie, Medalia „Virtutea Militară“...

Fac aceasta cunoscut pe armată.

Dat la Verbița la 12 Decembrie 877.

Major General

General de Divizie

Ss Cernat

Pentru conformitate

ss. indescifrabil“.

*

* *

75

Botoșani, 1878, martie, 20. Cererea prin care Kostachi Frunzetti solicită Prefectului Județului Botoșani să se intereseze la Ministerul de Război dacă fiul lui, sublocotenentul Ioan Frunzetti, a murit în lupta de la Vidin.

„878, mart(ie), 20

Botoșani

Domnule Prefect!

⁷⁴ D.A.N.I.C. București, fond „Ministerul de Război, Marele Stat Major“, dosar 258 I/1877, filele 4 și 8.

⁷⁵ D.J.A.N. Botoșani, Fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 6/1877, fila 56.

Vă rog fiți interpretul meu și cereți de la Ministerul de Rezelbel a mi se lămuri dacă în lupta de la Vidin au picat mort fiul meu, sublocotenentul Ioan Frunzetti din Regimentul 4 de linie, divizia D. general Cerchez.

Primiți vă rog deosăbitele mele considerații și stima ce vă conserv.

Kostachi Frunzetti

Domniei Sale Domnului Prefect a(l) județului Botoșani“.

Rezoluție: „N. 3454. Se va cere de la Minister asemenea știință.

Pref. I. C. Ciolac“

*

* *

76

Botoșani, 1878, martie, 22. Ciorna adresei prin care Prefectura Județului Botoșani cere Ministerului de Război informații despre sublocotenentul Ioan Frunzetti.

„N. 2098

878, Mart(ie), 22

D-lui Ministru de Resbel

Domnul Costachi Frunzete prin peticiunea dată Prefecturei cere a se solicita Dv. pentru a putea cunoaște dacă în lupta de la Vidin a murit fiul său sublocotenentul Ioan Frunzete din Reg. al 4 de linie, divizia D. general Cerchez.

În urmare referindu-vă Dv. aceasta cu respect vă rog să bine voți a regula cele cuvenite pentru satisfacerea cererii de mai sus“.

*

* *

77

București, 1878, martie, 28. Ministerul de Război comunică Prefecturii Județului Botoșani că sublocotenentul Ioan Frunzetti a murit în lupta de la Smârdan.

„Ministerul de Rezelbel

București, Anul 1878,

I-a Direcțiune

luna 3/28

Personal și operații militare

⁷⁶ Ibidem, fila 57.

⁷⁷ Ibidem, fila 82.

Nr. 4902

Domnule prefect,

La raportul dvs. nr. 2098 am onoare a vă face cunoscut că Sub. Locotenentul Frunzete Ioan din regimentul 4 de linie a încetat din viață în lupta de la Smârdan la 12 Ianuarie 1878.

Primiți, vă rog, D-le Prefect asigurarea considerațiunii mele

Din Ordin,

Șeful Biroului

Directore de Serviciu

Căpit. Em. Lăzărescu

ss. indescifrabil

D-sale

D-lui Prefect al Județului Botoșani “

Rezoluție: N. 2707. 30 Martie. Se va pune aceasta în cunoștința D-lui Frunzeti. P. Prefect, ss. indescifrabil.

*

* *

78

(Botoșani), 1878, aprilie, 5. Ciorna adresei prin care Prefectura Județului Botoșani îi face cunoscut lui Costache Frunzetti că fiul său, sublocotenentul Ioan Frunzetti a murit în lupta de la Smârdan.

„N. 2457

1878, Aprilie, 5

D-lui Costache Frunzete

Am onoarea a vă face cunoscut, la petițiunea dată acestei Prefecturi, că Sublocotenentul Frunzete Ioan din Regimentul 4 Linie a încetat din viață în lupta de la Smârdan la 12 ianuarie 1878, precum D-l Ministru de Rezel, prin ordinul N. 4902 încunoștiințează.“

*

* *

79

București, 1878, mai, 16. Extras din lista ofițerilor și gradelor inferioare care au fost decorați sau medaliați cu „Steaua României“, trimisă de Marele Cartier al Armatei către comandantul Diviziei a 2-

⁷⁸ Ibidem, fila 82.

⁷⁹ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război, Marele Stat Major, dosar 258 II/1877, filele 345-346.

a active pentru a se corecta erorile ce s-ar descoperi.

„Marele Quartier al Armatei 1878, Mai, 16. București
No. 2313

Domnule Comandant,

Se trimite în alăturare lista tuturor ofițerilor și gradelor inferioare aranjate pe corpurile cuprinse în acea Divizie și care au fost decorați cu „Steaua României“ sau medaliați rugându-vă a le comunica Corpurilor care le vor înapoia direct Quartierului cu observațiunile ce vor crede a se face în privința eroarelor ce ar descoperi.

Din ordin

p. Șeful Statului Major General

Colonel

Berindei

Directorul Cancelariei

Căpitan

ss. indescifrabil

D-sale D-lui Comandant al Diviziei 2-a active“

Rezoluție: „Luat și trimis Corpurilor din Divizie cu N. 2988
din 21 mai 1878.

Lt. Pappazoglu“

„Tablou

de ofițeri și grade inferioare decorați și medaliați

Regimentul 4 Linie

... Nr. curent 23, gradul Sub-Lt., Numele și prenumele
Frunzeti Ion, Medalie, ...“.

CAPITOLUL II

DOCUMENTE PRIVIND ALȚI EROI BOTOȘĂNENI MORȚI PE CÂMPUL DE LUPTĂ ȘI ÎN SPITALE SAU ACASĂ DIN CAUZA RĂNILOR SAU A BOLILOR CĂPĂTATE ÎN TIMPUL RĂZBOIULUI DIN 1877-1878

*
* *

80

București, 1877, septembrie, 21. Telegramă prin care Ministerul de Război cere Prefecturii județului Botoșani să anunțe pe locuitoarea Ilinca Perscarița din comuna Tudora că fiul său grav bolnav în spitalul București vrea să o vadă iar prefectura să-i dea foi de drum gratuite.

„D. Prefect Bot(oșani)

Vă rog dați imediat ordin a vesti pe Ilinca Perscarița din comuna Tudora, satul Pârâu, că fiul său, greu bolnav (în) spitalul București, voește să o vadă; îi veți da foi de drum militare în contul statului; în București va întreba de spitalul de la Școala Militară.

P(entru) Ministru de Resbel

Fălcoianu“

Rezoluție: „10 septembrie**81**. Se va face lucrare urgent conform acesteia. Prefect I. C. Ciolac.“

*
* *

⁸⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 9/1877, fila 38.

⁸¹ În sectorul telegrafic și în actele de corespondență externă România adoptase deja calendarul nou gregorian, celelalte corespondențe fiind datate pe stil vechi. De aici diferența de 12 zile între datele telegramelor și datele documentelor emise de celelalte autorități.

82

(Botoșani), 1877, septembrie, 10⁸². Ciorna adresei prin care Prefectura Județului Botoșani solicită Batalionului de dorobanți local eliberarea foilor de drum militare pentru Ilinca Perscarița spre a merge la fiul său, grav bolnav, la București.

„N. 8622

877, sept. 10

Domnului Comandant Batalionului Dorobanți,

Domnul Ministru de Rezel prin nota telegramă ordonă a se da foi de drum militare, în comptul statului, femeii Ilinca Perscarița din comuna Tudora, satul Pârâu, spre a merge la București, căci fiul său greu bolnav în spitalul București voește să o vază. Comunicându-vă aceasta, am onoarea a vă pofti să binevoiți a trimite urgent Prefecturii foile de drum în regulă pentru ducerea acestei femei în București, în contul statului.“

*

* *

84

(Botoșani), 1877, septembrie, 10. Ciorna ordinului Prefecturii Județului Botoșani către Subprefectura plășii Siret de a o anunța pe Ilinca Perscarița asupra stării sănătății și dorinței fiului ei și de a-i înmâna foile de drum necesare.

„N. 8623

877, sept. 10

D-lui Subprefect de Siret,

Conform telegramei D-lui Ministru de Rezel vă trimit cu aceasta două foi de drum militare în comptul statului și vă invit ca, dându-le femeii Ilinca Perscarița din comuna Tudora, satul Pârâu, să o vestiți că fiul său grav bolnav în spitalul București voește să o vază. Și mergând ea în București va întreba de spitalul de la Școala Militară.

Referind urgent rezultatul de pornește sau nu, spre a se aranja în consecință.“

*

* *

⁸² Ibidem, fila 39.

⁸³ Vezi 81.

⁸⁴ Ibidem, fila 39-40.

85

București, 1877, septembrie, 22. Telegrama Ministerului de Război prin care solicită Prefecturii Județului Botoșani s-o oprească pe Ilinca Perscarița de a mai veni la București deoarece fiul ei grav rănit a decedat.

„D. Prefect Bot(oșani)

Muma rănitului pentru care v-am depeșat ieri opriți-o de a mai veni căci nenorocitul său fiu a încetat din viață.

P. Ministru, Fălcoianu“

Rezoluție: „10 septembrie. Pe de o parte să va aviza șeful gării Liteni a refuza primirea foilor, iar pe de alta să va scrie subprefectului respectiv a înapoia foile trimise.“

*

* *

86

(Botoșani), 1877, septembrie, 10. Ciorna telegramei prin care Prefectura Botoșani solicită șefului gării Liteni să refuze primirea foilor de drum în cazul când le va prezenta Ilinca Perscarița.

„D. Șeful Gărei Liteni,

Când se va prezenta Ilinca Perscarița din Tudora cu foile de drum să le refuzați. Nu mai trebuie să plece la București. Fiul ei rănit grav a murit. Nu i-o spuneți aceasta, căci s-a regulat a se informa prin primarele local.“

*

* *

87

(Botoșani), 1877, septembrie, 10. Ciorna ordinului prin care Prefectura Județului Botoșani cere subprefectului plășii Siret s-o oprească pe Ilinca Perscarița să mai meargă la București și să înapoieze foile de drum.

„D-lui subprefect de Siret,

Pe muma rănitului pentru care v-am trimis două foi de drum cu ordinul nr. opriți-o de a mai merge în București căci

⁸⁵ Ibidem, fila 41.

⁸⁶ Ibidem, fila 42.

⁸⁷ Ibidem, fila 43.

nenorocitul său fiu a încetat din viață, precum D-l Ministru de Resbel prin telegramă îmi comunică; prin urmare vă invit a înapoia acele foi de drum.“

*

* *

88

Botoșani, 1877, noiembrie, 16. Extras din procesul verbal nr. 39 al ședinței din această zi a sesiunii extraordinare a Consiliului Comunal Botoșani în care s-a aprobat un ajutor de 12 lei lunar unei văduve din „războiul actual“.

„Pct. V. Reclamația D-nei Ruxanda, soția lui Petrea Ștefănescu. Cere a i se da un ajutor pentru creșterea copiilor ce i-au rămas după soțul ei mort în resbelul actual.

Consiliul, până ce Guvernul va lua dispoziție pentru ajutorarea familiilor celor morți în resbel, regulează a se da supleantei un ajutoriu de 12 lei pe lună cu începere de la 1 octombrie a.c.“

*

* *

89

(Plevna), 1877, decembrie, 1. Comandantul Artileriei Diviziei a II-a înaintează Statului Major al diviziei lista celor morți și răniți în luptele de la Plevna. Extras.

„.....

Dimitriu Gheorghii, sergent, județul Dorohoi, Plasa Mihăileni, Comuna Mihăileni, rănit în lupta de la 30 august.

Nechitoaia Vasile, brigadier, județul Dorohoi, Plasa Săveni, comuna Avrămeni, mort în lupta de la 30 august.“

*

* *

90

Dorohoi, 1878, ianuarie, 26. Cererea Mariei Hobinschi, soția lui Ion Hobinschi, concentrat în aprilie 1877, aflat pe teatrul de

⁸⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 4/876, fila 651.

⁸⁹ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război - Marele Stat Major, dosar 248/1877, fila 119.

⁹⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 84/1877, filele 12-13.

război, către Primarul oraşului Dorohoi pentru a i se acorda ajutor, fiind săracă şi cu doi copii mici.

„Domnule Primar!

Subsemnata Maria, soţia lui Ion Hobinschi care sub steag serveşte ca militar, recutat din Dorohoi, unde suntem domiciliaţi. În interesul României şi pentru apărarea ei, Înalţul Guvern a binevoit a chema sub steag şi pe bărbatul meu în luna aprilie anul expirat 877, deşi îşi îndeplinesc datoria sa şi era acum în rezervă.

Eu am rămas cu 2 copii – parte bărbătească – unul Todiriţă şi unul Vasile care este de-mi suge ţâţa, braţele mele sunt legate, nu pot să-mi agonisesc hrana de toate zilele pentru mine şi copilaşii mei, fiinţe nevinovate, care nu pot trăi dacă nu va fi cine să-ngrijească de ei. Toată averea mea se mărgineşte într-o casă care încă nu este gata, fără îngrăditură, în islaz. Ba, ce-i mai mult, sunt şi debite de achitat. Iată trista poziţie în care mă găesc.

D-le Primar, ca fiinţă debilă, fără existenţă de vieţuire în timpul iernii, sufăr diferite greutăţi şi nici cel puţin nu ştiu de soarta bărbatului meu.

D-voastră cunoaşteţi că foamea şi frigul sunt cazurile cele principale cărora nu este nici o bară.

Faţă de aceste împrejurări, ca fiinţă omenească şi mai ales ca să îndeplinesc toată datoria mea, fac apel la generozitatea D-voastră şi a întregului Consiliu ce prezidaţi cu rugămintea să binevoiţi a-mi da un ajutor bănesc din casa comunală pentru ameliorarea, în parte, a suferinţelor mele dimpreună cu fiinţele inocente, care fără ajutorul D-voastră, pot deveni jertfe lipselor, precum v-am arătat până aici.

Sper, dară, de la dreptatea D-voastră care sunteţi plini de umanitate şi dreptate precum aţi probat într-o altă ocaziune cu naţiuni străine. Eu ca româncă, femeia soldatului român, pot avea multă speranţă c-o să binevoiţi a-mi ameliora suferinţele mele. Ştiu că nu-i acum timpul pentru de o atare cerere, ci mai înainte de formarea bugetului, însă şi d-voastră cunoaşteţi: de unde nu-i nici Dumnezeu nu ia şi rugăciunea Domnului zice: şi ne iartă nouă păcatele precum şi noi iertăm. Ca fiinţă debilă n-am ştiut la cine să apelez şi nici în care timp.

Am aflat acum lumina, sunt în ajun de a nimeri calea dreaptă. Vă fac această rugămintă D-voastră, pe care desigur nu veţi refuza-

o, ci din contra veți căuta mijloacele cele mai eficace pentru a mă ajuta să pot scăpa și eu de trista pozițiune în care mă aflu cu doi prunci nevinovați, cuprinși de tortura frigului și a foamei.

Primiți vă rog asig(urarea) profundului respect.

878 ianuarie 26

*Eu Maria Hobinski“

*

* *

91

Dorohoi, 1878, februarie, 1. Extras din procesul verbal al ședinței Consiliului Comunal al Urbei Dorohoi în care s-a hotărât acordarea unui ajutor pentru văduva lui Ion Hubinschi, mort la Plevna.

„Venind la ordine petițiunea femeii, soția lui Ion Hubinschi, pentru a i se da un ajutor bănesc din casa comunală spre întrebuințarea existenței sale și a copiilor săi, neavând alte mijloace fiindcă consoartele său se află în resbel și altă avere cu care să se poată întreține, nu are.

D-l Mihail V. Thăutu, în urma expunerii ce s-au făcut, arată că Ion Hubinschi în adevăr au fost în rezbel și că știe pozitiv că la asaltul de la Grivița s-au săvârșit din viață pe câmpul de resbel.

În consecință roagă pe consiliu să acorde femeii Maria lui Ion Hubinschi o sumă de 40 franci.

D-l Ștefan Gherghel, susținând această idee, zice că este de părere a i se da un ajutor nu de 40 franci, ci de 70 franci căci comuna au acordat și la străini, **dar un militar român care a murit pe câmpul de resbel și care a făcut gloria țării prin o distinsă abnegațiune, ca toți ceilalți militari**, să i se deie suma propusă de domnia sa pentru îndulcirea pozițiunei sale. (subl. n.)

Consiliul în unanimitate autoriză pe D-l Locotenent de Primar spre a mandata femeii Maria lui Ion Hubinschi suma de **saptezeci franci** plătită odată pentru totdeauna din capitolul extraordinar“ (subl. în text)

*

* *

⁹¹ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria orașului Dorohoi, dosar 1/1878, fila 64.

92

(București), 1878, februarie, 8. Tabel de militarii morți la Spitalul Brâncovenesc de la 1 septembrie 1877 - 8 februarie 1878. Extras:

„... Nr. crt.5; Data intrării în spital - 1877, sept. 17; Numele și pronumele - **Bondocu Ion; Domiciliul - Comuna Dângeni, Botoșani;** Gradul - soldat; Corpul din care face parte - Reg. 16 Dorob.; Diagnosa - Tetanos Vulnus cruris; Data decedării - 28 sept. 1877; Oficierul civil care a autorizat înmormântarea - Roșu.

... Nr. crt. 8; Data intrării în spital - 1878, Februar, 24; Numele și prenumele - **Mihalache Dumitrescu; Domiciliul - Comuna Dângeni, Botoșani;** Gradul - soldat; Corpul din care face parte - Corpul Pompierilor; Diagnosa - Pneumonie dreaptă; Data decedării 4 Mart. 1878; Oficierul civil care a autorizat înmormântarea - Roșu.“

*

* *

93

Curtești, 1878, martie, 15. Cererea lui Manole Chisăliță, tatăl lui Gheorghe Chisăliță, călăraș din Regimentul 7 Călărași, decedat în urma rănilor, către Prefectul de Botoșani spre a interveni pentru restituirea calului rămas de la fiul său.

„Domnule Prefect,

Fiul meu Chisăliță Gheorghe din comuna Curtești, recrutat în anul 1872, matriculat la N. 1149 în escadronul Călărași local care face parte din Reg(imentul) 7 Călărași, venind de pe câmpul de luptă în concediu de convalescență s-au trecut din viață.

Numitului meu fiu i-au rămas la acel Regiment calul său propriu. Vă rog cu respect să binevoiți a mijloci autoritățile competente a trimete calul rămas în Reg(imentul) 7 Călărași activ.

Primiți vă rog asigurarea considerației mele.

Manole Chisăliță 1878. Martie, 15

D-sale D-lui Prefect al Județului Botoșani“.

Rezoluție: „N. 625/N. 2220. Pr(imit) Martie 15. Se va face rugămintă pentru aceasta Ministerului de Resbel.

⁹² D.I.R., vol. IX, p. 268-269, doc. Nr. 566.

⁹³ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 6/1877, fila 53.

P. Prefect, ss. Indescifrabil.“

*

* *

94

(Botoșani), 1878, martie, 18. Ciorna adresei prin care Prefectura Județului Botoșani solicită Ministerului de Război să intervină ca să se înapoieze către Manole Chisăliță calul rămas de pe urma decedatului său fiu, Gheorghe Chisăliță.

„N. 1980

1878, Martie, 18

D-lui Ministru de Resbel

Locuitorul Manole Chisăliță din comuna Curtești prin petițiunea dată acestei Prefecturi, înregistrată la N. 2220 arată că fiul său Chisăliță Gheorghe, călăraș din escadronul de Călărași (al) acestui județ, matriculat la nr. 1149, venind de pe câmpul de luptă în concediu de convalescență, s-au trecut din viață, iar calul ce-l avea numitul călăraș au rămas în Reg(imentul) 7 Călătași activ și cere a i se regula trimiterea calului.

În urmare, referindu-vă aceasta Dv., cu respect vă rog să binevoiți a regula cele convenite în privința trimiterii calului.“

*

* *

95

Bolgrad, 1878, aprilie, 4. Adresa Prefecturii Jud. Bolgrad prin care face cunoscut Prefecturii Județului Botoșani că a trimis calul călărașului decedat Gheorghe Chisăliță spre a fi predat familiei acestuia din Curtești.

„România

Anul 1878, aprilie, 4

Prefectura Județului Bolgrad

Serviciul Administrației Generale

N. 4195

Domnule Prefect,

D-l comandant (al) Escadronului al 3-lea de Călărași, staționat aicea, cu adresa Nr. 82, mi-a trimis un cal înmatriculat la N. 1149 ce a fost a călărașului încetat din viață Chisăliță Gheorghe din comuna

⁹⁴ Ibidem, fila 54.

⁹⁵ Ibidem, fila 145.

Curtești, acel județ, spre a fi încredințat familiei decedatului.

Subscrisul, în consecință, trimițându-l dvs. am onoare a vă ruga să binevoiți a regula predarea lui sub cuvenita chitanță adevărită de autoritatea respectivă.

Tot odată notez pe contra pagină și semnele calului spre a nu fi schimbat.

Primiți, vă rog, d-le Prefect, asigurarea stimei mele.

P. Prefect, ss. indescifrabil

N.B. Adresa de față s-a trimis în al doilea exemplar fiind(că) primul, după asigurarea Prefecturii de Covurlui, este pierdut.

Domniei Sale Domnului Prefect Județului Botoșani “

Rezoluție: „N. 4141. **16 mai.** Calul primit cu aceasta se va trimite subpref(ecturii) Plasei Târg spre a-l încredința familiei decedatului soldat sub chitanță, pe care va trimete“.

*

* *

96

(Botoșani), 1878, mai, 16. Ciorna ordinului Prefecturii Județului Botoșani către Subprefectura Plășii Târgului de a preda calul decedatului călăraș Gheorghe Chisăliță din comuna Curtești către familia acestuia.

„N. 3490

1878, Mai 16

D-lui Subprefect de Târg,

Cu adresa D-lui Prefect Bolgrad N. 4195, primindu-se calul matriculat la N. 1149 ce a fost a călărașului încetat din viață Chisăliță Gheorghii din comuna Curtești spre a se încredința familiei decedatului, vi-l trimet odată cu aceasta și vă invit a regula predarea lui sub cuvenita chitanță adevărită de autoritatea respectivă, notându-vă în dos semnele calului.“

*

* *

97

Botoșani, 1878, mai, 25. Subprefectura Plășii Târg raportează Prefecturii Județului Botoșani că a încredințat lui Manole Chisăliță

⁹⁶ Ibidem, fila 146.

⁹⁷ Ibidem, filele 167 și 169.

din comuna Curtești iapa rămasă de la decedatul său fiu, călărașul Gheorghe Chisăliță, anexând și dovada cerută.

„România, Subprefectura Plășii 878, mai, 25
Târg, Județul Botoșani
N. 1249

Domnule Prefect,

Iapa primită cu ordinul Domniei voastre N. 3490, încredințându-se d-lui Manoli Chisăliță, tatăl decedatului călăraș Ghiorgi Chisăliță, anexat aici cu respect vă înaintesc dovada vizată la N. 373.

Binevoiți, vă rog, D-le Prefect a primi încredințarea preaosebitei mele considerații.

P Subprefect, ss. indescifrabil.

Domniei Sale Domnului Prefect de județ.“

Rezoluție: „N. 1349 Pr.(imită) mai, 27. Se va înainta Locului cuvenit. P. Prefect. ss. indescifrabil“

Anexă:

„Adeverință

Iapa matriculată la N. 1149, la păr murgă deschis, coama (și) coada neagră, brează pe bot, pete albe pe spinare și pintoagă de amândouă picioarele de dinapoi, ce au fost a decedatului meu fiu Chisăliță Gheorghe, călăraș, am primit-o prin primăria locală unde au fost trimisă cu ordinul subprefecturii Plasei Târgului, Județul Botoșani N. 1163.

x Eu Manole Chisăliță

România,

Primarul Comunei Curtești adeverește identitatea iscăliturii D.
Manole Chisăliță

1878, Mai, 17

Primar,

L.S.

N.373

ss. indescifrabil

(Ștampila Satului Curtești de la 1860)

P. Notar, A. Manoliu“

*

* *

98

T. Severin, 1878, aprilie, 1. Adresa Regimentului II Infanterie prin care încunoștiințează Prefectura Județului Botoșani să

⁹⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 6/1877, fila 92.

anunțe familia decedatului doctor Stoian Dimitrie din Botoșani ca să ridice banii rămași la acel regiment.

„România al II-lea Regiment T. Severin, 1878
de infanterie, Nr. 375 aprilie, 1

Domnule prefect!

Decedatul doctor Stoian Dimitrie, fost în acest corp, are la Regiment o sumă de lei 2.645, bani 24, și informându-mă că decedatul doctor are părinte și frate⁹⁹ ce locuiesc în comuna Botoșani, vă rog a le pune în vedere și a-și face un act prin care să probeze înaintea regimentului că este frate sau părinte al decedatului și a veni în Turnu-Severin pentru a putea să ia această sumă și a subscrie de primirea ei.

Comandantul Regimentului

Lt. Colonel, ss. Indescifrabil

Tezaurar

Căpitan I. Nicolescu.

Domniei Sale Domnului Prefect al Județului Botoșani“

5 aprilie

Rezoluție: „N. 844

Se va satisface cererea
din aceasta prin Poliția de oraș.

P. prefect, ss. Indescifrabil“

*

* *

100

(Botoșani), 1878, aprilie, 10. Ciorna ordinului Prefecturii Județului Botoșani către Poliția de oraș de a pune în vedere familiei decedatului doctor Stoian Dimitrie să meargă la Turnu Severin să ridice suma rămasă de la acesta.

„N. 2559

1878, aprilie 10

D-lui Polițai de oraș

Domnul Comandant (al) Reg. al II-lea de infanterie din Turnu Severin, prin adresa Nr. 375 comunică că decedatul doctor Stoian Dimitri, fost în acel Rg. are acolo o sumă de 2645 lei, bani 24, și că

⁹⁹ Credem că acest frate este Stoian Petru, elev al Liceului „Laurian“ din Botoșani între anii 1860-1864 (cl. I-IV) și 1867-1869 (c.VI-VII). Între anii 1864-1867 Liceul a funcționat numai cu 4 clase.

Vezi N. Răutu, op. cit., p. 2-15, Tabloul elevilor...

¹⁰⁰ Ibidem, fila 93.

decedatul are părinți și frate ce locuiesc în acest oraș.

În urmare, vă invit a le pune în vedere aceasta și a-și face un act prin care să probeze înaintea regimentului că este frate sau părinte al decedatului și a merge în Turnu Severin pentru a putea să ia acea sumă și a subscrie de primirea ei.“

*

* *

101

Târgu-Dialu, 1878, iunie, 8. Regimentul 4 Artilerie înaintează Prefecturii Județului Botoșani medalia „Crucea trecerii Dunării“ a soldatului Cotiață Ilie, decedat, din comuna Ostopceni spre a se trimite și depune la biserica din comuna respectivă.

„România

Târgu-Dialu, 878, iunie, 8

Regiment 4-lea Artilerie

N. 854

Domnule Prefect!

Am onoarea a vă înainta Crucea trecerii Dunării a soldatului Cotiață Ilie, mort, de fel din Comuna Ostopceni, Plasa Ștefănești, Districtul ce D-voastră administrați și vă rog să binevoiți ca, conform regulamentului, să se trimită și să se depue la biserica comunei de unde este răposatul soldat, iar de primire vă rog a răspunde.

Primiți, vă rog, încredințarea prea osebitei mele considerații.

Comandant Regiment

Colonel Dabija

Contabil

Lt. Vârgeu

Domniei sale Domnului Prefect Județului Botoșani“

Rezoluție: „**N. 1528** Pr.(imită) Iunie, 11. Se va trimite subprefecturii spre a înștiința primăria care urmează s-o ia așa cum se pretinde prin adresa prezentă.

p. Prefect, ss. indescifrabil“

*

* *

¹⁰¹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 6, fila 186.

Găești, 1878, iunie, 11/23. Urmare a raportului comandantului Escadronului al III-lea din Regimentul 7 de Călărași activ, comandantul acestui regiment trimite un tablou cu o medalie „Crucea Trecerii Dunării“ către Prefectura Jud. Botoșani spre a fi înaintată și așezată pe ușa bisericii din comuna eroului menționat în tabel.

„Prefecturii Județului Botoșani

N. 1030, 1878, iunie, 11/23

Cu onoare se prezintă alăturatul Tablou cu o **Cruce Trecerea Dunării** rugându-vă să binevoiți a o trimite la destinația ei, după cum se prevede în Tablou, pentru a se așeza pe ușa bisericii comunale.

Aceasta conform ordinului Ministerului de Resbel XI. 9917, iară de primire vă rog a ne răspunde.

Comandant Regim. 7 Căl.

Lt. Colonel Salmen.“

Anexă:

„Tablou

de oamenii morți în timpul campaniei și din diferite cauze și care au drept la Crucea Trecerii Dunării:

Nr. matri- culat	Numele și pre- numele	Gradul	Comuna	Județul	Data morții	Cauza morții
1412	Badale Ioan II	soldat	Trușești	Botoșani	8 aprilie 1878	Mort în spital. Cauză de maladie

Certificat acest Tablou de noi Comand. Escadr. 3-lea pentru întocmai.

Căpitan Ciulei“

Rezoluție: „Pr.(imită) iunie, 16. Se va trimite subprefecturii ca să urmeze întocmai, ss/indescifrabil.“

*

* *

¹⁰² D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 6/1877, filele 190-192.

Satul Văcărești lângă Târgoviște, 1878, iunie, 72.

Regimentul 5 de Infanterie trimite Prefecturii Județului Botoșani 4 medalii „Crucea trecerii Dunării“ ale soldaților din acel regiment ce au încetat din viață pe câmpul de luptă și în spitale, spre a fi trimise la comunele din care erau soldații.

„România
Regimentul 5 de
Infanterie
1361

1878, iunie 22,
satul Văcărești lângă
Tîrgoviște

Domnule Prefect!

Conform art. 16 din Regulamentul Crucii trecerii Dunării, am onoare a vă înainta numărul de (4) patru Cruci cu panglicile lor a oamenilor notați pe contra pagină din acest regiment care au încetat din viață pe câmpul de luptă și în spitale.

Și vă rog a face să se depună la biserică în comuna din care fiecare face parte și a se așeza la ușa de intrare a bisericii, întocmai cum prescrie vorbitul articol din acel regulament.

De primire vă rog a ne răspunde.

Primiți, domnule prefect, asigurarea considerației mele.

Comandantul Regimentului 5 linie

Locotenent-colonel

Iarca

Din județul Botoșani.

N=o	Numele și prenumele	Gradul	Comuna	Plasa
1.	Alexa Ion	soldat	Tudora	Siret
2.	Marchitan Gheorghe	idem	Dumbrăveni	Siret
3.	Butnaru Dumitru	idem	Fântânele	Siret
4.	Ciubotaru Iordache	idem	Corni	Siret
Patru				

Pentru conformitate

Sergent Tăutu

Domniei Sale domnului Prefect al județului Botoșani.“

Rezoluție: „Pr.(imită) iunie 26. Se va pune aceasta în aplicare

¹⁰³ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 6/1877, fila 212.

prin subprefecții respectivi.

Pentru prefect, ss. indescifrabil“

*

* *

104

(Găești), 1878, iulie 5. Adresa depoului Escadronului III Călărași Botoșani prin care se solicită Prefecturii Județului Botoșani să anunțe familiile celor morți, conform tabelului anexat, să vină la Găești spre a primi caii rămași de la aceștia.

„Depoul Escadronului III Călărași Botoșani

N. 434, 1878, Iulie, 5

Domnule Prefect,

Conform ordinului depoului Regimentului 7 Călărași N.784 am onoare a vă comunica pe contrapagină un tablou de gradele inferioare încetate din viață și a căror cai au rămas la Regimentul 7 Călărași activi, pentru care am onoare a vă ruga să binevoiți a da ordine D-lor primari respectivi ai comunelor notate în acest tablou a înștiința familiile acestor oameni ca să se prezenteze la Regimentul 7 Călărași activ, aflat la Găești lângă stația ce poartă acest nume a drumului de fier, în persoană sau prin procuratori, cu acte de identitate din partea autorităților respective, spre a-și primi caii în cheștiune.

Primiți vă rog încredințarea considerației mele!

Comandant, Sublocotenent Poenaru.

Domniei Sale Domnului Prefect Județului Botoșani.“

Anexă:

Tablou

de gradele inferioare decedate ce au cai rămași la escadroanele active care urmează a fi înaintați familiilor

Matri- cola	Numele și prenumele	Esca- dronul	Comuna	Județul	Nr. cailor
1595	Daniliuc Toader	Esc. 3	Corni	Botoșani	Unul
1217	Casandra Vasili	”	Corni	Botoșani	Unul

¹⁰⁴ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 6/1877, filele 224 și 225.

1397	Onofrei Gheorghe	”	Călinești	Botoșani	Unul
1902	Scutelnicu Dumitru	”	Poiana- Lungă	Botoșani	Unul
1905	Sorodac Manole	”	Fântânele	Botoșani	Unul

*

* *

105

F. loc., 1878, iulie, 25. Tabloul cu numele celor morți și dispăruți pe câmpul de luptă în timpul campaniei din 1877-1878, precum și a celor aflați în concediu de boală sau răniți înaintat de Regimentul 16 Dorobanți către Divizia a II-a activă.

„România 1878, Iulie 25
Regimentu 16 Dorobanți
N. 1120

Domnule general!

Conform Ordinului Telegrafic N. 4800 am onoarea a vă prezenta pe lângă aceasta Tablourile Nominale de oamenii acestui Regimentu, care în timpul Campanii 1877 și 1878 au murit și dispărut, spre a D-voastră regulă.

p. Comand. Regimentului

Maior, A. Jippa

D-sale D-lui Comandant Direcției 2 active“

Tabloul

de oamenii morți și dispăruți pã câmpul de luptă a Regimentului 16 Dorobanți Activ. În timpul Campaniei 1877 și 1878

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Observație
1.	Pamparău Dumitru	soldat	La 8 octom. 877 mort, fiind rănit în tranșei
2.	Gherasim Ghiorg.	soldat	La 16 Sept. 877 încetat din viață în spital de boală

¹⁰⁵ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război - Marele Stat Major, dosar 251 b/1877, filele 41 și 46-53.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Observație
3.	Dulgheriu Vasile	soldat	Desperut pe câmpul de luptă și n-a mai apărut la Corp
4.	Saghin Ion	soldat	La 26 septembrie 877 încetat din viață în spital - de boală
5.	Grigoruță Andronic	soldat	La 21 iulie mort la casa sa fiind concediat de la spital de boală.
6.	Spiru Ghiorg.	soldat	La 10 Mart. 878 mort în spital de boală.
7.	Lungu Gh.	caporal	La 18 April 878 mort în spital de boală.
8.	Cotun Thoaderi	soldat	La 19 Ianuarie 1878 mort în spital de boală.
9.	Tofan Ghiorgh	soldat	Mort la casa sa, fiind concediat de spital, de boală.
10.	Hrumoaie Ion	caporal	Rănit la 30 august, intrat în spital și concediat.
11.	Costiniug Ioan	soldat	La 30 Aug. dispărut și n-au mai apărut.
12.	Dolachi Ion	soldat	Aflat în Spitalul de la T. Măgurele de la 27 iulie 877 (n-a fost rănit) și neîntors.
13.	Foca Thoaderi	soldat	La 30 Aug. rănit intrat în spital și acum în concediu.
14.	Bursuc Dumitru	soldat	Rănit acum în concediu
15.	Grosu Andrii	soldat	Mort pe câmpul de luptă la 30 aug. 1877.
16.	Gorbănescu D-tru	soldat	Încetat din viață în spital ca bolnav
17.	Muscalu Vasile	soldat	Desperut la 30 august 877 și n-au mai apărut.
18.	Vornicu Dumitru	soldat	Intrat în spital de peste Dunărea. Dus în concediu fiind stricat auzul de un obuz.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Observație
19.	Grigoraș Thoaderi II	soldat	La 30 aug. rănit și dus în concediu.
20.	Măcsim Toaderi	soldat	Rănit, după eșirea din spital a încetat din viață la 4 martie la Ieșalnița.
21.	Pavăl Dumitru	soldat	La 30 august dispărut, intrat în spital, prezentat la Corp ca rănit.
22.	Storescu Vasile	soldat	Present la corp însă a fost rănit.
23.	Habdulea Cost.	soldat	La 30 Aug. încetat din viață pe câmpul de luptă.
24.	Paleciuc Thoaderi	soldat	Rănit la 30 Aug. intrat în spital și dus în concediu.
25.	Chelciug Ion	soldat	Încetat din viață la 4 iunie 877 în spital ca bolnav.
26.	Papuc Ioan	soldat	La 30 Aug. rănit și acum prezent la Corpu.
27.	Pascariu Necol.	soldat	Încetat din viață pe câmpul de luptă.
28.	Ștefan Ienachi	soldat	La 30 august desperut, intrat în spital și acum prezent la Corp.
29.	Ichim Dumitru	soldat	La 30 august încetat din viață pe câmpul de luptă.
30.	Andrei Cost.	soldat	La 30 august rănit acum în concediu.
31.	Lozneanu Vasile	soldat	Rănit la 30 Aug. și acum prezent la Corp.
32.	Crăciun Ion	soldat	Rănit la 30 Aug. și acum prezent la Corp.
33.	Lupu Ghiorg.	soldat	La 8 septembrie mort în luptă.
34.	Jachel Ion	soldat	Mort în Spital de boală.
35.	Căruntu V-le	soldat	Mort fiind înecat în apa Jiu la Ostroveni înainte de a trece Dunărea.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Observație
36.	Ferdei Ghiorg.	soldat	La 25 Sept. mort în bivoac la Grivița din cauza recei
37.	Boinceanu Mihail	soldat	Desperut de pe câmpul de luptă și ne mai întors la corp.
38.	Cotrohol Gh.	soldat	Idem
39.	Ijaceasa Necolai	soldat	La 3 Ianuar. 878 mort în spital ca bolnav.
40.	Aniței Petrachi	soldat	La 11 April mort la casa sa de boală fiind dus din spital fără a fi rănit.
41.	Horboveanu Gh.	soldat	Mort în spital de boală fără a fi rănit.
42.	Clobanța Matei	soldat	Desperut în luptă și ne mai întors.
43.	Hujăi D-tru	soldat	Idem
44.	Parpauț Ion	soldat	Mort în spital de boală fără a fi rănit.
45.	Epure Petrachi	soldat	Idem
46.	Spatariu N-lai	soldat	Idem
47.	Biduleac V-le	soldat	Rănit la 27 septem. 877 venit din concediu.
48.	Murariu Gh.	soldat	La 27 iunie 877 încetat din viață la satul ostroveni înainte de a trece Dunărea.
49.	Cojocariu Mihai	soldat	La 13 Noem. 877 încetat din viață în bivoacul Dimerchioi fără a fi rănit.
50.	Grădinariu D-tru	soldat	La 18 ianuarie 878 încetat din viață la Turnu Măgurele fără a fi rănit.
51.	Dobrogeanu Gh.	soldat	La 26 Ianuar. 878 încetat din viață la vatra sa fiind rănit la 6 Sept. 877

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Observație
52.	Ieșanu Gh.	soldat	La 13 fevru. 878 încetat din viață la T. Măgurele fără a fi rănit.
53.	Bârsan V-le	soldat	La 1 April 878 încetat din viață la vatra sa fiind conced. din spital fără rană.
54.	Țilică Grigore	soldat	Idem
55.	Grădinariu N-lai	soldat	La 8 Mart 878 încetat din viață la spitalul Calafat nefiind rănit
56.	Cirimpei Cost.	soldat	La 7 Septem. 877 disperut la Grivița și ne mai întors la Corp.
57.	Dorneanu Petr.	soldat	La 11 Sept. disperut la Grivița și ne mai întors la corp.
58.	Pavăl Andrei	caporal	Mort pe câmpul de luptă la 30 August 1877.
59.	Vizeteu Thoaderi	caporal	Mort în spital de altă boală în Noiembrie 877 nefiind rănit.
60.	Pentrișăl Dumitru	soldat	Mort în luptă la 30 August 1877.
61.	Pentilei Ion	soldat	Mort pe câmpul de luptă la 9 Decembrie 1877.
62.	Michiu Toaderi	soldat	Mort la 30 August pe câmpul de luptă.
63.	Coceriu Dumitru	soldat	Idem
64.	Balan Necolai	soldat	Idem
65.	Valachi Ursachi	soldat	Idem
66.	Ureche Enachi	soldat	Idem
67.	Amăriuței Ghiorg.	soldat	Mort la 24 April 878 în spitalul Craiova fără a fi rănit în urma campaniei după ce a venit în țară.
68.	Tucaluch Vasile	soldat	Mort la Iuli 877 de altă boală în spitalul Caracal.
69.	Chilarița Iordachi	soldat	Mort la 4 Mai 877 de altă boală în spitalul București.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Observație
70.	Porohniuc Vasile	soldat	Mort la august 1877 de altă boală la spitalul Caracal.
71.	Balan Petrei	caporal	Intrat în lupta de la 30 August în 1877 disperut pe Câmpul de resboi
72.	Gavriliul Dumitru	caporal	Idem
73.	Cucu Alecu	soldat	Idem
74.	Păslariu Ilie	soldat gornist	Idem
75.	Apărece Ghiorgi	soldat gornist	Idem
76.	Gherasim Ion	soldat	Idem
77.	Brehuescu Ion	soldat	Idem
78.	Irimia Dumitru	soldat	Idem
79.	Radiș Pintilei	soldat	Idem
80.	Pintilie Thoaderi	soldat	Idem
81.	Andrieciuc Vasile	soldat	Idem
82.	Ilașcu Vasile	soldat	Idem
83.	Tucaluh Vasile II	soldat	Idem
84.	Anemțoaiei Gheorghe	soldat	Idem
85.	Vărzariu V-le	soldat	Intrat în lupta de la 30 August 877 Disperut pe câmpul de resboi.
86.	Șovea Iordachi	soldat	Idem
87.	Bisița Grigore	soldat	Mort pe câmpul de luptă.
88.	Ungureanu Haralamp.	soldat	Idem
89.	Șatău Dumitru	soldat	Idem

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Observație
90.	Chițanu Dumitru	soldat	Idem
91.	Olariu Vasile	soldat	Idem
92.	Ștefănescu Petre	soldat	Idem
93.	Semeniuc Dumitru	soldat	Dispărut din lupta de la 30 August.
94.	Bilea Gheorghe	soldat	Idem
95.	Sulugiu Alecsa	soldat	Idem
96.	Lupu Thoader	soldat	Idem
97.	Bordeianu Gh.	soldat	Idem
98.	Dorjunea Gh.	soldat	Idem
99.	Chiribuță Vasile	soldat	Mort în Spital de alte boale.
100.	Maleciuc Cost.	soldat	Idem
101.	Tițu Iordachi	soldat	Idem
102.	Bunduc Ion	soldat	Idem
103.	Sava Ion	soldat	Idem
104.	Enescu Dumitru	sergent	Mort pe câmpul de luptă la fort Grivița rănit.
105.	Acostei Ion	caporal	Idem
106.	Melintei Ion	caporal	Idem
107.	Iftode Ștefan	caporal	Disperut în lupta de la 30 august 877.
108.	Asaftei Ion	caporal	Idem
109.	Pavăl Ion	soldat	Disperut în lupta de la 30 August 877.
110.	Ciobanu Cost.	soldat	În concediu din spital rănit la 30 august.
111.	Cobzariu Ghiorghe	soldat	Idem
112.	Irimia Ion	soldat	Mort în spitalul Botoșani de altă boală.
113.	Purice Cost.	soldat	Mort în lupta de la 30 aug. 877.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Observație
114.	Pasat Gh.	soldat	Disperut în luptă de la 30 Aug. 877
115.	Ciobanu Th.	soldat	Idem
116.	Nechita D-tru	soldat	În concediu din spital fiind rănit la 2 octombrie la fortul Grivița.
117.	Toma Gh.	soldat	Mort în lupta de la 30 August 877.
118.	Bardița Gh.	soldat	Disperut în lupta de la 30 august.
119.	Bunduc Cost.	soldat	Mort în spitalul București din cauza rănilor din lupta de la 30 august 877.
120.	Amarice V-le	soldat	Dispărut în lupta de la 30 Aug. 877.
121.	Apreutesei Ion	soldat	Mort în avanposturi la Grivița.
122.	Simion Iorgu	soldat	Mort în lupta de la 30 August 877.
123.	Șalariu Cost. I	soldat	Disperut în lupta de la 30 August 877.
124.	Vieriu Gh. II	soldat	Idem
125.	Țurcan V-le	soldat	Mort la 24 April 877 pe tifos.
126.	Parascan Ion	soldat	Mort în lupta de la 30 August 877.
127.	Miron Ghiorg.	soldat	Mort fiind îneecat în apa Osmog pe când era în avanpost.
128.	Irofta Ghiorghe	soldat	Disperut în lupta de la 30 august.
129.	Mihai Vasile	soldat	Idem
130.	Hroniuc Gheorghe	soldat	Mort în lupta de la 30 August 877.
131.	Capră Cost.	soldat	Disperut în lupta de la 30 August.
132.	Murgoci Gheorghe	soldat	Idem
133.	Morarașu Ion	soldat	Idem

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Observație
134.	Vatavu Petrachi	soldat	Idem
135.	Hargan Thoader	soldat	Idem
136.	Gândac Darea	soldat	Idem
137.	Mihalachi Ghiorgi	soldat	Mort în spitalul București din cauza rănilor din lupta de la 30 august.
138.	Aftanasi Ion	soldat	Mort în spitalul Caracal de alte boale
139.	Turcanu Dumitru	soldat	Desperut în lupta de la 30 August.
140.	Negru Ghiorgi	soldat	Idem
141.	Anton Costachi I	soldat	Idem
142.	Hobjâlă Vasile	soldat	Mort în lupta de la 30 August 877.
143.	Pădurariu Costachi	soldat	Disperut în lupta de la 30 August.
144.	Negel Costică	soldat	Idem
145.	Morminci Petrea	soldat	Idem
146.	Donosă Acsinte	soldat	Idem
147.	Mihail Simion	soldat	Idem
148.	Cojocariu V-le	soldat	Idem
149.	Mihail Ștefan	soldat	Idem
150.	Voitig Mihail	soldat	Desperut în luptă și neîntors.
151.	Verciug Necolai	soldat	Idem
152.	Murariu Ghiorg. II	soldat	La 16 Ianuar 1877 mort pe câmpul de luptă.
153.	Zaharia Teodor	soldat	La 11 April mort la vatra sa fără a fi rănit.
154.	Gorga Ion	soldat	Desperut pe câmpul de luptă și neîntors.
155.	Pupăză Necol.	soldat	La 12 ianuar mort fără a fi rănit.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Observație
156.	Cozman Gavril	soldat	La 12 ianuar mort fără a fi rănit.
157.	Surugiu Ion	soldat	Desperut pe câmpul de luptă și neîntors.
158.	Ceucă Dumitru	soldat	Mort în spital T. Măgurele și fără a fi rănit.
159.	Hujei Dumitru	soldat	Desperut pe câmpul de luptă.
160.	Alecsa Grigore	soldat	Desperut pe câmpul de luptă și neîntors.
161.	Buga Ghiorg.	soldat	Mort la T. Măgurele la spital fără a fi rănit.

p. Comandant Regiment 16 Dorobanți
 Maior, A. Jippa“

*
 * *

106

Botoșani, 1878, august, 17. Prefectura Jud. Botoșani solicită Regimentului 16 Dorobanți să-i comunice date despre doi soldați dispăruți în război.

„România Prefectura 1878, august, 17
 Distr. Botoșani
 N. 5990

Domnule Comandant,

Conform cererii din raportul D-lui Subprefect Plășii Jijia N. 1524, am onoare a vă pofti, d-le comandant, să binevoiți a ne comunica știință dacă soldații dorobanți Morarașu Ion și Ghilesche Iordachi din compania I se află în viață sau morți, fiindcă, de la ducerea lor în campanie, nu au scris nimic familiilor lor, că astfel, fiind morți, să-și ceară pensiunea cuvenită.

Primiți vă rog încredințarea considerației mele.

Prefect, ss. indescifrabil.

D-sale D-lui Comandant Reg. 16 Dorobanți“

¹⁰⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 6/1877, fila 236.

*
* *

107

Botoșani, 1878, august, 22. Răspunsul Regimentului 16 Dorobanți către Prefectura Județului Botoșani în legătură cu cei 2 soldați dispăruți despre care s-au cerut relații.

„1878 august, 22

N. 1272

Domnului Prefect al Județului Botoșani

Adresei de față cu onoare se răspunde că soldații Murărașu Ion și Ghilinschi Iordache sunt șterși din controale pentru împlinirea a 3 luni de absențe de la partea activă. Altă știință nu posedă acest regiment despre pozițiunea lor.

Primiți vă rog D-le Prefect încredințarea considerației mele.

P. Comandant Regimentului

Căpitan, N. Codrescu“.

*
* *

**108 Eroii botoșăneni morți, consemnați
în memoriile căpitanului N. Codrescu - veteran
al Războiului de Independență.**

Din Regimentul 5 de Linie

Panaitescu Constantin

- Rădeni¹⁰⁹

Caraman Vasile

- satul Burdujeni¹¹⁰

Roșca Grigore

- satul Burdujeni

Turcuman Dumitru

- Costești

¹⁰⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 6/1877, fila 236.

¹⁰⁸ Căpitan N. Codrescu - „Din păcatele trecutului sau după 24 de ani. Memoriile unui veteran invalid din Războiul de Neatârnare“ - Vol. I, Botoșani, 1901/1902, p. 316-317.

¹⁰⁹ Până în 1919, Târgul și satul Burdujeni și până în 1968, comunele Dumbrăveni, Salcea, Siminicea, Verești și Fântânele, care acum sunt la județul Suceava, au făcut parte din județul (raionul) Botoșani. La fel, până în 1950, orașul Hârlău și comunele Deleni, Rădeni, Storești și Feredeeni care acum fac parte din județul Iași. La fel până în anul 1944, Târgul Herța și comunele din fostul „Ținut al Herței“, acum în Ucraina, făceau parte din fostul județ Dorohoi. De acea pe eroii din aceste localități îi socotim tot botoșăneni.

¹¹⁰ Idem.

Drăghici Ion

Ciubotaru Vasile

Din Regimentul 8 de Linie

Rotaru Costache

Radiș Grigore

Amihălăchiță Dimitrie

Damian Gheorghe

Luca Constantin

Din Regimentul 4 Artilerie

Popa Iordache

Iacob Dimitrie

Din Regimentul 2 Roșiori

Zaharia Teodor

Din Regimentul 7 de Linie

Filip Ion Dimitrie

Din Regimentul 7 Călărași

Ivancov Dumitru

Scutelnicu Dumitru

Acasandrei Vasile

Tufă Vasile

Airinei Dumitru

Dănăluț Teodor

Onofrei Gheorghe

Sandu Gheorghe

Munteanu Gheorghe

- Bălușeni

- Călinești

- sat Burdujeni

- Salcea¹¹¹

- Brehuești

- Brehuești

- Bălușeni

- Storești¹¹²

- Feredeeni¹¹³

- Bălușeni

- Storești¹¹⁴

- Poiana-Lungă

- Poiana-Lungă

- Brehuești

- Costești

- Deleni¹¹⁵

- Corni

- Călinești

- Tudora

- sat. Burdujeni

*

* *

116 Eroii morți din comuna Flămânzi ai Regimentului 16

¹¹¹ Idem.

¹¹² Idem.

¹¹³ Idem.

¹¹⁴ Idem.

¹¹⁵ Idem.

¹¹⁶ Registrul istoric al Regimentului 37 Infanterie Botoșani, aflat în Arhiva Ministerului Apărării Naționale de la Pitești, filele 17 și 18.

Dorobanți eternizați pe monumentul inaugurat în această comună la 18 august 1912:

1. Dolachi Ioan	- mort la Nicopole
2. Andrei Grosu	- mort la Grivița
3. Munteanu D.	- mort la Plevna
4. Haidău Ilie	- mort la Plevna
5. Costiniuc Theodor	- mort la Plevna
6. Maxim Theodor	- mort la Plevna
7. Sănăuțeanu Ion	- mort la Plevna

Eroi rămași încă în viață citați în apelul făcut cu aceiași prilej de comandantul Regimentului 37 Infanterie Botoșani, fost Regimentul 16 Dorobanți

1. Ioan Ilie Apostol; 2. Dumitru Vornicu; 3. Theodor Ștefănuță - sergent; 4. Ioan Aramă; 5. Teodor Grigoraș; 6. Teodor Paliciuc; 7. Neculai Bursuc; 8. Teodor N. Cluci; 9. Dem. Dariciuc Rouraș; 10. Demetru Chiperi; 11 Tudorache Iftode; 12. Gheorghe Balan.

*

* *

EXTRAS

După tabloul cuprinzând numele și prenumele soldaților din Regimentul 16 Dorobanți morți la Plevna și Grivița publicat în „Cartea de aur a veteranilor 1877-78 și mobilizațiilor 1913“ din comuna Dumbrăveni, județul Botoșani, formată odată cu monumentul ridicat în satul Dumbrăveni de comitetul „Recunoștința“ 1914. Botoșani - Tipografia B. Saidman (în continuare „Cartea de aur a veteranilor“)

Nr. crt.	Numele și prenumele	Satul
1.	Pascaru T. Neculai	Bursuceni
2.	Tapu N. Gheorghe	Bursuceni

Mulțumesc și pe această cale D-lui prof. Ionel Bejenaru de la Muzeul Județean Botoșani care mi-a pus la dispoziție extrasele D-sale din acest Registru ca și din Memoriile căpitanului N. Codrescu.

3.	Ababei Th.	Dumbrăveni
4.	Apărețe Gh.	Dumbrăveni
5.	Pavăl Valache	Dumbrăveni
6.	Pintrijel Dumitru	Sălăgeni
7.	Silvestru Vasile	Sălăgeni
8.	Cocieriu Dumitru	Varatic
9.	Pintilii Ioan	Varatic
10.	Ureche Enache	Varatic

În prezentarea generală, în carte, la pag. 6 se arată că „toți purtătorii de arme din comuna Dumbrăveni, județul Botoșani, la 1877 erau din Divizia IV și făceau parte: 63 din regimentul 16 Dorobanți, din care 3 sergenți, 2 caporali și 58 soldați; 10 din regimentul 7 Călărași - soldați; 9 din Regimentul 5 linie - soldați; 3 din Regimentul 4 Artilerie din care 1 sergent și ceilalți 2, soldați, 1 din Compania sanitară - soldat și 1 din Escadronul de Jandarmi călări - soldat. Total 87“ participanți din care 10 (cei din tabelul de sus) au murit pe câmpul de luptă, 37 au murit acasă „de la 1877 și până astăzi“ (anul 1914) și 40 „mai sunt în viață, însă cei mai mulți sunt istoviți, numărul anilor, greutatea vieții unite cu suferințele din războiul de la 1877 le-au supt puterile, le-au zdruncinat nervii... Mai mult de jumătate au fost răniți, sufăr încă... Groaza luptelor, cruzimele morții le-au pătruns simțurile, nu le pot uita... Când le povestesc se schimbă cuprinși parcă de acele înfricoșate momente prin care au trecut“.

CAPITOLUL III

EROI BOTOȘĂNENI DECORAȚI RĂMAȘI SAU NU ÎN VIAȚĂ DUPĂ MOMENTUL DECORĂRII

CĂPITANUL NECULAI CODRESCU

Printre eroii botoșăneni ai Războiului de Independență rămași în viață, dar trecuți pe nedrept în uitare, se numără și căpitanul Neculai Codrescu, comandant de companie, numit chiar în ziua atacului asupra redutei Grivița din 30 august 1877, comandant al Batalionului 1 din Regimentul 16 Dorobanți. Însăși această numire are o semnificație deosebită căci arată prețuirea de care se bucura Căpitanul Codrescu cel puțin în fața comandamentului Diviziei a 4-a din care făcea parte și regimentul său.

Referindu-se la faptul că în coloanele de atac asupra redutei Grivița au fost înglobate batalioane din regimente și arme diferite ceea ce putea ridica semne de întrebare asupra omogenității lor, autorii volumului „Războiul Neatârării României, 1877-1878“ conchid: „Realitatea a fost că o asemenea compunere eterogenă a coloanelor de atac a pornit tocmai din imperativul obținerii unei omogenizări, **fiind selectate unitățile cu șefii cei mai destoinici** și cele mai bine pregătite (subl. n.). A avut loc chiar o înlocuire a comandanților unor unități destinate a porni la atac: astfel la Batalionul 2 Vânători a fost numit la ora 12, cu 3 ore înaintea asaltului, maiorul Alexandru Candiano-Popescu; iar la Batalionul 1 din Regimentul 16 Dorobanți i-a fost înlocuit comandantul (maiorul Alexandru Jipa) cu căpitanul Nicolae Codrescu“¹¹⁷.

¹¹⁷ Constantin Căzănișteanu, Mihail E. Ionescu, „Războiul Neatârării României, 1877-1878“, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1977, p. 197-198.

Unele date biografice care atestă faptul că Neculai Codrescu a fost botoșănean le găsim în actul său de căsătorie¹¹⁸ păstrat la Direcția Județeană Botoșani a Arhivelor Naționale. În acest act încheiat la 18 septembrie 1875, se arată că Neculai Codrescu era de profesie militar, că avea deja la acea dată gradul de căpitan, că era născut și domiciliat în Botoșani, că avea vârsta de 35 ani (deci s-a născut pe la 1840 - n.n.) și era fiul lui Gh. Codrescu, decedat, și al Suzanei Codrescu, de 68 ani, în acel moment monahie la mănăstirea Agafton de lângă Botoșani.

Pe Gh. Codrescu, tatăl lui Neculai Codrescu, îl găsim menționat într-o monografie a orașului Botoșani ca având case în acest oraș și diferite grade de boierie, la diferiți ani: dvorenin în 1836, comis în 1847 și postelnic în 1859¹¹⁹. În mod sigur avea și una sau mai multe moșii.

De altfel, chiar Neculai Codrescu, în cartea sa de memorii, afirmă: „Sunt fiu legitim al județului Botoșani; sunt acel bătrân sexagenar, veteran ce în Războiul Independenței am reprezentat județul Botoșani pe câmpul de luptă. Comanda celui batalion sub denumirea de Batalionul I din Regimentul 16 Dorobanți, fii ai județului Botoșani, a fost încredințată mie: eu i-am condus pe câmpul de luptă. Acel drept l-am dobândit cu dreptul de vechime în acel regiment, cu un stagiu de 10 ani în gradul de căpitan. Sunt ultimul veteran invalid al acestui sfânt Drapel cu nr. 16 ce cu credință l-am servit“¹²⁰.

Credem că Neculai Codrescu a avut o carieră militară asemănătoare cu a căpitanului Mihail Romano. Numai destinul i-a fost altul. La asaltul aceleiași redute în care Romano a fost împușcat mortal, glonțul inamic pe Neculai Codrescu numai l-a rănit grav în abdomen.

Împrejurările în care căpitanul Neculai Codrescu a fost rănit ni le relatează caporalul Onucu Ioan, fost în subordinea sa în Batalionul I, compania IV din Regimentul 16 Dorobanți.

¹¹⁸ D.J.A.N. Botoșani, Colecția de stare civilă, oraș Botoșani, registrul nr. 495, act. nr. 173.

¹¹⁹ Artur Gorovei, *Monografia Orașului Botoșani*, Fălticeni, 1926, p. 224, 230 și 42.

¹²⁰ Căpitan N. Codrescu, op. cit., p. 15-16.

În amintirile sale, caporalul spune: „Comandanții strigau: „Înainte! Înainte!“ . A noștri a început a cădea cu zecile și sutele. Vai! Ce văicărae era! Huetu tunurilor, obuzelor, gloanțele te îngrozeau. Turcii, văzând năvala noastră, s-au retras în forturi. Vânătorii, săracii, (Batalionul II Vânători - n.n.) ședea pe jos ca puii tăeți. Colonelu nostru D-I Boteanu a început a plânge văzând înconjurat drapelu de turci. Domnul căpitan Codrescu îi zicea „ce ești ca o femeie???” . Sergentul de la garda drapelului s-a ascuns cu el într-o așezătură. Căpitanul încuraja pe domnul colonel. În vorba aceia un glonț vine de la turci, l-a lovit în pânteci și o gătit de spus. A strigat: «fraților, luați-mă pe două arme și mă duceți din mâna păgânilor!»^[121].

Probabil că, dacă nu ar fi fost dus repede la ambulanță, căpitanul Codrescu ar fi avut soarta locotenentului Cătănescu și a altor eroi care au murit din cauza rănilor căpătate. Deși a scăpat cu viață, căpitanul Codrescu a rămas invalid, cum însuși spune în titlul și cuprinsul cărții de memorii pe care a tipărit-o în 1902. Faptul că a supraviețuit nu îl face, însă, mai puțin erou. În afara documentelor comentate în acest medalion, despre căpitanul erou Neculai Codrescu mai vorbesc și primele patru documente din grupajul capitolului III precum și un al cincilea, care, fiind o listă a ofițerilor din Regimentul 16 Dorobanți decorați cu „Crucea Trecerii Dunării“, pentru a evita repetarea, îl vom publica puțin mai departe pentru a respecta cronologia.

*

* *

122

Botoșani, 1877, mai, 12. Adresă autografă prin care căpitanul Neculai Codrescu îl înștiințează pe Prefectul județului Botoșani că pleacă la regimentul său și că a lăsat înlocuitor la comanda garnizoanei Botoșani și în Comisia de rechiziții.

¹²¹ „Cartea de aur a veteranilor“, p. 31-32.

¹²² D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 182.

„România
Comandantul Garnizoanei
Botoșani
N. 639

1877, Mai, 12 zile

Domnule Prefect!

Conform Ordinului D-lui Ministru de Rezel N. 5479, subsemnatul urmând a pleca la Regimentul Activ (Regimentul 16 Dorobanți - n.n.), am honorul a face cunoscut că am însercinat pe Dl. Locotenent Molner, Comandant Escadronului Călărași local, ca Ofițer cu Rechiziția și Comandant de Garnizoană, pentru care am cerut aprobarea Domnului Comandant al Diviziei.

Binevoii, D-le prefect, a primi asigurarea preosebitei meli considerații.

Comandant Garnizoanei
Căpitan, N. Codrescu“

Rezoluție: „N. 5794. 13 Mai. Spre știință
Pref(ect) I. C. Ciolac“

*

* *

123

București, 1877, septembrie, 6. Buletin de la teatrul rezbelului. (Extras).

„Publicăm mai jos lista completă a morților, răniților și dispăruților în luptele de la Plevna, începând de la 30 August și până în ziua de 4 septembrie.

Divizia III

.....

Divizia IV

Ofițeri răniți

Căpitanul Codrescu Nicolae, din regimentul 16 dorobanți

.....“ (Primul pe listă - n.n.).

*

* *

¹²³ Monitorul Oficial Nr. 201 din 6/18 septembrie, 1877, p. 5345.

124

Pitești, 1878, iunie, 12. Ordinul de zi pe armată nr. 235 prin care Marele Cartier General îl decorează cu Ordinul „Steaua României“ cl. V-a pe Căpitanul N. Codrescu din Reg. 16 Dorobanți.
„Ordin de zi N. 235

Prin înaltă rezoluție, pusă pe raportul acestui Quartier N. 4247, Măria Sa Domnitorul a binevoit a acorda Ordinul Steaua României cl.5-a Căpitanului Codrescu Niculae din Reg. 16 Dorobanți pentru curajul ce a dezvoltat în luptele din fața Plevnei unde a și fost rănit.

Aceasta se aduce la cunoștința Armatei.

Dat în Pitești la Marele Quartier General la 12 iunie 1878.

Major General
General de Divizie
ss Cernat“

*

* *

125

F. loc., f. dată. Listă cuprinzând numele ofițerilor români decorați de împăratul Rusiei, Alexandru al II-lea în care figurează și Căpitanul N. Codrescu - Extras.

„Lista nominală a persoanelor cărora M.S. Împăratul a binevoit să le acorde decorații, cu indicarea decorației acordată fiecăruia.

... Căpitanul Codrescu din regimentul 16 dorobanți - Sf. Ana cl. a III-a cu spade și cocardă...“

*

* *

126

Verbița, 1877, decembrie, 12. Extras din Ordinul de zi pe

¹²⁴ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război - Marele Stat Major, dosar 258/II/1877, fila 471.

¹²⁵ Independența României, vol.I - Documente de presă internă. Editura Academiei R.S.R. București 1977 doc. Nr. 255.

¹²⁶ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război - Marele Stat Major, dosar 258 I/1877, filele 4-7.

armată nr. 190¹²⁷ al Generalului de Divizie Alexandru Cernat, comandantul armatei de operații, prin care sunt decorați mai mulți ofițeri și grade inferioare printre care și următorii botoșăneni.

„... Sublocotenent Dimitrie Stavri, reg. 5 Linie, Medalia Virtutea Militară;

... Sublocotenent Eminovici Matei, Reg. 4 Linie, Medalia Virtutea Militară;

Maior Jipa Alexandru, Reg. 16 Dorobanți, Steaua României cl. V;

Căpitan Matinca Anton, reg. 16 Dorobanți, Steaua României cl.V;

Locotenent Buirga Ioan, Reg. 16 Dorobanți, Steaua României cl.V;

Sublocotenent Scheleti Petre, Reg. 16 Dorobanți, Steaua României, cl.V-a;

Colonel Dunca Iuliu, Comandantul Artileriei, Reg. 16 Dorobanți, Steaua României, cl. V^{cc}.

*

* *

128

București, 1878, martie, 20. Ordinul de zi nr. 40 prin care Marele Cartier General al Armatei acordă unor grade inferioare printre care și doi soldați din regimentul 16 Dorobanți, medalia „Virtutea Militară“ de argint.

„Ordin de zi N. 40

Prin înalta rezoluție pusă pe raportul acestui quartier N. 1521

¹²⁷ După cum se poate observa tot cu Ordinul de zi nr. 190 a fost decorat și sublocotenentul Ioan Frunzetti. Făcând parte din același Regiment 4 Linie, în calitate de comandant de pluton, Matei Eminovici a luat și el parte la luptele de menținere a încercuirii Plevnei, iar după aceasta la luptele de la Smârdan și din zona Vidin. În mod sigur l-a cunoscut și poate va fi fost și prieten cu Ioan Frunzetti.

Date și informații mai multe despre biografia, cariera militară, participarea la război și decorațiile primite de colonelul Iuliu Dunca, maiorul Alexandru Jipa și sublocotenentul Matei Eminovici vezi în medalioanele din volumul „Bărbăți ai datoriei“.

¹²⁸ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război - Marele Stat major, dosar 258 I/1877, fila 115.

Măria sa Domnitorul a binevoit a acorda medalia „Virtutea Militară“ de argint gradelor inferioare al căror nume urmează și care se găsesc în căutarea spitalului din Roman în urma rănilor primite pe câmpul de luptă:

..... Soldat Ciornei D-tru Regimentul 16 Dorobanți
Soldat Hânganu Iordache Regimentul 16 Dorobanți

.....
Aceasta se aduce la cunoștința armatei.

Dat în București la Marele Q(uartier) General al armatei la 20 martie 1878.

Major General
General de Divizie ss Cernat“

*

* *

129

București, (1878), aprilie, 1. Ordinul de zi nr. 127 al Marelui Cartier General prin care s-a acordat Medalia „Virtutea Militară“ și următoarele grade inferioare și soldați din Regimentul 16 Dorobanți.

„Ordin de zi N. 127

Prin înaltul Decret N.443 comunicat cu ordinul Ministrului N. 144, cu ocaziunea terminărilor operațiunilor din fața Plevnei s-a acordat dreptul de a purta Medalia Virtutea Militară, ofițerilor și gradelor inferioare ale căror nume urmează: pentru zelul, activitatea și curajul cu care s-au distins în luptele la care au luat parte corpurile din care fac parte.

Acești ofițeri și grade inferioare sunt:

.... Sergent Cojocariu D-tru din Regimentul 16 Dorobanți
Caporal Rusu Gheorghe din Regimentul 16 Dorobanți
Soldat gornist Domancu Ion din Regimentul 16 Dorobanți
Soldat toboșar Ioniceanu Ioan din Regimentul 16 Dorobanți
Sergent Major Turcu Ioan din Regimentul 16 Dorobanți
Sergent Ion Gheorghe din Regimentul 16 Dorobanți
Caporal Pascarel Gheorghe din Regimentul 16 Dorobanți

¹²⁹ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război - Marele Stat Major, dosar 258 I/1877, filele 158 și 243.

Soldat Tănase Nicolae din Regimentul 16 Dorobanți
Soldat Iacob Dumitru din Regimentul 16 Dorobanți
Soldat Crăcană Alexandru din Regimentul 16 Dorobanți
Sergent Patache Costache din Regimentul 16 Dorobanți
Sergent Lungu Gheorghe din Regimentul 16 Dorobanți
Sergent Bălănescu Petre din Regimentul 16 Dorobanți
Caporal Nistor Vasile din Regimentul 16 Dorobanți
Soldat Visarion Orest din Regimentul 16 Dorobanți
Soldat Pânzariu Dumitru din Regimentul 16 Dorobanți
Sergent Stanciu Filip din Regimentul 16 Dorobanți
Sergent Harițescu Dumitru din Regimentul 16 Dorobanți
Sergent Stamate Costache din Regimentul 16 Dorobanți
Sergent Calistru Ion din Regimentul 16 Dorobanți
Caporal Stanciuc G. G. din Regimentul 16 Dorobanți
Caporal Grădinaru Gheorghe din Regimentul 16 Dorobanți
Sergent Major Miha Nicolae din Regimentul 16 Dorobanți

.....
Aceasta se aduce la cunoștință armatei.

Dat în București la M(arele) Q(uartier) General al armatei la 1
Aprilie.

Major General
General de divizie
ss. indescifrabil

P. conformitate
Căpitan P. Riconța“

*

* *

130

(Bragova, 1878, aprilie, 10). Listă întocmită de Regimentul 16 Dorobanți cuprinzând „ofițerii și gradele inferioare din acest Regiment cărora li s-au aprobat Steaua României și Virtutea Militară și nu le-au primit

¹³⁰ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război - Marele Stat Major, dosar 258 II/1877, fila 524.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Steaua României cl.5	Virtutea Militară de argint
1.	Antonescu Matinca	Căpitan	1	
2.	Buiurga Ioan	Locot.	1	
3.	Cociu Mihail	Locot.	1	
4.	Schelet Petre	Slocot.	1	
			4	
1.	Hliban Vasile	Serjent		1
2.	Pricop Dumitru	”		1
3.	Petrescu Ioan	”		1
4.	Moisuc Ilie	”		1
5.	Aiței Ioan	”		1
6.	Pintilii Carare	”		1
7.	Niculescu Gheorghe	Caporal		1
8.	Dănilă Dumitru	”		1
9.	Pruteală Ioan	Caporal		1
10.	Știrbu Dumitru	Soldat		1
11.	Pristel Dumitru	Soldat		1
12.	Oică Vasile	Soldat		1
13.	Brahariu Gheorghe	Soldat		1
14.	Sodovei Gheorghe	Soldat		1
15.	Lăcustă Ioan	Soldat		1
16.	Călin Ioan	Soldat		1
17.	Olariu Iordache	Soldat		1
18.	Profiriu Ioan	Soldat		1
19.	Hrițcu Toader	Soldat		1
20.	Voiniciuc Niculai	Soldat		1
21.	Haram Costache	Soldat		1
22.	Derem Anton	Soldat		1
23.	Maxim Thoader	Soldat		1
24.	Cârlan Costache	Soldat		1
	TOTAL		4	24

Comandantul Regimentului
Lt. Colonel Boteanu“

*
* *

131

Bragova, 1878, aprilie, 10. Listă întocmită de Regimentul 16 Dorobanți cuprinzând „ofițerii cărora li s-au distribuit „Crucea Trecerii Dunării“ precum și pe acei care meritând a o avea, n-au primit-o conform Ordinului de zi N. 49 al Comandantului Diviziei a II-a active“.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Numărul crucilor	
			primite	neprimite
1.	Boteanu Gheorghe	Lt. Col.	1	-
2.	Stamatin Iacob	Maior	-	1
3.	Jippa Alexandru	Maior	1	-
4.	Lăzărescu Nicolai	Căpit.	1	-
5.	Negoescu Petrea	Căpit.	1	-
6.	Bănulescu Grigore	Căpit.	1	-
7.	Ureche Dimitrie	Căpit.	1	-
8.	Degeratu Gheorghe	Căpit.	1	-
9.	Matinca Antonescu	Căpit.	1	-
10.	Buiurga Ioan	Locot.	1	-
11.	Popescu Gheorghe	Locot.	-	1
12.	Cociu Mihail	Locot.	-	1
13.	Ștefanov Vasile	Locot.	-	1
14.	Culiți Neculai	Locot.	1	-
15.	Tănăsescu Cristache	Locot.	-	1
16.	Dupont Eugeniu	Locot.	1	-
17.	Buican Stroe ¹³²	Locot.	1	-

¹³¹ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război - Marele Stat Major, dosar 258 II/1877, fila 556.

¹³² Un foarte frumos medalion privind cariera militară și faptele de vitejie ale locotenentului Stroe Buican găsim în articolul „Eroi botoșăneni în Războiul pentru Independență“ publicat de Octavian Liviu Șovan în anuarul „Hierasus“ al Muzeului Județean Botoșani, Nr. I pe anul 1978, pag. 399-402. Reținem din acest

18.	Lupașcu Dimitrie	Locot.	1	-
19.	Coman Teodor	Sublt.	-	1
20.	Arsenescu Mihail	Sublt.	1	-
21.	Bobu Mihai	Sublt.	-	1
22.	Budișteanu Ion	Sublt.	-	1
23.	Giosanu Dimitrie	Sublt.	-	1
24.	Constandinescu Dimitrie	Sublt.	1	-
25.	Vuculescu Dimitrie	Sublt.	1	-
26.	Alexandrescu Emanoil	Sublt.	-	1
27.	Schelet Petru	Sublt.	1	-
28.	Christea Ioan	Medic Bat. cl. II	1	-
29.	Crețu Alexandru	Medic Bat. cl. II	-	1
30.	Codrescu Neculai	Căpitan	1	-

La Bragova la 10 Aprilie 1878

Certificat de noi lista prezentă

Comandant Regiment 16

L.S. Lt. col., Boteanu“

medalion că Stroe Buican s-a născut la 16 decembrie 1830, iar la împlinirea vârstei de 17 ani se înrolează ca soldat, în decembrie 1847, în Regimentul II Infanterie. Cu subunitatea sa, sub comanda colonelului Radu Golescu, ia parte la lupta contra turcilor, alături de pompieri, din 13 septembrie 1848 în Dealul Spirii din București. În anul 1851 este avansat sergent, iar în 1868, la 9 august, este primit în corpul ofițerilor, ca sublocotenent și mutat în Regimentul 7 Dorobanți, la compania Bașeu cu sediul în Săveni. Aici este avansat locotenent în anul 1873. La înființarea Regimentului 16 Dorobanți, începând cu 1 ianuarie 1877, locotenentul Stroe Buican este numit la comanda companiei a 8-a Bașeu din Batalionul II. Cu acest regiment participă la întreaga campanie 1877-1878. Pentru faptele sale vitejești a mai fost decorat cu medalia „Virtutea Militară“ de aur.

După terminarea războiului își continuă munca de ofițer de carieră până în 1882, când, după ce 35 de ani și-a servit țara sub arme, se retrage la pensie și se stabilește la Dorohoi.

Se stinge din viață la 23 noiembrie 1897 fiind înmormântat în cimitirul din acest oraș, pe crucea de mormânt fiind gravate cuvintele: „fost locotenent în armata română... care a luat parte la luptele în luptele de la 1848 din Dealul Spirii și la războiul de la 1877 contra turcilor“.

*
* *

133

București, 1878, aprilie, 27. Ordinul de zi nr. 153 al Marelui Cartier General prin care se acordă medalia „Virtutea Militară“ gradelor inferioare din diferite regimente între care și trei soldați din Regimentul 16 Dorobanți. Extras.

„Ordin de zi N. 153

Prin Înaltul Decret N. 693 comunicat cu ordinul Ministerului N. 6839 s-a acordat Medalia Virtutea Militară gradelor inferioare din diferite Regimente, al căror nume urmează, pentru curajul ce au dezvoltat în luptele la care au luat parte Regimentul lor și în urma cărora au fost răniți, aflându-se astăzi în căutarea spitalelor Doamnelor din Iași și Sfânta Maria.

Aceste grade inferioare sunt:

Soldatului Manasi Ion din Regimentul 16 Dorobanți

Soldatului Balan Gheorghe din Regimentul 16 Dorobanți

Soldatului Mantolea Gheorghe din Regimentul 16 Dorobanți

.....

Aceasta se aduce la cunoștința armatei.

Dat în București la M(arele) Q(uartier) G(eneral) la 27 Aprilie 1878.

Major general,
s.s. General de Divizie Al. Cernat“

*
* *

134

București, 1878, mai 12. Ordinul Marelui Cartier al armatei către Comandantul Diviziei a II-a active prin care trimite lista gradelor inferioare din regimentele acelei divizii care au fost decorate cu ordinul „Steaua României“ clasa a 5-a. Extras.

„Marele Quartier

București, 1878, Mai, 12

¹³³ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război - Marele Stat Major, dosar 258/I/1877, fila 276.

¹³⁴ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război - Marele Stat Major, dosar 258/II/1877, fila 328.

al Armatei
N. 3162

Domnule Comandant,

Conform ordinului Ministerului de Resbel N. 8206 urmat după acela a Ministerului de Externe N. 6333 se notează pe contrapagină numele gradelor inferioare din corpurile acelei Divizii care au obținut ordinul Steaua României cl.5 rugându-vă a ne comunica de urgență care din aceștia sunt în viață și care morți spre a se putea face formele de regularea pensiunilor prevăzute prin Art. 14 din Regulamentul special al acestei Decorații.

Din ordin

P. Șeful Statului Major General,
Colonel Berindei

Directorul Cancelariei
Căpitan P. Riconța

.... Sargent Adascălului Panait - Reg. 16 Dorobanți
Soldat Anuței Vasile - Reg. 16 Dorobanți
Soldat Fednic Toader - Reg. 16 Dorobanți
Soldat Bagancea Teodor - Reg. 16 Dorobanți
Sargent major Gheorghiu Gheorghe - Reg. 16 Dorobanți
Caporal Munteanu D-trie - Reg. 16 Dorobanți
Domniei sale Domnului Comandant al Diviziei II active“

*

* *

135

București, 1878, mai, 20. Ordinul de zi nr. 183 al Marelui Cartier general prin care soldatul Fotea Ilie din Regimentul 16 Dorobanți este decorat cu Medalia „Virtutea Militară“. Extras:

„Ordin de zi N. 183

Prin înalta autorizare pusă pe raportul acestui quartier N. 3480 M.S. Domnitorul a binevoit a acorda Medalia Virtutea Militară gradelor inferioare din diferite corpuri ale căror nume urmează și care se află răniți în urma luptelor la care au luat parte Regimentele lor. Aceste grade inferioare sunt:

¹³⁵ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război - Marele Stat Major, dosar 258/II/1877, fila 365.

.....
Fotea Ilie din reg. 16 Dorobanți (surzit).....

Aceasta se aduce la cunoștința armatei

Dat în București la Marele Quartier General al armatei la 20

Mai 878

Major General

General de Divizie ss. Cernat.“

CAPITOLUL IV

EROI BOTOȘĂNENI RĂNIȚI SAU BOLNAVI IEȘIȚI DIN DIFERITE SPITALE ȘI TRIMIȘI LA CASELE LOR ÎN CONVALESCENȚĂ

*

* *

136

București, 1877, septembrie 7. Telegramă prin care Ministerul de Război anunță Prefectura Județului Botoșani că „joi seara, opt curent, cu trenul accelerat se pornește din București **unusprezece răniți** ușor din acel district, după dorința exprimată de ei.

Luați măsuri a-i primi în gară și a-i pune în căutarea spitalului de acolo până la a lor grabnică însănătoșire. P(entru) Ministru (de) Resbel, Fălcoianu“.

*

* *

137

(Botoșani), 1877, septembrie, 8. Ciorna adresei Prefecturii Județului Botoșani către Dr. F. Isac, directorul Spitalului filial „Sf. Spiridon“ din Botoșani prin care îi anunță sosirea „cu trenul accelerat din București a opt răniți în lupta de la Plevna care, după cum mă încunoștiințează D. Ministru de Resboi prin telegramă, au exprimat dorința de a fi trimiși aici. Vă rog D-le Tutore să binevoiți a pregăti crivatele (paturile de spital - n.n.) necesare spre a fi căutați în ospital până la a lor grabnică însănătoșire.“

*

* *

¹³⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 9/1877, fila 28.

¹³⁷ Ibidem, fila 32.

138

București, 1877, septembrie, 20. Adresă prin care Spitalul Militar Central anunță Prefectura Județului Botoșani că „**soldatul Ancuța Toader din Regimentul 5 Infanterie** fiind dintre cei răniți și concediați la vatra sa până la însănătoșire, vă rog cu onoare a se da mijloace de transport prin căruțe de rechiziție până la domiciliul său“. (subl.n.).

Rezoluție: „1877, septembrie, 23. Se va anexa la dosar fiindcă s-a dat trăsură de a merge până la locul locuinței sale. Prefect, s.s. indescifrabil“.

*

* *

139

Pitești, 1877, septembrie, 25. Telegramă prin care Prefectura Județului Botoșani este înștiințată de Prefectura Județului Argeș că „**Soldatul Galon Gheorghe din comuna Corni** pornește astăzi cu trenul în concediu de convalescență. Vă comunic spre regulă, dv.“

Pe versoul telegramii rezoluția autografă a Prefectului de Botoșani: „septembrie 25. Se va face cunoscut primăriei locale și poliției spre a înlesni transportul. Prefect, J.C. Ciolac.“

*

* *

140

Botoșani, 1877, septembrie, 26. Administrația Spitalului filial „Sf. Spiridon“ din Botoșani face cunoscut că „soldatul român rănit numit **Dărcaș Mihalachi, din comuna Știubieni, Județul Dorohoi**, primit astă noapte în cura acestui stabiliment, fiind convalescent, mâine la 27 septembrie ale corenteii, orele 8 dimineața urmează a se elibera din cura spitalului.

Am onoare, D-le Prefect, a vă anonsa spre satisfacerea adresei dvs. N. 9898“ (subl. n.).

*

* *

¹³⁸ Ibidem, fila 63.

¹³⁹ Ibidem, fila 74.

¹⁴⁰ Ibidem, fila 75.

141

Pitești, 1877, septembrie, 27. telegramă prin care Prefectura Județului Argeș anunță Prefectura Județului Botoșani că „**soldații Tudor Ianuș, Moise Simion, Chetrariu Toader din comuna Bobulești** au a porni cu trenul fiind puși în concediu de convalescență. Comunic spre știință“ (Subl. n.).

Pe versoul telegramei rezoluția autografă a prefectului de Botoșani: „Sep. 27. Se va face cunoscut Poliției locale spre a le înlesni transportul lor de la gară. Prefect, J.C. Ciolac“.

*

* *

142

Pitești, 1877, octombrie, 7. Telegramă a Prefectului de Argeș, C. Racoviță, către Prefectul de Botoșani prin care îl anunță că „au pornit în concediu, cu trenul de astăzi, 14 soldați la vetrele lor și anume: Socol Vasile și Lucați Gheorghe din comuna Todireni, Cortață Neculai din comuna Stroești, Butnaru Nic(olae) din comuna Călinești, Berbec Vasile din comuna Coșula, Moraru Dumitru și Harolt Ion din comuna Dobârceni, Pelț Cluciu din comuna Salcea, Muscal Gheorghe din comuna Curtești, Andrei Alexandru din comuna Ionășeni, Munteanu Constantin din comuna Dracșani, Hoțianu Constantin din comuna Tudora, Roșcu Ion din comuna Blândești și Crețu Petrache din Botoșani. Aceasta spre știință Dv.“.

Pe versoul telegramei, **Rezoluție:** „Se va face despre aceasta cunoscut autorităților unde se duc soldații concediați.“

*

* *

143

Drăgășani, 1877, octombrie, 8. Telegramă prin care Prefectura Județului Vâlcea anunță Prefectura Județului Botoșani că „astăzi 8 octombrie s-au concediat din Spitalul Drăgășani soldații **Borodac Vasile și Schian Nicolae, comuna Todireni**, în concediu de convalescență. Vă anunț spre știință.“ (subl. n.)

¹⁴¹ Ibidem, fila 76.

¹⁴² Ibidem, fila 84.

¹⁴³ Ibidem, fila 89.

Pe versoul telegramei, ciorna ordinului Prefecturii Botoșani către subprefectul Plășii Jijia pentru a asigura transportul cuvenit.

*

* *

144

Drăgășani, 1877, octombrie, 8. telegramă prin care Prefectura Jud. Vâlcea anunță Prefectura Județului Botoșani că „soldații mai jos însemnați, fiind în căutarea spitalelor de aici ieri s-au liberat la vetrele lor în concediu de 25 zile. Vă anunț, rugându-vă să dispozați cele de cuviință:

1. Sova Vasile - din comuna Gigia (probabil Plasa Jijia, neexistând comună cu acest nume - n.n.).

2. Crețu Petrache - din comuna Botoșani

3. Lucașiu Gheorghe - din comuna Todireni

4. Corlat Nicolae - din comuna Bâznoasa

5. Butnaru Nicolae I-iu - din comuna Călinești

6. Berbec Vasile - din comuna Cristești

7. Munteanu Alexandru - din comuna Ștefănești

8. Rușeal Gheorghe - din comuna Costești

9. Bursuc Nicolae - din comuna Uriceni

10. Orolescu Ion - din comuna Buzeni

11. Andrei Alexandru - din comuna Ionășeni

12. Munteanu Costache - din comuna Dracșani

13. Belcea Cloca - din comuna Salcea

14. Muraru Dumitru - din comuna Dobârceni

15. Rasca (Roșca) Ion - din comuna Buzeni

16. Huțanu Costache - din comuna Tudora

17. Naiman Ițic - din comuna Botoșani.“

Rezoluție: „Se va face despre aceasta cunoscut autorităților de unde sunt soldații concediați. Pentru prefect, ss. Indescifrabil“.

*

* *

145

Ploiești, 1877, octombrie, 12. Telegramă prin care Prefectura

¹⁴⁴ Ibidem, fila 94.

¹⁴⁵ Ibidem, fila 92.

Județului Prahova face cunoscut Prefecturii Județului Botoșani că „astăzi s-au liberat din Spitalul Ploiești **soldatul Gherasim Dumitru, Regimentul 16 Dorobanți, de loc din Bănești**, în concediu de convalescență. Comunic D-voastră spre cunoștință“ (subl. n.).

Rezoluție: „Pr.(imită), oct.12. Se va face despre aciasta cunoscut subprefectului respectiv. P. Prefect, ss. Indescifrabil.“

*

* *

146

Pitești, 1877, noiembrie, 1. Comenduirea Garnizoanei Pitești anunță Prefectura Județului Botoșani că „la 3 noiembrie curent să concediază **soldatul Turcuman Ion din Reg. 5 de Linie pentru 30 zile** și merge la **Comuna Costești**, Plasa Târgului. I s-au ordonat ca să se prezinte Dv. pentru a-l supune la o vizită medicală, după care, în urmă, să-i procurați mijloacele de transport până la casa sa și la expirarea concediului vă rog să ordonați pornirea sa la corp. Comand(antul) Garnizoanei, Lt. Vlădescu.“ (subl. n.)

*

* *

147

Trușești, 1877, noiembrie, 2. Subprefectura Plășii Jijia raportează Prefecturii Județului Botoșani că „pe soldații **Ceacâru Gheorghe** din Reg. 16 Dorobanți și **Grigoraș Neculai** de la armata permanentă, care au fost veniți în concediu **la comuna Trușești**, expirându-le termenul concediului – s-au trimis de primăria respectivă Escadronului de Călărași, potrivit ordinului dvs. N. 9824“.

*

* *

148

Pitești, 1877, noiembrie, 4. Comenduirea Garnizoanei Pitești face cunoscut Prefectului de Botoșani că „astăzi s-au liberat în concediu pentru treizeci zile **sergentul Cărare Pantelie din Regimentul 16 Dorobanți**, fost în Spitalul Militar din această

¹⁴⁶ Ibidem, fila 118.

¹⁴⁷ Ibidem, fila 101.

¹⁴⁸ Ibidem, fila 119.

Garnizoană, căruia s-au ordonat ca să se prezinte la D-voastră spre a-l supune la o vizită medicală după care, în urmă, **să poată merge la comuna Copălău, Plasa Coșula**. La expirare sunteți rugați a ordona pornirea sa la corp...“ (subl.n.).

Rezoluție: „Pe deoparte se va pofti pe D. medic ca deîndată ce se va prezenta, acest sergent să fie supus la o vizită medicală, iar pe de alta se va da ordinul cuvenit D-lui Subprefect Plășii Coșula, conform acesteia. P. prefect, ss. Indescifrabil.“

*

* *

149

Pitești, 1877, noiembrie, 4. Comenduirea Garnizoanei Pitești comunică prefectului de Botoșani că „**soldatul Balan Gheorghe din Regimentul 5 Linie**, fost în Spitalul Militar din această garnizoană, la 7 corent merge în concediu pentru treizeciși una zile și i s-au dat ordin a se prezenta dv. ca să-l supuneți la vizita medicală după care, în urmă, să-i procurați mijloace **pentru a merge la casa sa în comuna Dracșani, Plasa Miletin...**“ (subl.n.).

Rezoluție: „Se va face despre aceasta cunoscut medicului de județ și subprefectului respectiv. Prefect. J. C. Ciolac.“

*

* *

150

București, 1877, noiembrie, 4. Telegramă prin care Dr. Capșa, Directorul General al Serviciului Sanitar, anunță pe Prefectul Județului Botoșani că în „seara de 8 curent vor sosi acolo **53 bolnavi și răniți**. Îngrijiți primirea și așezarea lor în spitalul dv. Veți fi anunțat mai precis din Bacău. La sosire arătați-mi numărul bolnavilor și răniților primiți“.

Rezoluție: „Novembr. 4. Pe deoparte se va încunoștiința despre numărul răniților ce au a sosi în ziua arătată pe D. Administratorii spitalelor „Sf. Spiridon“ local și acel de Hârlău, precum și acel de la Ospiciul Comunal, iar pe de alta se va încunoștiința Primăria locală, cea de Hârlău și Poliția de oraș,

¹⁴⁹ Ibidem, fila 125.

¹⁵⁰ Ibidem, fila 107.

făcându-se cunoscut medicului primar de județ, iar încât privește despre numărul bolnavilor și răniților primiți până acum, se va cere lămurire de la epitropia spitalului local.

Prefect, J. C. Ciolac“.

*

* *

151

Botoșani, 1877, noiembrie, 6. Administrația Spitalului filial „Sf. Spiridon“ din Botoșani răspunde la adresa nr. 10325 a Prefecturii Județului că „în cura acestui Ospital, fiind deja un N. de șase bolnavi grav, care nu pot fi evacuați, prin urmare conform convențiunii Epitropiei Generale cu Ministerul respectiv, nu dispunem de mai multe crivate, decât numai de un N. de 14.

Încât privește pentru N. bolnavilor și răniților ce s-au primit până acum în cura acestui ospital sunt în N de 59, asupra cărora s-au făcut raporturile statistice la locurile respective...“.

*

* *

152

Gara Barboși, 1877, noiembrie, 8. Telegramă prin care Prefectul de București anunță Prefectura Județului Botoșani că „trenul sanitar (a) pornit d-aceia cu bolnavi și răniți la ora 5. Binevoii a îngrijii de primirea lor. Prefect Rîșcanu“.

Pe versoul telegramei **rezoluția** autografă a Prefectului de Botoșani: „Noiembrie, 8. Se vor lua convenite măsuri pentru primirea arătaților soldați răniți. Prefect, J.C. Ciolac.“

*

* *

153

Pitești, 1877, noiembrie, 9. Comenduirea Garnizoanei Pitești face cunoscut Prefectului de Botoșani că „**soldatul Petrache Ion din Regimentul 16 Dorobanți** s-au concediat pentru 30 zile și i s-au ordonat a se prezenta D-voastră spre a-l supune la o vizită medicală

¹⁵¹ Ibidem, fila 106.

¹⁵² Ibidem, fila 102.

¹⁵³ Ibidem, fila 134.

după care, în urmă, să-i procurați mijloace pentru a merge la comuna Ștefănești, Plasa Ștefănești...“ (subl.n.).

Rezoluție: „Se va supune pe numitul la vizita D-lui Medic de județ.“

*

* *

154

Bârlad, 1877, noiembrie, 20. Spitalul Militar Temporal al Comitetului Doamnelor din Bârlad face cunoscut Prefectului de Botoșani că „**Ioan Costaki**, fiul lui Dumitru Costaki din comuna **Dobârceni**, Plasa Ștefănești este ușor rănit (în acel spital n.n.). Dorește a ști despre sănătatea familiei sale. Rog informați-vă prin subprefectul respectiv și binevoii a înștiința pe acest Comitet. Catherine Iordaki Iamandy“ (subl.n.).

*

* *

155

Pitești, 1877, noiembrie, 26. Comenduirea Garnizoanei Pitești anunță Prefectura Județului Botoșani că „s-au acordat un concediu de 31 zile sergentului **Botez Constantin și soldatului Andrieș Vasile din Regimentul 16 Dorobanți** cărora s-au recomandat a se prezenta dv. spre a-i supune la vizită medicală după care să le procurați mijloace pentru a merge la casele lor“ (subl.n.).

Rezoluție: „1877, noiembrie, 29. La sosire să va supune la vizita medicală. Ss. Indescifrabil“.

*

* *

156

Pitești, 1877, noiembrie, 30. Comenduirea Garnizoanei Pitești comunică Prefectului de Botoșani ca „la 2 decembrie corent să concediază pentru 30 zile **soldatul Tancu Grigore din Regimentul 16 Dorobanți ce merge la comuna Albești** și i s-au ordonat a se prezenta Dv. pentru a-l supune la o vizită medicală și în

¹⁵⁴ Ibidem, fila 154.

¹⁵⁵ Ibidem, fila 186.

¹⁵⁶ Ibidem, fila 184.

urmă a-i procura mijloace până la casa sa“ . (subl.n.).

*

* *

157

Ștefănești, 1877, decembrie, 1. Subprefectul Plășii Ștefănești raportează prefectului de Botoșani că „după cum m-am încredințat, soția și copilul **soldatului Ioan Costachi, din comuna Durnești**, această plasă, precum și familia părintelui său sunt cu toții bine sănătoși...”

Rezoluție: „877, decembrie, 7. Se va comunica această relație D-nei președinte a Spitalului Militar Temporal al Comitetului Doamnelor din Bârlad. ss. Indescifrabil“

*

* *

158

Botoșani, 1877, decembrie, 8. Prefectura Județului Botoșani ordonă Subprefecturii Plășii Târgului ca „**soldatului Proca Gheorghe din Regimentul 16 Dorobanți** venit din spitalul Pitești și care merge la casa sa **din comuna Ripiceni**, Plasa Ștefănești, vă invit a-i înlesni transportul convenit pentru mergerea sa până la Strahotin, comuna Dângeni, de unde are i se înlesni transportul mai departe de către Subprefectura Plășii Ștefănești...” (subl. n.).

*

* *

159

Galați, 1877, decembrie, 18. Telegramă prin care Prefectul Județului Galați anunță Prefectura Județului Botoșani că „**soldatul Ariton Vasile din comuna Bâznoasa**, ieșind din cura spitalului de aici, merge la casa sa în concediu de convalescență. Rog dați transportul și cele necesare până la casa sa. Dânsul mâine pleacă cu trenul.” (subl.n.)

*

* *

¹⁵⁷ Ibidem, fila 190.

¹⁵⁸ Ibidem, fila 197.

¹⁵⁹ Ibidem, fila 216.

160

Botoșani, 1877, decembrie, 22. Prefectura Județului Botoșani ordonă Subprefecturii Plășii Târgului ca „**soldatului Dascălu Manole din Compania 8 Reg. 16 Dorobanți** de loc din **comuna Mitoc**, județul Dorohoi, ce este venit în concediu... să i se dea transportul cuvenit după ordinele ce vă sunt date în acest caz“ (subl.n.).

*

* *

161

Galați, 1877, decembrie, 29. Telegramă prin care Prefectura Județului Galați anunță Prefectura Județului Botoșani că „**soldatu(1) Sendrea Dumitru din Comuna Șoldănești** ieșind din cura spitalului de aici, merge la casa sa în concediu în convalescență. Rog dați-i transportul și cele necesare până la casa sa. Dânsu-(1) astăzi a plecat cu trenul“ (subl.n.)

Pe versoul telegramei, ciorna ordinului Prefectului de Botoșani către Polițaiul Orașului pentru a lua măsuri în această privință.

*

* *

162

(Botoșani), 1877, decembrie, 31. Chitanță nesemnată prin care se adeverește că „s-au eliberat foaia de drum în dublu exemplar gării Botoșani sau Burdujeni pentru transportarea soldatului **Zaiț Petru din Regimentul 16 Dorobanți**, Compania III activ ieșind din Spitalul Militar și pus în concediu pe 2 luni spre a merge la casa sa.“ (subl.n.).

*

* *

163

Ploiești, 1878, ianuarie, 19. Telegramă prin care Prefectura

¹⁶⁰ Ibidem, fila 223.

¹⁶¹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 6/1877, fila 1.

¹⁶² Ibidem, fila 3.

¹⁶³ Ibidem, fila 21.

Județului Prahova anunță Prefectura Județului Botoșani că „cu trenul de azi a pornit soldatul **Robu Toader din Regimentul 16 Dorobanți** eliberat în concediu de convalescență din spitalul local. Rog întâmpinați-l la gara de acolo, a-i înlesni transportul pentru a merge la casa sa din **Comuna Bâznoasa**.” (subl.n.).

Pe versoul telegramei ciorna ordinului Prefectului de Botoșani către Polițaiul Orașului pentru a lua măsuri în această privință.

*

* *

164

(Botoșani), 1878, ianuarie, 27. Ciorna ordinului Prefectului de Botoșani către Subprefectul Plășii Târgului în care se arată că „soldații dorobanți **Dulgheriu Ion din comuna Copălău și Albotă Gheorghe din Comuna Cristești** ce sunt veniți în concediu de convalescență și neputând merge pe jos, vă invit ca să reglați a li se înlesni transportul convenit conform ordinilor circulare”. (subl. n.).

*

* *

165

(Botoșani), 1878, februarie, 17. Ciorna raportului Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Război în care arată că „soldatul **Ancuța Manoli** din Regimentul 5, compania 2 de linie, de loc din comuna Burdujeni, acest Județ, prezentându-se la Prefectură, au înfătoșat certificatul (eliberat) de medicul primar (al) Spitalului „Sf. Spiridon” din Botoșani sub nr. 198 din 17 curent prin care i-a prelungit concediul pe timp de două luni pentru boala ce suferă, **fiind el împușcat la mâna stângă de inamic în lupta de la 30 august** și cere a i se regula să i se elibereze solda ce i s-ar cuveni.

În urmare, referindu-vă aceasta, cu respect vă rog, D-le Ministru să binevoiti a regula cele convenite în privința eliberării soldei sale.” (subl.n.)

*

* *

¹⁶⁴ Ibidem, fila 23.

¹⁶⁵ Ibidem, fila 30.

166

(Botoșani), 1878, februarie, 25. Ciorna ordinului Prefectului de Botoșani către Subprefectul Plășii Târgului în care se arată că „soldatul **Ciornei Dumitru** din Regimentul 16 Dorobanți, de loc din **Comuna Todireni**, ce este venit în concediu de convalescență, vă invit ca, conform ordinilor circulare să regulați a i se înlesni transportul cuvenit din comună în comună, până la locuința sa.“ (subl.n.).

*

* *

167

(Botoșani), 1878, martie, 10. Ciorna ordinului Prefectului de Botoșani către Subprefectul Plășii Târgului în care se arată că „soldatul **Ionel Necolai** din Regimentul 16 Dorobanți, Compania a II-a, de loc din **Cotuna Tulbureni, Comuna Bălușeni, ce este ieșit din spital și pus în concediu de convalescență** (care) prezentându-se la Prefectură a cerut, că neavând nici un mijloc de existență fiind părintele său înaintat în vârstă, nici el nu are nimic, să i se reguleze de către primăria comunei respective vre-un mijloc de existență până la regularizarea ce se va face de guvern **în privința răniților.** (subl.n.)

Punându-vă aceasta în vederea D-stră, vă poftesc, D-le subprefect ca să interveniți către comună a face cât de mic ajutor de existență numitului soldat, conform ordinilor circulare.“

*

* *

168

Galați, 1878, martie, 16. Telegramă prin care Prefectura Județului Galați anunță Prefectura Județului Botoșani că „soldații **Gilcă Dumitru, Burciu Vasile și Prodan Constantin**, ieșind din cura spitalului de aici, merg la casa lor în concediu de convalescență. Rog, dați-le transportul și cele necesare până la casa lor. Dâșșii au plecat astăzi și se vor da jos la stația Botoșani“ (subl.n.).

Pe versoul telegramei rezoluția autografă a prefectului de Botoșani, J.C. Ciolac: „Se va da ordin poliției locale de a înlesni

¹⁶⁶ Ibidem, fila 31.

¹⁶⁷ Ibidem, fila 41.

¹⁶⁸ Ibidem, fila 49.

soldaților arătați transportul la casele lor.“

*

* *

169

Galați, 1878, martie, 25. telegramă prin care Prefectura Județului Galați anunță Prefectura Județului Botoșani că „soldatul **Constantin Costachi din comuna Brehuiеști** ieșind din spitalul de aici merge la casa sa în concediu. Rog dați-i cele necesare și transportul. Dânsul a plecat astăzi cu trenul și se va da jos la stația Bucecea.“ (subl.n.)

În versoul telegramei rezoluția autografă a Prefectului de Botoșani: „Prin telegraf se va face cunoscut D-lui Subprefect de Siret în conformitatea acesteia. Prefect J. C. Ciolac.“

*

* *

170

(Botoșani), 1878, iunie, 16. Ciorna ordinului Prefectului de Botoșani către Subprefectul Plășii Târgului în care se arată că „pentru a se putea transporta pe **soldații bolnavi Cârliг Ion din Satul Dumbrăveni și Burciu Vasile din Ostopeni** ce au ieșit din spital și merg la casele lor vă invit ca să regulați a se trimite două trăsuri la Escadronul de Călărași de aici, unde se află ei, spre a-i lua și transporta din comună până la locuința lor, conform ordinelor ce aveți.“ (subl.n.).

*

* *

171

Dorohoi, 1934, martie, 15. Tabel nominal de toți veteranii de Războiul de Independență aflați în viață din județul Dorohoi, înaintat de Prefectura județului către Ministerul Apărării Naționale.

„N° 2126

1934 Martie în 15 zile

Ministerul Apărării Naționale

¹⁶⁹ Ibidem, fila 63.

¹⁷⁰ Ibidem, fila 183.

¹⁷¹ Prefectura Dorohoi, Ds. 82/1933, filele 136, 137.

Direcțiunea Personalului
București

Ca rezultat adresei D^{vs} N° 25340/1933, către Ministerul de Interne, avem onoarea a vă înainta aici anexat un tablou nominal de toți veteranii din războiul 1877/78 aflați în viață astăzi și domiciliati în comunele acestui județ care și-au dovedit calitatea lor de veterani prin acte oficiale.

p. Prefect, A. Beiu

p. Director
M. Popescu

cu întreaga centralizare
ss. indescifrabil

TABLOU

De numele și pronumele veteranilor din războiul
1877/78 aflați în viață din jud. Dorohi

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Gradul ce l-a avut în armată	Con-tingen-tul	Reg. în care a contat	Domiciliul actual
1.	Ioan Vătămănuță	soldat	1875	16 Dorobanți	Com. Brăești
2.	Gh. T. Amarandei	brigadir	1876	II Roșiori	Com. Bivol
3.	Casian Vasile	soldat	1874	16 Căciulari	Com. Bivol
4.	Ioan V. Grigore	”	1871	7 Călărași	Com. Dumeni
5.	Cosma Ioan	”	1877	8 Linie	Com. Hănțești
6.	Roșu Neculai	”	1874	5 Linie	Horodiștea
7.	Pavăl Iordache	”	1875	29 Dorobanți*	Horodiștea
8.	Dumitrași Ghe.	”	1871	7 Călărași	Cordăreni
9.	Alexa Ghe.	”	1876	2 Roșiori	”
10.	Ciubotaru Mihail	”	1874	29 Dorobanți*	Horbova
11.	Vasile Huțanu	”	1877	16 Dorobanți	Lozna
12.	Neculai Roman	”	1875	7 Călărași	Liveni
13.	Fotache Cojocariu	sergent	1874	7 ”	Zamostea
14.	Neculai Popescu	”	1875	4 Artilerie	”
15.	Neculai	”	1877	16 Dorobanți	”

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Gradul ce l-a avut în armată	Con-tingen-țul	Reg. în care a contat	Domiciliul actual
	Teodorescu				
16.	Alecu Beldeanu zis Cojocariu	soldat	1877	5 Dorobanți	Zamostea
17.	Neculai Dumitru	”	1874	5 Linie	Broscauți
18.	Ioan Th. Ifrim	”	1875	7 Călărași	”
19.	Grig. Secrieru	”	1877	8 Linie	”
20.	Ion Truioce	”	1875	16 Dorobanți	Grămești
21.	Mânzatu Gheorghe	”	1874	5 Linie	Hreața
22.	Cazacu Toader	”	1874	5 ”	”
23.	Balahură Teodor	sergent	1876	16 Dorobanți	Păltiniș
24.	Caia V. Ioan	brigadir	1875	7 Călărași	”
25.	Gherasim Nec.	”	1876	7 ”	”
26.	Bujoreanu David	soldat	1875	16 Dorobanți	”
27.	Filip Gh. Ioan	”	1875	16 Dorobanți	”
28.	Murariu S. Vasile	”	1875	16 Dorobanți	”
29.	Moruz Gavril	”	1875	16 Dorobanți	Com. Havârna
30.	Cârceanu Ilie	”	1876	29 Dorobanți*	” ”
31.	V ^{le} Condurache	”	1877	7 Cavalerie	” Corlăteni
32.	Ion Prisacariu	”	1877	5 Linie	” ”
33.	Fasolă Vasile	”	1874	16 Dorobanți	” Hudești
34.	Darcaci Mihalache	brigadir	1874	16 Dorobanți	” Știubieni
35.	Sârbu Gheorghe	soldat	1877	7 Călărași	” Vorniceni
36.	Vatamanu Neculai	”	1874	5 Linie	” ”
37.	Pleșca Vasile	”	1878	8 Linie	” Ibănești
38.	Carp Ghe. II	”	1874	16 Dorobanți	” ”
39.	Brânzei Ghe.	sergent	1875	7 Călărași	” Târnauca
40.	Apetrei Cost.	sergent	1874	7 Călărași	Com. Târnauca
41.	Stefano Haralambie	brigadir	1876	2 Roșiori	” ”

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Gradul ce l-a avut în armată	Conținutul	Reg. în care a contat	Domiciliul actual
42.	Brânzei Petru	soldat	1875	16 Dorobanți	Com. Târnuța
43.	Puiu Pintilie	”	1876	8 Dragoș*	” ”
44.	Bârză Gh.	”	1870	7 Călărași	” ”
45.	Sihotă Ioan	”	1877	8 Dragoș	” ”
46.	Nazari Toader	”	1878	16 Dorobanți	” ”
47.	Ne. Grosu	sergent	1875	5 Linie	Hănești
48.	Dumitru Teodorescu	soldat	1877	5 Linie	”
49.	Rusu Vasile	sergent	1870	16 Dorobanți	Pomârla
50.	Boghițoiu Costache	brigadir	1874	7 Călărași	”
51.	Mihăileanu D ^{tru}	soldat	1874	7 ”	”
52.	Gârdeanu Vasile	sergent	1877	4 Artilerie	Darabani
53.	Postolache Ghe.	brigadir	1877	4 ”	”
54.	Alungei Vasile	soldat	1875	16 Dorobanți	”
55.	Aișoiaie Ghe.	”	1871	Batalionul Geniu București	Vf. Câmpului
56.	Iacob Dumitru	”	1875	16 Dorobanți	Luca
57.	Dumitraș Gheorghe	”	1875	16 ”	”
58.	Onofrei Neculai	”	1877	16 ”	”
59.	Pătrășoiaia Ion	”	1875	16 ”	”
60.	Ilieai Ghe.	”	1875	16 ”	”
61.	Costache Chirilă	caporal	1874	16 ”	Șendriceni
62.	Costache Ciomârtan	soldat	1874	16 ”	”
63.	Petrea Frunză	”	1874	16 ”	Dersca
64.	Gh. Bilea	”	1874	16 ”	Suharău
65.	D ^{tru} Iordachi	”	1875	16 ”	”
66.	Ion Dumitreș	”	1877	16 ”	”
67.	Hrenciuc Ion	”	1877	16 ”	Mihăileni
68.	Gh. Calfa	”	1876	11 Călărași*	Dorohoi
69.	Ion Andrian	”	1875	16 Dorobanți	”

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Gradul ce l-a avut în armată	Con-tingen-tul	Reg. în care a contat	Domiciliul actual
70.	Nec. Pădureț	”	1875	16 Dorobanți	Dorohoi
71.	Th. Grădinariu	sergent	1874	3 Artilerie	”
72.	V ^{le} Brânzei	soldat	1878	8 Linie	”
73.	Mihai Mariescu	sergent	1874	16 Dorobanți	”
74.	Ghe. Dron	”	1875	16 Dorobanți	”
75.	Gh. Ciobanu	soldat	1869	” ”	”
76.	Ștefan Filipescu	”	1878	16 Inf.	”
77.	Ion Chiriac	”	1871	” ”	Mitoc
78.	Ilisii Vasiliniuc	”	1874	4 Artilerie	”
79.	Grigore Iurea	”	1877	7 Călărași	Văculești
80.	Dumitru Leonte	”	1876	16 Dorobanți	”
81.	Gh. Gh. Cerbu	”	1876	29 ” *	”
82.	Ion Biciușcă	”	1874	16 Dorobanți	Vlăsinești
83.	Gh. Ficiuc	sergent	1875	16 Dorobanți	Iași

Prezentul tablou fiind întocmit după datele primite de la primăriile comunelor din județ se certifică de noi.

Prefect,

Director,

* Aceste regimente nu au existat în 1877 ele fiind ulterior înființate. La data întocmirii tabelului, ele își aveau sediul la Dorohoi și de aceea veteranii respectivi, în loc să spună că au făcut parte din Regimentul 16 Dorobanți (Căciulari) și Regimentul 7 Călărași, au actualizat numerele regimentelor respective.

CAPITOLUL V

DOCUMENTE REFERITOARE LA DRUMUL DE GLORIE AL REGIMENTULUI 16 DOROBANȚI ÎN CAMPANIA 1877-1878

*
* *

172

București, 1876, noiembrie, 26. Decretul de înființare a 8 noi regimente de dorobanți între care și regimentul 16. Extras:

„MINISTERUL DE RESBEL“

CAROL I Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Domn al Românilor.

La toți de față și viitori sănătate;

Asupra raportului Nostru secretar de Stat la departamentul de resbel, sub No. 10162,

Am decretat și decretăm: Art. I. Se creează opt regimente de dorobanți, peste cele opt care există astăzi.

Art.II. Organizația teritorială a acestor 16 regimente în batalioane și companii va fi după cum urmează:

-
- 4-a DIVIZIE TERITORIALĂ MILITARĂ
 - 16-lea regiment Dorobanți. Reședința Botoșani.
 - Cuprinde județele Botoșani și Dorohoi.
 - 1-iul batalion Botoșani. Reședința Botoșani.
 - 1-a companie Ștefănești, (reședința Ștefănești) se compune din plășile Ștefănești, Jijia și Miletinu.
 - 2-a companie Botoșani, (reședința Botoșani) se compune din plasa Târgul și Orașul Botoșani.

¹⁷² Monitorul Oficial din 2 (14) Decembrie 1876.

3-a companie Ițcani, (reședința Târgu-Burdujeni) se compune din plasa Siretul.

4-a companie Coșula. (reședința Frumușica) se compune din plasa Coșula.

2-lea batalion Dorohoi - Reședința Dorohoi

5-a companie Dorohoi, (reședința Dorohoi) se compune din plășile Coșula, Berhomete și orașul Dorohoi.

6-a companie Mamornița, (reședința Mamornița) se compune din plasa Herța.

7-a companie Rădăuți, (reședința Rădăuți) se compune din plășile Prutu de jos și Prutu de Sus.

8-a companie Bașeu, (reședința Săveni) se compune din plasa Bașeu...

Art. III. Organizațiunea de față se va pune în aplicare cu începere de la 1 ianuarie, anul 1877.

Art. IV. Ministru nostru secretar de Stat la departamentul de resbel este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în București, la 26 noiembrie 1876. CAROL Ministru secretar de Stat la departamentul de război - Colonel Slăniceanu, N. 2.195.

*

* *

173

București, 1877, aprilie, 2/13. Telegrama circulară către prefecuri a Ministrului de război prin care se anunță ordinul de concentrare a armatei.

„Circulară generală către toate prefecturile județelor.

Am onorul a vă încunoștiința că armata de linie și cea teritorială a primit ordin a se concentra. În consecință, D-V faceți a se publica de îndată prin toate comunile că atât oamenii în concediu cât și rezerviștii hotărâți încă din anul trecut să pornească de îndată la corpurile lor. Pe de altă parte dați ordin în tot cuprinsul județului ca toate autoritățile administrative și comunale să pună cea mai mare diligență spre a înlesni diferitelor corpuri mijloacele de transport și locuința, atât în timpul marșului pentru concentrare cât și în timpul operațiilor militare.

Ministru Slăniceanu. N. 2980“

¹⁷³ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, dosar 9/1877, fila 14.

Rezoluție: „P(rimită) Aprilie, 2 zile 1877. Se vor da ordinele convenite tuturor autorităților din județ, subprefecți, primari urbani și polițaiul de oraș, spre a se conforma cu punctualitate în ceia ce-i privesc dispozițiunilor din ordinul de față.

Prefect, ss/ indescifrabil“

*

* *

174

Botoșani, 1877, aprilie, 2. Adresă prin care Prefectura Județului Botoșani cere Primăriei Botoșani să ia măsurile ce se impun pentru buna desfășurare a concentrării armatei.

„România

Prefectura Distr. Bt.

1877, aprilie, 2

Nr. 3923

Domnule Primar,

Conform telegramelor D-lui Ministru de Resbel Nr. 2980 și diviziei IV din Iași, Nr. 1152 vă anons că armata de linie și cea teritorială a primit ordine a se concentra. Vă poftesc faceți a se publica de îndată prin comună ca atât oamenii în concediu cât și rezerviștii hotărâți încă din anul trecut să pornească de îndată la corpurile lor, și totodată dv. puneți cea mai mare diligență spre a înlesni diferitelor corpuri mijloacele de transporturi și locuință, atât în timpul marșului pentru concentrare cât și în timpul operațiilor militare.

Asemine să dați tot concursul pentru adunarea oamenilor din concediu și rezervă și trimiterea la corpurile lor.

Primiți asigurarea considerației mele.

Prefect, J. C. Ciolac

P. Director,

G. Theodoru

Domniei Sale D-lui primar (al) Urbei Botoșani.“

*

* *

175

Botoșani, 1877, aprilie, 3. Adresa prin care Prefectura

¹⁷⁴ D.J.A.N. Botoșani, fond Primărai Botoșani dosar 11/1877, fila 2.

¹⁷⁵ Ibidem, fila 1.

Județului Botoșani anunță Primăria Botoșani concentrarea Regimentului 16 Dorobanți în acest oraș și cere să ia măsurile prevăzute pentru buna desfășurare a acțiunii.

„România
1877, April, 3
Prefectura Dist. Botoșani
Nr. 3941

Domnule Primar,

Domnul Comandant (al) Regimentului 16 de Dorobanți (al) acestui județ, prin adresa N. 332, îmi comunică că, în urma ordinului D-lui Comandant al Diviziei a 4, urmează a se concentra în această garnizoană un efectiv de 1.600 oameni și un număr de 27 ofițeri și cere ca, conform regulamentului Quartiruirii trupilor să să ei (ia - n.n.) dispozițiuni în atare privințe.

Punându-vă aceasta în videria Dvs. am onoare a vă pofti să binevoiți a vă conforma regulamentului de quarteruire.

Primiți, vă rog, încredințarea considerației mele.

P. Prefect, ss. indescifrabil

P. Director, G. Theodorescu.“

*

* *

176

București, 1877, aprilie, 7/18. Telegrama circulară a Primului Ministru și Ministru de Interne, I. C. Brătianu, prin care solicită prefectilor de județe să se implice personal în acțiunea de mobilizare și în întreaga activitate administrativă, având în vedere precipitarea evenimentelor și situația grea în care se află țara.

„Nr. 7160. Circulară. D. prefecti. Urgent. Gingășia situațiunii în care se găsește țara, evenimentele ce se succed într-un mod surprinzător, resbelul ce este în ajun de a izbucni în jurul nostru, concentrările ce sunt ordonate a se face, criza financiară din cele mai neasemănate, toate acestea reclamă într-un mod imperios ca inteligența, vigilența și activitatea administrativă să fie pusă în mișcare în toate părțile.

De aceea vă rog ca să dați ordine severe subprefecților și primarilor ca nici unul din rezerviștii dorobanți și alții care vor fi

¹⁷⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 11/1877, fila 3.

chemați sub arme să nu rămâie la locul lor, ci să pornească imediat la corpurile lor, unde vor fi chemați.

Ca împlinirile să se facă cu cea mai mare stăruință, ca toate părțile forței administrative să fie cu atențiune și gata să execute ordinele ce ar primi cu toată celeritatea (iuțeala, repeziciunea - n.n.) cerută de împrejurimile prin care trecem, dacă ordinele ce veți da sau executat sau nu, D-vs puteți cunoaște mai înainte decât mine, dară pentru aceasta trebuie ca imediat după expedierea lor să porniți înșivă prin district ca să vă încredințați de eficacitatea dispozițiunilor luate.

Nu am nevoie, D-le Prefect, să mai adaug că arareori țara noastră a străbătut printr-o criză internă și externă ca aceea ce străbate acum și pe care nu o poate înfrunta cu succes decât numai cu concursul filor e devotați.

Lucrați, dară, cu activitate și prudență și vom izbuti să binemerităm că ne-am îndeplinit datoria.

Primiți, Domnule prefect, încredințarea considerației mele.

Ministru, I. C. Brătianu.“

Rezoluție: „P(rimită) 7 aprilie, 1877. Se vor da în consecință ordinele convenite subprefecților, polițaiului și D-lor primari urbani spre întocmai urmare.

P(entru) Prefect. s.s. indescifrabil“

*

* *

177

(Dorohoi), 1877, aprilie, 11. Adresa Batalionului 2 din Regimentul 16 Dorobanți către Prefectura Județului Dorohoi prin care solicită sprijin pentru concentrarea concediaților și rezerviștilor la companiile respectivului batalion.

„România, Batalionul 2 din al 16-lea Regiment de Dorobanți
Domnule Prefect,

Anexat de aceasta am onoare a vă înainta 4 adrese, una pentru concentrarea la acest Batal(ion) a tuturor concentrațiilor și rezerviștilor din armata permanentă, iar adresile Nr.720 vă rog a le înainta comandanților de companiile de Dorobanți prin cine găsiți de

¹⁷⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, dosar 1/1877, fila 35.

cuviință, aceasta cât se va putea mai de urgență.

Primiți, vă rog, încredințarea osebitei mele considerații.

P. Comand. Batal.

Locot. C. Belei“

Rezoluție: „1877 aprilie, 11 nr. 2766. Domnilor Subprefecți a plășilor Herța, Bașeu și Prutul de Jos s-au trimis spre înmânare adresele Nr. 720.“

*

* *

178

(Caracal), 1877, mai, 23. Comandantul Corpului II Armată raportează Marelui Cartier General efectivul întreg al corpului, în ofițeri, trupă și cai. Extras

„Conform ordinelor D-vs. Efectivele trupelor din acest corp sunt: Divizia 4 Regimentul 16 Dorobanți, ofițeri 14, trupă 1536.....“.

*

* *

179

(Izlaz 1877, iunie, 2). Divizia a IV-a din care făcea parte și Regimentul 16 Dorobanți înaintează Corpului II Armată un istoric al operațiunilor sale din perioada 12 aprilie - 2 iunie 1877.

„Marșurile și operațiunile Diviziei 4-a active.

Divizia 4-a activă, constituită prin Decretul Domnesc Nr...., se compune din două Brigade de Infanterie, I Brigadă de cavalerie, 3 baterii de artilerie; I companie de geniu, I Detașament de tren și ambulanță și o coloană de munițiuni. - Divizia este comandată de către Dl. General Manu, având ca șef de Stat Major pe Maiorul Caracalețeanu.

I-a Brigadă de Infanterie, comandată de D-1 Colonel Cantili, compusă din Batal. 2 Vânători, Reg. 7 de Linie, Reg. 14 Dorobanți (8 companii) și I Batalion din 15 Dorobanți. 2-a Brigadă de Infanterie comandată de Colonelul Borănescu compusă din: Regim. al 5-lea de Linie, regim. 13 Dorobanți (6 companii) și **Regim. 16**

¹⁷⁸ D.I.R.; Vol. III, doc. Nr. 532.

¹⁷⁹ D.I.R., Vol. III; doc. Nr. 941.

Dorobanți, Brigada de Cavalerie, comandată de Colonel Rosnovanu, compusă din Regim. 2 de Roșiori, Regim. 7 și 8 Călărași. Artileria Divizionară comandată de Lt. Colonel Pastia, compusă din bateriile și Regim. 3-lea de Artilerie; - Compania de geniu, comandată de căpitanul; o secție de tren; o secție de ambulanță; coloana de muniții; Medicul Șef al Diviziei, Georgescu Șerban, Intendentul șef al Diviziei, Bengescu George; Pretorul Cpt. milițian E. Văcărescu.

12 Aprilie 1877. - Trupele Diviziei venind din diferite direcțiuni, se concentrează în București și în cantonamente prin satele de prin prejurul orașului.

15 Aprilie. - Regimentul al 5-lea de Linie, pornește la Buciumeni pe drumul Olteniței; noaptea o petrece la Orășci. - Dânsul are ca misiune de a priveghea drumul Oltenița București.

16 Aprilie. - Regimentul al 5-lea de Linie sosește la Buciumeni. Regimentul 8-lea de Călărași pornește din București la Negoști prin drumul Olteniței. Noaptea o petrece la Călnău. Dânsul va priveghea drumul Oltenița București punându-se în comunicațiune cu Reg. 5 de Linie. Batalionul 2-lea de Vânători, pornește din Popești (sat în apropiere de București) la Budești în drumul Olteniței, așezându-se acolo și a observa șoseaua Oltenița-București. Dânsul are ca misiune, să împiedice, în înțelegere cu Reg. 7-lea de Călărași din Budești, trecerea defileului de la Budești, a unui inamic ce ar voi să înainteze spre București. Se va pune în comunicație și cu Reg. 5-lea de Linie aflat la Buciumeni. Regimentul 7-lea Călărași pornește din București: la Budești, dânsul va concura cu Batalionul de Vânători la apărarea defileului de la Budești; se va pune în comunicație cu Reg. 8 Călărași din Negoști și cu al 5-lea de Linie din Buciumeni.

17 Aprilie. Batal. 2 de Vânători și Reg. 7 Călărași sosesc în Budești.

18 Aprilie. Regimentul 16 Dorobanți și Bateria 4-a pornesc la Gruia, vor petrece noaptea la Orăști.

19 Aprilie. Regim. 16 Dorob. și Bateria 4-a sosesc la Gruiu...“.

29 Aprilie. Bateria 3-a pornește din București ajungând seara la Budești. Batalionul 2-lea de Vânători și restul Regimentului 8

Călărași sosesc la Oltenița. **Regimentul 16 Dorobanți pornește din Gruiu la Oltenița.....**

2 Mai. Regimentul 7-lea Călărași pornește în zori de ziuă din Negoiești și **sosesc seara în Oltenița împreună cu Regimentul 16 Dorobanți.** Seara au fost focuri la avantposturi, un tunar ușor rănit.....

3 Mai. În tot cursul zilei infanteria turcă a tras contra avantposturilor noastre la Oltenița, acestea le-au rispostat...

4 Mai. A treia zi a bombardamentului Olteniței

9 și 10 Mai. Trupele din Oltenița primesc ordinul a părăsi pozițiile ocupate acolo, se retrag spre București și predau pozițiile trupelor rusești și se dă următorul ordin de zi de marș

Avantposturile vor rămâne în pozițiunile lor până la al 2-lea ordin, ele nu se vor schimba în noaptea aceea. **Avantgarda formată dintr-un batalion din al 16-lea Dorobanți** și un escadron din al 8-lea Călărași va fi sub comanda Lt. Colonelului Boteanu, va merge trecând prin Budești și Gruiu și se va opri noaptea la hanul lui Mihai Viteazul unde va bivuaca așezând avantposturi spre flancul drept și stâng. - Corpul principal compus din celelalte trupe împreună cu Regimentul 7 din Chirnogi va urma avantgarda la o distanță de doi kilometri și va fi sub ordinele Colonelului Borănescu, Corpul principal va detașa câte un escadron din al 7-lea de Călărași pe flancul drept și stâng care vor servi de eclerori...

2. A doua zi de la 10 Mai 7 ore dimineața trupele vor porni în aceleași condițiuni spre București și se vor opri la ultimul canton înainte de Văcărești în coloana de marș, unde avantgarda și cavaleria risipită, se vor reîmpreuna la trupele lor, unde se vor și opri...

13 Mai. Măria sa Domnitorul a trecut în inspecție pe platoul de la Cotroceni, trupele ce s-au întors de la Oltenița, împărțind medalia militară, ofițerilor și gradelor inferioare, care s-au distins prin curajul și devotamentul lor cu ocazia bombardamentului de la Oltenița. Trupele erau așezate pe două linii cu fața către Cotroceni. Infanteria în linia I-a, artileria și cavaleria în a 2-a linie, ambulanța la 40 pași înapoia centrului liniei a 2-a. **Linia I-a comandată de Colonelul Borănescu se compunea din Bat.2 Vânători, Reg. 5 Linie și Reg. 16 Dorobanți.** În linia 2-a Bateriile 3-a și a 4-a și Regimentul 7-lea și 8-lea Călărași, comandată de Colonelul

Rosnoveanu.

14 Mai. Marșul trupelor Diviziei din Buc. la Caracal.

- Trupele Diviziei aflate în București afară de Batal. 2 de Vânători și Regim. 2 Roșiori, pornesc spre Caracal în două Coloane în zilele și cu etapele următoare:

15 Mai. Coloana 2-a sub comanda Colonelului Rosnoveanu compusă din Reg. 16 Dorobanți, Reg. 7 Călărași și Bateria 4-a din Regi., 3-lea artilerie pornesc din București la 15 ale curenteii din București spre Caracal cu etapele următoare:

La 15 Mai la Prisiceni; la 16 la Vadulat; la 17 la Talpa; la 18 Balaci; la 19 repaus; la 20 Stoicănești; la 21 Caracal prin Drăgănești pe Olt.

Marșul coloanelor se va executa după prescripțiile tactice, formând avangardă și corp principal și detașând un escadron de călărași în flancheri pe stânga...

Marșul până la Balaci s-a executat după prescripțiile și etapele de mai sus, însă din cauza revărsării apelor Oltului neputându-se trece pe la Drăgănești, coloanele s-au îndreptat la Caracal prin Greci, Slatina, Brâncoveni și Caracal, ajungând coloana I-a la 22 Mai și coloana 2-a la 23 Mai producând o întârziere de 2 zile până la destinație. **Trupele au parcurs zilnic distanță de la 40-45 kilometri, distanță considerată în marșurile militare, ca marșuri forțate și care au fost foarte vătămătoare pentru regimentele din Călărași căci din cauza harnașamentului neproporționat cu talia și cu slăbiciunea cailor, fiecare Regiment a avut câte 60-70 cai răniți în spinare;** oamenii au suferit și dâșii lăsând mulți hoinarzi în urmă.“

*

* *

180

(Turnu-Măgurele), 1877, iulie, 12. Generalul Manu, comandantul Diviziei a IV-a, ordonă Colonelului Borănescu, comandantul Brigăzii a II-a, la Bechet, să vină cu trupele de la Bechet, prin Corabia – unde va lăsa un detașament – în 3 zile la Turnu-Măgurele.

¹⁸⁰ D.I.R., vol.IV, doc. nr. 962.

„Veți aduna toate trupele D-vs. imediat și veți veni cu dânsese, prin Corabia la Măgurele. **În Corabia veți lăsa Reg. 16** și două escadroane din cele (ale) Reg. 7-lea. La Bechet vă înlocuiesc trupe din Divizia III-a. Aflați la Gângiova, pe Jiu, când aceste trupe sosesc în Bechet. Marșul spre Măgurele îl veți face în trei zile. Raportați ziua pornirii.

G-ral Manu.“

*

* *

181

(Bechet), 1877, iulie, 12. Colonelul Borănescu, comandantul Brigăzii a II-a din Divizia a IV-a, ordonă comandantului **Regimentului 16 Dorobanți** să vină la Poiana împreună cu o gardă pentru a primi noul drapel al regimentului.

„Conform ordinului Dlui general Manu, comand. Diviziei 4 active, Dvoastră veți porni împreună cu garda și ofițerul asistent prescris de regulament la Poiana, unde aveți a primi noul drapel al Reg. Dvoastră; prin urmare vă veți procura trăsuri și veți porni, așa ca Sâmbătă să vă aflați la comuna sus arătată.“

*

* *

182

Bechet, 1877, iulie, 13. Telegramă prin care Colonelul Borănescu, comandantul Brigăzii a II-a din Divizia a IV-a raportează Generalului Manu, comandantul Diviziei, inspecția pe care a făcut-o trupelor sale Ministrul de Război și sosirea Primului Ministru I. C. Brătianu la Bechet.

„Aseară 12 curent ora 5 după amiază a sosit în Bechet Dl Ministru de Resbel. A vizitat așezarea bateriilor. A petrecut noaptea în Bechet. Astăzi 13 curent a inspectat în detaliu escadronul de Călărași, Batalionul din al 15-lea de Dorobanți și **Batalionul I** din al **16-lea de Dorobanți**, bucătăriile și infirmeriile. A rămas mulțumit de inspecție. La 10 ore l-am acompaniat la Ostroveni unde a inspectat **Batalionul al 2-lea din Reg.16** și escadronul 4 de călărași

¹⁸¹ D.I.R., vol.IV, doc. nr. 982.

¹⁸² D.I.R., vol. IV, doc. nr. 1029.

din al 7. La ora 12 a pornit din Ostroveni prin Gângiova, Rast, la Poiana.

În acest moment, ora 12½, a sosit în Bechet președintele Consiliului de Miniștri, Ion Brătianu.

Până acum turcii ne-au salutat cu 4 focuri de artilerie la care n-am răspuns.

Colonel Borănescu“

*

* *

183

(Verbița), 1877, octombrie, 1. Maiorul I. Lahovari, șeful secțiilor operațiilor, înaintează Marelui Cartier General tabelul cu unitățile care au participat la atacurile asupra redutelor Grivița I și Grivița II din 30 august și 6 septembrie, între care și **Batalionul I din Regimentul 16 Dorobanți**. Extras.

„TABLOU

de trupele ce au luat parte la atacurile din zilele de 30 august și 6 septembrie

În ziua de 30 august

Divizia IV a dat 1 coloană compusă:

Comandantul coloanei, Colonelul Borănescu.

..... **Batalionul Nr. 1 din Reg. 16 Dorobanți**

Comandant Maior A. Jippa **184**.....“

*

* *

185

Botoșani, 1902. Fragment din memoriile căpitanului Neculai Codrescu referitor la jertfa de sânge a **Batalionului I din Regimentul 16 Dorobanți în ziua de 30 august 1877**.

„În acea zi de 30 august a anului 1877, pe câmpurile Bulgariei, s-au făcut distinsa onoare a drapelului cu nr. 16 ca împreună cu familia sa, toți fii legitimi ai județului Botoșani, să formeze

¹⁸³ D.I.R., vol. VI, doc. nr. 936.

¹⁸⁴ După cum am menționat, cu puțin timp înaintea atacului, maiorul A. Jippa a fost înlocuit la comanda Batalionului I din Regimentul 16 Dorobanți cu căpitanul Neculai Codrescu, care a și fost rănit.

¹⁸⁵ Căpitan N. Codrescu, op. cit., pag. 210-211.

centrul liniei de atac a acelei mari redute numită Grivița nr. I.

Au luat parte la acel botez 595 oameni, toți cu pene de curcan.

Rezultatul aceluși botez a fost că unui număr de 118 din ei le-au rămas oasele pe acele câmpii, iar un număr de 185, după ce li s-au zdrobit oasele, au fost duși la ambulanță. În total acest botez au costat 303 inși din familia aceluși drapel scoși afară din serviciu. Cu sângele lor s-au sigilat actul de botez al aceluși drapel cu nr. 16 ca dreptă proprietate a județului Botoșani.“

*

* *

186

(În fața Plevnei), 1877, septembrie, 15. Colonelul Cantilli, comandantul Brigăzii I-a din Divizia a IV-a, înștiințează unitățile din subordine că **Regimentul 16 Dorobanți** a fost atașat acestei brigăzi.

„Ordin de zi Nr. 153

Se face cunoscut corpurilor din brigadă, că **Regimentul 16 Dorobanți**, conform ordinului de zi Nr. 123 al Diviziei 4 active, s'a atașat pe lângă această brigadă pentru operațiile militare.“

*

* *

187

(În fața Plevnei), 1877, septembrie, 16. Comandantul **Regimentului 16 Dorobanți** raportează comandantului Diviziei a IV-a că ostașii, fiind cu totul dezbrăcați, suferă din cauza frigului și cere să se ia măsuri.

„Domnule Comandant,

Prin raportul Nr. 649 s'a intervenit la ministere și cu raportul Nr. 623 către Dvs., care cu onoare vi le comunic în copie pe contra pagină; s-a arătat că soldații acestui regiment sunt cu totul dezbrăcați, neavând mai mult pe ei decât mantaua, bluza și câte o singură cămașă. În considerație că timpul devenind foarte rece, în considerație că numărul soldaților bolnavi în spital și infirmerii a devenit foarte mare și devine încă, din cauza răcelii, cu onoare vă rog, binevoiiți a dispoza cele ce veți crede de cuviință.

¹⁸⁶ D.I.R., vol. VI, doc. nr. 438.

¹⁸⁷ D.I.R., vol. VI, doc. nr. 472.

P. Comand. Regimentului

Maior A. Jipa“

*

* *

188

Verbița, 1877, octombrie, 25/noiembrie, 6. Însemnări ale maiorului Lignitz privind operațiunile militare ale trupelor române pe malul stâng al Vidului... Extrase privind Brigada Cantilli și **Regimentul 16 Dorobași.**

„... La 11/23 octombrie, dimineața la orele 7, brigada Cantilli (regimentul 7 de linie, regimentele 14 și 16 dorobași, batalionul 2 vânători, împreună cu bateria 8 dorobași comandată de Gramaticescu) a pornit în marș de la Verbița la Trestenik, unde a ajuns spre seară. Potrivit dispoziției generalului Gurko, colonelul Cantilli a plecat în marș, noaptea, la ora 1, cu 4 batalioane, regimentul 7 de linie și 14 dorobași și cu bateria, spre pozițiile recent ocupate de către cazacii generalului Cernozubov (cu 4 tunuri) la Dolny-Etropol. În timpul nopții, aproximativ 100 de oameni din batalionul staționat la Demirkioi au amenajat amplasamente de tunuri și șanțuri de apărare. **Un batalion al Regimentul 16 Dorobași** a consolidat acțiunea de ocupare a liniei de concentrare de la Demirkioi, iar celălalt, împreună cu batalionul 2 vânători, a urmat, noaptea, la ora 1,30 divizia de cavalerie Arnoldy care pornise în marș spre Dolny-Dubnik.....

Brigada Cantilli n-a avut de dat lupte, dar a stat timp de opt zile sub focul copleșitor al tunurilor inamice. S-a tras în repetate rânduri cu toate tunurile împotriva bateriei turcești a podului. Fără îndoială, inamicul considera trupa ca fiind mult mai puternică decât era și din această cauză a trecut cu vederea încercarea de a veni în ajutorul unităților sale detașate...

Maior Lignitz.“

*

* *

¹⁸⁸ Independența României, vol.I, Documente și presă internă, Editura Academiei R.S.R., București, 1977, doc. nr. 209.

(Verbița), 1877, decembrie, 5. Ordin circular al generalului Cernat către marile unități prin care comunică Înalțul Ordin de zi Nr. 174 privind regruparea armatei active și instrucțiuni de marș.

„Ordin circular Nr. 2469

Vi se comunică pe lângă aceasta Înalțul ordin de zi Nr. 174 pentru compunerea armatei și totdeodată vi se alătură dislocațiunea trupelor. În ceea ce vă privește veți lua imediat dispozițiunile necesare, pentru punerea în marș a trupelor de sub comanda D-voastră, făcând să se observe cu cea mai mare exactitate localitățile de poposire, pentru a se evita orice aglomerațiune și orice confuzie.

Pentru subsistență veți primi dele Intendența Diviziunii D-voastră, produse pentru 3 zile minimum sau și mai mult dacă mijloacele de transport vor permite.

Vi se face cunoscut totdeodată că s’au luat dispozițiuni ca pe marginea Dunării în dreptul portului Corabia și anume la satul Ghighen, să se aducă din țară pâine fabricată în Corabia și astfel veți da ordinele convenite Intendenței a precede marșul trupelor și a transporta de acolo la locurile de poposire produsele necesare, întrebuițând trenul divizionar și chiar căruțele corpurilor.

În ceea ce privește ordinea și disciplina în marș veți da ordine severe și veți face a se observa de către Comandanții de coloană cea mai strictă disciplină, astfel ca populațiunile să nu aibă a exprima nemulțumiri care ar atinge reputațiunea armatei române într’o țară care, deși străină trebuie considerată, ea însă este vecină și este de interesul României a nu lăsa suveniruri neplăcute.

Comand. Armatei,

Maior General, General de Divizie Cernat

Anexă

la documentul nr. 124. Extras

Operațiunile militare reclamând oarecare schimbare în formațiunea și compunerea armatei al cărei comandant îl continuă, ordon următoarele în privința comandanților superiori și personalului armatei active.

I. Marele Cartier General

¹⁸⁹ D.I.R., vol. VIII, doc. nr. 124 și Anexa.

.....
II. Corp de Vest

.....
Divizii detașate
Divizia a II-a
Comand. General Cerchez

.....
Brigada I-a
Comand. Colonel Cantilli
Regim. 7 Linie
Regim. 14 Dorobanți
Regim. 16 Dorobanți

.....
Trupele destinate fiecărei Diviziuni se vor pune în marș după ordinele ce se vor da cu indicațiunea itinerariului și destinației.

Divizia III-a va executa ordinele de marș și dispozițiunile prescrise pentru escortarea prizonierilor ce a primit.

Pentru. con.

Șef de Stat major, Col. Fălcoianu“

*

* *

190

Lom-Palanca, 1877, decembrie, 22. Colonelul Fălcoianu, Șeful Marelui Stat Major al Armatei, propune Generalului Haralambie, comandantului Corpului de Vest, mișcările de trupe între care și Brigada Cantilli din care făcea parte **Regimentul 16 Dorobanți**, pentru a împiedica concentrarea turcilor la Nazir-Mahala.

„Fiindcă mișcarea trupelor diviziunii Anghelescu nu se poate schimba fără a osteni trupele și fiindcă la Nazir Mahala se află trupe turcești (1000 la 1500 oameni și tunuri) înaintate negreșit în scop de a pune piedici inpresurării, astfel că prezența diviziunii Anghelescu, în ziua de 24 curent, între Carabinci și Kridobaru, ar putea determina eșirea trupelor turce din Belogragik și concentrarea acestora la Nazir Mahala și atunci inpresurarea Vidinului nu s’ar putea face fără o luptă serioasă la Nazir, am onoare a vă ruga să binevoiiți a da

¹⁹⁰ D.I.R., vol. VIII, doc. nr. 510.

ordinele D-voastră pentru executarea următoarelor mișcări:
..... 4) Brigada Cantilli după două zile de repaos va ocupa pozițiunile Ruzince, Lkondja și Hormondic, ce s'au prescris deja, iar cei una mie oameni din Ruzince - diviziunea Leca- se vor duce la Arcer-Palanca spre a se întruni acolo cu celelalte trupe ale Diviziunii.

Din ordin, șeful M.St. M. General,
Col. Fălcoianu“

*

* *

191

Lom-Palanca, 1877, decembrie, 22. Colonelul Fălcoianu, Șeful Marelui Stat Major al Armatei, raportează Ministrului de Război situația din sectorul Nazir-Mahala-Belogragic și măsurile propuse Generalului Haralambie pentru a împiedica concentrarea turcilor la Nazir Mahala.

Totodată comunică lipsa de hrană, îmbrăcăminte și oboseala trupelor între care și Brigada Cantilli din care făcea parte **Regimentul 16 Dorobanți.**

„Am sosit aseară (la) Lom. Pornesc acum în recunoașterea localităților Lom, Belogragic, Nazir Mahala, Arcer. Fiindcă mișcarea trupelor diviziunii Angheliescu nu se poate schimba fără a osteni trupele și fiindcă la Nazir Mahala se află trupe turcești 1500 oameni cu tunuri, în scop negreșit de a pune piedici împresurării și fiindcă prezența trupelor diviziunii Angheliescu în ziua de 24 curent între Carbinci și Krivobar, ar putea determina eșirea trupelor din Belogragic și concentrarea lor la Nazir, astfel ca împresurarea să nu se poată face, fără o luptă serioasă la Nazir, spre a evita aceasta, am recomandat dlui General Haralambie următoarele: ... Brigada Cantilli, care va sosi la 26 va ocupa pozițiunea Ruzince, Skondja, Hoimanleje, după care cei una mie oameni din Ruzince vor merge la Arcer Palanca la diviziunea lor, iar cei două mii (oameni) din Hoimanlije vor înainta la Kajlanza. Trupele sunt obosite nu numai de marș, dar de privațiuni și lipsă de hrană mai cu seamă, Este mai mult decât urgent trimiterea de pesmeți, cel puțin 300 mii

¹⁹¹ D.I.R., vol. VIII, doc. nr. 511.

Kilograme, căci marșurile se vor face, dar oamenii vor cădea de osteneală fără hrană. Este imperios trimiterea de cojoace fiind unii oameni de tot goi. Este de cea mai mare importanță înființarea telegrafului la Lom, căci nu vom putea face absolut mișcări orbești fără aprobări și autorizări reclamate de gravitatea împrejurărilor. Îndată după recunoaștere voi raporta. Sârbilor, s'au spus că nu putem face joncțiunea până nu vom fi în putere.

Șef Stat Major,
Col. Fălcoianu“

*

* *

192

Carlevo, 1878, ianuarie, 7. Generalul Cerchez, comandantul Diviziei a II-a descrie Generalului Cernat, comandantul Armatei, situațiunea **Regimentului 16 Dorobanți: pierderi în efectiv, lipsă de îmbrăcăminte și hrană etc.**

„De la trecerea Brigadei Cantilli în această Divizie, am văzut că **Regimentul al 16-lea** din acea brigadă lipsit de comandantul său titular Lt. Colonel Boteanu și de un ofițer superior în stare a-l înlocui, precum și de un ofițer subaltern trebuitor, este într-o stare de descompunere căreia sunt dator a-i pune capăt.

Efectivul luptătorilor săi este între 300 și 350 oameni, prin urmare nici un batalion, companiile nu au decât un singur ofițer, căpitanii nu sunt decât trei prezenți, îmbrăcăminte trupe este într'o stare de plâns, cojoace nu s'au dat decât pentru o jumătate din efectiv; îngrijirea chiar pentru hrană lipsește și pot zice că fiecare om se hrănește prin propria sa inițiativă, de unde rezultă dezordine ce nu trebuiesc tolerate.

Pentru înlăturarea acestor inconveniente, vă rog să binevoiți a aproba:

1. Ca din acest regiment să întocmesc un singur batalion, care cu regimentul al 14-lea, format asemenea în batalion, efectivul său fiind tot de 320, să fie pus sub comanda Colonelului Fotea, sau dacă în această măsură vedeți un inconvenient administrativ, să numiți un Lt. Colonel sau Colonel din cei mai cunoscuți prin zelul lor care să

¹⁹² D.I.R., vol. VIII, doc. nr. 846.

împiedice descompunerea acelu corp.

2. Să dați ordin să se trimiată **Regimentelor al 14-lea și al 16-lea** precum și la al 7-lea de linie, câte 200 de cojoace și regimentelor de dorobanți cămăși și ismene de care sunt cu totul lipsite.

Comand. Diviziei II-a,
General M. Cristodul Cerchez“

*

* *

193

Lom-Palanca, 1878, ianuarie, 7. Colonelul Fălcoianu, Șeful Marelui Stat Major, ordonă comandantului Diviziei de Rezervă, la Calafat, ca toți oamenii din **Regimentele 14 și 16 Dorobanți**, aflați acolo, să pornească prin Ciuperceni la corpurile lor:

„Dați imediat ordin ca toți oamenii din al 14 și 16 Dorobanți atașați acolo să pornească prin Ciuperceni azi la Corpurile lor.

Din ordin,
Șeful de stat major al armatei,
Col. Fălcoianu“

*

* *

194

Gârce, 1878, ianuarie, 10. Generalul Cerchez, comandantul Diviziei a II-a, face cunoscut Colonelului Cantilli, comandantul Brigăzii a II-a, trimiterea de cojoace pentru **Regimentele 14 și 16 Dorobanți** și indică o nouă așezare a liniei poștale.

„Vă fac cunoscut că Intendentul Vrabie v’a trimis pesmeți și 600 cojoace prin Nazir-Mahala și care efecte le veți distribui în porțiuni egale la regimentele: al 14-lea și 16-lea Dorobanți.

Linia poștală ce am dat ordin a se așeza prin Vodna, după recunoașterea făcută, terenul și căile fiind foarte dificile, se va desființa și se va așeza pe șosea în modul următor: Dvs. veți da ordin de a se stabili pichete la Kaluger, Osmanlie, în dreptul satului Vârtob și la podul stricat de la Seglița; - în dreptul satului Vârtob, nefiind nici o casă spre a se adăposti pichetul, veți binevoi a da ordin

¹⁹³ D.I.R., vol. VIII, doc. nr. 851.

¹⁹⁴ D.I.R., vol. VIII, doc. nr. 896.

de a se construi un adăpost; - Cuartierul Diviziei va înființa pichete la Nazir-Mahala, Belarada și Gârce. Prin urmare veți da ordin a ridica imediat pichetele așezate pe linia dvs. și a le stabili pe șosea în punctele mai sus indicate.

Veți binevoi a-mi face cunoscut ora la care ați primit acest ordin.

Comandantul Diviziei II-a“

*

* *

195

Caluger, 1878, ianuarie 20. Raportul colonelului Grigore Cantilli, comandantul Brigăzii I-a din Divizia a II-a Activă, către generalul Cerchez, comandantul Diviziei, referitor la neprimirea decorațiilor meritate de ofițerii și gradele inferioare din regimentele ce compun Brigada, între care și **Regimentul 16 Dorobanți**. În raport se face și un scurt istoric al participării acestor unități în campania 1877-1878. Coroborat cu celelalte documente referitoare la Regimentul botoșănean 16 Dorobanți reiese că meritul acestui regiment este cu atât mai mare cu cât, spre deosebire de alte unități care au participat la una sau două bătălii, fiind apoi trimise la refacere, el a luat parte la toate importantele lupte și acțiuni din Campania 1877-1878. De aceea patru cincimi din efectivul inițial al regimentului de 14 ofițeri și 1536 trupă, în ianuarie 1878 muriseră în lupte sau se aflau răniți ori bolnavi prin spitale.

„Divizia II-a activă	Caluger 20 ianuarie
Brigada I-a	1878
Nr. 928	Confidențial.

Domnule General,

Când ați inspectat pozițiunile împrejurul Belogragicului și cantonamentele trupelor din Brigada ce comand mi-ați permis ca printr-un raport special să vă supui chestiunea reclamațiilor indirecte ce vi s-au făcut atât de ofițeri personal, cât și de șefii de corpuri, pentru trupă, care n-au primit cel puțin recompensele celorlalte corpuri – fără a atinge delicata chestiune dacă au meritat sau nu tot

¹⁹⁵ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul de Război - Marele Stat Major, dosar 258 I/1877, fila 72.

atât – rămâind ca aceasta să fie apreciată de șefii superiori.

Domnia-Voastră însă, sub ale căruia ordine Brigada I-a au intrat la 7 decembrie trecut, necunoscând ce au făcut până acum trupele ce o compun, îmi permit a vă supune la cunoștință, în scurt, istoricul său.

Regimentele 7 de Infanterie, 14 și **16 Dorobanți** Batalionul 2 de vânători (care acum nu mai face parte din Brigadă încă de la căderea Plevnei) au fost mobilizate la 8 și 9 aprilie 1877, la 26 aprilie au pornit la Caracal unde, la Bechet, Corabia, Izlaz, Turnu Măgurele, sub ordinele mele au meritat recompensă, ce li s-au distribuit pentru conduita lor.

La 20 iulie au trecut Dunărea și, neconținut în avangardă, la Gruveni, Ciacova, Breslenița, Cealisovăț, au ajuns la 25 august în fața Plevnei, la Grivița. Fiecare din corpurile acestea de la 25 august-8 octombrie au luat parte la câte două atacuri, pentru care au fost recompensate cu câte două cruci „Sfântul Gheorghe“ de companie, și la toate lucrările și privațiunile inerente de împresurare a Plevnei.

Acestea au făcut că le-au redus și efectivurile la numărul acesta mai mult decât mic, fiecare batalion numărând mai multe sute de morți și răniți în rândurile sale.

La 11 octombrie Brigada I-a a pornit la Dolni și Gorni-Etropol, spre a lua parte la închiderea cercului împrejurul Plevnei, la care au cooperat sub ordinele Generalului Gurko, în ziua de 12 octombrie. De la această zi până la 28 noiembrie au fost neconținut în pozițiile Dolni Etropol și Demir-Kioi. La 8 decembrie au primit ordinul D-voastră a veni la Rahova unde era hotărât să stea în rezervă. Dar abia ajunse la 18 decembrie și la 20 decembrie au primit ordinul să înainteze împrejurul Belgoragicului unde se află și astăzi.

Din expunerea aceasta, Domnule General, se poate vedea că de la mobilizarea ei brigada aceasta a fost neconținut în avangardă și a operat în întâia linie, fără să aibă decât 6 zile de rezervă. Departe însă de a nu aprecia onoarea ce ni s-a făcut. Nu vin decât să cer recompensele ce s-au dat și altora care n-au avut fericirea de a lucra atât și, din cerințe ale ordinelor noastre de bătaie, n-au putut lua parte la nici un atac și au stat poate jumătate din timpul campaniei în

a doua linie sau la rezervă.

Am cerut în mai multe rânduri recompense pentru ofițeri și trupă; la parte li s-a dat cu multă parcimonie, la parte nicidecum... **Regimentele 14 și 16 Dorobanți** n-au primit decât parte din recompensele ce s-au dat altora deși acestea au luat deasemenea parte la atacurile de la 30 și 31 august și de la 7 octombrie. Am făcut o foarte modestă recomandațiune pentru ofițeri și nici aceasta n-au fost aprobată.

Supuind acestea la aprecierea Domniei Voastre, am onorul a vă ruga să binevoiți a lua în considerare jignirea amorului propriu al ofițerilor și trupei din Brigadă, făcută cu recompensarea tuturor celorlalte trupe ale noastre și a li se acorda și lor medalii ca să se completeze numărul de 10 pentru fiecare companie din Regimentele 14 și 16 Dorobanți și câte 10 – ne mai fiind primite altele – de fiecare companie din Regimentul 7 de Infanterie.

La aceasta se poate vedea un ce curios: **soldați având recompense rusești și neavând cele naționale.** (subliniere în raport)

Pentru ofițeri, lista ce am propus cu ocazia căderii Plevnei prin Divizia a 4-a, din care făceam parte, este drept a se aproba întregă, mai ales că nu cuprinde mai mult de 6 ofițeri, de corp. Sunt făcute în privința aceasta, după cum am avut onorul a vă supune și verbal, încă patru raporturi ale mele către Divizia 4-a, din care făceau parte, care toate au fost înaintate Marelui Cartier General și unde se pot găsi cu înlesnire dacă D-voastră ați crede drept să susțineți raportul de față.

Comandantul Brigadei 1

Colonel G. Cantilli

D-sale Domnului General Cerchez, Comandantul Diviziei 2-a Activă“

*

* *

196

1878, februarie, 10. Scrisoarea soldatului Vasile Scutariu din Regimentul 16 Dorobanți către familia sa domiciliată în comuna

¹⁹⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Botoșani, dosar 6/1877, fila 38.

Costești, județul Botoșani în care arată că n-a primit galbenul trimis lui și că s-a făcut pace și până la postul mare „vom veni și noi acasă“.

„1878, februarie, 10.

Scumpii mei Părinți, soră și cumnat, mai întâi di toati doresc ca prezenta mea scrisoari sî vă întâmpini în momentili celi mai fericiti ali sănătății Dumilor voastri.

Eară dispri mini veți ști că sunt bini, sănătos și am primit o scrisoari di la D-vs., și spuni că me-ați trimes un galbăn, dar nu spuni în hârtie cum ați trimis banii: în grop sau cum, și vă fac cunoscut că scrisoarea am primit, da banii nu e-am primit și ti rog scumpul meu tătucă să urmărești dispri galbăn ca sî nu rămâi perdut până ci vom vini și noi acasă că sau făcut pace și până la postu mari vom vini și noi acasă. Și foarti mult m-am bucurat când am primit scrisoarea și am auzit că sunteți bini sănătoși cu toții dară sî ti duci la cini ț-au făcut scrisoarea și au trimes și galbănu sî cercetezi numaidicât sî nu sî peardă, că dacă au făcut grop sî-ți dei recipisa di la poștă ci au primit-o când au dat grupul la poștă sau sî-ți dea galbănu că în scrisoarea ci am primit-o eu n-am găsit nici o para. Sî ni mai având ci vă mai scrie mă închin di sanatați la Părinți, la soră, la cumnat, și în fini la toati rudili noastre. Și veți ști că m-am întâlnit și cu Vasili Sucevanu și esti bini sănătosu și scrisoari di acum sî nu-mi mai trimiți.

Eu Vasili Scutariu.

Dumisale Domnului Toadiri Scutariu, comuna Costești, cotuna Teișoara, Plasa Târgului, Județul Botoșani“

*

* *

197

Satul Stăuceni, Comuna Bălușeni, Jud. Botoșani 1878, mai, 24 și iunie, 1. Scrisori trimise de soția și tatăl soldatului concentrat Murariu Gheorghe, **din Regimentul 16 Dorobanți**, către acesta:

„Anul 1878, mai, 24.

Scumpul meu Ghiorghii, drăguță, mai întâi de toati doresc sî ti

¹⁹⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 6/1877, filele 151-154.

sărut eu dulce, ca scumpa noastră epistolă sî ti întâmpini în momentili cele mai fericiti a vieții D-tale. Cât dispri mini și dispri copilă vei ști că suntem bini sănătoși și pitrecim numai D-zeu știe, că tot am gîndit că-i veni acasă, dar acum ear vād, dragă Ghiorghi, cî nu ai chip di a scăpa.

Dragul meu Ghiorghi me-ai făcut întrebări dispri Costache Nechifor că nu vini la sorâ-mia; nu mai vine, drăguță, că eu port grijă di alti celia, dar nu di unile ca acelia.

Scumpul meu Ghiorghi, me-ai spus ca sâ-ți mai trimet vre-o 8 franci; vă spun foarti urgent, n-am di unde, dragul meu, căci eu am fost la soldatul cial din Zăicești, Zotilă Dumitru, și el nu mergi că încă ari concediu șâ îi beteag și nu pot sâ trimet prin altul paralili. Ear de acasă vei ști că sunt așa cum îț arăt: eu popușoi am, dragă, di prășit și ti rog, foarti urgent sî-mi trimeți răspunsul numaidecât înapoi, ca sâ-mi dei și mie ajutor din Primărie.

Ear dispri părinți(i) D-tale, ve(i) ști că sunt bini sănătoși cu toț(i) și fratri D-tali, Vei ști că esti scăpat din sorți și surorile cu toati sunt sănătoase.

Dragul meu copil Gheorghit(ă),

Am cumpărat eu boii, alții, și a(i) D-tale vreu să-i vând dacă s-ar îndrepta niști vânzări bune și pentru aciasta îț fac întrebarea sâ-mi trimeți numaidecât răspunsul înapoi că cu atâta ni mai luăm și noi, cu hârtia Dumitale.

Ear dispri mine, dragul taicâi și al maicăi, vei ști că suntem bini sănătoși și ti roag(ă) foarti urgent, numai-decât, să trimeț(i) răspunsul nevستی(i) înapoi, precum și mie.

Ne mai având ci-ți mai scrii, rămânem al domnitate părinț(i) și fraț(i), împreună cu soția D-tale. N. Simion Murariu, Catinca Timofti. Am scris, neculai Handoh.

(P.S.) Am uitat, dragă Ghiorghi, am auzit cî ai sî pleci în resbel. Când âi pleca, sâ-mi tirmeți răspunsul înapoi cî sunt cu nirăbdari.“

„1878, iuni(e) 1.

Prea scmpul meu Ghiorghi și iubiture în dipărtare.

Mai întâi di toati doresc ca scumpa mea ipistolă să vă întâmpini în momentili celi mai fericiti al(e) vieții Domitale. Cât

privești dispri mini și dispri copilă vei ști că suntem bini sănătoși, și am primit scrisoaria Domitale cu data din 25 mai și m-am bucurat foarte mult căci am văzut în ea că ești bine sănătos.

Dragă Ghiorghgi Ț-am trimes una scrisoare acum di curând și Domneata me-ai spus că nu poți capata nici un răspuns. Eară după primirea aceștia scrisorele ti rog foarte urgent să răspunz(i) numaidicât.

Dragul meu Ghiorghgi, am (mai) primit de la Domini(a)ta una scrisoare, mai înainte dicât aciasta din 25 și me-ai spus în ea ca să-ț(i) trimet vre-o 8 franci și în scrisoaria trimisă mai înainte dicât aciasta Ț-am spus că n-am di unde trimeti, că am fost la soldatul Zotilă Dumitru din Zăicești ca să trimit p(r)i(n) el parali, măcar mai puțin, și el nu mergi înapoi, că esti bolnav.

Dragă Gheorghie me-ai făcut întrebare dacă am luat pământ și dacă au fost păpușoi. Vă spun că am luat, și di mâncare mai am pușoi vechi și din Primărie me-au dat ajutor.

1878, iuni(e) 1

Pre scumpul meu copil, Ghiorghgi, dragul taicăi și al maicăi, mai întâi di toati doresc ca scumpa mea ipistolă să vă întâmpini în momentili celi mai fericiti al(e) vieți(i) Domnitale.

Cât prevești dispri noi, vei ști că suntem bini sănătoși cu toți(i) și cu toati rudeni(i)li noastre. Iar dispri fratri Domnitale vei ști că au scăpat din sorți (de recrutare - n.n.) și Domneata ai trimes scrisoare ca să ști(i) di l-au luat s-au nu; nu l-au luat, dragul taicăi.

Iar îndată după primirea aciștia scrisori cari Ț-am trimes-o dinpreună cu soția Do(mni)tale, Catina, să trimeț(i) răspunsul înapoi. Iar dispri boi vei ști că nu sunt vânduț(i), ear dacă să va îndrepta o vânzari îi vo(i) vinde (cuvânt indescifrabil - probabil „conform“ - n.n.) dorinți(i) Domnitali și vo(i) ține bani(i).

Rămânem al Domnitale părinți și frați, surori și cumnați, Catinca Timofte, N. Simion Murariu.

Scriitoriul

N. Gh. Handoh

(P.S. n.n.) Ti rog să te rogi să vi(i) în concediu că sunt aprinsă, Dragă Gheorghgi.

(Cu o altă cerneală și altă caligrafie - n.n.).

Dragă Gheorghie, te rog tare mult că boerul din cotuna noastră

mă supără la lucru și eu nu am putința de-a lucra că sunt singură și bunul Dumnezeu mă știe.“¹⁹⁸

*

* *

199

Botoșani, 1878, august, 4. Apelul Primarului Orașului Botoșani către cetățeni de a transforma în sărbătoare întoarcerea din război a **Regimentului 16 Dorobanți** și a Escadronului III Călărași.

„CETĂȚIENI !

Fii orașului ș-ai judeciului nostru, **regimentul 16 de Dorobanți** și escadronul III Calarași se-ntorn învingători și plini de glorie la căminele lor.

Să mergem să-i întimpinăm!

Să le eșim înaintea cu pâne și sare.

Mândri de ei, să aruncăm în calea lor flori, în brațele lor iubire și inimi adevărat românesci; ei și-au vărsat singele pentru noi, pentru a ne apăra bunurile, viața noastră, vetrele noastre, moșia strămoșilor.

Întoarcerea copilului în sinul mamei e o serbare a familiei.

Întoarcerea eroului în sinul patriei e o mare serbare națională.

Un banquet demn de voi, demn de orașul și judeciul Botoșani, trebuie să-ntimpine pe frații noștri.

Ofrande se primesc la Primărie

Cetățeni!

¹⁹⁸ Această ultimă adăugire a constituit motivul pentru care soldatul Gheorghe Murariu a făcut reclamație la Prefectură la care a anexat și scrisorile de mai sus, care, în acest fel s-au păstrat și au ajuns până la noi. Reclamația sa a făcut obiectul unei anchete ordonată de Prefectul de Botoșani și pe care a făcut-o personal ajutorul subprefectului Plășii Târgului, care în raportul către prefect arată: „Făcând întrebare D-lui Costache Urzică posesorul moșiei Stăuceni, ni-au arătat că femeia Catinca, soția soldatului Murariu Gheorghe, este angajată formal a lucra pe acea moșie și fiind datori cu 140 lei i-au spus că dacă-și va mântui de prășit mai întâi păpușoii ei să vie și pe moșie, ca să se mai scadă din datorie ca astfel să o mai poată ajuta cu bani la timpuri necesare, dar ia n-a mai venit și nici D-sa n-au executat-o. **A considerat mult că ea este soția unui soldat care s-au dus să se lupte pentru patrie.** (subl.n.). Mai mult încă, văzând că o altă fimee, a **soldatului Manolache Dascălu, care e tot în concentrare,** (subl.n.), n-are nicidecum pământ după delimitare și este săracă, i-a dăruit 30 prăjini popușoi, arate și semănate pentru hrană.“

¹⁹⁹ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 9/1878, fila 2.

N-am nevoie să vă spun mai mult: vă cunosc.

Vă aștept!

Primar: T. BOYAN.

Botoșani, 1878 August 4⁹

*

* *

200

Botoșani, 1878, august, 10. Afiș prin care Primăria Orașului Botoșani anunță cetățenii că **Regimentul 16 Dorobanți** și Escadronul III Călărași sosesc în gara orașului.

„CETĂȚENI

După informațiunile primite de la stația căei ferate Botoșani, **regimentul 16 Dorobanți** și escadronul III Călărași sosesc astăzi cu trenul la una oră post-meridiane.

Primar: BOYAN

secretar: G.I. Vrânceanu

No. 2801

1878, August 10.

IMPRIMERIA ADRIAN BOTOȘANI ”

*

* *

201

Botoșani, 1878, august, 11. Invitație la banchetul organizat de Primăria Botoșani în onoarea **Regimentului 16 Dorobanți** și Escadronului III Călărași.

„ D
este rugat să bine-voiască a onora cu prezența D-sale banquetul ce se va da astăzi la oarele 1-2 post-meridiane în grădina Primăriei în onoarea **Regimentului 16 Dorobanți** și escadronului 3 Calarași.

Primar: BOYAN

1878, August 11.

*

* *

²⁰⁰ Ibidem, fila 13.

²⁰¹ Ibidem, fila 15.

202

Botoșani, 1878, august, 18. Apel al Primarului Orașului Botoșani către cetățeni de a participa la o întrunire în care se va discuta problema înălțării unui monument, într-o piață a orașului, pentru comemorarea luptelor susținute de fiii județului.

„CETĂȚENI!

Bravura armatei române în ultimul resbel a făcut admirațiunea lumii

Faptele glorioase ale străbunilor au servit întotdeauna de exemplu urmașilor.

Un monument commemorativ luptelor susținute de vitejii judeciului nostru trebuie să se înalță pe una din piețele orașului.

CETĂȚENI !

Cine cu inima adevărat românească nu va veni să iei parte la întrunirea ce urmează a se face în acest scop Duminică 20 a curentei la 7½ ore seara la școala Marchian?

Primar: TH. BOYAN.

Botoșani, 18 August 1878

IMPRIMERIA ADRIAN BOTOȘANI ”

*

* *

203

Botoșani, 1878, septembrie, 7. Primăria orașului Botoșani prezintă bilanțul banilor încasați și cheltuiți cu ocazia primirii **Regimentului 16 Dorobanți** și Escadronului III Călărași la 11 august 1878.

„CETĂȚENI!

Am onoarea a vă aduce la cunoștința următoarea

SAMA

de bani încasați și cheltuiți cu ocaziunea primirii **Regimentului XVI de Dorobanți** și escadronului III de Calarași la 11 August 1878

²⁰² Ibidem, fila 21.

²⁰³ Ibidem, fila 70.

ÎNCASĂRILE			CHELTUIELILE		
Persoanele cărora li s-a încredințat liste de subscripție	Suma încasată		Natura cheltuielilor		
	Lei	Bani		Lei	Bani
Dl. George Hasnaș	30		Masa ofițerilor și a soldaților	1175	
” Maior Iacob Stamatini	437	10	Muzica	114	25
” Constantin Placa	353	25	Decoruri	303	30
” Ilie Ciolac, prefect jud. Botoșani	298	50	Iluminatul	68	90
” Dr. Francisc Isac	11	75	Tutun distribuit la soldați	75	
” Constantin Savinescu profesor	20		Pentru 4½ duzini cuțițe și furculițe	24	
” George Theodorescu institutore	36		Cheltuieli de tipar	49	50
” Constantin Lăzărescu protoiereu	12		Total	1809	95
Încasați cu lista de la oficiul Primăriei Botoșani	125	35			
Idem din reprezentația teatrală dată de D-nii Ioan Adam, Matei Dimitrovici și Petru Ghițescu elevi din Lyceul local	131				
Dați din casa comunală	355				
Total	1809	95			

Actele oficiale care constată cifrele de mai sus sunt puse la dispoziția fiecăruia.

Primar: BOYAN

No. 3124

1878, Septembrie 7.

L.S.

secretar: G.I. VRÂNCEANU”

PARTEA A II-A
DOCUMENTE PRIVIND CONTRIBUȚIA
MATERIALĂ BENEVOLĂ A
BOTOȘĂNENILOR LA SUSȚINEREA
RĂZBOIULUI DE INDEPENDENȚĂ

*
* *

204

Botoșani, 1877, aprilie, 7. Adresa Prefecturii Județului Botoșani prin care comunică Primăriei Orașului Botoșani copia telegramei Primului Ministru, I. C. Brătianu referitoare la coacerea și trimiterea la București a 30.000 de pâini.

„România
1877, April, 7
Prefectura jud. Botoșani
N. 4083

Domnule Primar

Thelegrama notă a D-lui Ministru Președinte, am onoare a v-o comunica pe lângă aceasta în copie și vă rog să binevoii a lua imediat dispozițiunile în consecință și a ne comunica rezultatul.

Primiți vă rog asigurarea consid. mele.

Prefect, s.s. indescifrabil

P. Directore

G. Thedoru“

Copie după telegrama notă a D-lui Ministru Președinte: „În înțelegire cu Primăria coaciți 30 mii pâini și porniți-o cu drumul de fer la București pentru nutrimentul armatei concentrată. Îmi veți arăta prețul și vom regula plata, afară numai dacă acea urbe nu va voi să facă acest mic sacrificiu pentru apărarea țării. Îmi vei încunoștiința când puteți s-o porniți.

Ministru Președinte, I. C. Brătianu

P. conformitate s.s. indescifrabil“

*
* *

²⁰⁴ D.J.A.N. Botoșani, fond primăria Orașului Botoșani, dosar 11/1877, fila 7.

205

București, 1877, aprilie, 8/20. Telegrama circulară a Ministerului de Război către prefecturi în care se solicită activarea și urgentarea rechizițiilor de cai.

„N. 432 La toți Prefecții de județe.

Activați rechiziționarea cailor. Delegații militari arată că se produc mari întârzieri cu aducerea cailor. Armata are urgentă trebuință.

p. Ministru, Fălcoianu.“

*

* *

206

Botoșani, 1877, aprilie, 10/22. Primăria Orașului Botoșani răspunde Prefecturii de județ în legătură cu coacerea, costul și trimiterea celor 30.000 de pâini cerute prin telegrama Primului Ministru. Ciornă.

„N. 1376

1877 April 10/22

D-lui Prefect de judeciu.

Conform rezoluțiunii luată de Consiliul Comunal în ședința de astăzi asupra telegramei – notă a D-lui Ministru președinte, comunicată de Dv. pe lângă adresa N.4083, subsemnatul cu onoare vă răspunde că pâinea se poate procura (cu) câte 30-28 bani ocaua, care face în total 9000-8400 lei pentru 30.000 ocă pâine.

Acea pâine poate fi gata până în 6-7 zile.

Dv., dar, veți binevoi a cere D-lui Ministru să avizeze la mijloacele de plată și totodată la eliberarea unui acout de jumătate precu spre a se putea comanda facerea acelei pâine.“

*

* *

207

Dorohoi, 1877, aprilie, 16. Adresă prin care Prefectura Județului Dorohoi face cunoscut Primăriei Orașului Dorohoi să primească orice fel de ofrande, conform telegramei primită de la

²⁰⁵ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 27.

²⁰⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 11/1877, fila 8.

²⁰⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 48/1877, fila 8.

Ministrul de Interne.

„România
Prefectura District. Dorohoi
N. 2931

Domnule Primar,

Domnul Ministru de Interne prin telegrama N. 7518, îmi comunica informațiunea ce au luat că mai mulți proprietari ar oferi gratis cai pentru armată.

Vă poftesc dar, a primi asemenea ofrande și ori ce altele înștiințându-ne imediat pentru a se adresa de Minister cuvenitele mulțumiri acelor persoane.

Primiți asigurarea considerației mele deosebite,
P. prefect,
ss. indescifrabil

Directore,
ss/indescifrabil
D-sale D-lui Primar Urbei Dorohoi“

*

* *

208

Botoșani, 1877, aprilie, 17. Raportul Prefecturii Județului Botoșani către Ministerele de Interne și de Război în care se arată donația unei iepe de către Ilie C. Ciolac. Ciornă.

„N. 4450 877, April, 17

D-lui Ministru de Interne și Resbel

Domnul Ilie C. Ciolac, domiciliat în orașul de reședință la 16 curent prezentând comisiunei de rechizițiune a acestui județ patru cai ce-i avea la grajd și găsinđ una eapă care întrunind condițiunile cerute de regulament au rechiziționat. După care Dl. Ciolac, ca Prefect și Președinte în Comisiune, s-au recusat însuși a lua parte la evaluăție, însă Dnii membri în comisiune au evaluat-o în preț de 300 franci.

Dar Dl. Ciolac au refuzat prețul, oferind-o gratis. Care s-au și dat de comisiune în primirea delegatului D-lui Ministru de Resbel în atare lucrare.

²⁰⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 40.

Subsemnatul cu respect, are onoare a vă depune aceasta la cunoștință spre deplinirea telegramei DVS. N. 7518.“

*

* *

209

Dorohoi, 1877, aprilie, 17. Prefectura Județului Dorohoi trimite Ministerului de Interne lista persoanelor care au donat cai și bani pentru armată.

„România

1877 April 17/29

Prefectura Județului Dorohoi

N. 3008

Domnule Ministru,

Până astăzi persoanele notate aici au oferit gratis cai și bani pentru armată:

D. Iancu Docan doi cai, unul murg și unul roib.

” Artur Cantacuzin de la Lișna, un harmasar sur-rotat.

” ” Agoștein, posesorul de la Hudeștii-Mari, un cal alb.

” Moșcu Spothaim de la Broscăuți, una eapă albă și un cal negru.

Cinci harabagii din Dorohoi, un cal murg închis.

D. Nastasă Adam, doi cai: unul negru și unul murg închis.

” Iosef Iucă de la Trestiana, un cal balan.

” Alecu N. Miclescu, 300 fr. spre a se cumpăra cai pentru armată.

” Lupu Zarafu, Idem 235 franci.

Caii oferți gratis și pe care li s-au aplicat două fieră având inițialele P.D. adică Prefectura Dorohoi, pe șoldul stâng s-au încredințat Locot. Dimitrescu, delegat din partea D-lui Ministru de Resbel, spre a fi trimiși locului respectiv iar banii s-au înaintat Cassieriei Centrale București conform telegramei D-voastre N. 7859.

Până astăzi 17 corent s-au făcut rechisițiunea în orașul Dorohoi și Plășile Prutul de Sus, Berhometile și Coșula și s-au luat 42 cai cu cei oferți gratis.

De poimâne 19 comisiunia urmează a începe operațiunea la

²⁰⁹ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 40/1877, fila 79.

Plășile Bașeu, Prutul de Jos și Herța, după care vi se va comunica rezultatul definitiv.

Bine vroiți vă rog, Domnule Ministru, a primi asigurarea preaosebitei mele considerații.

Prefect, I. Rosetty

P. Directore,

Tabără“

*

* *

210

Botoșani, 1877, aprilie, 18. Raportul Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Interne privind donația unui cal de către un locuitor din Botoșani. Ciornă.

„N. 4481

877 April. 18

D. Ministru de Interne

Domnul Emerich Hainal, domiciliat în orașul Botoșanii, înfățișând Comisiunei de rechiziții comunale un cal sur, rotat, au declarat că-l oferă gratis. După care de comisiune, prezentându-l Comisiei Mixte de Rechisiție și constatându-se că întrunește condițiunile cerute de regulament, l-au acceptat.

Subsemnatul cu respect am onoare a vă depune aceasta spre regulă.

N. 4442. Asemenea s-au referat și D-lui Ministru de Resbel.“

*

* *

211

(Bălușeni), 1877, aprilie, 19. Declarația lui Gheorghe Urzică referitoare la donarea de către el a 2 iepe.

„Domnule Președinte,

Onorabila Comisiune ce presidați au găsit bune 2 epe trimiase de mine pentru rechisițiune și a fixat prețul lor la suma de 400 lei noi.

Subsemnatul, **ca să pot veni în ajutorul intereselor Țării mele**, (subl.n.) declar că renuns la plata acelei sume, prezentând

²¹⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 47.

²¹¹ *Ibidem*, filele 67 și 68.

acele două epe armatei române.

Primiți încredințarea osebitei mele considerațiuni.

G. Urzică 1877, April, 19

D-sale D-lui Președinte Comisiunei rânduite de Guvernul Român pentru rechiziționarea cailor pentru armată.“

*

* *

212

Botoșani, 1877, aprilie, 21. Raportul prefectului Județului Botoșani către Ministerul de Interne referitor la oferta gratis de către Ilie C. Ciolac a unei alte iepe. Ciornă.

„N. 4608

877 April 21

D-l Ilie C. Ciolac, Proprietarul moșiei Călugărenii din Comuna Mănăstireni, Plasa Târgului, acest județ, mai prezentând Comisiunei Mixte de rechiziție 4 cai, din care una eapă neagră, vârsta 9 ani, măsura 15, care s-au găsit că întrunește condițiunile cerute de regulament, au oferit-o gratis.

Subsemnatul cu respect are onoare a vă depune aceasta în cunoștință, D-le Ministru, spre regulă.

N.4609 Asămine s-au referat și D-lui Ministru de Resbel.“

*

* *

213

Botoșani, 1877, aprilie, 21. Raportul Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Interne cuprinzând numele donatorilor de cai către armata română. Ciornă.

„N. 4619

877, April 21

D-l Ministru de Interne

La 20 corent, prezentându-se înaintea Comisiunei Mixte de rechiziție mai mulți proprietari și arendași din acest județ, au oferit gratis pentru armată următoarele vite de cai, care s-au constatat că întrunesc condițiunile cerute de regulament, și anume:

1. D-l Costea Haret un cal murg
2. D-na Catinca Mișolo un cal roib

²¹² D.J.A.N. Botoșani, fond Prefecturii Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 73.

²¹³ *Ibidem*, fila 69.

3. D-l Costache Gheleme	un cal murg
4. D-l Iorgu Manole	un cal roib
5. D-l Iordache Ciolac	un cal sur

Subsemnatul, cu respect, am onoare a vă refera despre aceasta spre regulă.“

*

* *

214

(Botoșani), 1877, aprilie, 22. Declarația lui Thoader Buzdugan, proprietar din Botoșani, prin care face ofrandă un cal.
„877, April, 22

Domnule Președinte,

Dorind a vini în ajutorul oștirea noastre, declar că, calul care mi s-au rechiziționat de Onor Comisiunea la 20 corent îl ofer gratis, fără nici o dispăgubire.

Primiți vă rog, D-le Președinte, asigurarea considerației mele.
Theodor Buzdugan.

D-lui Președinte al Comisiunii mixte de rechizițiuni militare.“

*

* *

215

Botoșani, 1877, aprilie, 25. Raportul Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Interne cuprinzând numele proprietarilor și arendașilor care au donat cai pentru armată. Ciornă
„N. 4750 877 April 25

D-l Ministru de Interne.

La 21 corent prezentându-se înaintea Comisiunii mixte de rechiziții proprietarii și posesorii notați, au oferit gratis pentru armată, următoare vite de cai:

1. D. Theodor Pisoschi	- doi cai
2. D. Theodor Boian	- un cal
3. Dl. Iohan et. Storfer	- un cal
4. Dl Iancu Ventura	- un cal, harnasar
5. Dl. Vasile Mustață	- una eapă

²¹⁴ D.J.A:N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 70.

²¹⁵ *Ibidem*, fila 96.

6. Dl. Ion Dobrovolschi - una eapă
7. Dl. Eduard Gherghel - patru cai (din care)
un harmasar

Subsemnatul cu respect are onoare a vă refera despre aceasta spre regulă.“

*

* *

216

Dorohoi, 1877, aprilie, 26. Prefectura Județului Dorohoi trimite Ministerului de Interne lista persoanelor care au donat cai și bani pentru armată:

„România
Prefectura Judeciului Dorohoi
N. 3265

877 April 26

Domnule Ministru,

În urma celor ce am avut onoare a vă supune prin raportul n. 3008 din 17 corent, persoanele notate mai jos au oferit gratis cai și bani pentru armată

D-na Maria Lătescu din comuna Hudeștii-Mari, una eapă în păr lupie

D-l Alecu Văsescu din comuna Hudeștii-Mici, trei cai, din cari doi suri și una eapă murgă.

D-l Meir a Malcei din Darabani, un cal balan

D-l Vasile Botez din comuna Manoleasa una eapă murgă și un cal negru.

D-l G. K. Ciomag din comuna Manoleasa, un cal negru.

D-l Bogdan Missir din comuna Borzești, un cal, harmasar negru.

D-l Luca Goilav din comuna Havârna un cal roib.

D-l Teodor Goilav din comuna Bivolul, un cal murg.

D-l Leiba Clesler din comuna Grămești, un cal murg închis.

D-l Grigori Popovici din Săveni 200 fr. spre a se cumpăra cai pentru armată.

D-l Haim Nusin din Darabani, 150 fr. spre a se cumpăra cai

²¹⁶ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 40/1877, fila 196.

pentru armată.

D-l Neculai Sofian din comuna Cordăreni - 250 franci spre a cumpăra cai pentru armată.

D-l Panaite Sofian din comuna Herța 300 franci spre a cumpăra cai pentru armată.

În total nouă sute franci care în osebit grop s-a trimis D-lui Casier casei centrale din București conform telegramei Dv. 7859, ear caii oferii gratis și pe care li s-au aplicat două fieră având inițialele P.D. adică Prefectura Dorohoi, pe șoldul stâng dinapoi, s-au încredințat D-lui Locotenent Dimitrescu spre a fi tramiși locului respectiv conform telegramei D-lui Ministru de Resbel N. 3650.

Binevroiți vă rog, D-lui Ministru, a primi asigurarea priaosebitei mele considerații.

Prefect, I. Rosetty

P. Directore

Tabără“

*

* *

217

Botoșani, 1877, aprilie, 26. Raportul Prefecturii județului Botoșani către Ministerul de Interne cuprinzând numele celor care au donat cai pentru armată. Ciornă.

„N. 4776

877, April, 26

Dl. Ministru de Interne

Din caii presentați Comisiunei mixte de rechisițiune în ziua de 25 April corent s-au oferit gratis armatei române următoarele vite de cai:

1. Dl. Costache Capșa din orașul Botoșani un cal

2. Dl. Panait Gheorghiaide din comuna

Gorbănești, Plasa Miletin patru epe

Subsemnatul cu respect are onoare a vă refera despre aceasta spre regulă.“

*

* *

²¹⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 99.

218

Botoșani, 1877, aprilie, 27. Raportul Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Interne referitor la donația unui cal de către un locuitor din Botoșani. Ciornă

„N. 4829

877 April 27

DI Ministru de Interne

Domnul Cristea Zarug din orașul de reședință în ziua de 26 corent a oferit gratis armatei române un cal în păr murg.

Subsemnatul cu respect vine a vă refera despre aceasta spre regulă.“

*

* *

219

(Botoșani), 1877, aprilie, 29. Declarația de donație a unei iepe pentru trebuința armatei române făcută de un locuitor din Botoșani.

„Domnule Prefect!

Chitanța cu N. 2 ce mi s-au eliberat acum de D-l Primar a Comunei Botoș(ani) pentru una iapă ce mi s-au rechioșionat și care de comisiunea mixtă s-au evaluat la 125 lei, cu onoare o presint odată cu aceasta dv. și vă declar că mă desist de la dreptul de dispăgubire, rămâind iapa ca ofrandă făcută de mine statului pentru necesitățile armatei, însă vă rog să fiu dispensat de obligațiunea de mai da din cei doi ce am pentru trăsură, fiind harmasari.

Primiți, D-le Prefect, asigurarea considerației mele.

877, April 29 zile

Botez Romașcanu

D-sale D-lui Prefect Județ Botoș.“

Rezoluție: „N. 5351, April. 29. Înaintându-să cuvenitele lucrări la Minister se va avea în vedere scutirea a doi cai harmasari ce posedă D-l petiționar.

Pref. I. C. Ciolac“

*

* *

²¹⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 119.

²¹⁹ *Ibidem*, fila 134.

220

Botoșani, 1877, aprilie, 30. Raportul Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Interne referitor la donarea unui cal de către Alexandru Văsescu din orașul Botoșani. Ciornă.

„N. 4922

877 April. 30

Dl. Ministru de Interne

La 20 curent Comisiunea comunală de rechisiție, prezentând Comisiunii Mixte un cal murg, deschis, au arătat că s-au oferit gratis armatei române de D-l Alexandru Văsescu din orașul de reședință.

Subsemnatul, cu respect, are onoare a vă refera despre aceasta spre regulă.“

*

* *

221

Botoșani, 1877, mai, 2. Declarația de donație a unei iepe, făcută de un locuitor din Botoșani:

„Domnule Prefect!

Declar că ofer gratis pentru trebuințele armatei române una iapă neagră, ținată, cu condiția să fie scutiți de rechisiție ceilalți cai ce am.

Primiți, D-le Prefect, asigurarea considerației mele.

Hermeziu

1877 Mai II

Botoșani

D-sale D-lui Prefect de județ.“

*

* *

222

Corni, 1877, mai, 2. Declarație prin care Bogdan Buicliu din comuna Corni donează un cal.

„1877, mai, 2/14

Domnule Președinte,

După invitațiunea ce mi-au făcut Dl. subprefect Plășii Siret și de Primarele Comunei Corni, vă prezentez un Nr. de patru cai, din

²²⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 136.

²²¹ *Ibidem*, fila 143.

²²² *Ibidem*, fila 145.

car i unul oferez cu condi ț iune de a fi scutit de alt.

Primi ț i v ă rog ıncredin ț area considera ț iei mele.

Bogdan Buiukliu

D-salle D-lui Președinte Comisiei de rechizi ț ie de cai Botoșani.“

Rezolu ț ie: „N. 5477 2/5/877 Calul prezentat s-au g ăsit ın condi ț iunile cerute și s-au primit.

Pref. J. C. Ciolac

Frank“

*

* *

223

(Dumbr ăveni), 1877, mai, 2. Declara ț ia de dona ț ie a 2 cai de c ătre Ana Balș, f ăcut ă de vechilul moșiei acesteia.

„1877, Mai, 2.

Domnule Președinte!

Subscrisul, vechilul propriet ă ț ii Dumbr ăveni, vin prin aceasta a v ă declara c ă Doaman Anna de Balș ofer ă doi cai pentru trebuin ț a armatei ca ofrand ă, ıns ă cu condi ț iunea ca șapte cai ce posed ă d-nei s ă fie scuti ț i de rechisi ț iune.

Primi ț i, v ă rog D-le Președinte ıncredin ț area deosebitei melle considera ț iuni.

E. Merjvinschi.

D-sale Domnului Președinte Comisiei de rechisi ț iuni Botoșani“

Rezolu ț ie: „N. 5476 2/5.877. Caii prezenta ț i, g ăsindu-se buni, se vor primi.

Prefect, I. C. Ciolac“

*

* *

224

Botoșani, 1877, mai, 3/15. Adres ă prin care Prim ăria orașului Botoșani face cunoscut Prefecturii jude ț ului donarea a 3 cai de c ătre 2 cet ă ț eni ai orașului. Extras.

„.....Domnule Prefect!

²²³ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Jude ț ului Botoșani, dosar 14/1844, fila 144.

²²⁴ *Ibidem*, fila 170.

Comisiunea Comunală de rechizițiunea cailor din acest oraș, alegând și astăzi numărul de cai notați pe contrapagină, subsemnatul vi-i înaintează odată cu aceasta spre a-i prezenta Comisiunii mixte, anonsându-vă că Dl. Hănțescu au declarat că **oferă gratis și calul ce i s-au rechiziționat, trimes cu adresa noastră N. 1685 din 30 aprilie** (subl.n.).

1 una iapă murgă, pete albe pe spinare, a D-lui Stițu Hănțescu - oferit gratis

1 una iapă neagră, țintată..... a D-nei Elena D. Cristea, oferită gratis.

Primiți....

p. Primar, s.s. indescifrabil

Secretar,
Godinescu“

*

* *

225

Dorohoi, 1877, mai, 4. Prefectura județului Dorohoi înaintează Ministerului de Interne lista persoanelor care au donat bani și cai.

„România

Dorohoi 1877, luna mai, 4

Prefectura Județului Dorohoi

N. 3524

Domnule Ministru,

Pe lângă cele supuse Dv. prin raportul N. 3265 din 26 April trecut, persoanele notate mai jos, au făcut următoarele ofrande pentru trebuința armatei române:

D. Dimitrie Botez din comuna Havârna	235 fr.
” Strul Avram ” ” Mamornița	150 fr.
” Ion Holban ” ” Buda	175 fr.
Parohul Anania Lăzărescu din Tureatca	200 fr.
Dl. Naftulia Rozimberg din Săveni	150 fr.
Dnii Peisih A Mișiloaei și Solomon Mihelștain din Săveni	200 fr.

²²⁵ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 40/1877, fila 293.

Dl. Iordachi Popovici din com. Coțușca un cal

” Iosub Ivainer din Hreațca un cal

Pe de o parte banii în sumă de 1035 lei s-au înaintat D-lui Casier (al) Casei Centrale din București, conform telegramei Dv. N. 7859, iar pe de alta caii oferiți gratis s-au încredințat D-lui Locotenent Dimitrescu din escadronul Călărași local spre a-i trimeti locului cuvenit.

Primiți vă rog....

Domniei sale Domnului Ministru de Interne.“

*

* *

226

Botoșani, 1877, mai, 4/16. Adresa prin care Primăria Orașului Botoșani face cunoscut Prefecturii județului donarea unui cal de către un cetățean din oraș. Extras.

„.... Domnule Prefect!

Comisiunea de rechisițiunea cailor din acest oraș, alegând și astăzi numărul de cai notați pe contra pagină, subsemnatul cu onoare vi-i înainteză cu aceasta spre a-i presenta Comisiunei Mixte.

2 doi cai a(i) d-lui Iancu Ciulei, roibi...

1 un cal roib **oferit gratis de Dl. Costache Cananău** (subl.n.).

primiți.....

p. Primar, s.s. indescifrabil

p. Secretar,
Godinescu“

*

* *

227

Costești, 1877, mai, 6. Declarația de donație a unui cal făcută de administratorul moșiei Cotârgaci din acea comună, în numele proprietarului respectiv.

„Domnule Prefect

Subsemnatul Vasile Canano din Comuna Costești, Plasa Târg,

²²⁶ D.J.A.N. B, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 153.

²²⁷ *Ibidem*, fila 244.

oferez gratis pentru armata română un cal negru, pintenog la piciorul drept dinapoi...

Cu respect vi-l prezint.

Primiți, vă rog, deosebitele mele considerații.

Administrator Cotârgaci 1877, Mai, 6

Cristea I. Goilav.

D-sale D-lui Prefect Jud. Botoșani“

Rezoluție: „N. 6732. 1877, Mai, 6. Calul oferit gratis, cu aceasta, găsindu-se în condițiunile cerute s-a admis de bun. pentru care se vor forma lucrările cuvenite.

p. prefect, ss. indescifrabil“.

*

* *

228

Botoșani, 1877, mai, 17. Adresa Prefecturii Județului Botoșani prin care se face cunoscut Ministrului de Interne că un locuitor din comuna Ungureni a donat un cal. Ciornă.

„N. 5402

877 Mai 17

D. Ministru de Interne

La 16 corent D-l Anton Sprânceană din Comuna Ungureni, acest județ, oferind armatei române un cal, în păr murg, pe care s-au și rechiziționat de Comisiunea Mixtă.

Cu respect am onoare a vă refera despre aceasta, spre știință.“

*

* *

229

Dorohoi, 1877, mai, 21. Adresă prin care Comitetul din orașul Dorohoi al „Societății femeilor Române pentru ajutorul ostașilor români răniți“ solicită Primarului acestui oraș sprijin pentru colectarea de ofrande pe liste de subscripție.

„Domnule Primar

Luând exemplul de frumoasă atitudine luată în toată țiarra de Societatea femeilor române, pentru înființarea de comitete spre a veni în ajutorul ostașilor români răniți, Societatea din Orașul

²²⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 187.

²²⁹ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 52/1877, fila 10.

Dorohoi a femeilor române, în acest scop, au format un comitet și prin urmare în îndeplinirea misiunii acestei inițiative, sper, Domnule Primar, că nu va fi lipsită de încurajarea și binevoitorul D-voastră, concurs.

Comitetul, dar, are onoare a vă comunica una listă de subscripțiune și a vă ruga să binevoiți, ca român inspirat de aceleași sentimente patriotice, să faceți o adresă și a contribui orice român, cu ofrande sau abonamente, după cum va fi inspirat. Iar sumele ce veți încasa veți binevoi a le trimite cât s-ar putea mai de curând acestui Comitet spre a se pute(a) și de aice înaintea Președintei noastre de onoare Măria Sa Doamna.

Primiți, Domnule Primar, asigurarea distinselor noastre considerațiuni.

Vice-președinte. Cleopatra Rossetty
Ecaterina Manoliu

Secretare: Olga Foca

Emilia Gherghel

D-salle

Domnului Primar urbei Dorohoi“

*

* *

230

(Botoșani), 1877, mai, 30. Declarația de donație pentru un cal făcută de H. Borcea.

„Domnule Prefect,

Calul în păr roib, coama (și) coada negre... ce mi s-a rechișiționat de onor. Comisiunea mixtă și evaluat cu 130 franci, declar că îl ofer gratis armatei române și rog ca în viitor să fiu scutit de rechișițiunea cailor.

Primiți vă rog asigurarea considerațiunii mele.

H(aralamb) Borcea

1877, mai, 30

D-sale D-lui Prefect judecian“

*

* *

²³⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 212.

231

(Botoșani), 1877, mai, 30. Declarația de donație a unui armăsar, făcută de frații Goilav.

„Mai, 30

Domnule Primariu!

Subsemnații Moisa și Ștefan Goilav, ca cetățeni români vinim și noi a contribui la interesele țerii noastre oferind gratis un harmasariu, la păr negru, coama și coada idem, cu pete albe pe spinare, fără alte semne.

Primiț(i) asigurarea considerațiunei noastre.

M. Goilav

D-sale D-lui Președinte Comisiunei mixte de rechiziționarea cailor din districtul Botoșani.“

Rezoluție: „N. 6422. Supuindu-se Comisiei și găsindu-să bun, s-au rechiziționat ca ofrandă.

p. Prefect, ss. indescifrabil“

*

* *

232

Botoșani, 1877, iunie, 2. Raportul Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Interne în care se arată că un proprietar din Botoșani a donat un cal. Ciornă.

„N. 5870

877. iunie, 2

DI. Ministru de Resbel

La 31 Mai trecut Domnul Matei Roset din orașul de reședință au oferit armatei române un cal, în păr castaniu, care constatându-se de Comisiunea mixtă că întrunește condițiunile cerute, s-au rechiziționat.

Subsemnatul, cu respect are onoare a refera aceasta spre regulă.“

*

* *

²³¹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 211.

²³² *Ibidem*, fila 237.

233

Botoșani, 1877, iunie, 6/18. Adresă prin care Primăria Orașului Botoșani face cunoscută Prefecturii Județului Botoșani donația unui cal de către un locuitor din acel oraș.

„România
Primarul Comunei
(Urbane) Botoșani
N. 2193

Domnule Prefect!

Odată cu aceasta vi se trimite caii notați pe contrapagină rechiziționați de Comisia Comunală spre a-i prezenta Comisiunii mixte.

Primiți....

P. Primariu, ss. indescifrabil.
Secretariu,
Godinescu

Una iapă murgă, pete albe pe spinare.... a D-lui Iordachi Ciolac, oferită gratis.

D-sale D-lui Prefect de județ.“

Rezoluție: „**N. 6731 6 iunie.** Iapa trimesă de Primar, oferită gratis de D. Ciolac, găsindu-să în condițiile cerute, s-au primit de bună. Pentru care se va forma lucrare.

p. Prefect, ss. indescifrabil“.

*

* *

234

Botoșani, 1877, iunie, 8. Raportul Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de interne referitor la donarea unui cal de către un cetățean din Botoșani. Ciornă.

„N. 6042

877, iuni 8

D-lui Ministru de Interne

La 4 curent Dl. Alexandru Enacovici din Botoșani, oferind armatei române un cal, la păr murg, cu o pată albă pe spinare,

²³³ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 245.

²³⁴ *Ibidem*, fila 253.

înfierat la spate șoldul stâng cu literea M, măsura $16\frac{1}{2}$, vârsta 7 ani, pe care s-au rechiziționat de Comisiunea mixtă, cu respect vă supun aceasta la cunoștință spre regulă.“

*

* *

235

Botoșani, 1877, iunie, 10. Subprefectura Plășii Târgului raportează Prefecturii Județului Botoșani că proprietarul moșiei Mănăstireni oferă gratis iapa ce i s-a rechiziționat anterior.

„România

1877 iuni 10

Subprefectura Plășii Târgului

din

Judeciul Botoșani

N. 1771

Domnule Prefect!

Domnul Primar Comunii Mănăstireni prin raportul cu N. 365 mă anonsă că D-l Avedic Pruncu proprietarul moșiei Mănăstireni de Sus din acea comună a declarat că eapa ce i s-a rechiziționat de către Comisiunea mixtă a judeciului, evaluată la suma de 250 lei noi, o oferă gratis armatei române, renunțând a primi pentru ea vre-o dispăgubire.

Subsemnatul, cu respect vă referă spre a Domniei Voastre regulă.

Binevoiți vă rog, Domnule Prefect, a primi încredințarea preaosebitei mele Considerațiuni.

p. Subprefect,

I. Manovici

Domniei Sale Domnului Prefect de județ Botoșani“

*

* *

236

Botoșani, 1877, iunie, 13. Catinca Buzdugan, vicepreședinta „Comitetului doamnelor din Botoșani pentru ajutorul ostașilor

²³⁵ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 298.

²³⁶ D.I.R., vol.III, doc. nr. 1346.

români răniți“ anunță Comitetului Central din Iași trimiterea de bani și ofrande.

„Botoșani, 13 Iunie 1877
Comitetul
Doamnelor din Botoșani
pentru ajutorul Ostașilor
Români Răniți
No. 42

Respectabilă Doamnă!

În ședința generală care a avut loc în casele mele în ziua de 26 mai anul curent, toate damele acestui comitet au ascultat cu cea mai mare voință împrăspătatele mele explicațiuni în privința centrului ce trebuie să recunoască în Iassy toate județele ce sunt dincoace de Milcov. După care asupra divergențelor ivite, s’au admis opiniunea mea în unanimitate și s’a decis ca toate ofrandele să se trimită aceluși Onorabil Comitet.

Sum prea fericită, Respectabilă Doamnă, pentru complectarea unire ce am stabilit între damele de aici și sum chiar mândră de dragostea concetățienelor mele surori probată mie în ziua de 26 Mai.

Profitând dar de autorizațiunea ce am căpătat de la întregul Comitet, am distinsa onoare și deplina mulțumire a vă anonsa despre acesta, și a Vă trimite alăturată listă generală de toate subscripțiunile făcute în favoarea Ostașilor Români Răniți expediindu-vă totodată prin drumul ferat toate efectele adunate, iar banii vi i-am trimis prin Poștă. După lista alăturată toată suma bănească între care veți primi drept o sută de franci și o adresă către D-na Maria Șendrea, care adresă s’a pus în gropul cu bani, este de Franci 3981, bani 15, din care urmează a se scade cheltuielile făcute pentru transportul ofrandelor, plata imprimatelor foilor volante care conțin constituirea acestui comitet, plata telegramelor expediate și alte mici cheltuieli, în totul franci 62, bani 40, adică trei mii nouă sute optsprezece franci și șaptezeci și cinci bani (3918 franci și 75 bani).

Trimițându-vă adresa către D-na Maria Ștefan Șendrea, care s’a strămutat în Iassy, vă trimit și lista în care a sub-scris D-nia Sa acei 100 franci, iar dacă D-na debitoare n’ar voi să plătească nici chiar când i s’ar pune în vedere onorata sa semnătură, cea ce nu se poate crede, atunci veți binevoi a regula de a se șterge din lista

generală înainte de a se însera prin ziare, ori cum lista în care e subscrisă rog se mi se înapoiască cu relația cuvenită.

Sunt convinsă, Respectabilă D-nă, că alăturata listă generală o veți publica-o prin ziare, cu toate acestea îndrăsnesc a vă ruga să binevoiți a dispoza imprimarea în foi volante a 80 piese care să conție întreaga listă ce vă trimit și acele foi purtând certificarea Onorabilului Comitet Central de primirea efectelor și a banilor, veți avea bunătatea a mi le trimite, pentru ca și eu se pot satisface așteptările persoanelor contribuitoare.

Pe lângă aceste permiteți-mi a vă relata că cu toată stăruința ce am pus întrebuițând tot posibilul nu s'a putut aduna mai mulți bani de cât modesta cifră arătată mai sus din cauza că în Botoșani mai este încă un alt comitet al Domnilor Cetățeni numit, Comitetul pentru ajutorul Ostașilor Români, care comitet, ca și al damelor, adună iarăși ofrande tot cu foi de sub-scripțiune. (subl.n.)

Venind în fine și la medalia instituită, Onorabilul Comitet Central, având în vedere persoanele din lista alăturată și sacrificiele fiecăreia va binevoi a regula trimiterea unor asemenea semne distinctive damelor ce va socoti de cuviință preferindu-se Damele Quetense. (cotizatoare, care au contribuit - n.n.)

Așteptând Stimabilul Dniei-Voastre răspuns, aștept și publicarea referatului ce veți binevoi a face către Măria Sa Doamna în privirea damelor din Botoșani.

Primiți etc.

Vice-Președinta

Catinca Buzdugan

Secretară,

Natalia Sireteanu

Factura banilor

Franci bani

3818 75

100

3918 75“

*

* *

237

Botoșani, 1877, iunie, 20. Tablou întocmit de subprefectura Plășii Miletin²³⁸ cuprinzând persoanele și ofrandele pe care acestea le-au făcut.

„TABLOU

de numele și prenumele persoanelor din Plasa Miletin, Judeciu Botoșani ce au binevoit a face Ofrande în folosul armatei

Nr. crt.	Numele și prenumele persoanelor ce au binevoit a face ofrande	Numirea ofrandelor făcute	Numirea comunei de unde sunt persoanele ce au făcut ofrande
1	Dl. Eduard Gherghel	4 cai	Com. Dracșani
2	Dl. Panaite Gheorghiaide	4 epe	Com. Gorbănești
3	Dl. Costache Gheleme	1 cal	Com. Șoldănești
4	Dl. Costache Cuza	1 cal	Com. Șoldănești

Tabloul prezent fiind format întocmei după relațiunile primite de la D-nii Primar din această plasă se certifică.

p. Subprefect, L.S.
ss. indescifrabil

N. 1899

1877 iunie, 20^{ca}

*

* *

239

Botoșani, 1877, iunie, 22. Ciorna ordinului prin care Prefectura Județului Botoșani cere subprefecturii Plășii Jijia să trimită cantitatea de fasole făcută ofrandă armatei române.

„N. 6391

D-lui Subprefect Plășii Jijia

Cătră cele scrisă Dv. sub N. 6998 vă invit ca una merță fasoli ce s-au făcut ofrandă armatei române de Dl. Cost. Pavli și trei dimerlii de D-l Iancu Bădărău, să regulați a să trimeți aici spre a se

²³⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 274.

²³⁸ Sediul Subprefecturii Miletin era în Botoșani.

²³⁹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 12/1877, fila 7.

înainta la Craiova Intendenței Militare. Tot odată să puneți în vedere D-lor Pavli și Bădărău că de către Ministerul de Resbel s-au regulat a se publica mulțumirile cuvenite.“

*

* *

240

Dorohoi, 1877, iunie, 28. Raportul Prefecturii Județului Dorohoi către Ministerul de Interne referitor la vitele oferite gratis de mai multe persoane. Extras.

„.....Domnule Ministru,

Pentru trebuința armatei române persoanele mai jos notate au făcut următoarele ofrande:

Dl. Gheorghe Rusu din comuna Vorniceni	- 2 vaci
” Căpitan Iancu Jianu ” Borzești	- 2 vaci
” Bogdan Misir ” ”	- 2 vaci
” David Vitner ” Corlăteni	- 1 bou
Dnii Pincas Oeriu și Pincas Parnafes din comuna Mileanca	- 4 vaci
Dnii Meer Groper, Avram Șlezinger și compania din Dorohoi	<u>- 2 vaci și 2 boi</u> 15

..... Respectuos vă rog a dispune să se facă cuvenitele mulțămiri persoanelor de mai sus prin Monitorul Oficial pentru ofrandele ce au făcut.

Binevoii..... a primi.....

p. Prefect,
s.s. indescifrabil

p. Director,
D. Cusen

Domniei Sale Domnului Ministru de Interne“

*

* *

²⁴⁰ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor de Interne, ds. 41/1877, fila 188.

241

București, 1877, iulie, 1. Ministerul de Război solicită Prefecturii Județului Botoșani să dea relații unde s-au trimis evidențele a 150 cai rechiziționați.

„DEPEȘTE TELEGRAFICĂ
MINISTERIUL DE RESBEL

N. 8397, Anul 1877, 1 IULIE. București
Domnului Prefect
Botoșani

După repartitia Ministerului de Interne s-a fixat rechișionarea a 200 cai. **Avem încunoștințara (a) 50 oferiți**, rog dați relație cu ce adrese s-au trimis tablourile pentru restul de 150 cai.

Din ordin,
Director de serviciu
L.S.
Subint(endent) Bassarabof⁶

*

* *

242

Dorohoi, 1877, iulie, 3. Prefectura județului Dorohoi raportează Ministerului de Interne ofrandele făcute de doi locuitori din comuna Mitoc. Extras.

„.....Domnule Ministru

Pe lângă cele comunicate D-voastră pîn raportul N. 5402 din 28 iunie a.c. am onoare a vă supune că persoanele mai jos notate, pentru trebuința armatei române au făcut următoarele ofrande:

Dl. Vasile Calmuschi din comuna Mitocul - 6 vaci
Dl. Moșcu Lerner din comuna Mitocul - 1 vacă

.....

Vă rog, Domnule Ministru, să binevroiți a dispune să se facă cuvenitele mulțumiri persoanelor de mai sus prin organul Monitorului Oficial pentru asemenea ofrande.

Primiți vă rog

²⁴¹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 15/1877, fila 29.

²⁴² D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 41/1877, fila 318.

Domniei Sale Domnului Ministru de Interne.“

*

* *

243

București, 1877, iulie, 5. Ordinul Ministrului de război către Prefectura Județului Botoșani de a rechiziționa 35 cai, în locul celor deveniți improprii serviciului din comunele de baștină ale călărașilor din Regimentul a 7-lea conform listei anexate.

„MINISTERUL DE RESBEL
II-a Direcțiune Administrativă
N. 8716

București, anul 1877,
5 iulie

Domnule Prefect,

Dupe constatarea făcută asupra stării cailor regimentului N. 7 Călărași mobilizat s-a găsit ca 35 treizeci și cinci cai ai gradelor inferioare din acelu regiment ce fac parte din județul Botoșani, sunt cu totul improprii serviciului.

Având în vedere că acest număr de oameni neputând sta fără cai am dispost a li se da alți cai luați prin requisiziție chiar din comunele din care fac parte acești oameni.

Pentru care am onoare a vă anecea aici un tablou de numele acelor Călărași și comuna de unde sunt, rugându-vă D-le prefect să binevoiți ca de urgență să luați măsuri pentru requisiziționarea acestui număr de 35 treizeci și cinci cai chiar din aceleași comune de unde sunt și călărașii, în modul în care s-a requisiziționat și trăsurile.

Acești cai se vor preda oficerului ce este a veni acolo, împreună cu un tablou după anexatul model în care se va arăta numele proprietarului de la care s-a luat calul, semnalimentele, vârsta și talia calului, comuna din care face parte precum și numele călărețului din acea comună căruia i se va da calul ca astfel după terminarea Campaniei la întoarcerea călărașilor la vetrele lor să înapoeze proprietarilor caii ce li s-au luat.

Bine înțelesu ca requisizițiunea să se facă prin toate formele prevădute de regulamentul requisizițiunilor ficsându-se și prețul ca la caz de pierderea calului să se poată lua măsuri de despăgubirea

²⁴³ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, filele 290 și 293.

proprietarului.

Un asemenea tablou însoțit de procesul verbal al Comisiei de requisitionare se va înainta și ministerului de resbel.

Priiți vă rog Domnule Prefect încredințarea osebitei mele considerații.

p. Ministru,
ss. indescifrabil

Direct. Serviciului
s.s indescifrabil“

TABLOU

de numele călărașilor din regimentul A.7 ce fac parte din comunele
ce cad în Distr. Botoșani

Nr. crt.	Numele și prenumele	Comuna	Plasa	Observații
1.	Mihai Teodor	Botoșani	Târgului	Trimis cal
2.	Ivan Ilie	Botoșani	Târgului	Trimis eapa
3.	Săndulache Ștefan	Brehuești	Siret	Trimis eapa
4.	Niculae Tudor	Poiana Lungă	Siret	Trimis eapa
5.	Simion Vasile	Gorbănești	Miletin	Trimis cal
6.	Simion D-tru II	Deleni	Coșula	Trimis cal
7.	Onofrei Theodor	Poiana Lungă	Siret	Trimis cal
8.	Mihăilă Dumitru	Corni	Siret	Trimis cal
9.	Daniliuc Theodor	Corni	Siret	Trimis cal
10.	Badali Ion II	Trușești	Jijia	Trimis iapa
11.	Iurac Iordache	Corni	Siret	Trimis iapa
12.	David Costache	Salcea	Siret	Trimis eapa
13.	Vatavu Nicolae	Fântânele	Siret	Trimis eapa
14.	Sandu Gheorghe	Tudora	Siret	Trimis eapa
15.	Oboroceanu Gheorghe	Corni	Siret	Trimis eapa
16.	Popovici Ion	Costești	Târgu	Trimis cal
17.	Munteanu V.	Salcea	Siret	Trimis eapa
18.	Bercea Ion	Brehuești	Siret	Trimis eapa

19.	Uscatu Costache	Corni	Siret	Trimis eapa
20.	Paladi Gheorghe	Șoldănești	Miletin	Trimis cal
21.	Guzu Petrea	Fântânele	Siret	Trimis cal
22.	Păduraru Gheorghe	Verești	Siret	Trimis cal
23.	Sulițanu Vasile	Chiscovata	Siret	Trimis cal
24.	Dăscălescu Iordan	Verești	Siret	Trimis eapa
25.	Drunea Mihai	Curtești	Târgu	Trimis cal
26.	Turcanu Ștefan	Costești	Târgu	Trimis eapa
27.	Bereșteanu Ștefan	Costești	Târgu	Trimis eapa
28.	Berișcu Vasile	Salcea	Siret	Trimis cal
29.	Ștefanovici Niță	Verești	Siret	Trimis eapa
30.	Niță Ioan	Ionășeni	Miletin	Trimis eapa
31.	Susu Costache	Rânghilești	Ștefănești	Trimis eapa
32.	Usturoiu Gheorghe	Dobârceni	Ștefănești	Trimis eapa
33.	Dumitru Const.	Verești	Siret	Trimis cal
34.	Constantin Niță	Poiana Lungă	Siret	Trimis eapa
35.	Secheanu Nicolae	Chiscovata	Siret	Trimis cal.“

*

* *

244

Dorohoi, 1877, iulie, 7. Prefectura jud. Dorohoi înaintează Ministerului de Interne lista persoanelor care au donat vite pentru armată. Extras.

„...Domnule Ministru,

Pe lângă cele comunicate Dv. prin raportul din 3 corent, persoanele mai jos notate, pentru trebuințele armatei române au făcut următoarele ofrande:

Dl. Gheorghe Russu din Vorniceni	- 2 vaci
Dl. Dughel Herș-Leib din Zamostea	- 1 gonitoare
Dl. Marcu Rotariu din Herța	- 1 vacă
Comercianții evrei din Cordăreni	- 1 vacă

²⁴⁴ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 41/1877, fila 324.

Dl. Faibiș sin Meer din Pomârla	- 1 vacă
” Baroh Șlezinger din Ibănești	- 1 vacă
” Moșcu Danilov din Havârna	- <u>1 vacă</u>
	9

..... Respectuos vă supun aceasta și vă rog a regula să se facă cuvenitele mulțumiri persoanelor de mai sus prin Monitorul Oficial.

Primiți asigurarea.....
Domniei Sale Domnului Ministru de Interne“

*
* *

245

București, 1877, iulie, 9/21. Telegrama circulară prin care I. C. Brătianu, Prim-Ministru și Ministru de Interne solicită prefectșilor să raporteze tot ce au trimis armatei până la acea dată.

„București. Circulară genrală. Telegrama. Data: 21/9 urgență.
Prefecșilor de județe.

În termen de 24 ore arătați-mi telegrafic de tot ce ați înaintat până acum armatei și de ceea ce aveți a mai înainta după ordinele ce vi s-au dat.

Ministru I. C. Brătianu
N. 15861“

*
* *

246

Botoșani, 1877, iulie, 10. Ciorna raportului prin care Prefectura Judeșului Botoșani înaintează Ministerului de Interne trei tabele cu ofrandele în bani, produse și cai.

„No. 6922.

La Ministerul de Interne

Spre satisfacerea telegramei Dv. N. 13388, subsemnatul, cu tot respectul vă presint, D. Ministru, trei tablouri de ofrandile făcute în bani, produse și cai.“

²⁴⁵ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Judeșului Botoșani, dosar 14/1877, fila 303.

²⁴⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Judeșului Botoșani, dosar 12/1877, filele 66-68.

TABLOU
de produse date ofrande de persoanele notate mai jos din județul
Botoșani

Nr. crt.	Numele și prenumele	Plasa	Comuna	Fasole	Mazăre
1.	Costachi Anușcăi	Coșula	Stroești	2	
2.	Dumitru Alexandru Toader	”	”	2	
3.	Iordachi Spătăreanu	”	”	2	
4.	Ghiorghi Plăcintă	”	”	2	
5.	Maria Plăcintă	”	”	2	
6.	Ghiorghi Alecsa Toader	”	”	2	
7.	Alecsandru lui Toader	”	”	2	
8.	Dumitru Anușcăi	”	”	2	
9.	Ilie Filip Morcău	”	”	2	
10.	Catinca Morcău	”	”	2	
11.	Ghiorghi Cojocariu	”	”	2	
12.	Alexandru Mori	”	”	2	
13.	Vasile a Mariei	”	”	2	
14.	Alexandru Ilie Alupului	”	”	2 200	
15.	Vasile Rădeanu	”	”	2 200	
16.	Costache Pavli	Jijia	Comândărești	115 150	
17.	Ion Bădăreău	”	”	34 250	
18.	Xinofont Ciurea	Siret	Salcea	44 -	103
				225 -	103

Adică două sutedeouăzeci și cinci ocă fasole și unasută trei ocă mazire conține lista prezentă.

Prefect,

Director,

TABLOU
de cai oferite gratis de persoanele mai jos notate din Județul Botoșani

Nr. crt.	Numele și prenumele	Comuna	Plasa	Cai	Epe
1.	Costache Urzică	Botoșani	Târg	-	2
2.	Ilie C. Ciolac	Botoșani	Târg	-	1
3.	Emerich Maynal	Botoșani	Târg	1	-
4.	Avedik Pruncu	Mănăstireni	Târg	-	1
5.	Theodor Buzdugan	Botoșani	”	1	-
6.	Ilie C. Ciolac	Mănăstireni	”	-	1
7.	Costea Haret	Flămânzi	Coșula	1	-
8.	Catinca Mișoglu	Botoșani	Botoșani	1	-
9.	Costache Gheleme	”	”	1	-
10.	Iorgu Manoli	”	”	1	-
11.	Iordachi Ciolac	Corni	Siret	1	-
12.	Theodor Pisoschi	Costești	Târg	2	-
13.	Theodor Boyan	Botoșani	”	1	-
14.	Lohan Et. Storfer	Costești	”	1	-
15.	Iancu Ventura	Ripiceni	Ștefănești	1	-
16.	Vasile Musteață	P. Lungă	Siret	1	1
17.	Ioan Dobrovolschi	P. Lungă	Siret	1	1
18.	Vasile Botez Romașcan	Botoșani	Siret	1	1
19.	Eduard Gherghel	Dracșani	Miletin	4	-
20.	Costache Capșa	Botoșani	Miletin	1	-
21.	Panaite Gheorghian	Gorbănești	”	-	4
22.	Christea Zaruc	Botoșani	”	1	-
23.	Alexandru Vasascu	Botoșani	”	1	-
24.	Costache Cuza	Ionășeni	”	-	1
25.	Ana Balș	Dumbrăveni	Siret	2	-
26.	Iorgu Hermeziu	Botoșani	Siret	-	1
27.	Bogdan Buicliu	Corni	”	1	-
28.	Suțu H.	Botoșani	”	”	1
29.	Gh. Goilav	Românești	Ștefănești	-	1
30.	Mihai Misir	”	”	-	1
31.	Elena Christea	Botoșani	Botoșani	-	1

32.	Vasile Neculescu	Salcea	Siret	1	-
33.	Costache Canano	Botoșani	”	1	-
34.	Neculai Iliescu	Botoșani	Botoșani	1	-
35.	Anton Sprinceană	Ungureni	Jijia	1	-
36.	Ștefan și Mose (frați)	”	”	1	-
37.	Haralamb Borcea	Buimăceni	”	1	-
38.	Motel Roseti	Botoșani	”	1	-
39.	Alexandru Enacovici	”	”	1	-
40.	Iordache Ciolac	”	”	-	1
41.	Vasile Canano	Costești	Târg	1	-
				32	19

Tabelul de față conține treizecișidouă cai și nouăsprezece epe.
 Prefect,

Director,

*

* *

247

Botoșani, 1877, iulie, 10. Ciorna raportului prin care Prefectura Județului Botoșani înaintează Ministerului de Război recipisa banilor adunați și lista persoanelor donatoare din plasa Coșula.

„: 6921

D-lui Ministru de Resbel

Reciisa Casieriei Generale locale N. 1390 primită de la Dl. subprefect Plasei Coșula cu raportul N. 1306 pentru încasarea sumei adunată de la persoanele arătate în anexata listă pentru ajutorul armatei române, cu respect, anexat aici vă înaintez spre deplinirea ordinului Dv. 2182.

TABLOU
 de ofrandile în bani

Nr. crt.	Numele și prenumele	Sumele	
		Lei	Bani
1.	Primarele Urb. Hârlău	50	
2.	Spiridon Șerban	4	

²⁴⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 12/1877, fila 65.

3.	Anonim	23	50
4.	Iancu Meir	4	
5.	Gh. Cernescu	2	
6.	Iordachi Creangă	2	
7.	Alexandru Ionescu	2	
8.	Cost. Vasiliu	2	
9.	A. Cugler	4	
10.	B. Sigler	11	
11.	Neculiță	4	
12.	B. Soldinberg	4	
13.	Avram Ocs	4	
14.	I. Peisih	6	
15.	Cost. Ursoi	4	
16.	Aizic Vaisman	4	
17.	Noiah Beliș	6	
	TOTAL	136	50

Comuna HÂRLĂUL

Nr. crt.	Numele și prenumele	Sumele	
		Lei	Bani
1.	Smil Leiba	16	
2.	Ițic Berid	2	
3.	Ușer Orinsein	2	
4.	Moise Osterman	1	
5.	Mihel Leib	1	
6.	Leman Ițic	2	
7.	L. V. Coltesman	1	
8.	Herș Leibovici	1	
9.	Vasile Jelzmicov	3	
10.	Buium Zeilic	1	
11.	Lupu Feler	1	
12.	Herșcu Marcovici	1	
13.	Mihăl Nailihit	3	
14.	Haim Haras	1	
15.	Mihel Maiv	1	

16.	Haim Cuten	1	
17.	Lupu Naiman	2	
18.	Ghitman Pancu	1	
19.	Herșcu sin Iosup Leib	1	
20.	Fișel sin Lupu	1	
21.	Melic sin Marcu	1	
22.	Aizic Beraru	1	50
23.	Strul Haim Ițic	1	50
24.	Zeilic Balber	2	50
25.	Ioil sin Ițic	2	
26.	Sender Zolenștain	2	
27.	Peisic Sigal	1	
28.	Strul Burăh	1	
29.	Henic Bacalul	1	
30.	Mihail Carp	3	
31.	Burăh sin David	1	
32.	Avram Rezel	1	
33.	Strul Cusmariu	2	
34.	Mendel Rozman	1	
35.	Moise Ele	1	
36.	Altăr Sopira	1	
37.	Moșe Marcu Goldenbey	2	
38.	Avram Leib Segal	1	
39.	Haim Mihăl	1	
40.	Zeilig Vilner	1	50
41.	Strul Vecsler	1	
42.	Ițic Saășa	2	
43.	Sor Reuți	1	
44.	Smil Ițic Zoibel	1	50
45.	Marcu Ițic	2	
46.	Strul Cuter	2	
47.	Peisie Lemnel	2	
48.	Ioan Lucovici, preot	2	
49.	Iohan Rușși	2	
50.	Alexandru Ion	1	

51.	Zalman sin Iancu	1	
52.	Smil Ițic	1	
53.	Nuță Eșanu	1	
54.	Ioina Rotenberg	1	
55.	Henic a Emilioaiei	1	50
56.	Marcu Moidel	1	
57.	Herș Ber	1	
58.	Iohan Locman	2	
59.	Nechita Haralamb	3	
60.	Finașcu Ivancu	2	
61.	Gheorghe Mistreanu	2	
62.	Gheorghe Chelciuc	1	
63.	Costache Ursoi	2	
	TOTAL	105	50 “

*
* *

248

Botoșani, 1877, iulie, 11. Raportul Prefecturii Județului Botoșani la Ordinul circular telegrafic al ministrului I. C. Brătianu. Ciornă.

„N. 6928

877, iulie, 11

D-lui Ministru Interne, București.

Răspund telegramei N. 15861: Până acum s-au înaintat armatei 126 cai, din care una iapă a murit, și 400 vite cornute. Ceiace urmează a se expedia este: 100 trăsură cu doi cai, 200 chile orz, a treia parte din brânză, fasole, linte, pastramă, 75 cai, 200 vite de măcelărie, 200 chile grâu și 35 cai pentru călărași.“

*
* *

249

F. loc., 1877, iulie, 12. Tabel nominal cu ofrandele făcute armatei române în bani, alimente și cai întocmit de Subprefectura Plășii Jijia Județul Botoșani.

²⁴⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 14/1877, fila 304.

²⁴⁹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 12/1877, fila 107.

Numirea comunei	Numele și prenumele	Bani		Vite, obiecte, etc.
		lei	bani	
Buimăceni	Haralamb Borcea	-	-	Un cal
	Ion Călin	-	50	
	Gh. Ghilan	-	50	
	V. Chelban	-	25	
	V. Ciobanu	-	50	
	Toader Ionescu	-	50	
	Gh. Strianga	-	25	
	Const. Toma	-	25	
	Toader Codițe	-	34	
	Vasile Vrabie	-	25	
	V. Chirica	-	50	
	Gh. Dohatca	-	25	
	Maria Tulucese	-	25	
	D. Brahariu	-	30	
	V. Rotariu	-	30	
	D. Tancu	1	-	
	I. Floria	-	50	
	N. Ursu	1	-	
	I. Popescu	-	50	
	Costache Gavril	-	50	
	Anton Grosu	-	50	
	Gh. Andrei	-	25	
	I. Pintrijel	1	-	
	D. Spulbera	-	50	
	Gh. Carp	-	50	
	Vas. Avărvărei	1	-	

Comândărești	Costachi Pavli	-	-	Una merță fasole
	Iancu Badârău	-	-	Trei dimerlii fasole
Ungureni	Anton Sprinciană	-	-	Un cal
	Șefan si Moise Goilav	-	-	Un cal
Todireni	Ion Alecsa Rusu	-	50	
	V. Ștefan Curmei	-	50	
	Gheorghe Guserescu	4	-	
	Maria Zamfirache	-	50	
	Gherasim Macri	5	-	
	Ion Siminovici	1	-	
	Vasile Dimitriu	2	-	
	Gavril Moise	-	50	
	TOTAL	26	49	3 cai, 1 merță, 3 dimerlii fasole

Tabloul prezent fiind format după relatarea dată de D-mnii primari a comunelor respective - pentru asta realitate se certifică.

SUBPREFECT,
ss. indescifrabil

Nr. 1584 - 1877 iulie 12^{ca}

*
* *

250

Botoșani, 1877, iulie, 12. Adresă prin care Prefectura Județului Botoșani înaintează intendenței militare de la Craiova cantități de fasole și mazăre necesare armatei române.

„ROMÂNIA
1877, iulie, 12
PREFECTURA DIST.
BOTOȘANI
N. 6955

Domnule Intendent!

Conform notei telegrame (a) D-lui Ministru de Interne, am onoare a vă înainta prin calea ferată opt țuhali și șase saci care conțin cantitatea de 694 ocă și 150 dramuri fasole și 99 ocă și 20 dramuri mazire, în total 793 ocă și 170 dramuri, pentru armata română și vă poftesc ca de primirea lor să binevoiți a ne comunica răspunsul D-voastre.

Primiți vă rog încredințarea considerației mele

P. Prefect,
s.s. indescifrabil

P. Director,
Gh. Teodoru

D-sale D-lui Intendent militar Vrabie însărcinat cu depozitele militare Craiova“

*

* *

251

București, 1877, iulie, 13/25. Ministerul de Război mulțumește unor persoane din Județul Dorohoi pentru ofrandele în bani.

„Persoanele mai jos notate, din districtul Dorohoi, oferind în folosul armatei suma de lei 420 după cum probează recipisele casieriei centrale din București cu N. 2109, 2296, și anume:

Riviu Toler din Dorohoi, lei 150

Sahnasar Sahan, din Brăești lei 120

Iosub Rosin din Dorohoi lei 150,

Ministerul arată mulțumirile sale numiților domni pentru această ofrandă.“

²⁵⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, dosar 12/1877, fila 75.

²⁵¹ Monitorul Oficial Nr. 157 din 13/25 iulie 1877, pag. 4412.

*
* *

252

Dorohoi, 1877, iulie, 16. Ciorna telegramei prin care Primăria Oraşului Dorohoi face cunoscut Societăţii de Cruce Roşie Bucureşti trimiterea sumei colectată prin două liste de subscripţie.

„La D. Preşedinte a Societăţii Crucea Roşie din Bucureşti.

După listele N. 1115 şi 1117 primite pe lângă adresa Dv. N. 178 strângându-se suma de 67 (şasezecişi şapte) franci, odată cu aceasta am onoare a vă trimite acele liste în care au subscris persoanele ce au binevoit a veni în ajutor, iar banii se trimit prin un osebit pachet. De primire ne veţi anonsa“.

*
* *

253

Bucureşti, 1877, iulie, 17. Adresa Ministerului de Război prin care solicită Prefecturii Judeţului Botoşani informaţii despre preluarea unui cal oferit gratis de un botoşănean. Extras.

„Ministeriul de Resbel

II-a Direcţiune Administrativă

Nr. 7287

Domnule Prefect,

Am onorul a vă face cunoscut că pentru calul oferit armatei de Domnul Matheiu Roset şi de care tratează adresa Dv. N. 5870, s-a făcut convenita mulţumire prin Monitorul Oficial.

Vă rog, dar, Domnule Prefect, binevoiiţi a arăta în a cui primire s-a dat acel cal....

Primiţi....

Din ordin,
Director de serviciu
Subintendent Bassarabof

P. Şeful Biroului
Antonescu

D-lui Prefect al judeţului Botoşani“

²⁵² D.J.A.N. Botoşani, fond Primăria Oraşului Dorohoi, dosar 52/1877, fila 4.

²⁵³ D.J.A.N. Botoşani, fond Prefectura Judeţului Botoşani, dosar 14/1877, fila 323.

*
* *

254

București, 1877, iulie 17/29. Ministerul de Război mulțumește lui Ion Safta (în realitate numele era Softa) din comuna Coțușca jud. Dorohoi, pentru calul oferit armatei.

„D. Ion Safta din Comuna Coțușca, districtul Dorohoi, a oferit armatei un cal, pentru care Ministerul exprimă mulțumirile sale.“

*
* *

255

Dorohoi, 1877, iulie, 20. Prefectura județului Dorohoi raportează Ministerului de Interne sumele donate de unii proprietari și arendași din județ. Extras.

„.....Domnule Ministru

Persoanele de mai jos, oferind sumele de bani însemnate în dreptul fiecărui pentru cumpărarea de trăsuri cu cai și hamuri pentru trebuințele armatei române, după cum urmează:

Domnul Ioan Tăutu, proprietar din com. Horodiștea	lei 58, bani 75
Domnul Nicu V. Pillat din comuna Hudeștii-Mici	lei 58, bani 75
Domnul Neculai Rojniță, arendaș din comuna Hudeștii-Mici	lei 11, bani 75
Domnul Vasile Calmuțchi, proprietar din comuna Mitocului	<u>lei 352, bani 50</u> lei 481, bani 75

Pe de o parte banii în sumă de lei noi patru sute opt zeci și unu, bani 75.... s-au înaintat casei centrale din București, iar pe de alta, respectuos, vă supun aceasta și vă rog a regula să se facă cuvenitele mulțumiri acelor persoane prin Monitorul Oficial.

p. Prefect, s.s. indescifrabil

Primiți vă rog

²⁵⁴ Monitorul Oficial nr. 161 din 17/29 iulie 1877, pag. 4057.

²⁵⁵ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 41/1877, fila 495.

D-sale Domnului Ministru de Interne“

*

* *

256

Dorohoi, 1877, iulie, 23. Prefectura județului Dorohoi solicită Ministerului de Interne să se aducă mulțumiri unui locuitor din Hudeștii-Mici pentru ofranda făcută. Extras.

„...Domnule Ministru,

Domnul Neculai J. Rojniță din comuna Hudeștii-Mici, acest judeciu, oferind pentru trebuința armatei române una vacă.... Vă rog a regula să se facă cuvenita mulțămire domnului Rojniță prin Monitorul Oficial pentru asemenea ofrandă.

Binevoți... a primi...

Prefect, J. Rosetty

D-sale Domnului Ministru de Interne“

*

* *

257

Dorohoi, 1877, iulie, 28. Tablou întocmit de Prefectura Dorohoi cuprinzând persoanele care au oferit brânză sărată pentru trebuințele armatei române, înaintat Ministerului de Interne spre a face mulțumirile cuvenite prin Monitorul Oficial.

TABLOU

De brânza oferită gratis de persoanele de mai jos din judeciul Dorohoi, și care brânză urmează a se înainta la Craiova, conform telegramei domnului Ministru de Interne N. 15.515 din 5 iulie 1877

Nr. crt.	Numele și prenumele proprietarului	Comuna	Nr. putinelor	Cantitatea brânzei	
				vedre	ocale
1.	D-l Ghiorghii Scărlat	Avrămeni		1	5
2.	D-l Vassile Ichiman	”		1	-
3.	D-l Dumitru Ignat	”		-	5

²⁵⁶ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 42/1877, fila 4.

²⁵⁷ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 46/1877, filele 5-6.

4.	D-l Irimia Bălănescu	”		1	-
5.	D-l Zamfirache Brahă	”		1	2
6.	D-l Neculai Meica	”		1	-
7.	D-l Costachi Buzilă	”	1	1	-
8.	D-l Zamfir Pănescu	”		1	-
9.	D-l Gheorghe Iațcu	”		1	-
10.	D-l Petrea Romândaș	”		2	-
11.	D-l Dumitru Faliboga	”		-	6
12.	D-l Simion Rusu	”		-	5
13.	Preotul Dimtrie Filipescu	Borzești	1	8	5
14.	D-l Bogdan Misir	”	1	6	5
15.	D-l Neculai Iliescu	”	1	4	5
16.	D-l Luca Anton Goilav	Havârna	1	10	9
17.	D-l Avedic Pruncu	”	1	10	9
18.	D-l Dimitrie Botez	”	1	5	9
19.	D-l Nicu Vasiliu Pilat	Hudeștii Mici	1	11	6
20.	D-l Sendel Spihler	”	1	4	8
21.	D-l Ioan sin Ignat împreună cu alți 28 locuitori din comună	”	5	57	7
22.	D-l Sloim Vaiștain	Rădăuți	-	2	-
	TOTAL		14	132	03

Certificăm acest Tablou care cuprinde patru sprezece putini cu una sută treizeci și două vedre, trei oacă brânză, oferită gratis pentru trebuințele Armatei Române.

Prefect L.S.
J. Rosetty

Primar,
A.J. Calcântraur
Comandant de garnizoană
Locotenent M. N. Tăutu“

Membru comitetului
Ganea

*
* *

258

Botoșani, 1877, august, 2. Primăria Orașului Botoșani solicită prefecturii să elibereze unui cetățean din oraș chitanța cuvenită pentru donația făcută.

„România

Primarul Comunei

1877, august, 2

Botoșani

N. 3021

Domnule Prefect,

D-l Meir Șlezinger prin peticiunea registrată la N. 4074 declară că, calul ce i s-au luat la prima rechiziție precum și carul și hamurile luate la a doua rechiziție, cu vie plăcere le face ofrandă statului.

În consecință, Domnule Prefect, vă poftesc a dispune să se elibereze D-lui Șlezinger chitanța cuvenită.

Primiți asigurarea considerației mele.

P. Primar

I. Sevastos

Secretar, C. Budeanu

D-sale D-lui Prefect de judeciu“

*
* *

259

Dorohoi, 1877, august, 4. Procesul verbal al Comisiei Mixte de rechiziții a județului Dorohoi referitor la primirea ca ofrandă a 3 vaci. Extras.

„... Noi membrii Comisiunii și anume: Prefectul judeciului Dorohoi, Membru Comitetului Permanent, Primar Urbei Dorohoi și Comandantul Garnizoanei Dorohoi, instituită conform ordinului Domnului Ministru de Resbel N. 4564 din 3 Mai a.c., întrunindu-ne, am hotărât primirea unui număr de 3 vaci ce s-au oferit gratis pentru

²⁵⁸ D.J.A.N., fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 10/1877, fila 146.

²⁵⁹ D.A.N.I.C București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 42/1877, filele 246-247.

trebuințele armatei române de Dl. Alecu Stîrcea din comuna Grămești - 1 vacă, de Dl. Ițic Danilovici din com. Vârful-Câmpului - 1 vacă și de Dl. Mochi Fișer din comuna Vârful-Câmpului - 1 vacă.

..... **Aceste vite se vor număra în cele 200 ce s-au cerut a se rechiziționa** prin telegrama Domnului Ministru N. 15629 din 6 iulie anul corect.

Drept care s-a încheiat de noi prezentul prescript-verbal.“

Urmează semnăturile.

*

* *

260

Curtești, 1877, august, 9. Scrisoarea fraților Scrieyger din comuna Curtști jud. Botoșani, către Prefectură în care declară că au oferit gratis un cal cu căruță și hamuri, chiar dacă sunt supuși austrieci și scutiți de la rechiziții.

„Domnule Prefect,

În privire că de către subsemnații s-au dat ofrandă armatei române un cal cu căruță și hamurile necesare, după cum prob(eaz)ă raportul primăriei Curtești N. 59 prin care vi s-au înaintat acea ofrandă dinpreună și cu copie de pe declarația noastră prin care am oferit ofranda, apoi noi, D-le prefect, credim că, pe lângă că suntem supuși austrieci, ni-am și făcut datoria după cum ni-au stat în putință.

De aceea vă rugăm, D-le Prefect a recunoaște ofranda făcută.

1877, august, 9

D-sale D-lui Orefect al Județului Botoșani“

*

* *

261

Bălușeni, 1877, august, 10. Primăria Comunei Bălușeni raportează Prefecturii Județului Botoșani donarea unei iepe de către arendașul moșiei Stăuceni.

„ROMÂNIA

877, August, 10

Primarul Comunei

²⁶⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 10/1877, fila 142.

²⁶¹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 15/1877, fila 59.

Bălușeni N. 514

Domnule Prefect!

Domnul Costache Vasile Urzică, arendașul moșiei Stăuceni, această comună au oferit gratis pentru armata română una iapă, în păr murgă... pe care, odată cu aceasta, subsemnatul, cu respect v-o prezintă spre regulă, rugându-vă să binevoiți a-mi elibera chitanță.

Primiți vă rog, Domnule Prefect, încredințarea considerației mele.

p. Primar, s.s. indescifrabil

Domniei Sale Domnului Prefect jud. Botoșani“

Rezoluție: „N. 9874. Aciasă vită de cal fiind de ani 9 și având măsura 14 să primesce de Comisie și să va închie lucraria cuvenită.

Prefect, I. C. Ciolac“

*

* *

262

Botoșani, 1877, august, 10/22. Subprefectura Plășii Târg raportează Prefecturii Județului Botoșani ofranda făcută de un locuitor din comuna Mănăstireni, a unui cal ce-i fusese rechiziționat anterior.

„.... Domnule Prefect!

Primarele Comunei Mănăstireni prin raportul N. 498 mă anonșă ca Dl. Costică Turtureanu din acea comună, au oferit ca ofrandă în folosul armatei române un cal ce i s-au rechiziționat de către Comisiunea de județ pe valoarea de 300 franci, înapoind chitanța primăriei spre a se anula.

Subsemnatul cu respect vă referă spre a Domniei voastre regulă.

Binevoiți...

p. Subprefect,

s.s. indescifrabil

Domniei Sale Domnului Prefect judeciului Botoșani“

*

* *

²⁶² D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 15/1877, fila 83.

București, 1877, august, 13/25. Comitetul local al Societății „Crucea Roșie“ din România publică ofrandele adunate din județul Dorohoi.

„Seria XXVII. Banii adunați prin comitetul constituit de D-nele din districtul Dorohoi și numele acelor cari au bine-voit a subscrie cotisațiuni mensuale în favoarea ostașilor Români căzuți pe câmpul de rebel.

D-nele Matilda Frührer, Ecaterina Mațiani, Casandra Dimitriu, Cleopatra Roset, Emilia Gherghel, Ecaterina Manoliu, Adela Mihălesco, Olga Foca, Teofele Cernovodeanu, Ecaterina Teut, Smaranda Ianovici, Elena Tuiță, Anica Ionescu, D-ra Sofia Calcântraur, Smaranda Liciu, Ecaterina Ionescu, Nastasia Caragea, Aglaia Calcântraur, Agripina Nedelcu, D-ra Natalia Gorovei, Olimpiada Bobulescu, Elena Velisani, Agripina Scolari, Elena Brânzano, Zamfira Tugulea, Maria Urechie, Ecaterina Haque, Maria Cernea, D-ra Elisa Cernea, Anastasia I. Racliși, Maria Digeratu, D. George Belcic, Luța Goilav, lei 212, bani 25; subscripție din oraș, 168 lei, bani 50; din plasa Berhometele și primăria de Herța, 132 lei, comitetul damelor adunați prin vinderea de sodă în grădina primăriei lei 100; D. Lascăr Dimitriu, în obiecte desfăcute prin lotărie, lei 64, D. căpitan Iorgu Manoliu Nem, lei 60; D-na Luisa Bernovschi lei 50; D. Neculai Sofian, lei 20; D-ra Tinca Ionescu, în obiecte desfăcute în lotărie, lei 20; D. Alecu Curtu, lei 11, bani 85; D-na Maria Niculescu; total 838 lei, bani 50.

D-nele Natalia Scolari, Natalia Gorovei, Aneta Chernbach, Emilie Chernbach și Aglaia Cuciș, cămăși 36, Ruxandra Sofia cămăși 4; d-ra Elionore Ionescu, cămăși 12; D-nii Elic Blumer și Bercu Blumer, cămăși 2; total cămăși 54.

D-na Ecaterina Manoliu, 900 dr. scamă, Catinca Stefanovici, 400 dr. scamă, Elena Casimir, 500 dr., Cleopatra Roseti, 400 dr., familia Chernbach, 400 dr., Maria Păun 300 dr., D-ra Natalia Scolari, 300 dr., Smaranda Liciu, 300 dr., Matilda Fruhrer, 200 dr., Tinca Stavrat, 200 dr., Ruxandra Sofian, 200 dr., Mari Ghergheli, 200 dr., Vasile Semaca, 200 dr., total scamă 11 oca și 100 dr. (4.500 dr.).“

*

* *

²⁶³ Monitorul Oficial nr. 182 din 13/25 august 1877, pag. 5045.

264

(Ștefănești), 1877, august, 20. Raportul Subprefectului Plășii Jijia către Prefectura Județului Botoșani privind donarea de către C. Corjescu din comuna Comândărești a unui cal ce-i fusese rechiziționat anterior.

„Pretura Plășii Jijia

N. 2021

1877, august 20

Domnule Prefect

D-l Primar al Comunei Comândărești prin raportul N. 682 cu care prezentând chitanța N.14 predată de D. Costache Corjescu pe valoare de 240 lei pentru un cal ce i se rechiziționase de la D-sa, arată că D. Corjescu a oferit gratis acel cal pentru armata română.

În consecință, subsemnatul referindu-vă cu onoare cele ce precede și înaintându-vă, anexat pe lângă aceasta citata chitanță vă rog să binevoiți a o înainta locului cuvenit.

Binevoiți vă rog, Domnule Prefect a primi încredințarea preaosebitei mele considerații.

p. Subprefect,

ss/indescifrabil

D-sale D-lui Prefect al Județului Botoșani“

Rezoluție: „N. 9826. 877, august, 23. Se va elibera chitanța din condica ofrandelor și se va refera Ministerului.“

*

* *

265

Mihăileni, 1877, august, 21/2 septembrie. Cererea funcționarilor Vămii Mihăileni către Ministrul Finanțelor de a li se reține din salariul pe luna august sumele ce le donează pentru armată.

„Domnule Ministru,

Personalul biurolui de vamă Mihăileni, compusă din persoanele mai jos notate, renunțând din salariul lor ce li se cuvine pe luna curentă August, suma menționată în dreptul fie-cărui în folosul armatei noastre.

²⁶⁴ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 15/1877, fila 124.

²⁶⁵ Monitorul Oficial, nr. 188 din 21 august/2 septembrie 1877, pag. 5140.

Vă rog, respectuos, Domnule Ministru, să binevoiți a ordona de a se face reținerea prin ordonanția de plată convenită personalului acestui biuro, cât și a biuroului de vamă Reni, în dreptul impieगतului de cancelarie clasa III, Rădulescu Ioan ce se găsește atașat cu serviciul la această vamă.

Șef perceptor, C. Crudu..... lei 30
Impieगत de cancelarie
clasa III, I. Rădulescu lei 10
Impieगत de cancelarie
Clasa III, G. Constantinescu lei 10
Supra-veghetor clasa II, G.
Constantinescu lei 7
Supra-veghetor clasa II,
A. Romanescu lei 7
Total lei 68⁶⁶

*

* *

266

Botoșani, 1877, august, 23. Ciorna raportului Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Interne prin care înaintează cantitatea de cereale adunate de Comitetul Junimei Române din Botoșani de la locuitorii Comunei Brehuiești ca ofrande.

„N. 8121

D. Ministru de Interne

Comitetul junimei Române din acest oraș, cu suplica înregistrată sub N. 8290, depunând la Prefectură cincizeci și jumătate dimerlii porumb, cincisprezece dimerlii orz, zece dimerlii ovăz și una dimerlie fasole adunată ofrande în ajutorul armatei române de la locuitorii Comunei Brehuiești, vă referez despre aceasta spre regulare.“

*

* *

267

Botoșani, 1877, august, 23. Ciorna raportului Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Interne privind ofranda unui

²⁶⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 12/1877, fila 308.

²⁶⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 10/1877, fila 153.

cetățean din Botoșani.

„N. 8123

877, august, 23

D. Ministru de Interne

D. Primar al Orașului (Botoșani) prin adresa N. 3061 îmi comunică că D. Mendel Bacalu din acest oraș au oferit gratis armatei române doi cai, hamurile și un car ce i-au fost rechiziționate, trecuți cailor cu hamurile la N. 37 și carul la N. 69 din tabloul N. 2 înaintat dv, cu raportul N. 7935 din 17 august corect.

Subsemnatul cu respect vine a vă refera despre aceasta spre regulare.“

*

* *

268

Botoșani, 1877, august, 24. Raportul Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Interne în care se arată că doi proprietari din Botoșani au dăruit cailor și fânul ce le fuseseră rechiziționate anterior. Ciornă.

„N. 8159

877, august, 24

D. Ministru de Interne

De la D-nii Gheorghe Ciolac și Emerich Haynal, din acest oraș, rechiziționându-se de la cel întâi la 18 April trecut una iapă trecută la N. 17 din tabloul N. 1 și de la cel al doilea, la 16 iulie, **un stog de fân în mărime de 16 care** (subl.n.), pentru hrana cailor rechiziționați, trecut la N. 5 din tabloul N. 9, prezentate Dv. cu raportul nr. 7935 din 17 August corect. În urmă D. Primar a(l) Orașului prin adresa N. 3233 ne face cunoscut că D-lor au oferit gratis armatei române acea iapă și fânul.

Subsemnatul cu respect are onoare a vă refera despre aceasta spre regulă.“

*

* *

269

București, 1877, august 26/septembrie 7. Ministerul de Război mulțumește locuitorilor din comuna Mănăstireni, județul

²⁶⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 15/1877, fila 89.

²⁶⁹ Monitorul Oficial nr. 192 din 26 august/7 septembrie 1877, pag. 5207-5208.

Botoșani pentru banii dați ofrandă armatei române.

„Locuitorii comunei Mănăstireni, districtul Botoșani dând în folosul armatei suma de lei 242, bani 48, după cum probează recipisa casieriei locale N. 1915, Ministerul arată mulțumirile sale pentru această ofrandă.“

*

* *

270

Dorohoi, 1877, august, 26. Prefectura județului Dorohoi raportează Ministerului de Interne trimiterea unui număr de vite rechiziționate și a altora oferite gratis. Extras.

„..... Domnule Ministru,

Pentru 22 vite cornute rechiziționate, în urmarea telegrammei Dv. N. 15629 de la 6 iulie anul corect, din care vite 3 s-au oferit gratis pentru trebuințele armatei române am onoare a vă înainta alăturat aci două tablouri și două prescripțe verbale formate de Comisiunea mixtă în această privință, spre cea din parte-vă regulă.

Cu această ocaziune vă rog, respectuos, Domnule Ministru, ca pentru acele trei vite prevăzute în tabloul alăturat de oferire, să binevoiți a dispune să se facă convenitele mulțumiri persoanelor în drept prin organul Monitorului Oficial.

Binevoiți.....

p. Prefect, s.s. indescifrabil

p. Director
Tabără

D-sale Domnului Ministru de Interne București“

*

* *

271

Dorohoi, 1877, august, 26. Prefectura Județului Dorohoi raportează Ministerului de Interne trimiterea a 36 cai de tras rechiziționați, din care 5 oferiți gratis de persoanele trecute în lista anexată.

²⁷⁰ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 46/1877, fila 242.

²⁷¹ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 40/1877, filele 248 și 255.

„ROMÂNIA
Prefectura Judeciului
Dorohoi N. 7190

1877 august 26

Domnule Ministru,

Din Numărul de 75 cai despre care tratează telegrama D-voastră N. 15506 din 4 iulie anul corect, rechisiționându-se 36 cai pentru tras, din care 5 s-au oferit gratis pentru trebuințele Armatei Române.

Tablourile și prescripțiile verbale formate de comisiunea mixtă de rechisițiune în această privință, respectuos le înaintează D-voastră alăturat aici spre regulă.

Binevoind a cunoaște că, cailor în număr de 36, s-au încredințat D-lui comandant Escadronului de călărași local, dinpreună cu asemenea lucrări, pentru a-i înainta la corpul respectiv.

Asemenea tablouri și prescripții verbale s-au înaintat tot acum și D-lui Ministru de Resbel.

Cu această ocaziune vă rog respectuos, Domnule Ministru, ca pentru acei 5 cai prevăzuți în tabelul alăturat de oferire, să binevoiți a dispune să se facă convenitele mulțumiri persoanelor în drept prin organul Monitorului Oficial.

Binevoiți vă rog, Domnule Ministru, a primi asigurarea preaoasebitei mele considerații.

P. Prefect, ss. indescifrabil

P. Directore
Tabără“

„TABLOU

de numărul cailor oferiți gratis din judeciul Dorohoi pentru serviciul
Armatei Române în anul 1877

Marcu Harabagiu Hascal Harabagiu și Moșcu Ciurariu	Dorohoi	Un cal murg	Pentru tras
Smil Ianuși	Dorohoi	Un cal murg	Pentru tras
Luca A. Goilav și Avedic Pruncu	Havârna	Un cal murg	Pentru tras
Sendel Spihler	Bivol	Un cal murg	Pentru tras
Locuitorii frunțași	Cordăreni	Un cal murg	Pentru tras

Certificăm acest tablou care cuprinde cinci cai oferiți gratis de persoanele de mai sus Armatei Române.

P. Prefect
ss. indescifrabil

Primar
Calcântaur

Membrii Comisiei
ss. indescifrabil

Comandant de garnizoană
Locotenent, M.N. Thăutu“

*

* *

272

București, 1877, august 28/septembrie 9. Ministerul de Război mulțumește Comunei Durnești jud. Botoșani pentru suma donată armatei.

„Comuna Durnești, districtul Botoșani, dând în folosul armatei suma de lei 15, bani 50, după cum probează recipisa casieriei locale N. 1726. Ministerul arată mulțumirile sale pentru această sumă.“

*

* *

273

Dorohoi, 1877, august, 31. Raportul Prefecturii jud. Dorohoi către Ministerul de Interne în care se solicită să se aducă mulțumiri prin Monitorul Oficial persoanelor din lista alăturată care au donat 35 trăsură cu 65 cai pentru trebuințele armatei.

„ROMÂNIA

Prefectura judeciului

1877 August 31

Dorohoi

N. 7352

Domnule Ministru,

Pentru 35 trăsură, hamuri și 65 cai la dânsese ce s-au oferit gratis din acest judeciu în urma ordinului d-voastră circular N.

²⁷² Monitorul Oficial nr. 194 din 29 august/ 9 septembrie 1877, pag. 5250.

²⁷³ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 46/1877, filele 269-270.

13556 din 10 Iunie anul corect, care trăsuri și cai sunt prevăzute prin tabloul ce s-a înaintat Dv. pe lângă raportul N. 6622 din 7 august, vă rog respectuos, Domnule Ministru, să binevoiți a dispune să se facă convenitele mulțemiri persoanelor în drept după alăturata listă prin organul Monitorului Oficial.

Binevoiți vă rog, Domnule Ministru, a primi asigurarea prea osebitei mele considerații.

p.Prefect,
s.s indescifrabil

Director,
N. Tabără

D-sale Domnului Ministru Interne.“

„Listă
de trăsuri cu cai, hamuri etc, oferite gratis din judeciul Dorohoi în
1877 pentru armata română

Nr. crt.	Numele și prenumele persoanelor de care s-a oferit	Comuna unde locuiesc	Nr. trăsurilor	Nr. cailor oferiți	
1.	Dl. Șimon Bacalu	Vârfu-Câmpului	1	Doi cai	La fiecare trăsură sunt oferite câte o păreche hamuri bune, biciuște și pacormițe. Trăsurile sunt legate în fer.
2.	” Idem Idem	Idem	1	Doi cai	
3.	” Baroh Șleizingher	Ibănești	1	Doi cai	
4.	” Ilie Botez	Suharău	1	Doi cai	
5.	Locuitorii frunțași	Idem	1	Una eapă	
6.	Idem	Havârna	1	Doi cai	
7.	Idem	Pomârla	1	Două epe	
8.	Idem	Hudeștii-Mari	1	Doi cai	
9.	Idem	Brăești	1	Doi cai	
10.	Dnii Eduard Gherghel, David Vitner, Vizante Gherasim, R. Ștorfer și Mendel Șifter	Corlăteni	1	Doi cai	

11.	Locuitorii fruntași	Rădăuți	1	Doi cai	
12.	Idem	Darabani	1	Doi cai	
13.	Idem	Săveni	1	Doi cai	
14.	Idem	Idem	1	Doi cai	
15.	Idem	Vorniceni	1	Două epe	
16.	Comersanții israiliți	Dorohoi	1	Doi cai	
17.	Idem	Idem	1	Doi cai	
18.	Idem	Idem	1	Două epe	
19.	Idem	Idem	1	Doi cai	
20.	Locuitorii fruntași	Hreățca	1	Două epe	
21.	Idem	Idem	1	Doi cai	
22.	Locuitorii fruntași	Urbea Herța	1	Doi cai	
23.	Idem	Idem	1	Doi cai	
24.	Idem	Idem	1	Doi cai	
25.	Idem	Urbea Mihăileni	1	Doi cai	
26.	Idem	Idem	1	Două epe	
27.	Idem	Idem	1	Doi cai	
28.	Dl. Iancu Docan	Dimăcheni	1	Doi cai	
29.	Locuitorii fruntași	Drăgușeni	1	Doi cai	
30.	Idem	Borzești	1	Doi cai	
31.	Idem	Sârbi	1	Doi cai	
32.	Idem	Avrămeni	1	Doi cai	
33.	Idem	Manoleasa	1	Doi cai	
34.	Idem	Cordăreni	1	-	
	Solomon Nahman	Șendriceni	1	-	

Lista prezintă se certifică pentru exactitate.

Șeful B(roului) Adm(inistrativ)

Tabără.“

*

* *

274

Dorohoi, 1877, august, 31. Prefectura Județului raportează

²⁷⁴ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 40/1877, filele 267-268.

Ministerului de Interne trimiterea a 9 cai oferiți gratis pentru soldații călărași din acest județ, rămași fără cai împreună cu numele și domiciliul donatorilor și ale soldaților.

„ROMÂNIA

877, august 31

Prefectura judeciului

Dorohoi N. 7368

Domnule Ministru,

Pentru numărul de 9 cai, oferiți gratis, din acest judeciu călărașilor (ai) căror cai s-au constatat improprii serviciului, despre care tratează ordinul D-lui Ministru de Resbel N. 8717 din 5 iulie anul corent, prevăzuți în tabloul ce s-a înaintat Dv. pe lângă raportul N. 6722 din 10 august a.c. vă rog respectuos, Domnule Ministru, să binevoiți a dispune să se facă convenitele mulțumiri persoanelor în drept, după cum se notează prin alăturata listă, prin organul monitorului oficial.

Binevoiți vă rog, Domnule Ministru, a primi asigurarea preaosebitei mele considerații.

P. Prefect,
ss. indescifrabil

P. Directore
Tabără

D-sale Domnului Ministru de Interne“

„LISTA

pentru caii oferiți gratis din judeciul Dorohoi călărașilor a căror cai s-au constatat improprii serviciului

Numele și pronumele persoanelor de care s-a oferit	Comuna unde locuiesc	Nr. cailor oferiți	Numele călărașilor cărora li s-au dat caii	Corpul din care fac parte
Locuitorii fruntași	Hudeștii-Mari	Un cal negru	Cheptanariu Gheorghe - soldat	Escadronul al 4-lea din Regimentul 4 Călărași
Locuitorii fruntași	Cordăreni	Un cal murg	Dumitrașcu Gheorghe - soldat	

D-I Alecu Stârcea	Grămeștii	Un cal sarg	Amariei Gheorghe - soldat	
D-I Ioan Tăutu	Horodiștea	Un cal negru	Henciu Gheorghe - soldat	
D-I C. Ionescu et. Comp.	Mileanca	Un cal balan	Strungăreanu Ioan - soldat	
Locuitorii frunțași	Pomârla	Una eapă murgă	Măzurrașu Dumitru - soldat	
Locuitorii frunțași	Pomârla	Una eapă murgă	Pavăl Vasile - soldat	
Locuitorii frunțași	Vorniceni	Un cal roib	Strugariu Dumitru - soldat	
D-I Mihail Șuțu	Grămeștii	Un cal harmasar sur	Sublocotenent Antonescu Constantin	

Lista prezentă se certifică pentru esactitate.

Șeful biroului adm.
Tabără“

*

* *

275

Brăteni, 1877, august, 31. Declarația de donare a doi cai de către arendașul moșiei Brăteni, jud. Botoșani.

„Domnule Președinte!

Subsemnatul Scarlat Fotea, de profesiune arendaș de moșie, domiciliat în comuna Brătenii, Plasa Ștefănești, județul administrat de dv., văzând necesitățile de care țara este înconjurată în timpul prezent, prin urmare, ca patriot, mă simt datoriu a veni în ajutorul Armatei Române și a dona pentru zisa armată doi cai ce s-au rechiziționat de dv., unul la 17 aprilie și unul la 20 a curentei luni August.

Pentru care vă prezint și chitanțele de rechiziționare sub N. 3 și 9 ce am fost primit pentru acei cai.

²⁷⁵ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 15/1877, fila 211.

Despre care dv. veți regula cele ce veți găsi de cuviință.
Primiți vă rog, d-le președinte, profundul meu respect ce vi-l
conserv.

S. Fottea.

D-sale D-lui Președinte al Comisiunei Mixtă Jud. Botoșani“

Rezoluție: „N. 10127, septembrie 1. Se vor îndeplini
cuvenitele lucrări, arătându-se mulțumiri D-lui Fottea pentru
asemenea ofrande.

Prefect,
J.C. Ciolac“

*

* *

276

București, 1877, august 31/septembrie 12. Ministerul de
Război mulțumește unor locuitori evrei din comuna Coțușca pentru
ofrandele în bani date armatei române.

„D-nii Zalman Făinaru, Haim Golștein, Moise sin Iancu și
Iancu David, din Comuna Coțușca, districtul Dorohoi, dând în
folosul armatei suma de lei 94, după cum probează recipisa casieriei
centrale din București cu N. 3198.

Ministerul le exprimă mulțumirile sale pentru această
ofrandă.“

*

* *

277

Dorohoi, 1877, septembrie, 1. Adresa Prefecturii Județului
Dorohoi către Primarul Orașului Dorohoi de a apela la locuitorii orașului
spre a contribui cu ofrande în ajutorul soldaților români răniți.

„România
Prefectura District.
Dorohoi. N. 7383

Domnule Primar!

Domnul Ministru de Rezel prin telegrama N. 13195 îmi arată că
se simte mare neceitate de scamă pentru soldații ce cad răniți în luptă.

²⁷⁶ Monitorul Oficial, nr. 196 din 31 august/12 septembrie 1877, pag. 5273.

²⁷⁷ D.J.A:N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 52/1877, fila 12.

Comunicându-vă aceasta vă rog, D-le Primar, să apălați însuși Dv. la persoanele ce vor binevroi a se însârcina cu procurarea unei asemenea obiect de mare necesitate pentru vindecarea răniților ostași români, ce le dobândesc luptând pentru Țeară pe câmpul de onoare, și să le rugați ca cantitatea cu ce vor vroi a contribui să o depună la Prefectură, cât de neîntârziat spre a se pute(a) triimeti la destinație și a se cere Ministerului a le exprima cuvenita mulțemire prin Monitorul Oficial pentru o asemenea ofrandă.

Dacă apelul dv. nu ar fi îndestul de suficient veți pune în viderea Consiliului Comunal ca din economiile bugetare ale acei(a) Comuni să cumpere material necesar, pentru o mică sumă de 5-6 franci, din care să (se) facă asemenea scamă și să o triimetiți direct Prefecturei în cel mai scurt timp.

În urmă veți triimeti, Comitetului Permanent lucrările spre a se aproba această cheltuială.

Stăruitorul Dv. concurs fiind necesar pentru realizarea acestei mari trebuințe, nu mă îndoesc că, ca român, veți sta indiferent când este vorba de a se veni în ajutorul fiilor țarei chemați a apăra hotarele ei.

Aștept dar, în cel mai scurt timp, un rezultat satisfăcător.

Primiți, D-le Primar, asigurarea osebitei mele considerații.

P. Prefect.

Al. Tugulescu

P. Director,
I. Diaconescu

D-sale D-lui Primar al Urbei Dorohoi“

Rezoluție: „N. 2440. 3 Sept. 1877. Se va face deocamdată un apel călduros către Damele din acest oraș.

Calcântraur“

*

* *

278

Botoșani, 1877, septembrie, 1. Adresa prin care Prefectura Județului Botoșani, ca urmare a telegramei Ministerului de Război, solicită Primăriei Orașului Botoșani să procure, prin ofrande de la

²⁷⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 7/1877, fila 6.

cețățeni, scamă trebuitoare ostașilor răniți.

„România
Prefectura Dist.

Botoșani. N. 9353

Domnule Primar,

Domnul Ministru de Resbel prin Thelegrama Nr. 13195 comunică că „este mari necesitate de scamă pentru răniți. În urmare vă poftesc: căutați a ne procura prin ofrande căci asemenea material nu se poate cumpăra.“

Primiți, vă rog încredințarea considerației mele.

Prefect,
J. C. Ciolac

P. Director,
G. Theodoru

D-sale D-lui Primar (al) Urbei Botoșani“

(Rezoluție): „N. 4633. 1 Sept. D. Consilier Sevastos va binevoi a stăruii la binevoitori a se procura scamă cât se poate mai urgent spre a se înainta Ministerului, ss. indescifrabil“

*

* *

279

Botoșani, 1877, septembrie 5/17. Apelul Primăriei orașului Botoșani către cețățeni pentru a contribui cu ofrande de scamă și pânză în ajutorul ostașilor răniți.

„România

Primarul comunei Botoșani

Soldații români luptă pentru apărarea drepturilor patriei lor, răniții din asemenea lupte au nevoie de ajutor pentru vindecare rănilor. Domniile voastre domnilor cețățeni puteți ușura mult durerile lor contribuind cu scamă și pânzărie ce veți binevoi a oferi. Vă rog dar binevoiți a veni în ajutorul răniților cu scamă și pânzării.

Ofrandele se primesc la primărie spre a se înainta la destinație.

P. Primar. I. Sevastos

Secretar. C. P. Budeanu

²⁷⁹ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 7/1877, fila 9.

N.3.500

Anul 1877, septembrie 5/17⁶⁰

*

* *

280

Botoșani, 1877, septembrie, 5. Ciorna adresei prin care Primăria Orașului Botoșani înaintează Prefecturii Județului Botoșani un sac cu scamă și lista persoanelor care au oferit scama respectivă.

„N. 3482

La Prefectura Locală

Odată cu aceasta, am onoare a vă înainta un sac cu cinci ocă, 60 dramuri scamă oferite de persoanele numite în anexatul tablou, spre ce din parti-vă regulă.

Persoanele ce au dat scamă:

Anastasia Sevastos	450 dr(amuri)
Sevastia Sevastos	260 ''
Maria Buzilă	180 ''
Elena Iurașcu	70 ''
Smaranda Buzilă	200 ''
D-ra Tan	20 ''
Sevasta Soroceanu	30 ''
Regina Henik	40 ''
Rosa Abramovici	350 ''
Ana Luscarden	200 ''
Fani Sleisingher	160 ''
Savasta Vasilievici	140 ''
Elena Duca	60 ''
	2060 (dramuri) ⁶¹

*

* *

281

Botoșani, 1877, septembrie, 5. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei Urbane Botoșani în care, printre altele, s-a votat suma ofrandă din buget pentru cumpărarea de arme. Extras.

²⁸⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 7/1877, fila 7.

²⁸¹ D.J.A.N. Botoșani, Primăria Orașului Botoșani, dosar 4/1876, filele 558-560.

„..... Președința D-lui Th. Boyan, primar
Membrii prezenți la a treia convocare:
D-l Iancu Sevastos
D-l Iosef Smeltz
D-l M. Caraiman
Absenți motivați.
D-l Anastase Sava
D-l Demian Soroceanu
D-l Iacob Bolfosu
D-l Cost. Vasiliu
D-l Nicu Vârnab
Absenți nemotivați
D-l Dr. F. Isak
D-l Iorgu Caruso
D-l Nicu Ivașcu

.....
Capitolul XVI - D-l Primar propune Consiliului, că în momentele actuale în care țara se află în mare nevoie și când toți românii nu au ochii ațintiți decât la hotare unde fiii țării își varsă sângele pentru apărarea drepturilor naționale, când guvernul face sacrificiile cele mai mari. D-sa este de părere ca și comuna să contribuie cu cel puțin 6000 lei pentru cumpărare de arme.

Consiliul în unanimitate votează suma propusă de D-l Primar și deschide credit extraordinar asupra economiilor și excedentului bugetului ordinar pe a.c. Totodată, cazul fiind urgent regulează a se cere telegrafic autorizația ministerului.“

(urmează semnăturile)

*
* *

282

Botoșani, 1877, septembrie, 5. Adresă prin care conducerea Școlii de fete nr. 2 din Botoșani înaintează Primăriei Urbei Botoșani o cantitate de scamă confecționată de elevele acestei școli, în timpul lor liber.

„ROMÂNIA
DIRECȚIUNEA

²⁸² D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 7/1877, fila 10.

ȘCOALEI PRIMARE DE FETE Nr.2
DIN
BOTOȘANI
Nr. 35

Domnule Primar,

Elevele școalei de fete N. 2 din Botoșani făcând 525 dra(muri) scamă, în timpii liberi de la prelegeri, pentru trebuința Armatei Române, odată cu aceasta am onoare, D-le Primar, a v-o prezenta spre a dispune trimiterea ei la locul destinat.

Primiți D-le Primar, vă rog, asigurări de stima mea.

Directrice:

Savinescu

Domniei Salle D-lui Primar al Oraș Botoșani.“

*

* *

283

București, 1877, septembrie 6/18.

Telegrama circulară a lui M. Kogălniceanu către toate autoritățile administrative de a aduna sumele necesare cumpărării de către fiecare județ a cel puțin 2000 puști mai moderne.

„Notă telefonică cu data de la $\frac{6}{18}$ Semtemvre
curent anul 1877, adresată de către Dl. Ministru
Cogălniceanu către d-nii Prefecți și tuturor autorităților
județiare, județene și comunale din țeară.

Ministrul de resbel prin o circulară către prefecți, a arătat nevoia în care ne aflăm de a avea arme. Avem brațe, nu avem puști! Ni se oferă ocasiunea de a completa armatura noastră cu puști Piabody, pe care experiența în fața inamicului ne-a dovedit ca cele mai bune în mâna soldatului Român.

În numele Domnului, în numele Guvernului, în numele Țărei, facem apel la patriotismul Dv. Înțelegeți-vă cu toate autoritățile administrative, judeciare, județene, comunale și organizați comitete de cetățenii cei mai râvnitori pentru mărirea și onoarea națiunei române și faceți ca în județul Dv. să se adune sumele trebuitoare

²⁸³ D.J.A.N. Botoșani - fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 82/1877, fila 31.

pentru cumpărarea a cel puțin 2000 puște Piabody.

Correspondența veți bine-voi a o ține cu Ministerul de Resbel. Cunoaștem jena financiară în care se află Țeara, dar sper, mai bine zicând, cred că patriotismul român va birui chiar sărăcia.

Prefecturile sunt rugate a afișa pretutindene acest apel făcut către însuși națiunei.

Ministru, Cogălniceanu

Pentru conformitate:

p. prefect jud. Dorohoi

M. ȚUGULEA

_____”
DOROHOIU - Imprimeria Ilie G. Racliși ”

*

* *

284

Dorohoi, 1877, septembrie, 7. Apel-manifest al primăriei orașului Dorohoi către cetățenii orașului pentru subscrierea la cumpărarea de puști necesare armatei române.

„ROMÂNIA

PRIMĂRIA URBEI DOROHOI

APEL CĂTRE CETĂȚENII DOROHOENI.

Armata română a trecut Dunărea.

Ea luptă acolo pentru liberarea popoarelor creștine de sub jugul despotismului și pentru asigurarea independenței Statului nostru.

Cauza este sfântă, trebuie să o îmbrățoșăm cu toții!

De la mic până la mare să alergăm și să depunem obolul nostru pe altarul Patriei.

Soldații români n-au uitat vitejia străbunilor lor, dar au nevoie de concursul celor 5.000.000 de români ce compun Statul Român.

Ei se luptă, se luptă groaznic pentru a învinge trufia osmanliilor.

Vitejia soldaților noștri este admirată chiar de dușmanii noștri.

Numai atâta însă, nu este destul! Ei au nevoie de arme. Au nevoie de tot ce este trebuitoriu în susținerea unui resbel atât de crâncen.

Brațe sunt și încă brațe viguroase! Dar arme nu avem.

²⁸⁴ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 82/1877, fila 2.

Cătră voi, cetățeni ai Dorohoiului, din vechia cetate a lui Ștefan cel Mare se adresează primarul vostru.

Întruniți-vă în ziua de 10 a corentei la orele 6 post-meridiane în ospelul Primăriei și cu toții împreună consultându-ne să luăm grabnic demersuri a veni în ajutorul armatei - prin subscripțiuni voluntare - dacă nu mai mult, cel puțin cu 2000 puști.

Vă aștept la Primărie în sara de 10 curent, am speranță că apelul meu va fi auzit și că Dorohoiul nu va rămâne în urma celorlalte județe.

Primar, V. I. CALCÂNTRĂUR

Secretar, Gh. Em. Budișteanu

No. 2300

1877, septembrie 7

DORHOI - Imprimeria Ilie G. Racliși.“

*

* *

285

București, 1877, septembrie, 7/19. Ministerul de Război mulțumește unor persoane din județul Botoșani care au oferit cai pentru armată, între care și Gheorghe Eminovici.

„Persoanele mai jos notate, din județul Botoșani, au oferit armatei cai, ce se notează în dreptul fiecăruia, după cum urmează:

D. Haim Burdujeanu, din comuna Botoșani 1 cal

D. Costache Corjescu, din comuna Comândăresci - 1 cal

D. Teodor Mătășaru, din comuna Costinesci - 1 cal

Locuitorii din comuna Monastireni - 1 cal

D. Gheorghe Eminovici din comuna Cucoreni - 1 cal

(subl.n.).

D. Aron Avramovici et. comp. proprietarii Morii de Vaporii din comuna Popouți. - 1 cal

D. Costache Ivanovici din comuna Corni - 1 cal

D. Vasile Christea din comuna Zlătunoaia și

Locuitorii aceleași comune - 1 cal

Ministerul le exprimă mulțumirile sale pentru aceste ofrande“

²⁸⁵ Monitorul Oficial nr. 202 din 7/19 septembrie 1877 pag. 5361.

*
* *

286

Botoșani, 1877, septembrie, 8. Adresa Prefecturii Județului Botoșani prin care transmite Primăriei Urbei Botoșani rugămintea Ministerului de interne de a se veni în ajutorul armatei române cu ofrande de flanele, ciorapi de lână și altă îmbrăcăminte groasă, deoarece timpul este foarte rece.,

„România
Prefectura Dict. Botoșani
N. 8575

Domnule Primar,

Domnul Ministru de Interne, prin nota telegramă dată din Măgurele, îmi comunică, „noptile fiind foarte reci, Armata Română are nevoie de flanele, ciorapi de lână și să se facă de urgenție apel la cetățeni ca să vină în ajutorul ei cu ofrande de asemenea efecte.“

Am onoare a vă face aceasta cunoscut și Dv. și vă poftesc, D-le Primare, ca de urgență să binevoiți a regula a se face atare apel și oricâtă cantitate de ofrande de asemenea efecte veți aduna să o înaintați Prefecturii cu listă de numele persoanelor care oferă.

Primiți, vă rog, asigurarea deosebitei mele considerații.

p. Prefect,
Georgian

P. Director,
G. Theodoru“

Rezoluție: „N. 4789. F. Urgent. Se face apel la caritatea cetățenilor pentru asemenea ofrande. D-l I. Sevastos este rugat să binevoiască a pune în aplicațiune această dispozițiune.“

*
* *

287

Dorohoi, 1877, septembrie, 9. Apel tipărit de Primăria orașului Dorohoi prin care solicită Comitetului femeilor din acest oraș să vină în ajutorul soldaților români răniți cu ofrande de flanele,

²⁸⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 7/1877, fila 13.

²⁸⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Dorohoi, dosar 52/1877, fila 14.

ciorapi, cămăși, scamă și alte obiecte.

„ROMÂNIA

1877, luna septembrie în 9 zile

PRIMĂRIA

URBEI DOROHOI

Nr. 2310

Doamna mea,

Din buletinul de la teatrul resboiului publicate în diferite jurnale din Țară și din osebite știri venite prin firul electric în mod oficial, se afirmă că-n zilele de la 30 august și până la 4 septembrie curent armata română a suferit pierderi în Nr. aproximativ până la 1300 morți și răniți, aceste pierderi sunt făcute atât în luarea pozițiilor de la Plevna, cât și-n păstrarea lor în contra diverselor atacuri ale inamicului care s-a cercat des a le relua fără a izbuti.

Soldații noștri în vederea izbândelor obținute și a bravurei arătate cu ocazia sângeroasei bătălii a fost decorați în Nr. foarte mare dintre ei, cu cruci ale Sf. Gheorghie și Steaua României de către Majestatea Sa Împăratul Rușilor și de Măria Sa Domnitorul Românilor; - în tot timpul acțiunii trupele române au dat probe de cel mai mare devotament și abnegațiune, luptându-se ca niște eroi.

Dl. Ministru de resbel prin telegrama sa Nr. 13.195 arată că se simte mare necesitate de scamă pentru soldații răniți în luptă.

La cine onorabilă doamnă să mă adresez spre a obține un asemenea obiect de extremă necesitate pentru vindecarea rănilor ostașilor români ce le dobândesc luptând pentru țară pe câmpul de onoare? Desigur la caritabila dv. bunăvoință, căci cui nu i se sfrânge inima de durere? Cine poate să aibă inima care să nu fie miloasă, darnică către niște frați care s-a luptat pentru onoare și independența României, mai ales acum în fața gravei situațiuni și a conflagrațiunelor actuale în care se află Țara?

Care din români poate sta nepăsători auzind că frații noștri se svârcolesc de durere în pulbere și sânge pentru a salva patria noastră Mamă?

Deci fac un apel călduros și mă adresez la generosul dv. concurs onorabile Doamne române, rugându-vă ca cu toate să dați obolul dv. spre a îndulci suferințele și a alina vaețele fraților noștri care stau grămădiți pe câmpuri în agonia tuturor neajunsurilor!

Ambulanțele române după cum am spus au nevoie de imensă

scamă pentru ranele ostașilor precum și de cămeși necesare spitalelor. Fiecare casă de gospodar din oraș poate respira din zdrențe de olandă sau în scamă, fiecare casă poate să dea o cămașă sau pânză pentru confecționarea unor atare; și-n momentul de a se pune sub presă acest apel primesc știrea că, pe lângă cele sus enumerate, armata română mai are nevoie de flanele și ciorapi de lână fiind nopțile foarte reci.

În numele Țării și ai bravilor noștri ostași, încă odată vă rog să vă puneți la lucru fără preget căci trebuința este mare și urgentă. Nu mă îndoiesc un moment că ca românce veți sta indiferente când este vorba de a veni în ajutorul fiilor Țării chemați a apăra hotarele ei.

Ofrandele dv. să binevoiți a le depune la Primărie spre a se putea trimite la destinație și a se cere Ministerului a vă exprima cuvenitele mulțumiri de grațitudine.

Primiți, vă rog, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Primar, V. I. Calcântaur

Secretar, Gh. Em. Budișteanu

D-sale Doamnei“

*

* *

288

Dorohoi, 1877, septembrie, 10. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei Urbane Dorohoi în care s-a votat suma ofrandă pentru cumpărarea de arme.

„..... Sub președinția D-lui primar Vasile Calcântaur

Membri prezenți

- Domnul Dimitrie Ghinescu, Consilier ajutor
- Domnul Emanoil Budișteanu, Consilier
- Domnul Iordachi Burghelia, Consilier
- Domnul Iorgu Ciornovodiano, Consilier
- Domnul Mihail V. Theutu, Consilier
- Domnul Ștefan Gherghel, Consilier

Consiliul fiind în majoritate, D-l Primar declară ședința deschisă.

D-l Primar dând lectură telegramelor ce i s-a adresat de D-l

²⁸⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 82/1877, fila 4.

Ministru Kogălniceanu pune în vedere consiliului că armata română fiind angajată în lupta contra turcilor în zilele de la 30 august până la 4 septembrie corent a suferit pierderi în număr considerabil și că acum trebuie complectat pe de o parte cadrele, iar pe de altă trebeu îndoite forșile (forțele - n.n.) spre a putea învinge și susținerea diverselor atacuri venite din partia inamicului, expunând D-l Primar că sunt brațe dar lipsesc puști, că se oferă ocașiunea de a se complecta armătura noastră cu puști Piabody, pe care experiența în fața inamicului a dovedit că sunt cele mai bune în mâna soldatului român,.

Însă autoritățile administrative judeciare și comunale și toți cetățenii râvnitori pentru măriria și onoaria națiunei române la care se face apel să strângă sumi trebuitoare pentru cumpăraria a 2000 puști Piabody,

Consiliul deliberând și

având în vedere că cazul ne vine la cunoștință este de mare și multă însemnătate în interesul Țării în a căria ajutor fiecare român trebuie să vie spre a-și da obolul său.

Văzând că suma prevăzută prin buget pentru cumpăraria unui ciasornic de turn nu s-a întrebuințat, fiind disponibilă, fără a discuta un moment asupra aceștii importante și sfinte cauze.

Decidem:

Se face veriment de fond, preschimbând destinațiunea capit. 12 art. 10 din bugetul ordinar la care este prevăzută suma de lei 1400, unamie patrusute pentru cumpăraria unui ciasornic de turn și în unanimitate de voturi autorizăm pe D-l Primar de a mandata aciastă sumă ca contribuțiune din partia aceștii comuni pentru cumpăraria de arme.

Aciastă decisiune se va supune aprobărei Onorabilului Comitet Permanent.“

(Urmează semnăturile)

*

* *

289

Dorohoi, 1877, septembrie, 10. Scrisoare de mulțumire – imprimat a Primarului orașului Dorohoi către o doamnă care a donat

²⁸⁹ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 52/1877, fila 108.

obiecte ca ofrandă, necesare soldaților români răniți.

„ROMÂNIA Anul 1877, luna septem. în
PRIMĂRIA URBEI DOROHOI 10 zile
N. 2702

DOAMNĂ,

Am văzut, cu o vie satisfacțiune, că apelul ce v-am făcut sub N... au găsit echo în animele (inimele - n.n.) D-voastră generoase, grăbindu-vă a depune la Primărie **două cămeși noi de pânză de americană**, obiecte de care în adevăr se simte absolută necesitate, pentru care vă aduc omagiile mele.

Sunt mândru că, fiind interpretul pe lângă Dv. în favoarea ostașilor noștri români, n-ați stat nepăsătoare, mai ales când este vorba de apărarea Țării sau de ameliorarea suferințelor bravilor noștri soldați și a le procura diverse necesități.

Vă mulțumesc încă o dată pentru ofrandele ce ați binevoit a trimite și puteți fi fericită că auzind glasul Patriei ați contribuit și dv. la alinarea durerilor ostașilor noștri.

Primiți asigurarea osebitei mele considerații.

Primar, Calcântaur.

D-sale Doamnei Tinca Dieaconescu, Dorohoi“

*

* *

290

Botoșani, 1877, septembrie, 11/23. Apelul tipărit de Primăria Botoșani prin care solicită cetățenilor să vină în ajutorul armatei cu ofrande.

„ROMÂNIA
PRIMARUL COMUNEI BOTOȘANI

Domnul Ministru de Interne prin nota telegramă din Măgurele arată că nopțile fiind foarte reci armata română are nevoie de flanele și ciorapi de lână. Domnii cetățeni sunt rugați să vină în ajutorul armatei cu ofrande de asemenea efecte.

Subscrisul comunică acest apel domnilor cetățeni și la rândul său îi roagă să binevoiască a veni în ajutorul armatei cu asemenea efecte.

²⁹⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 7/1877, fila 15.

p. Primariu: I. Sevastos

Secretar: C. P. Budeanu

Nr. 3579

L.S.

Anul 1877 septembrie 11/23⁶⁶

*

* *

291

Botoșani, 1877, septembrie, 11. Listă de cantitățile de scamă și obiectele de îmbrăcăminte, donate ca ofrandă pentru armata română de locuitorii orașului Botoșani.

„ROMÂNIA

1877, septembrie, 11, Botoșani

PRIMĂRIA URBEI

BOTOȘANI

Nr. 3593

Domnului Ministru de Resbel

Odată cu aceasta cu onoare vă comunic un pachet cu scamă și pânzării oferită pentru soldații români răniți, de către persoanele notate în lista anunțată, spre a le pune la destinație

Listă de ofrandele făcute pentru soldații răniți - scamă și pânzării

Nr.	Numele și prenumele celor care au oferit	scamă		Diferite obiecte	
		ocă	dram.		
1.	Maria Griculescu	-	75	-	
2.	Anastasia Obreja	-	375	6	Cămeșe noi de americană
3.	Anastasia Regu	-	162	1	Cămeșe de americană
4	Rosa Iacob Goilav	-	50	-	
5.	Valeria Frank	-	150	1	Bucată pânză nouă americană, 33 coți
6.	Ecaterina Pilat	-	-	33	Coți pânză de americană nouă într-o bucată

²⁹¹ D.J.A.N.Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 7/1877, filele 18-19.

7.	Rarița Băloșescu	-	125	-	
8.	Rebeca Charos	-	175	-	
9.	Iulia Chetis	-	200	-	
10.	Beila Faibiș Sigal	1	-	1	Pachet pânză de olandă veche (20 dram.)
11.	Profira Mavrodin	1	-	-	
12.	Nastasia Demian Soroceanu	-	100	-	
		5	212		

Cu aceste ofrande se încheie această listă.

p. Primar
Sevastos“

*

* *

292

(Hârlău), 1877, septembrie, 11. Raportul subprefectului Plășii Coșula către Prefectura Județului Botoșani în care se precizează că o cantitate de fasole nu este rechiziționată ci donată de 6 locuitori din comuna Copălău.

„Domnule Prefect!

Spre răspuns ordinului Dv. N. 8047 am onoare a vă face cunoscut că fasolile în câtime de două dimerlii prevăzute în acel ordin nu sunt rechiziționate ci sunt date ca ofrandă de locuitorii însemnați pe contra pagină.

Primiți, vă rog, considerațiunile mele.

Subprefect,
ss. indescifrabil

1. Gh. Aramă
2. Ion Mânzat
3. Ștefan Moisuc
4. Thoader Ungureanu
5. Pintilii Cozmaniuc
6. Ștefan Huștiuc

²⁹² D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 13/1877, fila 35.

Locuitorii din Comuna Copălău (care) au făcut ofrandă 2 dimerlii fasole.

Domniei sale Domnului Prefect Județului Botoșani“

*

* *

293

Dorohoi, 1877, septembrie, 12/24. Ciorna telegramei prin care Primăria orașului Dorohoi întreabă Ministerul de Război unde să depună suma de 1400 franci votată de Consiliul Comunal drept ofrandă pentru cumpărarea de arme.

„1877 septembrie 12/24, Dorohoi

No. 2565

In 12/24 septembrie 1877.

Domnului Ministru de Resbel,
București.

Consiliul Comunal de Dorohoi, ținând cont de apelul făcut pentru cumpărare de arme ostașilor în război, au votat ca ofrandă 1400 franci.

Răspundeți, rog, unde să depunem această sumă.

Primar Dorohoi“

*

* *

294

Botoșani, 1877, septembrie, 12. Adresa Comitetului Israelit din Botoșani către Primăria orașului Botoșani prin care se comunică donarea pentru armata română a unei cantități de 14.350 gr. de scamă ca ofrandă din partea membrilor acestui comitet.

„Comitetul Israelit 1877 septembrie 12, Botoșani
din Botoșani

Pentru ajutorul răniților și
bolnavilor soldați Români.

Domnule Primar,

Am onoarea a vă înainta pe lângă aceasta suma de 14.350

²⁹³ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria orașului Dorohoi, dosar 82/1877, fila 7.

²⁹⁴ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria orașului Botoșani, dosar 7/1877, fila 20.

grame de scamă și un pachet cu pânză potrivit (cu) lista din partea cealaltă, rugându-vă domnule primar să binevoiți a o înainta locului competent.

Primiți domnule primar asigurarea stimei noastre.

membrii comitetului:

[urmează semnături]

Domniei sale domnului Primarul Urbei Botoșani.“

Rezoluție: „14 septembrie

Se va înainta la Ministerul de Resbel rugând a publica alăturata listă pentru ofrandele primite.

p. primar,
ss. indescifrabil“

*

* *

295

Săveni, 1877, septembrie, 14. Procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunei Târgu Săveni în care s-a aprobat oferirea sumei de 300 lei din buget pentru cumpărare de arme. Extras.

„.... Având în primire că în urma apelului făcut de către guvern mai toate autoritățile județene și Comunale au convenit a oferi din bugetele lor sume de bani pentru cumpărare de puște Peabody soldaților noștri români ce să luptă pentru liberarea popoarelor creștine de sub jugul osmanlâilor și pentru asigurarea Independenței Statului nostru Român.

Având în privire că spre acest finit și cetățenii Săvinieni s-au grăbit a alege un comitet care au și procedat la adunare de bani.

Având în privire că și casa noastră comunală nu poate rămâne în urma altor comuni când este vorba de un caz atât de gingaș în a complecta armata noastră cu arme bune pentru biruința vrăjmașului.

Având în privire că astăzi nu putem dispune de alte fonduri decât numai de capitalul de prestație, apoi regulăm ca Dl. Primar, din fondul de prestație, să mandatează imediat suma de 300 trei sute franci ca ajutor din partea acestei comun la cumpărare de puște Peabody și acești bani să-i înscrie prin foaia de subscripție generală cu această denumire: „ajutor din casa comunală a Primăriei comunei

²⁹⁵ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 11.

Săveni în cumpărare de puște Peabody soldaților români“ ...

Primar C. Samsonovici, Membri C. Mircea, Toadir Topală și Vasile Dămean.

L.S.

N. 936

1877, Septembrie, 14“

*

* *

296

Botoșani, 1877, septembrie 14. Ciorna raportului Prefecturii Județului Botoșani către Ministerul de Interne referitor la ofranda făcută de locuitorii Comunei Bobulești.

„N. 8753

877, septembrie, 14

D-l Ministru de Interne

Domnul Subprefect Plășii Ștefănești prin raportul N.2246 îmi comunică, că trăsura, caii și hamurile matriculate cu N. 65 și trecute tot sub acest număr în tabloul 2 trimes Dv. cu raportul N. 7935 din 17 august trecut, s-au oferit gratis armatei române de locuitorii din comuna Bobulești, acest județ.

Subsemnatul cu onoare vine a vă refera despre aceasta spre rezolvare.“

*

* *

297

Botoșani, 1877, septembrie, 15/27. Publicația - afiș a Primăriei Botoșani în care se aduce la cunoștința cetățenilor că biletele de rechiziție se primesc ca bani pentru toate ofrandele ce vor vrea să le facă.

ROMÂNIA
PRIMARIUL COMUNEI BOTOSANI
PUBLICAȚIE

Nota telegramă a d-lui Ministru de Interne dată de la Măgurile, comunicată Primăriei în copie de dl. Prefect de Judeciu pe lângă adresa No. 8696, să afișează spre cunoștința publică în toată a ei cuprindere:

²⁹⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 10/1877, fila 173.

²⁹⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 7/1877, fila 25.

„Prefectul (de) Cahul întreabă dacă poate primi biletele rechezițiunii ca ofrandă pentru cumpărarea de arme și alte trebuințe oștirii; mă grăbesc a vă încunoștința că acele bilete, având aceeași valoare ca toate efectele publice ale Statului, le puteți primi ca bani în toate ofrandele ce vi se vor face;

Totodată că repet că timpurile umede și reci începând, ar fi bine ca cetățenii care pot să oferească pentru soldați flanele groase, obiele, sucmane sau zeghe, ȋtari groși și orice haine călduroase de felul acest(a).”

p. Primariu: I. Sevastos

secretar: C.P. Budeanu

No. 3631 L.S.

Anul 1877, Septembrie 15/27

șef: Godinescu

Imprimeria Adrian Botoșani. ”

*

* *

298

Movila, 1877, septembrie, 15. Procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunei Movila, jud. Dorohoi, în care s-a aprobat ca ofrandă pentru cumpărarea de arme suma de 120 lei. Extras.

„Subsemnații membrii Consiliului Comunei Movila din Plasa Herța, jud. Dorohoi.

Având în vederi apelul ce se face de guvern către țară pentru a se da concursul trebuitor spre cumpărare de arme, puști Peabody, de care armata noastră are neapărată necesitate.

Având în vederi că în asemenea împrejurări, atât țara cât și fiecare autoritate constituită este datoare a da toate mijloacile guvernului pentru cumpărarea de arme, fiindcă brațe sunt și arme lipsesc.

În fața celor descrisă mai sus și a marei necesități ce se reclamă di a se cumpăra arme, Consiliul acestei comuni spre a veni în ajutorul țării a decis:

A se suprima cu desăvârșire art. 12, 17 și 20 din bugetul anului corent și de la art. 15 se reduce suma de 10 franci, rămâind 20

²⁹⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 53.

franci, adică:

lei 50 de la art. 12 - cumpărarea a 2 volume legi

” 20 de la art. 17 - cheltuiala ce trebuie a se face cu

Darea de semn

” 40 de la art. 20 - cumpărarea de genți serviciului poștal și

” 10 din art. 15 a se reduce, rămâind 20 franci pentru

medicamente gratuite

” 120 Totalul reducerilor

Prin urmare suma de 120 lei eșită din asemenia reduceri a se da pentru cumpărarea a două puști Peabody pe numele comunei.

Pentru acest finit D-l Primar este însărcinat a trimite această sumă în termen de trei zile D-lui Subprefect spre a o înainta locului respectiv.

Membri x Eu Iord. a Sprâncenoaie

x Eu Ioan Dubaniuc

x Eu Dumitru Vieriu

x Eu N. Bobică

Sub președința noastră Primar Comunei Movila

G. Ionescu

L.S.“

*

* *

299

Dorohoi, 1877, septembrie 15. Adresă prin care Sofica Focșineanu, locuitoare din Dorohoi, îl înștiințează pe primarul orașului că depune mai multe obiecte drept ofrande.

„D-le Primar!

Subsemnata Sofica Focșineanu, domiciliată în urbea Dorohoi, văzând apelul făcut de Dv. în ajutorul soldaților români răniți, are onoare, odată cu aciasta, a vă depune una pernă, un oghial, două cămeși și una păreche colțuni spre a-i înainta locului competent.

Primiți, vă rog, încredințarea osebitei mele considerații.

1877, sept. 15

Sofica Focșineanu.

Domniei Salle D-lui Primar Urbii Dorohoi“

²⁹⁹ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Dorohoi, dosar 52/1877, fila 20.

*
* *

300

Coțușca, 1877, septembrie, 16. Procesul-Verbal al ședinței Consiliului Comunal Coțușca în care s-a aprobat suma de 499,66 lei din buget drept ofrandă pentru cumpărarea de arme. Extras.

„.... Subscrișii membrii Consilului Comunei Coțușca din Plasa Prutul-de-jos, Judeciul Dorohoi... convocându-ne astăzi în ședinția extra-ordinară sub președinția Domnului Primar respectiv care punându-ne în vedere... circulara telegrafică a Domnului Ministru de Externe (??) cu data din 6/18 Septembrie, corent, adresată către toți domnii prefecți și tuturor autorităților județene și comunale din țară prin care face apel în numile Domnului, în numile guvernului, în numile Țarei, pentru a vini în ajutor la cumpărarea a 2000 puști Peabody de care armata română simte mare necesitate de asemenea arme.

Consiliul considerând că comuna nu dispune de alte venituri prevăzuți prin bugetul anului curent 1877, ce numai de un excedent în sumă de 499 franci, 66 bani rămași de la închidirea sămmilor (contului de gestiune - n.n.) a anului 1876 și care sumă nu e prevăzută în bugetul anului corent... prin unanimitatea voturilor.

Decide

Ca suma de 499 franci 66 bani... să se deie ca ofrandă guvernului pentru cumpărarea de arme...

Drept care s-a încheiat acest proces-verbal...

Primar, ss. indescifrabil

L.S.

Consilier T. Ionescu

Eu Vasile Horodincu“

*
* *

301

Dorohoi, 1877, septembrie, 16. Comitetul Doamnelor din Dorohoi confirmă Primăriei orașului că a primit suma strânsă pe una

³⁰⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, dosar 25/1877, fila 14.

³⁰¹ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 52/1877, fila 24.

din listele de subscripție.

„Comitetul Damelor
din

Dorohoi

Instituit în favoarea ostașilor români.

Domnule Primar,

Cu adresa dv. N. 2281 în alăturare și cu o foaie de subscripțiune primindu-să suma de 26 franci.

Subsemnata se grăbește a vă răspunde de primire și totodată a vă exprima sentimente de recunoștință pentru binevoitorul Dv. concurs.

Primiți, D-le Primar, încredințarea considerației mele.

Vice-Președintă

Catherine Manoliu

Secretară,

Emilia Gherghel

Domniei Sale. Domnului Primar Urbei Dorohoi“

*

* *

302

Mamornița, 1877, septembrie. 18. Procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunei Mamornița jud. Dorohoi, în care s-a aprobat ofrandă pentru cumpărarea a două puști pentru armata română. Extras.

„.... Subsemnații, membrii Consiliului Comunei Mamornița din Plasa Herța, jud. Dorohoi, având în vederi Apelul ce se face de guvern către țară pentru a se da concursul trebuitori spre cumpărare de arme, puști Peabody, de care Armata noastră are neapărată necesitate;

Având în vederi că în aseminia împrejurări atât țara cât și fiecare autoritate constituită este datoare a da toate mijloacele guvernului pentru cumpărarea de arme, fiindcă brațe sunt și arme lipsesc.

În fața celor descrise mai sus și a marei necesități ce se reclamă de a se cumpăra arme, Consiliul acestei comuni spre a veni

³⁰² D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds.25/1877, fila 56.

în ajutorul țării au decis a da suma de 120 unasutădouăzeci lei noi din orice venituri din bugetul comunii pentru cumpărarea a două puști Peabody pe numele comunei.

Pentru acest finit D. Primar este însărcinat a trimite acea sumă, mult până în 3 zile, D-lui Subprefect spre a înainta locului respectiv...

Membrii: I. Petratriu

Z. Buțureanu

V. Pingireac

L.S.

Primar, Chiriac“

*

* *

303

București, 1877, septembrie, 18/30. Ministerul de Război mulțumește mai multor persoane din județul Botoșani pentru ofrandele de scamă.

„Din Județul Botoșani

De la D-na Ana Bălăceanu, una oca scamă

De la D-na Elena Radu, una oca scamă

De la D-na Nicu Pilat, 150 dramuri scamă și 40 comprese

De la D-na Nastasia Cocotă 350 dramuri scamă și 40 comprese

De la D-na Raluca Miclescu, 150 dramuri scamă

De la D-șoara E. Sevastos, 50 dramuri scamă.“

*

* *

304

Coțușca, 1877, septembrie, 19. Lista sumelor donate de Primăria Comunei Coțușca și de persoanele particulare din această comună pentru cumpărarea de arme publicată de Prefectura Județului Dorohoi în „Informatorul - Foaia Oficială a județului“. An III, Nr. 32 din 25 septembrie 1877.

„PREFECTURA JUD. DOROHOIU

Primarul comunei Coțușca, din acest județ, a vărsat în casa

³⁰³ Monitorul Oficial nr. 210 din 18/39 septembrie 1877, pag. 5525.

³⁰⁴ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, dosar 24/1877, filele 35-36.

Statului cu declarația No. 901 suma de 1626 lei 25 bani cu destinațiune de a se cumpăra arme Piabody pentru oștirea Română despre cum se constată din recipisa Casieriei generale sub No. 2086 de la 20 Septembrie curent.

Suma arătată s-au oferit de către persoanele binevoitoare după apelul ce li s-a făcut de guvern și anume: 499 lei 66 bani de către Consiliul comunei Coțușca; 600 lei de către d-nul proprietar Al. Văsescu, iar restul de către persoanele anume prevăzute în lista de subscripțiune care se publică mai la vale.

Prefectura exprimă viile sale mulțumiri pentru această patriotică ofrandă, atât d-lui Primar și Membriilor care compun Consiliul comunei arătate, precum și celorlalte persoane prevăzute în lista de subscripțiune.

JUDETUL DOROHOIU

Plasa Prutul de jos

Comuna Coțușca

Subscripțiune pentru cumparare de arme Piabody necesare armatei Române în resbelul ce susține Contra Turciei.

	Lei	B.			
Primăria comunei	499	66	Ioan Th. a Floarei	3	-
A. Văsescu (sase sute)	600	-	Vasile a Irimițoaiei	4	-
Theodor Galeri	35	25	Th. Lungu Onofrei	5	-
George Theodoru	23	50	Ioan a Irimițoaiei	4	-
A. Dimitriu	23	50	Lupu Ghiniței	5	-
Th. Hrițcu	3	50	Th. N. Măglei	3	-
Th. Lungu	2	66	Ioan Nicorici	5	-
Iacob Flore Chiriac	2	66	Petrea Sandu	3	-
Preotul N. Zaharia	6	-	Ioan D. Nicorici	4	-
Costache Iiescu	5	-	Cost. Ștefancu	3	-
Th. M. Haluși	3	-	Ioan Lungu	4	-
D. Zbughin	2	-	Florea Scutelnicu	3	-
Iordache V. Haluși	2	-	Ioan Chiriac	4	-
Profira Jupineasa	3	-	Th. D. Chiorescu	4	-
Ilinca Timofte	2	-	Th. Zbughin	3	-
Mihalache Iosef	3	-	Th. Dutcă	2	-
George Miorcăneanu	2	-	Ioan Tiron	2	-
Marghioala Spălătorița	2	-	Gh. Clătinici	4	-
			A. Chiriac	4	-

Gh. Podariu	3	-	Gh. Cășlariu	2	-
V. Gh. a Petrei	2	-	Ili Flore Scutelnicu	2	-
Gh. Chiorescu	2	-	Gavril G. Lungu	2	-
V. Cirimpei	4	-	Neculai a Irimițoaiei	4	-
D. Dutcă	3	-	Vasile Chiorescu	3	-
I. St. Cirimpei	4	-	G. Duteu	2	-
Th. a Irimițoaiei	5	-	Flore Chiriac	2	-
Iord. Deleanu	3	-	Vasile Clătiniți	2	-
I.N. a Irimițoaiei	3	-	Cost. Duteu	4	-
V. Gh. Nicorici	4	-	V.G. a Paraschivei	3	-
Cost. Nicorici	4	-	Th. Scutelnicu	3	-
Th. Gagu	3	-	Cost. Zbughin	2	-
Nechita Chiriac	3	-	Haișiu sin Iancu	2	-
V. Gavril Lungu	2	-	Ioan V. Cirimpei	3	-
Darie Haluși	2	-	V. Deleanu	2	-
Gh. Știrbu	4	-	P. Țurcanu	2	-
Dămian Zbughin	3	-	Gavril a Tomei	3	-
Cost. Nechita	2	-	Ioan Zaharia Chiriac	2	-
V.N. a Irimițoaiei	2	-	Vasile Ion Lungu	3	-
P.V. Ghe. Lungu	2	-	Ioan Țurcanu	2	-
Gh. Bordei	3	-	Vasile N. Damian	2	-
Gh. Ochișor	3	-	Vasile Basarab	2	-
N. Petreanu	3	-	D. Coage	2	-
I. Știrbu	2	-	David a Oloencii	2	-
Gavril Petreanu	2	-	Pricopi Zaharia	2	-
Nistor Clătiniți	3	-	D. Ciolpan	2	-
V. Căsăndruc	3	-	Ioan Hraniciuc	2	-
V. Nechita	3	-	Gheorghe Bahrin	2	-
V. Bahrin	3	-	Lupu Tiron	2	-
Grigore Chiorescu	2	-	Vasile Gh. Nechitei	2	-
Gh. Bultoc	3	-	Vasile a Diaconiței	2	-
Ioan Mihalache	2	-	Gheorghe Tailupu	2	-
V.Th. a Paraschivei	3	-	Neculai a Ilincei	1	-
Gh. Lungu	4	-	Alistar Popovici	4	-
Gavril a Casandrei	2	-	Simcu Sin Leiba	4	-
Grigore a Mariei	4	-	Vasile Horodincu	1	50
Gheorghe a Casandrei	2	-	Ion Codină	2	-

Mihalache Ghilescu	2	-	Leon Popovici	2	-
Vadana Hrițculeasa	1	-	Gheorghe Zmău	2	-
Ioan Dănilă	2	-	Total	1626	23
Alecsandru Murariu	2	-	Adică una-mie șase-sute două-zeci		
Ioan Pânzărucu	5	-	și șase franci, două-zeci și trei bani,		
Iordachi Popovici	100	-	s-au oferit de persoanele de mai sus,		
Costachi Bucatariu	2	-	pentru care se adeverește de		
Ioan Rotariu	3	-	subscrisul Primar comunei Coțușca.		
Vasile a Vădănei	3	-	1877, septembrie 19.		
Toader Chelariu	3	-	Primar, Th.V. Gălcu		
Simion Mocanu	3	-			
			*		
			* *		

305

Hăntești, 1877, septembrie, 19. Procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunal Hăntești în care s-a aprobat suma de 290,50 lei din buget drept ofrandă pentru cumpărarea de arme, flanele și ciorapi pentru soldații români. Extras.

„... Noi subsemnații membrii Consiliului Comunal din Comuna Hăntești, Plasa Berhometile, Județul Dorohoi.

Convocându-ne astăzi în ședința extraordinară sub președinția D-lui Primar...

Având în vederi ordinul D-lui Prefect Nr. 7575 prin care ni se face invitațiune a apela și a stărui la cetățenii din această comună a încasa bani prin liste de subscripție pentru a se putea cumpăra și din partea comunei noastre 3(trei) puști necesare armatei acum, de urgență, în timpul evenimentelor ci să pitrec cu ocaziunea resbelului la care participă și armata noastră română.

Având în vedere și propunirea D-lui Primar ce tot pentru armată – adică pentru răniții de la resbel să se cumpere din sumele adunate prin subscripție 12 flanele și 12 părechi ciorapi.

Având în vedere că listele de subscripțiuni Nr. 676 și Nr. 677 sunt deja deschise de cinci zile și după multile stăruințe deabea s-a putut încasa suma de 9 lei, 50 bani care în raport cu necesitățile este cu totul minimă.

³⁰⁵ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi. dosar 25/1877, fila 22.

Având în vedere că pentru a se cumpăra trei arme, socotit câte 60 lei noi arma, compune cifra de 180 lei - 12 flanele, câte 6 lei noi flanela, în total 72 lei noi și 12 părechi ciorapi, câte 4 lei noi perechea, fac 48 lei noi și în total pentru toate acestea alcătuiește suma de 300 lei noi și, dar, scăzându-se suma adunată cu listele de subscripții de lei 9, bani 50, rămâne deficitul de 290 lei 50 bani.

Având în vedere că cu listele de subscripție, cum am constatat, nu putem încasa suma arătată...

.... Noi membrii consiliului, cu majoritate absolută a voturilor, în virtutea facultății ce ne dă legea Comunală

HOTĂRÂM:

Ca din suma de 325 lei, 50 bani, ce a fost (hotărâtă) pentru măsurile zecimale și în bugetul anului corent, să se întrebuițează suma de 290 lei 50 bani pentru cumpărarea vorbitelor arme, flanele și ciorapi, pe lângă suma adunată din subscripțiune....

x. eu Iordachi Marvichi

x. eu Gheorghe Mironeanu Consilieri

x. eu Costache Uță

Gheorghe Thăchiția

L.S. Primar, ss. indescifrabil“

*

* *

306

Tg. Herța, 1877, septembrie, 19. Raport al Subprefecturii Plășii Prutul de Sus către Prefectura jud. Dorohoi prin care se înaintează un pachet cu scamă primit de la Comuna Suharău.

„Domnule Prefect!

Pachetu cu 910 grame (de) olandă primită cu referatul Comunei Suharău pentru soldații români ce sunt răniți – cu onor vi se înainteste ca să o puneți la destinația ei...

Primiți, vă rog...

P. Subprefect,
ss. indescifrabil

Domniei sale Domnului Prefect județului Dorohoi“

³⁰⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, dosar 25/1877, fila 25.

*
* *

307

Pilipăuți, 1877, septembrie, 19. Procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunal Pilipăuți, jud. Dorohoi, în care s-a votat suma pentru cumpărarea a trei puști „Peabody“, ofrandă pentru armata română. Extras.

„...Subsemnații, membrii Consiliului Comunei Pilipăuți din Plasa Herța, judeciu Dorohoi, astăzi convocându-ne de către D-l Primar actual ni s-au pus în vedere apelul ce se face de guvern către țară pentru a se da concursul trebuitori spre complectaria de arme, puști Peabody de care armata noastră are neapărată necesitate.

Având în vedere că în aseminia împrejurare atât țara cât și fiecare autoritate constituită este datoare a da toate mijloacele guvernului pentru cumpărarea de arme, fiindcă brațe sunt și arme lipsesc.

În fața celor descrise mai sus și a marei necesități ce se reclamă de a se cumpăra arme, Consiliul aceștei comuni, spre a veni în ajutor țării, a decis a da suma de 180 lei noi din economiile de la salariul învățătorului ce lipsește de la 14 aprilie anul curent și care salar este prevăzut în bugetul comunei pentru cumpărarea a trei puști Peabody pe numele comunei.

Pentru acest finit D-l primar esti însărcinat a trimeti acea sumă, mult până în trei zile, D-lui Subprefect spre a o înainta locului respectiv...

Membri x Eu Gh. S. Alupului

x Eu Gh. Iacob

x Eu Ilie Chelariu

Sub președința subsemnatului

Primar, s.s. indescifrabil

L.S.“

*

* *

308

București, 1877, septembrie, 21/octombrie, 3. Ministerul de

³⁰⁷ D.J.A:N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 54.

³⁰⁸ Monitorul Oficial nr. 212 din 21 septembrie/3 octombrie 1877, fila 5560.

Război mulțumește lui Ioan Docan, din județul Dorohoi pentru înființarea unui spital la moșia sa Mateieni.

„D. Ioan Docan oferind a întreține și îngriji la moșia D-sale. Mateenii, din Județul Dorohoi, 12 soldați răniți pe tot timpul campaniei, ministerul se grăbește a-i exprima viile sale mulțumiri pentru această patriotică oferire de care va profita cu recunoștință.“

*

* *

309

Dorohoi, 1877, septembrie, 21. Raportul Comisarului Primăriei Orașului Dorohoi către Primărie prin care înaintează suma adunată pe o listă de subscripție pentru soldații răniți.

„Domnule Primar,

Potrivit încheierii Dv. pusă pe adresa Prefecturii locale N. 6748 subsemnatul adunând suma de 37 franci cu foaia de subscripție N. 170 pentru soldații răniți cu respect vâ-i prezintiază Dv. odată și cu prezentaria citatei adrese și a foaiei de subscripțiune spre a să înainta locului competent.

Ștefan Neculeia.

Domniei sale Domnului Primar Urbei Dorohoi“

Rezoluție: „21 septembrie 1877. Se vor trimite banii locului cuvenit. Calcântraur.“

*

* *

310

București, 1877, septembrie, 24/octombrie, 6. Ministerul de Război mulțumește mai multor persoane din județul Dorohoi pentru ofrandele de scamă, pânză ș.a.

„Persoanele următoare din județul Dorohoi, au binevoit a oferi gratis armatei pentru răniți, obiectele notate în dreptul fiecăreia, pentru care ministerul le exprimă cu recunoștință mulțumirile sale, adică:

D-nele Ecaterina Mațiani, Ana Terente și mai multe românce rurale din comuna Pomârla, 3 ocale și 350 dramuri scamă și 40

³⁰⁹ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 52/1877, fila 32.

³¹⁰ Monitorul Oficial nr. 215 din 24 septembrie/6 octombrie 1877, pag. 5612.

diferite bucăți pânză.

Locuitorii rurali din comuna Cordăreni, 7 oca scamă.

D-na Elena T. Ghițescu din Dorohoi, una ocă scamă și 21 bucăți rufe vechi.

D-na Paraschiva Popescu din comuna Herța, una ocă scamă.

Maria Munteanu din comuna Herța, 200 dramuri scamă și 2 prosoape.“

*

* *

311

Șendriceni, 1877, septembrie, 25. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei Șendriceni, jud. Dorohoi, prin care s-a aprobat suma de 98,25 lei pentru cumpărarea de arme. Extras.

„Ședința extraordinară

.... la apelul nominal au răspuns prezenți D-nii Gh. Crețu, Alex. Mihai, Gh. Grigoraș și C. Miron, consilieri.

Președinția D-lui Gh. N. Neculau, primar ad-interim.

La ordinea zilei se pune.... apelul făcut de Înaltul Guvern în numele M.S. Domnitorului și al țării la patriotismul tuturor cetățenilor ... cum și apelul ce onorab(ilul) Comitet permanent de judeciu face la patriotismul tuturor comunilor urbane și rurale, pentru a veni în ajutorul armatei române de pe câmpul de resbel prin darea banilor, spre a se putea cumpăra puștile Peabody care sunt bune în mâna soldatului român contra inamicului.

Consiliul deliberând și

văzând că, comuna dacă ar face parte la cumpărarea armelor necesare armatei române aflată pe câmpul de onoare este o faptă atât de salutară și patriotică decât oricari alte afaceri...

... Consiliul în unanimitate decide:

Se mandatează din casa comunală suma de 98 lei 25 bani, economia ce rezultă din art. 1, 2 și 3 al bugetului de prestațiune, care sumă se va răspunde ajutor armatei române la cumpărarea puștilor Peabody.

Consiliul regretă mult văzând că bugetul comunal nu lasă altă economie spre a putea contribui cu mai mari sume la această sfântă

³¹¹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, dosar 25/1877, fila 41.

afacere.

Drept care s-a redejât prezentul proces verbal...“

Urmează semnăturile.

*

* *

312

Dorohoi, 1877, septembrie, 25. Comisia Mixtă de rechiziție a județului Dorohoi certifică ofranda unei cantități de brânză oferită gratis de Luca A. Goilav din comuna Havârna.

„TABLOU

de brânză oferită gratis pentru trebuința Armatei Române

Numele și pronumele persoanei de care s-au oferit	Comuna	Plasa	Nr. pu- tinelor	Cantitatea brânzei	
				vedre	oca
Dl. Luca A. Goilav	Havârna	Prutu-de- Sus	1	4	8

Certificăm acest tablou care cuprinde una puțină cu patru vedre și opt oacă brânză oferită gratis pentru armată.

Prefect, J. Rosetty, Primar, Calcântraur, membru Comitet,
ss. indescifrabil, Comandant de Garnizoană,
locotenent M.H. Thăutu.“

*

* *

313

Vorniceni, 1877, septembrie, 27. Procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunei Vorniceni, Jud. Dorohoi în care s-a aprobat suma de 200 lei, ofrandă pentru cumpărarea de arme. Extras.

„... Subsemnații membrii Consiliului Comunei Vorniceni din Plasa Bașeu, Județul Dorohoi, întruniți în ședință extraordinară sub președința D-lui Primar Gheorghe Măcărescu...“

Având în vederi ordinul D-lui Subprefect respectiv al aceștii

³¹² D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 46/1877, fila 42.

³¹³ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, dosar 25/1877, fila 43.

plăși, în urma Deciziei Onorabilului Comitet Permanent de Județ luată în ședința de la 17 septembrie anul curent prin care a deschide un credit, din economiile bugetului anului curent, pentru cumpărarea a 2000 puști Peabody necesare armatei române, aflătoare pe câmpul de rezel.

Consiliul deliberând...

DECIDE:

Asupra excedentului ce lasă bugetul anului curent se va deschide un credit de 200 două sute franci pentru cumpărarea de arme.

Drept care se încheie procesul-verbal de față, pe care D-l primar îl va înainta, prin D-l Subprefect, Onorabilului Comitet Permanent de Județ spre a-i da cuvenita aprobare.

Primar, Gh. Măcărescu

Membri: X. V. Meticariu
X. Cost. Turcanu
X. Măcsin Avram
X. D-tru. Iistrate⁶⁶

*

* *

314

București, 1877, septembrie, 27/ octombrie, 9.

Ministerul de Război mulțumește județului Botoșani pentru suma de 11.556 lei și 25 bani colectați și donați pentru cumpărarea de arme.

„Pentru patriotica ofrandă făcută de județul Botoșani pentru cumpărătoare de arme, și care anume se specifică în lista de mai jos, ministerul se grăbește a arăta viua sa mulțumire.

Primăria urbei Botoșani, 6000.

Comitetul înființat din inițiativa clubului de Botoșani spre a culege ofrande pentru armată, lei 781.

D. G. Ciolacu, lei 600.

Ilie Ciolacu, lei 600.

D-na Eleonora Ilie Ciolacu, lei 200.

D. A. Văsescu, lei 600.

³¹⁴ Monitorul Oficial nr. 217 din 27 septembrie/9 octombrie 1877, fila 5645.

D-na Maria Văsescu, lei 200.
D. Ioan Ciolacu, lei 300.
- G. Cantimir, lei 300.
- T. Mătășaru, lei 300.
- Cost. Gheleme, lei 105 bani 75.
- Gașpar Grigorescu, lei 50.
- I. Smelț, lei 60.
- Christache Pilat, lei 60.
- V. G. Pârgariu, lei 25.
- Ștefan Draganovici, lei 120.
- Christea Marinovici, lei 60.
- G. I. Argintariu, lei 40.
- Mettey, lei 20.
- Lăzărianu, lei 20.
D-na Profira Borș, lei 35 bani 25
- Tinca Chiriac, lei 23 bani 50
- Ana Baltă, lei 100
- Profira Pilat, lei 200.
D.V. Siriteanu, lei 100.
- Manole Onofrei, lei 5.
- Năstase Ficioru, lei 5.
- Cost. Bucătaru, lei 5.
- Ioan a Andriesei, lei 3.
- C. Mutu Maglei, lei 2.
- Petrache Vizitiu, lei 2.
- Alexandru Vizitiu, lei 5.
- V. Botez Romașcan, lei 50.
- G. Petrovici, lei 2, bani 50.
- Iordachi Ciolacu, 352 lei, bani 50.
- Iliana Simionescu, lei 2.
Adunați de D.V.G. Pârgariu, lei 133, bani 50.
- D. Leonescu, lei 20.
- Philipide, lei 20.
- Savinescu, lei 20.
- Dimitriu, lei 20.
- Giurgea, lei 20.
Bani intrați: lei 11.568.

Se scad cheltuielile de tipăritul listelor de subscripție, lei 11 bani 75.

Lei 11.556 bani 25, depuși la caserie cu recepisa No. 2388 din 12 Septembrie 1877³¹⁵

*
* *

315

București, 1877, septembrie 27/ octombrie, 9. Ministerul de Război mulțumește mai multor persoane din județul Botoșani pentru ofrandele de scamă și pânză.

„Ministerul exprimă mulțumirile sale persoanelor numite mai jos, pentru ofrandele ce au bine-voit a face armatei, adică:

Din județul Botoșani

D-na Maria Greculescu, 75 dr. scamă, Anastasia Obreja, 375 dr. scamă și 6 cămăși; Anastasia Rigu, 162 dr. scamă și 1 cămașe; Roza Goilav, 50 dr. scamă; Vallena Frans, 150 dr. scamă și 1 bucată pânză americană de 33 coți; Ecaterina Pilat, 1 bucată pânză americană de 33 coți; Ralița Bălăsescu, 125 dr. scamă; Rebeca Charas, 175 drm. scamă; Iulia Metis, 200 dr. scamă; Beillă Faibis Tigal, 400 dr. scamă și 1 pachet de pânză veche de olandă în greutate de 200 dramuri; Profira Mavrodin, 400 dr. scamă; Sevastița Diman Sorocenau, 100 dr. scamă.“

*
* *

316

Brășeti, 1877, septembrie, 27. Procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunei Brășeti, jud. Dorohoi, în care s-a aprobat ca ofrandă pentru cumpărarea de puști suma de 120 lei. Extras.

„... Subsemnații membrii Consiliului Comunal al Comunei Brășeti, Plasa Coșula, judeciul Dorohoi, convocați fiind de D-1 Primar... a ne întruni și a delibera asupra Oficiei D-lui Prefect N. 7934 prin care cere și apelează ca (și) această comună să vie în ajutorul armatei române cu o sumă oarecare pentru cumpărarea de arme, ... astăzi întrunindu-ne sub președinția D-lui Primar...

³¹⁵ Monitorul Oficial nr. 217 din 27 septembrie/9 octombrie 1877, pagina 5645.

³¹⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 50.

Considerând că în bugetul anului corent nu este nici o sumă lăsată ca economie și nici alte paragrafuri extraordinare nu sunt, ca în consecință să se poată mandata și da în ajutorul cumpărării de arme,

Considerând că în bugetul cultului pe anul corent, la partea cheltuielilor s-a prevăzut onorariul a trei preoți de 250 lei unul pe an, când până la 1 a corenteii au servit numai doi și din acest punct rămâne cu un capital de 174 lei 64 bani.

Pentru aceste motive, Consiliul în unanimitate

DECIDE:

A se lua ca împrumut suma de 120 franci din bugetul cultului pe anul corent... și a se mandata ca ajutor la cumpărarea de arme în folosul armatei române.

Drept care s-a redejart prezentul proces-verbal, care după ce se va trece în condica ședințelor se va înainta la aprobarea Onorab. Comitet Permanent.

Primar,

C.D. Ghellemen L.S.

Membri X. Ioan Pânzariu

X I. D. Ababei

X. Gh. Olariu“

*

* *

317

București, 1877, septembrie, 28/ octombrie, 10. Ministerul de Război mulțumește urbei Mihăileni, Județul Dorohoi pentru trimiterea a 7 paturi necesare soldaților răniți.

„Ministerul exprimă mulțumirile sale pentru ofrandele ce au binevoit a face armatei, adică:

... Urbea Mihăileni, din județul Dorohoi, 7 paturi pentru căutarea soldaților români răniți.“

*

* *

318

Pomârla, 1877, septembrie, 28. Procesul-verbal al ședinței

³¹⁷ Monitorul oficial nr. 218 din 28 septembrie/10 octombrie 1877, pag. 4658.

³¹⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 47.

Consiliului Comunal Pomârla, jud. Dorohoi, în care s-a aprobat ca ofrandă pentru cumpărarea de arme suma de 342, 18 lei. Extras.

„... Noi membrii Consiliului Comunal al Comunei Pomârla din Plasa Prutu-de-Sus, județ Dorohoi,

Astăzi fiind convocați de D-l Primar respectiv care ni-au pus în vedere ordinul... D-lui Prefect de județ N. 7934 în privința de a ne pronunța asupra unei cifre din cap. de excedent al comunei pentru cumpărare de puști Peabody, arme (pe) care experiența în fața inamicului a dovedit că sunt cele mai bune în mâna soldatului român.

În vederea apelului ce se face de către onorab. Comitet Permanent tuturor comunilor... pentru votarea unei sumi pentru cumpărare de puști de care are necesitate armata

Consiliul pe asemenea considerente și în vederea celor expuse mai sus

Decidem

Lei B

200 - A se lua din subvenția școlii reale

41 18 Idem excedentul ce lasă bugetul ordinar

15 - Idem de la art. 12 pentru dare de semn

50 - Idem de la art. 5 din bugetul cultului și

36 - Idem de la art. 2 din bugetul drumurilor.

342,18 care în total face suma de lei treisute patru zeci și doi, bani optsprezece, pentru cumpărarea de puști...

Primar, D. Bălineanu L.S.

Consilieri x. eu Ștef. Savencu

 x. eu Ion Albul

 x. eu D-tru Nemțucă⁴

 *

 * *

319

Botoșani, 1877, septembrie, 29. Raportul privind activitatea administrativă desfășurată în perioada 1 septembrie 1876 - 1 septembrie 1877 de către Consiliul Comunei Urbane Botoșani. Extras.

„... Capitolul X. Situațiunea financiară... Bugetul anului

³¹⁹ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 17/1878, filele 5-20.

curent precum s-au votat de Consiliu, prezintă:

339.538 (lei) 36 (bani) - venituri

326.147 (lei) - - cheltuielile

13.391 (lei) 36 (bani) - excedent

Ministerul aprobând acel Buget au redus cheltuielile la suma de lei 280.787, bani 55 și prin urmare excedentul s-au sporit la 38.759 (lei), bani 81, **însă până acum s-au deschis creditele următoare: 6000 lei credit extraordinar pentru cumpărarea de arme (subl.n.)...**“

*

* *

320

Havârna, 1877, septembrie, 29. Procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunei Havârna, jud. Dorohoi, în care s-a aprobat suma de 250 lei, ofrandă pentru cumpărarea de arme. Extras.

„.....
Subscrisul primar și membrii ce compun Consiliul Comunal Havârna din Plasa Prutul-de-Sus, judeciul Dorohoi, astăzi fiind convocați în ședință extraordinară sub președinția D-lui Primar unde ni s-au pus în vedere... officia D-lui Prefect de județ N. 7934 relativă la adunarea de ofrande pentru cumpărarea de puști Peabody, necesare Armatei Române...

Având în vedere că pentru a se aduce la îndeplinire acest orden am luat în observare bugetul ordinar de venituri și cheltuieli (al) aceștii comuni pe anul corent și din toate art(icolele) s-a constatat că nu este de unde a se face o sumă pentru acest sfârșit...

Apoi am luat în observare și bugetul prestației pe acest an (și) am constatat un excedent de lei 453, bani 45, care urmează a se pune în capul bugetului la partea veniturilor pe anul 1878, din care numai din această sumă putem veni cu o cifră în ajutorul Armatei Române cu cumpărarea de puști Peabody,

Subscriții în unanimitate
am decis

ca din suma de 453, adică patrusutecincizeci și trei lei 45 bani, excedentul prestației prevăzut în bugetul anului curent a se trece pe

³²⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds.25/1877, fila 45.

anul 1878, să se ei (ia - n.n.) suma de 250 adică douăsutecincizeci lei pentru cumpărarea de puști necesare Armatei Române...

Deși Legea drumurilor zice că din asemenea bani nu se poate face nici o cheltuială decât numai pentru repararea drumurilor și poduri dar totuși **văzându-se criza în care suntem astăzi și care suferă guvernul cu resbelul ce urmează** (subl.n.), se crede că se va aproba asemenea sumă pentru cumpărarea de puști.

Drept care am încheiat prescriptul-verbal de față care se va înainta prin D-l Subprefect respectiv Onorabilului Comitet Permanent spre aprobare.

Primar T. Turcuman L.S.

Consilieri: Adj. x eu Th. I. Danalachi
x eu Costachi Andrioaie
x eu Petre Gingu
T Stănescu“

*

* *

321

Botoșani, 1877, septembrie, 29. Listă de cantitățile de scamă și obiecte de îmbrăcăminte donate de locuitorii orașului Botoșani pentru soldații români răniți.

„N. 3790

Domnului Ministru de Resbel.

Odată cu această am onoarea a vă înainta scama și pânzăriile cuprinse în lista anexată, depuse la primărie pentru soldații români răniți în resbel, spre a le înainta la destinațiune.

Listă

de ofrandele făcute la Primăria Comunei Botoșani, în ajutorul ostașilor români răniți

Nr .	Numele celor ce au făcut ofranda	Scamă		Diferite obiecte	Natura obiectelor
		ocă	dram.		
1.	Catinca Sinescu	-	112	-	
2.	Domnica Toros	-	275	-	
3.	Smil Naises	-	125	-	

³²¹ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 7/1877, filele 27-28.

4.	Raluca Cfitnischi	-	-	2	Prostiri vechi
5	Maria Bacinsca	1	25	-	
6.	Rarița Bălășescu	-	75	-	
7.	Olga Tiu	-	300	-	
8.	Leocadia Frimu	-	200	-	
9.	Maria Cristea	1	-	6	Cămăși de cit
10.	Many Luisanu	-	-	5	Perechi ismene
				24	Fete de pernă
		4	312		

Aceste obiecte se vor înainta domnului Ministru de Resbel.“

*

* *

322

Mileanca, 1877, septembrie, 29. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei Mileanca, jud. Dorohoi, în care s-a aprobat suma-ofrandă pentru cumpărarea de arme pentru armata română. Extras.

„...Subscrișii, membrii Consiliului Comunei Mileanca, din Plasa Prutul-de-Jos, judeciul Dorohoi, văzând Apelul făcut de guvern în numele Domnitorului și a(l) Țărei la patriotismul tuturor cetățenilor din cuprinsul acestui județ, asemine și la toate autoritățile județiene și comunale, pentru a veni în ajutorul Armatei Române de pe câmpul de resbel, la adunarea sumilor necesare pentru cumpărarea a cel puțin 2000 puști Peabody, care experiența în fața inamicului au dovedit că sunt cele mai bune în mâna soldatului român.

Având în vedere ordinului D-lui Subprefect respectiv N. 2834 în care ne comunică ordinul D-lui Prefect de Județ N. 7934 în care arată că Onorabilul Comitet Permanent în ședința de la 17 corent au regulat **mandatarea din casa județului în sumă de 3000 lei pentru cumpărarea puștilor** (subl.n.) de care are necesitate armata noastră.

Având în vedere apelul ce ni se face de onorab. Comitet Permanent, tot în ședința de sus-zisă, rugându-ne să contribuim cu cât mijloacele bugetare vor permite, la cumpărarea de puști,

³²² D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 68.

Consiliul în unanimitate
Regulăm

Ca suma de 167, unasutășasezecișisapte, ce este economie în bugetul drumului comunal pe anul corent... să se deie pentru cumpărarea de puști trebuitoare armatei...

Primar, Costachi Ionescu

Membri Manole Manovici

Costache Alecsandrescu“

*

* *

323

Dorohoi, 1877, septembrie, 29. Maria Hristofor din Dorohoi comunică Primarului de Dorohoi ofrandele date de ea pentru soldații răniți.

„Domnule Primar!

Vă rog să binevoți a primi și de la mine ca fie (fiică - n.n.) de văduvă, după putința și mijloacele mele, micul ajutor ce vi-l depun pentru soldații răniți din Armata Română și anumi: una cămașă și o părechi pantaloni noi, puțină scamă și un șervet, și cinci bucăți pânză. Aceasta conform adresei Dv. nr. 2384.

Primiți, vă rog, respectile (mele)

Maria Hristofor

1877, sept.29

D-sale D-lui Primar Urbei Dorohoi“

*

* *

324

Mileanca, 1877, septembrie, 29. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei Mileanca, jud. Dorohoi, în care s-a votat suma de 6 lei pentru cumpărarea de scamă care să se constituie ofrandă soldaților români răniți. Extras.

„...Subscriții membrii ce compun Consiliul Comunei Mileanca din Plasa Prutului de Jos, jud. Dorohoi, astăzi întrunindu-ne în camera primăriei sub președința D-lui Primar Costachi Ionescu și având în vedere ordinul D-lui Subprefect respectiv N. 2614 prin

³²³ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 52/1877, fila 92.

³²⁴ D.J.A:N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 71.

care invită pe D-l Primar a apela pe la toate persoanele din circumscripția acestei comuni ca să procure de la fiecare persoană câțimi de scamă pentru înaintarea acelei scame la soldații români căzuți răniți în resbel.

Având în vedere că în această comună, după toate stăruințele ce au întrebuințat D-l Primar întru adunarea de scamă, nu au putut găsi asemenea scamă și nici nu sunt aseminia persoane cari să poată face scamă și material din care să se facă.

Apoi subscrișii pentru aseminia am regulat ca din bugetul cheltuielilor extraordinare ale anului curent, art. 32, să se ia suma de șase franci pentru cumpărarea de scamă pe care să să înainteze locului cuvenit.

Drept care s-au redactat prezentul prescript-verbal cari prin D-l Subprefect respectiv să va înainta Onorabilul Comitet Permanent spre a-i da cuvenita aprobare.

Membri

Cost. Alecsandrescu

Manole Manovici

Primar, C. Ionescu

L.S.“

*

* *

325

Bivol, 1877, septembrie, 30. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei Bivol, jud. Dorohoi în care s-a aprobat suma ofrandă pentru cumpărarea de arme necesare armatei române. Extras.

„... Noi membrii Consiliului Comunei Bivol din Plasa Prutului de Jos, judeciul Dorohoi, convocându-ne astăzi în ședința extraordinară... sub președinția D-lui Primar respectiv... și având în vedere cele conținute în ordinul D-lui prefect N. 7934... relativ la venirea în ajutorul Armatei Române pentru deschiderea de credite, de la articolele bugetare care vor fi lăsând economie, pentru cumpărarea de puști Peabody. Considerând că asemine puști sunt foarte necesare soldaților Armatei Române de pe câmpul de resbel...

În fața acestor considerente Consiliul

³²⁵ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 69.

Decide

ca suma de 60 șasezeci franci prevăzuți la Art.20 în bugetul acestei comuni pe a.c., subvențiune la salariul medicului de plasă, precum și suma de 40 patruzeci franci prevăzuți în buget la Art. 21, subvenție la întreținerea spitalului de pelagroși, care sume în total alcătuiesc 100 unasută franci și care, după regularea Onorab. Consiliu Județian Dorohoi au rămas ca economie în veniturile acestei comuni pe anul curent... se vor răspunde imediat de perceptorul respectiv, care se vor înainta locului cerut pentru cumpărarea de arme Peabody necesare soldaților Armatei Române...

Consilieri x Vasile Acojocăriței
x Gheorghe Ilaș
x Petrachi Mandachi
Primar, Gr. Alexandrescu“

L.S.

*

* *

326

Horodiștea, 1877, septembrie, 30. Proces verbal la ședința Consiliului Comunei Horodiștea, jud. Dorohoi în care s-a aprobat suma-ofrandă din buget pentru cumpărarea de arme necesare armatei române. Extras.

„... Subscrișii membri ce compun Consiliul comunei Horodiștea din Plasa Prutul-de-Hos, judeciul Dorohoi, convocați fiind de D-l Primar respectiv în ședință extraordinară... care la ordinea zilei ne-a pus în vedere... oficia Domnului Prefect districtual N. 7934, motivată de apelul făcut de Onor. Comitet Permanent al acestui județ... la patriotismul tuturor D-lor primari și consilieri ai comunilor urbane și rurale d-a contribui, cu cât mijloacele bugetare a(le) comunelor vor permite, la cumpărarea de arme necesare armatei noastre române de pe câmpul de resbel,

Consiliul

Având în vedere că și bugetul acestei comuni dispune de un excedent în sumă de 450 lei... și în considerația **indiferenței ce nu**

³²⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 84.

poate avea loc în fața circumstanțelor existente, (subl.n.)

A decis:

Ca din suma de 450 franci excedentul ce lasă bugetul comunal pe a.c. să se ia suma de 100 una sută lei și să se predea în ajutorul armatei pentru procurarea de arme...

Domnul Primar este însărcinat cu executarea deciziei prezente.

Membri

Cons. Comunal

Adj. x eu Gh. Ciubotariu

x eu Vasile Florea

x eu T. Filip

x eu Neculai Onofrei L.S.

Primar Gh. Covașe“

*

* *

327

Dorohoi, 1877, septembrie, 30. Tabel cuprinzând numele persanelor din Comitetul femeilor din orașul Dorohoi precum și ofrandele făcute de acestea pentru soldații răniți.

LISTA 3

de persoanele ce au oferit obiecte necesare pentru cura soldaților români căzuți răniți în Resbel

Nr. crt.	Numele și prenumele	Domiciliul	Profesiunea	Natura obiectelor oferite
1.	Doamna Ana Bălușică	Toate domiciliat în urbea Dorohoi.	Liberă	Un kilogram de scamă fină de olandă și 48 comprese tot de olandă veche.
2.	” Ana V. Sevescu		Cultivate toare	
3.	” Agapiea S. Grigoriu		Liberă	465 grame scamă fină de in.
4.	” Anesia Simionof		Idem	450 grame scamă fină de in.

³²⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, ds. 52/1877, fila 87.

5.	” Ana Iohan Schima	Toate domiciliile în urbea Dorohoi.	Idem	550 grame scamă de olandă fină și 4 bandaje de pânză americană nouă în lungime de câte 1m75 centimetri fiecare.
6.	” Ana Ștefan Vasilescu		Idem	1 cămeșe de oxford cu dungi roșe una pereche colțuni de flane toate vechi și 168 frame scamă de olandă fină.
7.	” Ana Moțoc		Idem	445 grame scamă de olandă fină
8.	” Ana Danișevici		Idem	335 grame scamă de in fină.
9.	” Ana Theutu		Idem	75 grame scamă fină de in.
10.	” Balașa Dieaconescu		Idem	1 pernă de cit roșietică un macat de lână verde în lungime de 2m.30 cent. și lățimea de 94 cm. și un șervet de bumbac.
11.	” Betea David Vecsler		Idem	57 grame scamă fină de olandă.
12.	” Cleopatra Goldhamer		Idem	217 grame scamă fină de olandă.
13.	” Catinca S. Măndrescu	Toate domiciliile în urbea Dorohoi.	Idem	Două cămeși de americană nouă.
14.	” Catinca Gh. Ciubotariu		Idem	Una pernă cu fața ei de pânză de fuior vechi și un lăicer de lână vargat în lungime de 3 m. 30 cent. lat 70 cm.
15.	” Catinca S. Leancă		Idem	Una cămașă veche de fuior.
16.	” Catinca Ior. Râncă		Idem	Una prostire de asa nouă în lungime de 1m. 76 cent. și lățimea de 1 metru 60 cent.
17.	D-ra Efrosina S. Teodoreanu		Elevă	225 grame scamă de olandă fină și două cămăși.
18.	” Efrosina Em. Budișteanu		Liberă	1066 grame scamă fină de in și una pereche colțuni lungi de lână cu dungi verzi și negre.
19.	D-na Enta Leia Smil Ioinas		Liberă	3 cămăși de hasa nouă și 2 perini de cit.
20.	” Emilia St. Gherghel		Idem	Un kilogram și 759 grame scamă de olandă fină.
21.	” Elena Haische		Idem	580 grame scamă de olandă fină și

			șapte bucăți comprese.
22.	” Efrosina Dumitriu	Idem	172 grame scamă fină și două perechi colțuni de lână albă groasă.
23.	” Elena D. Romaniuc	Culti-vatoare	Una pernă pentru cap cu fața ei de pânză de hasa veche,
24.	” Ilinca Ioana lui Ivan	Idem	2 metri 60 centimetri pânză nouă de bumbac.
25.	” Estera Saia Tern	Liberă	Trei cămăși bărbătești de olandă veche și nouă comprese de olandă veche.
26.	” Ita Iancu Mendel	Idem	Două bucăți de olandă veche în lungime de 2 m. 68 centm. și alta de 1 metru 79 cent. lăț. amândouă de 94 cm.
27.	” Ghitla Aron Tinichijiu	Comer-santă	1535 grame scamă de cânepă și una cămașă de cânepă veche.
28.	” Ghitla Sulim Sigal	Liberă	Una prostire pânză de cânepă veche, două perechi colțuni de flane.
29.	” Haia Mendel Percher	Idem	Șase perechi colțuni de flane din care una pereche veche iar cinci noi.
30.	” Leia Marcu Zisman	Idem	50 grame scamă, două cămăși vechi din care una bărbătească și alta femească de fuior.
31.	” Henda Hascal Croitor	Idem	290 grame scamă de olandă.
32.	” Leiba Răful	Comer-sant	Două cămăși noi de americană.
33.	” Marica A. Radu	Liberă	150 grame scamă.
34.	” Mărgărinta Sevescu	Culti-vatoare	2m.50 cen. pânză nouă de fuior,
35.	” Mărgărinta Ț. Sevion	Liberă	377 grame scamă.
36.	” Olimpiada N. Bobulescu	Idem	745 grame scamă și una pereche colțuni de lână roșie.

37.	” Marica V. Șipurel		Idem	Una perină cu față ei roșie și una scoartă veche de lână în lungime de 2m. 80 cent. și lățimea 85 cent.
38.	” Raluca Popovici		Idem	Una cămașă de pânză de fuior și un ștergar de bumbac.
39.	” Rifca lui Herșcu		Idem	Una pernă cu față ei de pânză de americă veche.
40.	” Mina David Vitner		Idem	540 grame scamă și șase cămăși vechi de hasa.
41.	” Raluca Iorgu Mândru		Idem	650 grame scamă in.
42.	” Ruxanda C. Ionescu		Idem	10 strangule, 10 comprese și 33 bandaje de americă.
43.	” Safta D. Botez		Idem	690 grame scamă de olandă și in.
44.	” Soltana Gh. Calancia		Idem	4 metri 41 centim. Pânză de bumbac cu fuior.
45.	D-na Sura Moise Frainfeld		Liberă	670 grame scamă de olandă.
46.	” Sofiica I. Grigoriu		Idem	585 grame scamă de in.
47.	” Sendla Grimberg		Idem	8 bucăți bandaje în lungime de 1 met. 34 cent. și lățime de 8 cent. fiecare.
48.	” Sosela Ițic Bumzon		Idem	680 grame scamă de olandă și zece bucăți comprese de olandă.
49.	” Vasilca Th. Căldăruș		Idem	1 pernă cu față ei de pânză de americă veche.
50.	” Vanza Gh. Theodoru		Idem	290 grame scamă de olandă.
51.	” Vărvara Gh. Ionescu		Idem	630 grame scamă de in.
52.	” Zvoira Ițic Percher		Idem	Patru cămăși noi de americă.
53.	” Zamfira Spănu		Idem	13 bucăți comprese, 8 bucăți triunghiulare, 3 bucăți bandaje în lungime de 9 m., lățimea de 12 cent., 8 bucăți bandaje în lăț. de 6 cent., lung. diferită toate de olandă.
54.	” Zelda Lupu Zarafu		Idem	Două cămăși de americă și patru bucăți comprese mari noi de americă.

Observații: Toate aceste obiecte sunt pachetate într-o lădiță de lemn legată cu o sfoară deasupra câte odată întru patru lățimile și cu două sigiluri pe ea, iar parte într-un sac făcut dintr-un lăicer ce face parte din obiectele oferite, care sac la gură este cusut și sigilat cu patru peceti.

ROMÂNIA
PRIMĂRIA URBEI DOROHOI

Nr. 2704

1877, septembrie în 30 zile.

Certifică lista prezentă pentru exactitate.

Primar,
nesemnat

Secretar,
nesemnat

*

* *

328

Suharău, 1877, octombrie, 2. Procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunei Suharău, jud. Dorohoi, în care s-a aprobat suma ofrandă pentru cumpărarea de arme necesare armatei române. Extras.

„... Ședința s-a deschis... sub prezidiția D-lui Primar Ilie Botez. ... Membrii prezenți... astăzi ne-am întrunit în camera primăriei unde ni s-a pus în deliberare... dispozițiunea luată de Onorabilul Comitet Permanent... relativă la Apelul care face comunilor urbane și rurale de a contribui, cu cât mijloacile bugetare vor permite, la cumpărarea puștilor de care are necesitate armata noastră.

În vederea acestora Consiliul a luat în observare bugetele aceștii comuni pe anul curent de unde a constatat că și această comună poate veni în ajutorul Armatei Române pentru cumpărarea de puști Peabody în sumă de 500 franci...

Pentru care, dar, Consiliul văzând că prin oferirea acestei sumi comuna nu este lovită întru nimic în interesele sale, de aceia au decis a se lua suma de 500 lei din casa comunală din fondurile prevăzute mai sus, după ce mai întâi va căpăta aprobaria cuvenită, și a se vărsa la caseria generală (a județului - n.n.), pentru care D-l Primar va

³²⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 62.

emite mandatele cuvenite...

Primar, Ilie Botez

L.S.

C. Mândru

Consilieri Gh. Damian

Ioan Șt. Butnariu“

*

* *

329

Ibănești, 1877, octombrie, 2. Procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunei Ibănești, jud. Dorohoi, în care s-a aprobat suma ofrandă pentru cumpărarea de arme necesare armatei române. Extras.

„...Subsemnații, membrii Consiliului Comunal al Comunei Ibănești din Plasa Prutu-de-Sus, judeciul Dorohoi, fiind convocați astăzi sub președința D-lui Primar (care) ni-au pus în vedere marea necesitate ce simte armata noastră pe câmpul de rebel pentru arme – puști Peabody – punându-ne încă în vedere că comuna dispune de fonduri bugetare ale bugetului ordinar, de cult și drumuri în sumă de 357 lei, 26 bani, propunându-ne ca acești bani să se ofere pentru acest scop.

Consiliul, deci, având în vedere cele puse la ordinea zilei pentru a vota, precum și consimțind la marea necesitate de arme și având în vedere suma de 358 lei, 26 bani, care astăzi e disponibilă și se poate mandata pentru acest finit,

Consiliul în unanimitate

DECIDE:

Suma de 357 lei, 26 bani adică treisutecincizecișapte lei, douăzecișisase bani să se mandateze de D-l Primar pentru cumpărarea de puști Peabody necesare armatei pe câmpul de rebel.

Drept care am redactat acest proces verbal pe care D-l Primar îl va înainta Onorabilului Comitet permanent cu rugămintea de a-i da cuvenita aprobare.

Primar,

Petrescu

Membri, x. D. Cohos

x. I. Gherasim“

³²⁹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 66.

*
* *

330

Botoșani, 1877, octombrie, 2. Ciorna adresei Prefecturii Județului Botoșani către intendentul general al armatei române în care se comunică numărul de trăsură rechiziționate și trimise până la data respectivă.

„N. 9337

877, octombrie, 2

D. Intendent general Logadi - Măgurele

La telegrama Dv. N. 2616 cu onoare vin a vă răspunde că trăsurile rechiziționate din acest județ în număr de nouăzeci cu tot harnașamentul trebuitor și tabloul format s-au trimes la Corabia, de a căroră primire acolo a venit dovada chitanței N. 15 din 9 august anul curent subsemnată de Dl. comandant Escadronului 5 de tren auxiliar al Diviziei 3, Căpitan Palade.“

*
* *

331

Corlăteni, 1877, octombrie, 3. Procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunei Corlăteni, jud. Dorohoi, în care s-a aprobat suma de 150 lei, ofrandă pentru cumpărarea de arme. Extras.

„... Subsemnații, membrii Consiliului Comunei Corlăteni din Plasa Coșula, judeciu Dorohoi, întrunindu-ne astăzi... în ședință extraordinară sub președința D-lui Primar respectiv, de cătră care ni s-a pus în vedere... oficia Prefecturii locale N. 7934 prin care apelează către comunile acestui judeciu întru a contribui, cu cât mijloacele bugetare vor permite, la cumpărarea de puști Peabody necesare armatei române de pe câmpul de resbel, arme care experiența în fața inamicului a dovedit că sunt cele mai bune în mâna soldatului român.

Văzând că frații noștri ostași se luptă sub focul cel mai viu al inamicului, înfruntând moartea cu o bărbăție care face onoare numelui nostru de român (subl.n.) și dacă până acuma n-am fost pe deplin învingători, este lipsa mutației de arme...

³³⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, dosar 10/1877, fila 179.

³³¹ D.J.A:N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi. ds. 2/1877, fila 58.

Având în vedere că resursele bugetare ale exercițiului anului curent nu lasă un excedent mai mult decât suma de patru lei, Consiliul Comunal în unanimitate deliberând și având în vedere că spre a nu se împovăra contribuabilii acestei comuni cu osebite dări... am emis votul și regulăm: pe lângă excedentul zis de patru lei, ce lasă bugetul ordinar al acestei comuni pe anul curent, să se mai adauge suma de unasutăpatruzeci și șasă lei, ce rezultă din economia din salariul învățătorului care... au rămas în disponibilitate cu începere de la 1 Martie anul curent, de unde rezultă un total de unasutăcincizeci lei, care sumă să va distribui la cumpărarea puștilor vorbite mai sus...

Primar, Botezatu

Membri:

x Eu Th. Berlinschi
x Eu P. Crauniuc
x Eu. M. Șt. Lungu
x Eu Ion Acatrinei

Notar, A.J. Leonescu“

*

* *

332

Broscăuți, 1877, octombrie, 2. Procesul-verbal al ședinței Consiliului Comunei Broscăuți, jud. Dorohoi, în care s-a aprobat alocarea din buget, ca ofrandă pentru cumpărarea de arme, a sumei de 150 lei. Extras.

„... Subsemnații, Primar și membrii Consiliului Comunei Broscăuți din Plasa Coșula, Judeciu Dorohoi, convocați fiind de D-I Subprefect respectiv și adunându-ne... sub președința sa, ni s-a pus în vedere... officia Prefecturii N. 7934 din care am luat informațiuni de marea necesitate pentru a veni în ajutor cu o sumă de bani din alocațiunile bugetare pentru cumpărarea de arme necesare soldaților români care fiind în acțiune,

Consiliul în vederea aceștia decide:

A se da un asemenea ajutor în sumă de 150 franci din leafa ce au fost destinată învățătorului acestei comuni, cari este suspendată și rămasă în casa comunală, pe lunile iunie, iulie, august și septembrie anul

³³² D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 60.

corent...

Pentru care s-au încheiat aciasta în ședința de astăzi și D-l Primar este autorizat ca, prin D-l Subprefect respectiv, să-l comunice la aprobarea Onorabilului Comitet Permanent.

Primar,
Botez

L.S.

Membri x Gh. Stan
x N. Timpoc
x. P. Ailoaie

Secretar,
C. Neculau“

*

* *

333

Mitoc, 1877, octombrie, 4. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei Mitoc, jud. Dorohoi în care s-a aprobat alocarea din buget a unei sume ofrandă pentru cumpărarea de arme. Extras.

„...Subsemnații membri ai Consiliului Comunei Mitocului din Plasa Prutului de jos, jud. Dorohoi, punându-ni-se în vedere de către D-l Primar respectiv... apelul făcut de către Onroabilul Comitet Permanent al acestui județ în privința banilor necesari pentru cumpărarea de arme Peabody trebuitoare Armatei Române.

Având în vedere că bugetul anului curent al aceștii comuni este foarte restrâns, dar având aseminia în vedere și greutatea în care se află astăzi țara noastră.

Regulăm:

Lei bani

20 - Să se suprime de la art. 15 al bugetului anului curent, arhiva rurală care nu este necesară a se plăti.

50 - aseminia de la art. 19, medicamentele gratuite, nefiindu-ne necesare.

33 62 aseminia de la art 25, subvențiunea învățătorului pe luna martie anul curent fiind lăsat în
disponibilitate.

103 62 adică una sută trei lei și șasezecișidoi bani, care

³³³ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 75.

sumă D- Primar prin mandat în regulă o va lua din casa comunală pe care o va vărsa în caseria generală a județului dimpreună și cu banii ce se vor mai aduna, sub luare de recipisă.

Drept care se încheie procesul verbal de față pe care, prin D-l Subprefect se va înainta Onorabilului Comitet Permanent cu rugămintele de a-i da cuvenita aprobare.

Primar, Gh. Cristea

Ajutor, s.s indescifrabil L.S.

Consilieri: x Eu Toader Havârneanu

x Eu Ion Pricopie

x Eu Ion Mihai“

*

* *

334

Dorohoi, 1877, octombrie, 5. Ciorna adresei Primăriei Orașului Dorohoi prin care face cunoscut Prefecturii județului transmiterea unei liste de subscripție împreună cu suma adunată.

„La D-nul Prefect de judeciu.

După lista de subscripțiune a societății Crucea Roșă pentru a veni în ajutorul ostașilor români răniți pe câmpul de resbel, primită la acest oficiu cu adresa dvs. Nr. 7538, adunându-să suma de lei opt.

Odată cu aceasta am onoare a vă trimite acei bani împreună cu foaia de subscripțiune spre a se înainta locului cuvenit.

De primire ne veți răspunde.“

*

* *

335

(Botoșani), 1877, octombrie, 5. Raportul Prefecturii jud. Botoșani către Ministerul de Externe în care arată că se vor lua măsuri pentru a se asigura întreținerea a 100 de soldați botoșăneni răniți.

„Domnule Ministru,

Comitetul permanent luând cunoștință de telegrama Dvoastră relativ la chibzuirea mijloacelor pentru întreținerea soldaților răniți

³³⁴ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Dorohoi, dosar 52/1877, fila 46.

³³⁵ D.I.R. - vol. VI, doc. nr. 1093.

în bătae, a dispus ca unul dintre membrii săi dimpreună cu domnul primar al oraşului de reşedinţă şi dl medic al spitalului local să avizeze la mijloacele cu care să se poată întreţine aicea, cel puţin una sută răniţi din soldaţii judeţului.

Aceasta am onoare a vă supune respectuos la cunoştinţa Dvoastră, Domnule Ministru, spre rezultat menţionatei telegrame.

Binevoiţi vă rog, Domnule Ministru, a primi asigurarea osebitei mele consideraţiuni.

Prefect,
I. C. Ciolacu“

*

* *

336

Suharău, 1877, octombrie, 7. C. Mândru, învăţător, în comuna Suharău, judeţul Dorohoi, cere Ministerului Cultelor şi Instrucţiunii Publice să i se reţină din salariul său, în fiecare lună şi pe toată durata războiului, câte 10 lei, ofrandă în folosul armatei române.

„Domnule Ministru,

Văzând trebuinţa ce se simte pentru armata română, din micul meu salariu ce-l am de învăţător la comuna Suharău Plasa Prutul de Sus, judeţul Dorohoi, ofer în folosul armatei române suma de lei 10 = zece lei noi pe fiecare lună cu începere dela 1 Octombrie anul corent şi pe tot timpul cât va ţine resbelul, care sumă mi se va reţine din plata salariului la Caseria generală a judeţului Dorohoi, pe care sumă o ofer din toată plăcerea mea.

Binevoiţi vă rog, Domnule Ministru, a primi încredinţarea profundului meu respect ce vă conserv.

Învăţător,
C. Mândru“

Rezoluţie: „Se va publica mulţumire reţinându-se de comptabilitate asemenea ofrandă.“

*

* *

³³⁶ D.I.R., vol. VI, doc. nr. 1135.

337

Manoleasa, 1877, octombrie, 7. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunal Manoleasa, jud. Dorohoi, în care s-a votat suma-ofrantă pentru cumpărarea de arme necesare armatei române. Extras.

„... Subsemnații membrii ai Consiliului Comunei Manoleasa din Plasa Bașeu, judeciul Dorohoi și anume:

1. D. Iordachi Theodoru, Primar
2. Gheorghe Ciubotariu, membri
3. Neculai Avădăanii
4. Gheorghe Stavarachi

Având în vedere Apelul făcut de guvern în numele Domnitorului și al țării la patriotismul tuturor cetățenilor pentru a vini în ajutor și (a) contribui cu bani la cumpărarea armilor necesare pentru armata română ce se luptă pe câmpul de resbel, ceea ce face pi tot omul a consimți și contribui în asăminia afacire de mare importanță,

Pentru asemenea motive, consiliul comunal, față cu mijloacele de care ar dispune casa comunală, **plini de bucurie** și cu cea mai vie plăcere, în unanimitate, decide a se contribui din excedentul ce lasă bugetul di cheltuieli al anului corent în sumă di treisutecinci franci, bani 53, cu 300 treisute ca contribuțiune pentru cumpărarea de arme trebuitoare armatei române.

Finit pentru care s-au încheiat acest proces verbal, de pe care copie se va comunica Onorab. Comitet Permanent spre a-i da cuvenita aprobare.“

Urmează iscăliturile și legalizarea copiei.

*

* *

338

T. Măgurele, 1877, octombrie, 9/21. Telegramă circulară către Prefecți a Ministrului de Interne I.C. Brătianu în care se cere urgentarea procurării și expedierii de cojoace.

„Măgurele, 21/10.1877, Telegrama circulară

³³⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 80.

³³⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 15/1877, fila 237.

Către, Prefecții din Județe

V-am depeșat de mai multe ori să grăbiți cu cumpărarea, confecționarea și expedierea de urgență a cojoacelor pentru armată. Cu toate acestea foarte puține cojoace au sosit și armata suferă de frig. Vă invit, dar, ca în cel mai scurt timp să executați ordinele primite, făcându-vă responsatori de consecințele întârzieri.

I. C. Brătianu“

*

* *

339

Cordăreni, 1877, octombrie, 9. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei Cordăreni jud. Dorohoi în care s-a aprobat suma-ofrandă din buget pentru cumpărarea de arme necesare armatei române. Extras.

„...Subsemnații membri ai Consiliului Comunei Cordăreni din Plasa Prutu-de-Jos, judeciul Dorohoi, astăzi fiind adunați în ședință ordinară sub președința D-lui Primar care ne pune în vedere atât ordinul D-lui Subprefect local N. 2643 relativ la necesitatea ce armata română are de puști Peabody, cât și apelul făcut de Onorabilul Comitet Permanent al acestui judeciu, înșirat în foaia „Informatorul“ N. 31 din anul curent,

Asupra cărora deliberând și considerând că aseminia sumi sunt de primă necesitate,

Având în observare fiecare articol a(l) bugetelor exercițiului anului curent s-au găsit disponibile următoarele cifre:

Lei	Bani	
124	-	excedent ce lasă bugetul cultului la finele anului
60	-	de la art. 14 din bugetul ordinar pentru mobilier, care nu s-au făcut
315	-	de la art. 18, salariul învățătorului școlii școlii școale din cotuna Dumeni
33	34	de la art. 19, salariul odăiașului școlii școlii școale din cotuna Dumeni
41	68	de la art. 21 chiria rămasă de la școala școlii școala din cotuna Dumeni

³³⁹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 82.

- 200 - de la art. 23, subvenția destinată pentru Școala reală din Dorohoi, care școală fiind neînființată banii sunt vărsați în casa statului...
- 774 02 Adică șaptesuteșaptezeci și patru lei în total și doi bani.

Această sumă să dispune a se oferi statului din fondurile comunei pentru cumpărarea de puști Peabody necesare armatei române.

D-l Primar pe de o parte va face mandatarea acestor sume și vărsarea ei la casierie, iar pe de alta acest proces verbal se va înainta Onorabilului Comitet Permanent spre aprobare.

Membrii x Eu Costache A Dăscăliței

Consilieri x Eu Gheorghe Morărașu

x Eu Gheorghe Drahăneț

x Eu Costache Neculai

Primar Adj. I. Dimitriu

L.S.“

*

* *

340

Botoșani, 1877, octombrie, 10. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei Urbane Botoșani în care s-a aprobat și suma necesară înființării unui spital special pentru răniții de pe câmpul de război. Extras.

„... Președinta D-lui Primar Th. Boyan

Membrii prezenți:

D-l Anastase Sava

D-l Dr. Fr. Isak

D-l Iacob Bolfosu

D-l Iancu Sevastos

D-l Iosef Smeltz

D-l Cost. Vasiliu

D-l M. Caraiman

Absenți motivați

D-l Demian Sorocianu

³⁴⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 4/1876, fila 575.

D-l Nicu Vârnav

Absenți nemotivați

D-l Iorgu Caruso

D-l Nicu Ivașcu

Ședința se deschide la ora 12 meridiane.

Sumarul ședinței precedente se aprobă.

D-l Primar arată Consiliului că necesitatea reclamă a se înființa și în acest oraș, ca și în multe altele un spital pentru căutarea răniților de pe câmpul de bătaie și în acest scop propun Consiliului deschiderea unui credit extraordinar în sumă de 8000 lei asupra bugetului ordinar pe anul curent care se va acoperi din suma ce este alocată pentru înființarea de cimitire, care din cauza timpului înaintat nu se vor putea efectua în acest an.

Consiliul având în vedere necesitatea ce este de a se înființa aici în oraș un spital pentru căutarea răniților de pe câmpul de luptă, în unanimitate votează pentru acest finit: deschiderea creditului propus de D-l Primar în sumă de 8000 lei (opt mii) ce să va acoperi cu suma omogenă ce este prevăzută în buget pentru înființarea cimitirelor și care cimitire, în vederea timpului înaintat nu se vor putea efectua în anul prezent.

Această deciziune, aducându-se la cunoștința Ministeriului de Interne, i se va cere aprobarea și după primirea ei, D-l Primar este însărcinat cu executarea prezentului vot....“

(urmează semnăturile)

*

* *

341

Botoșani, 1877, octombrie, 10. Raportul Școlii primare de fete Nr. 1 din Botoșani către primărie prin care se face cunoscut faptul că elevele acestei școli dau ca ofrandă soldaților români răniți 3 kg scamă și 8 cămăși.

„România

1877, octombrie, 10, Botoșani

Directoarea Școlii primare de fete nr. 1

din urbea Botoșani

Nr. 12

³⁴¹ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 7/1877, fila 32.

Domnule primar,

Elevele acestei școli inspirate de patriotism și de umanitate s-au grăbit și ele, după slaba lor putere, a face trei kg. scamă și punând mână de la mână au cumpărat pânză și au cusut opt cămăși pentru bravii noștri soldați răniți, rugându-mă a face a se înainta aceste obiecte soldaților răniți.

Îmi îndeplinesc această plăcută însărcinare înaintându-vă odată cu aceste obiectele mai sus menționate spre a le înainta locului competent și rugându-vă a dispune publicarea acestei ofrande ca să mă pot achita în fața elevelor.

Primiți vă rog, domnule primar asigurarea prea osebitei mele considerațiuni.

O. Chernbach

Domniei sale primarul urbei Botoșani“

Rezoluție: „nr. 5360, 11 octombrie 1877.

Aceste obiecte se vor trimite prefecturii spre a le înainta la destinație, cu opt cămăși și trei kg. scamă
ss. indescifrabil“

*

* *

342

Dorohoi, 1877, octombrie, 12. Tabel întocmit de Primăria Orașului Dorohoi, cuprinzând numele doamnelor din acel oraș și obiectele donate pentru ostașii români răniți.

„Tablou

de obiectile ce au oferit persoanele din urba Dorohoi în profitul soldaților români răniți în răzbel

Nr. crt.	Numele și prenumele	Natura Obiectelor Oferite
1.	D-na Ana Bălșucă	435 grame scamă fină de olandă
2.	D-na Balașa Gh. Ionescu	170 grame scamă de olandă
3.	D-na Betea David Wecsler	40 grame scamă de olandă
4.	D-na Eleonora Iord. Burghelea	310 grame scamă fină de olandă

³⁴² D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Dorohoi, dosar 52/1877, filele 110-111.

5.	D-na Elena Dimitriu Presvitera	Una cămeșe mare de olandă, una păreche colțuni groși de lână albă și un prosop
6.	D-na Ecaterina V. Ionescu	477 grame scamă de olandă și șase cămeși de americă nouă
7.	D-na Ecaterina Pritescu	12 cămeși nouă de hasa și 12 părechi ismene de americă nouă
8.	D-na Domnica Florescu	1 cămeși fuior nouă și 200 grame scame de pânză de olandă
9.	D-l Hascal Berman	Doi coți de americă
10.	D-na Lișica Rabinovici	133 grame scamă
11.	D-na Maria Hristofor	1 cămeși de olandă nouă, una păreche ismene de olandă nouă, patru bucăți comprese de americă vechi în lungime de 2 metri și 18 cm., un șervăt de bumbac în cinci ițe în ozoare și 148 grame scamă
12.	D-na Mariea Mironescu	Două cămeși mari de americă nouă
13.	D-na Mariea Alecu Grigorovici	1 prostire vechi de americă, un prosop vechi de bumbac, 230 grame scamă de cânepă
14.	D-na Paraschiva Mihailiuc	162 grame de olandă
15.	D-na Safta Gr. Țintă	252 grame scamă de in, 102 grame scamă de olandă și una cămeșe nouă de olandă
16.	D-na Sinca Perla Șindler	1 prosop nou de bumbac, una cămeși nouă de cit roșu cu dungi albi și șase legături șiret pentru legatu rănilor.
17.	D-na Tinca Diaconescu	Două cămeși mari de olandă nouă
18.	D-na Veronica Ilasevici	450 grame scamă de pânză de olandă.

România
Primăria Urbei Dorohoi
Certifică tabloul prezent pentru exactitate
N. 2779
Din 12/24 aug. 877“

*
* *

343

Dorohoi, 1877, octombrie, 14. Raport prin care Prefectura județului Dorohoi informează Ministerul de Interne despre rechiziționarea a 6 cai, din care unul a fost oferit gratis. Extras.

„... Domnule Ministru!

Pentru 6 cai rechiziționați din acest judeciu, din acei ceruți de Domnia Voastră prin telegrama N.16420 din anul curent și **din care unul s-au oferit gratis de Domnul Alecu Curt**, proprietarul moșiei Hilișeu-Curt, am onoare a vă înainta alăturat de aceasta două tablouri și un proces verbal formate de Comisiunea mixtă...

Cu această ocasiune vă rog, Domnule Ministru ca pentru calul oferit gratis să binevroiți a dispune să se adreseze Domnului Alecu Curt cuvenitele mulțumiri prin organul Monitorului Oficial.

Binevoiți vă rog... a primi...

Prefect, J. Rosetty

Domniei Sale Domnului Ministru de Interne“

*
* *

344

Hilișeu-Curt, 1877, octombrie, 14. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei Hilișeu Curt, jud. Dorohoi, în care s-a aprobat suma-ofrandă pentru cumpărarea de arme necesare armatei române. Extras.

„... Noi membrii Consiliului Comunei Hilișeu-Curt din Plasa Coșula, judeciul Dorohoi, astăzi convocați fiind de D-l primar respectiv și puindu-ne în vedere ordinul D-lui Subprefect respectiv

³⁴³ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 46/1877, fila 68.

³⁴⁴ D.J.A.N. Botoșani, fond prefectura Județului Dorohoi, ds. 25/1877, fila 88.

N. 3005 relativ la luaria unei sume de bani din bugetul acestei comuni pentru cumpărarea de arme necesare Armatei Române...

Având în vedere bugetul anului curent și cercetând toate art. din el n-am găsit nici o sumă care să se poată hărăzi pentru cumpărarea de arme... exercițiul anului curent este expirat, apoi noi în unanimitate

Decidem

A se lua suma de una sută franci, din veniturile anului viitor 1878, pentru cumpărarea armelor necesare Armatei Române, regulându-se totodată la formarea bugetelor a se prevedea și atare sumă.

Drept care s-au redejat acest proces verbal înaintându-se Onorab. Comitet Permanent spre aprobare.

Membri x eu Ioan Th. Tudose
x eu Anania Andronachi
x Gh. Dohotariu

În prezența mea s-a efectuat asemenea lucrare
Primar s.s. indescifrabil

L.S.“

*

* *

345

Dorohoi, 1877, octombrie, 15. Chitanță privind primirea de către prefectura județului Dorohoi a unor cantități de scamă, bandaje, pânză, îmbrăcăminte etc. donate de 54 locuitori din orașul Dorohoi pentru trebuințele armatei române.

„1877, octombrie, 15, Dorohoi

No. 304

Județul Dorohoi

QUITANCIA

Cincizeci și patru doamne din Dorohoi, județul Dorohoi au binevoit a oferi pentru trebuințele armatei române următoarele obiecte:

Paisprezece chilograme, nouă sute

³⁴⁵ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 52/1877, fila 132.

șasezeci și șapte grame scamă	14,697
Cinci perine	5
Un macat	1
Nouăzeci și patru comprese	94
Zece părechi colțuni	10
Zece metri, 211 centimetri pânzărie	10 - 211
Nouăsprezece cămeși	19
Cincizeci bucăți pânză bandaje	50
Optsprezece trangule	18
Una scoarță veche, un lăicer	2
Una prostire și un ștergar	2

Primate toate aceste obiecte pe lângă adresa Primăriei Dorohoi No. 2705, pentru primirea cărora s-a eliberat prezenta quitancie la 15 octombrie 1877.

L.S.

Comisiunea primitoare

Semnați

s.s. indescifrabil“

*

* *

346

Dorohoi, 1877, octombrie, 15. Chitanța privind primirea de către Prefectura județului Dorohoi a unor cantități de scamă, pânză, îmbrăcăminte etc. donate de 17 locuitoare din orașul Dorohoi pentru trebuințele armatei române.

1877, octombrie, 15, Dorohoi

”

No. 311

Județul Dorohoi

QUITANCIA

Șaptesprezece doamne și un israelit din orașul Dorohoi, județul Dorohoi, au binevoit a oferi pentru trebuințele armatei române următoarele obiecte:

Trei kilograme și șaptezeci și nouă grame scamă	3,79
Douăzeci și una cămăși	21
Treisprezece părechi ismene	13

³⁴⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 52/1877, fila 131.

Şase legături şiret	6
Doi coţi pânză americană	2
Patru comprese	4
Un şervet şi un prosop	2

Primate cu adresa Primăria Dorohoi No, 2780, pentru primirea cărora s-a eliberat prezenta quitancie la 15 octombrie 1877.

L.S.

Comisiunea primitoare

Semnaţi

s.s indescifrabil“

*

* *

347

Botoşani, 1877, octombrie, 15. Extras din procesul-verbal al şedinţei Consiliului Judeţean Botoşani în care s-a discutat şi s-a aprobat sumele pentru cumpărarea de arme şi pentru înfiinţarea de spitale ad-hoc pentru soldaţii răniţi şi bolnavi.

„România

Consiliul General al judeţului Botoşani

Proces-verbal

Şedinţa 1 ordinară de la 15 octombrie 1877 se deschide la 12 ore din zi sub preşedinţia provizorie a domnului Major Teodor Neculai vice-preşedintele sesiunilor precedente şi în asistenţa domnului prefect Ilie Ciolac, comisar al guvernului...

Domnul prefect dă lectură discursului următor: „... Domnilor consilieri, sesiunea aceasta are a fi una din cele mai laborioase care au putut fi vreodată.

Evenimentele ce se desfăşoară cu ocazia resbelului în care s-a angajat ţara reclamă, precum veţi vedea din lucrările deja puse la ordine, creaţiuni de spitaturi pentru soldaţii români răniţi, echipament de arme Piabody, care s-au probat prin experienţă că sunt cele mai bune şi mai îndemânatică, şi alte îmbunătăţiri care tind la prosperarea judeţului.

Deocamdată, domnilor consilieri, după ce veţi constitui biroul, conform legii, vă rog să daţi preferinţă chestiunilor pentru spital şi

³⁴⁷ D.J.A.N. Botoşani, fond Prefectura Judeţului Botoşani, dosar 5/1877, fila 4-5.

cumpărare de arme, căci, armata noastră fiind în acțiune, urgența este evidentă.

Sunteți informați, cred, din organele de publicitate că juna noastră armată se luptă vitejește, în bătăile urmate s-a distins în bravură într-un mod admirabil. **Aceasta face să ne tresară inima de mulțumire, cu atât mai mult cu cât în șirurile ei, chiar copiii județului nostru au participat la câștigarea laurilor în victoriile repurtate pe câmpul de bătaie.**

În urmare, sper că prin luminile dumneavoastră și animați de simțul de patrie ce vă caracterizează, chestiunile vor dobândi soluția cuvenită.“

... Se declară urgența în privința mijloaciilor primite pentru înființare de spitale necesare soldaților răniți și bolnavi, precum și pentru cumpărarea de arme.

... Consiliul a decis a se recomanda chestiunea comisiei financiare care să se pronunțe de urgență. Se suspendă ședința pe 5 minute.

La redeschidere, domnul raportor Sava dă citire raportului acelei comisii, ale căreia concluziuni sunt **de a se da suma de lei 4000 pentru cumpărarea de arme și 10.000 lei pentru înființarea de spitale ad-hoc necesare soldaților răniți și bolnavi**; că de acord cu opinia emisă de comitet, aceste sume să se împrumute din fondul pensiunilor județului depuse la Casa de Consemnațiuni.

Ne urmând vre-o obiecțiune, s-a pus la vot raportul și s-a aprobat în unanimitate de Consiliu...“

*

* *

348

Costești, 1877, octombrie, 16. Primăria Comunei Costești raportează Prefecturii Jud. Botoșani trimiterea fasolelor făcute ofrandă de locuitorii acelei comune.

„România
Primărie Comunei
Costești
N. 660

³⁴⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 13/1877, fila 108.

1877, Octovri, 16 zile

Domnule Prefect,

Odată cu aceasta cu tot respectul vă prezint Dv. 10 zece dimerlii fasole date ca ofrandă de către obștea comunei pentru armata română, cu rugămintele să binevoiți de a face a se publica această patriotică ofrandă prin foile oficiale.

Primiți vă rog, Domnule Prefect, încredințarea preasebitei mele considerații.

Primar,
C. Pavly

Notar,
Sârghi

Domniei salle, D-lui Prefect județului Botoșani“

*

* *

349

Storești, 1877, octombrie, 16. Primăria Comunei Storești face cunoscut Comisiei mixte de rechiziții a județului Botoșani că locuitorii de la care trebuie să rechiziționeze fasole le-au oferit gratis.

„România
Primăria Comunei
Storești

N. 880, 1877. octombr. 16

Domnule Președinte!

Locuitorii de la care, conform ordinului onorabilului Subprefect de plasa N. - urmează a să rechiziționa o cantitate de fasoli pentru armată, și anumi: Alexandru Marii, Ghiorgi Cojocariu, Iordachi Alupului, Dumitru Anoșcăi, Neculai Apachiței, Ghiorgi Filip, Costachi Goră, Ghiorgi Spătariu, Andrei Pricop, Ghiorgi Mititelu, Ghiorgi Ailoei, N. Botez, Ioan Talpalariu, Ghiorgi Talpalariu și Thoader Talpalariu, mi-au oferit gratis 62 ocale fasoli pentru Armata Română, strânse într-un țuhal, pe care odată cu aceasta, respectuos vi le prezint spre cuvenita regulă.

Primiți, vă rog, asigurarea considerației meli.

³⁴⁹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 13/1877, fila 115.

Primar,
ss indescifrabil.
D-sale D-lui Președinte Comisiei Mixte Județului Botoșani“

*

* *

350

Tudora, 1877, octombrie, 16. Procesul verbal întocmit de Comisia de rechiziție a comunei Tudora referitor la ofranda de fasole și rechiziționarea de brânză de la locuitorii acelei comune.

„Proces verbal

N. 668

Anul una mie opt sute șaptezeci și șapte, luna octombrie în șaisprezece zile.

Subsemnații membrii Comisiei de Rechizițiune comunei Tudora din Plasa Siretul, judeciul Botoșani, conform ordinului Domnului subprefect respectiv sub N. 3703 care ni s-au pus în vedere de D-l Primar, relativ la rechiziția brânzii și a fasolilor trebuitoare pentru armata Română, astăzi pășind prin comună spre a rechiziționa atari alimente, locuitorii au binevoit a oferi cele ce urmează:

Locuitorii în număr de 50 din astă comună au oferit ca ofrandă câtimea de 175 unasutășaptezeci și cinci ocale fasole.

Iar brânză negăsindu-se la locuitori, ci numai la cei ce s-a mai rechiziționat odată, neputându-să ca astfel a să mai rechiziționa de la ei.

Pentru care finit a, închiat prezentul proces-verbal care se va înainta Onorab. Comisiuni Mixte Judeciului Botoșani spre regulă.

Membri	x Eu Iordachi Vatamanu	
	x Eu Vasile Maxim	L.S.
	x Eu Costachi Huminiuc	
Locuitori:	x Grigore Fuior	
	x Eu Ilie Ciocan	

Primar, s.s. indescifrabil“

*

* *

³⁵⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 13/1877, fila 117.

351

Flămânzi, 1877, octombrie, 16. Primăria Comunei Flămânzi înaintează Prefecturii Județului Botoșani o cantitate de fasole făcută ofrandă armatei române.

„România
Primăria Comunei Flămânzi
N. 560

Domnule Prefect!

Locuitorii comunei ce administrez oferind în trebuința Armatei Române 12 dimerlii fasole, subsemnatul are onoare a vă prezenta respectuos această cantitate de fasole și vă roagă să regulați a se înainta la destinație.

Primiți, vă rog, asigurarea osebitei mele considerații.

Primar, I. C. Harreto.

Domniei salle Domnului Prefect al județului Botoșani“

*

* *

352

Salcea, 1877, octombrie, 17. Primăria Comunei Salcea înaintează Prefecturii Județului Botoșani cantitatea de fasole donată de locuitorii acelei comune.

„România
Primăria comunei
Salcia, Plasa Siret,
Judeciul Botoșani
N. 1114

Anul 1877, octombrie, 11 zile

Domnule Prefect!

Procesul verbal N. 1137 dinpreună cu tabloul la el anexat și șase saci cu 285 ocă fasole adunate ofrandă pentru armata română de pe la cetățenii acestei comuni, semnatul, odată cu aciasta, respectuos vi le înaintează D-voastră spre a le depune Comisiunei Mixte de Rechiziție, spre satisfacerea ofciei Domnului Subprefect respectiv N. 3703.

Binevoși

³⁵¹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 13/1877, fila 118.

³⁵² *Ibidem*, fila 119.

Primar, s.s. indescifrabil

Notar,
S. Mihailovici

Domniei Sale D-lui Prefect al judeciului Botoșani“

*

* *

353

Dumbrăveni, 1877, octombrie, 19. Primăria comunei Dumbrăveni înaintează Prefecturii Județului Botoșani o cantitate de fasole donată de locuitorii acelei comune. Extras.

„ROMÂNIA

Primăria Comunei

Dumbrăveni, Plasa Siret

Județul Botoșani

Domnule Prefect,

Odată cu aciasta, cu cuvenitul respect, vă înaintesc procesul verbal și tabloul împreună cu cinci țuhali fasole în cantitate de treisutenouăzeci și patru ocale și jumătate, oferite gratis de locuitorii comunei Dumbrăveni.

Binevoii, vă rog, Domnule Prefect, a primi supusa mea considerație.

Primar Th. Andronachi

Notar,
Gh. Costiniu

D-sale D-lui Prefect al județului Botoșani“

*

* *

354

Copălău, 1877, octombrie, 19. Comisia de rechiziții din Comuna Copălău trimite Comisiei mixte de rechiziții a județului Botoșani o cantitate de fasole dăruită de locuitorii din acea comună.

„ROMÂNIA

Comisiunea de

Rechisițiuni

³⁵³ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, ds. 13/1877, fila 122.

³⁵⁴ *Ibidem*, fila 128.

Comuna Copălău
No. 443

Domnule Președinte,

Cu respect vi se înainteați Dv. o cantitate de 70 oacă fasoli în doi saci sigilați și cari sunt dăruți de locuitorii din această comună pentru armata română.

Iar în cât privești pentru brânză nu s-au putut rechiziționa și înainta Dv., nefiind stâni în astă comună.

Binevoiți, vă rog, D-le Președinte a primi încredințarea considerației mele.

Membrii Comisiunii x eu Ștefan Moisuc
(de) rechiziții x eu Th. Andrei Bălăucă

D-sale Domnul Președinte (al Comisiei) de Rechiziție jud. Botoșani“

*

* *

355

Uriceni³⁵⁶, 1877, octombrie, 19. Primăria comunei Uriceni trimite Prefecturii Județului Botoșani o cantitate de fasole dăruită de locuitorii comunei respective.

„România 1877, octombrie în 19 zile.
Primăria Comunei
Uriceni, Plasa Coșula
Județul Botoșani

Domnule Prefect!

Odată cu aceasta subsemnatul, respectuos, vă prezintă o cantitate de 210 oacă fasole oferite gratis de locuitorii aceștii comuni pentru trebuința Armatei Române, spre regulare.

Primiți vă rog Domnule Prefect încredințarea profundului meu respect.

p. Primar, N. Bojoi

Scriitor,

I. Mihăilescu

Domniei Sale Domnului Prefect al județului Botoșani“

³⁵⁵ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, ds. 13/1877, fila 132.

³⁵⁶ Localitatea Uriceni poartă în prezent numele de „Nicolae Bălcescu“.

*
* *

357

Ștefănești, 1877, octombrie, 20. Subprefectura Plășii Jijia³⁵⁸ înaintează Prefecturii Județului Botoșani lista persoanelor din comunele plășii care au donat fasole pentru armată. Extras.

„... Domnule Prefect!

Cantitatea de trei merțe, 4 dimerlii fasole primite ca ofrandă pentru armata română prin primarii din această plasă, date de persoanele notate pe contra pagină, am onoare a v-o înainta odată cu aceasta spre cuvenita regulă.....

	Merțe	Dimerlii
Locuitorii din comuna Ungureni	-	8
Locuitorii din comuna Comândărești	-	8
Locuitorii din comuna Todireni	-	6
Locuitorii din comuna Todireni	-	6
Locuitorii din comuna Trușești	-	6
D-l Costache Timuș, com. Buimăceni	-	3
D-l Toader Obeleștianu com. Buimăceni	-	3
D-l Vasile Timuș comuna Buimăceni	-	3
	3	4

Adică trei merțe și patru dimerlii fasole.

Subprefect,
Thimuș

D-sale D-lui Prefect al Județului Botoșani“

*
* *

359

Coșula, 1877, octombrie, 20. Primăria comunei Coșula trimite Comisiei mixte de rechiziție a jud. Botoșani o cantitate de fasole donată de locuitorii acelei comune.

„România

Primarul Comunei Coșula

³⁵⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 13/1877, fila 199.

³⁵⁸ La acea dată și Subprefectura Plășii Jijia își avea sediul tot la Ștefănești.

³⁵⁹ D.J.A:N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 13/1877, fila 140.

N. 858/1877. Oct.20

Domnule Prefect,

Comisiunea de rechiziție din această comună primind ca ofrandă de la locuitorii comunii cantitatea de **110 una sută zece ocale fasole** pentru hrana Armatei Române pusă deja pe picior de rebel.

Subsemnatul, cu respect, înaintează D-voastră, astă cantitate fasole, rugându-vă a o preda la destinație.

Primiți, vă rog, respectul ce vă conserv.

Primar, ss. indescifrabil

L.S.

Scriitor,

C. Soescu

Domniei sale Domnului Președinte Comisiunii Mixte de Rechiziție din Județul Botoșani“

*

* *

360

Lătăi, 1877, octombrie, 21. Primăria Comunei Lătăi înaintează Comitetului Permanent al jud. Botoșani o cantitate de fasole dăruită de locuitorii acelei comune.

„ROMÂNIA

1877, octomber, 21

Primăria Comunei

Lătăi, jud. Botoșani

N. 363

Domnule Președinte!

(Sub)semnatul, cu respect, vă înaintești o cantitate de patru dimerlii fasoli ce s-au strâns de pi la persoanele de binevoitori din astă comună fiindcă de rechiziționat nu s-au gășat ca să se rechiziționezi. Apoi au venit în ajutor mai multi persoane cari, câti cât au avut, câti atâta au dat, în ajutorul Armatei Române.

Primiți, vă rog, D-le Președinte, încredințarea profundului meu respect.

Primar, I. Thudose.

D-sale D-lui Președinte Onorab. Comitet Permanent al jud. Botoșani“

³⁶⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 13/1877, fila 137.

*
* *

361

Dângenii, 1877, octombrie, 21. Primăria Comunei Dângenii trimite Comisiei mixte de rechiziție a județului Botoșani o cantitate de fasole donată de locuitorii acelei comune.

„România 1877, octombrie, 21

Primăria Comunei Dângenii

Din Plasa Jijia, Județul

Botoșani. N. 990

Domnule Președinte,

Odată cu aceasta am onoare a vă înainta un No. de șase dimerlii fasole adunate de la mai multe persoane din această comună ca ofrandă pentru armata română.

Binevoii, vă rog D-le Președinte a primi cu ocazia de față încredințarea osebitei mele considerații.

p. Primar, x Eu Costachi Atasie

Scriitor: I. Erbiceanu

D-sale D-lui Președinte Comisiunii Mixte din Botoșani“

*
* *

362

Dorohoi, 1877, octombrie, 24. Tablou cuprinzând numărul a 5 cai donați și pe donatorii acestora, înaintat de Prefectura județului Dorohoi către Ministerul de Interne. Extras.

„1. Locuitorii din com. Cordăreni una iapă

2. ” ” ” Mamornița două iepe

3. Dl. Gherasim Vizante din Corlăteni una iapă

4. Locuitorii din com. Brăești una iapă

Certificăm acest tablou care cuprinde cinci cai oferiți gratis pentru armata română.

Prefect, J. Rosetty

L.S.“

³⁶¹ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 13/1877, fila 145.

³⁶² D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 46/1877, filele 76-77.

*
* *

363

Dimăcheni, 1877, octombrie, 26. Proces verbal al ședinței Consiliului Comunei Dimăcheni, județul Dorohoi, în care, printre altele, s-a votat și suma-ofrandă destinată cumpărării de arme pentru armata română. Extras.

„...Noi subsemnații membri ce compunem Consiliul Comunei Dimăcheni din Plasa Coșula, jud. Dorohoi, având în vedere adresa D-lui Primar respectiv prin care ne anunșă a ne convoca... relativ la luarea în observațiune a bugetului de venituri și cheltuieli din prestațiile comunale pe anul corent 1877...

În unanimitate DECIDEM

1. A se da pentru cumpăratal armilor Peabody necesare armatei române suma de 100 lei.....

Finit pentru care s-a încheiat acest proces verbal

.....

Membri consilieri

x Eu Ioan Istrati

x Eu Ioan Mițaru

x Eu T. Buzilă

Primar Gh. Simionescu

L.S.

Notar C. Dolinescu“

*
* *

364

(Botoșani), 1877, octombrie, 28. Subprefectura Plășii Târgului trimite Prefecturii Județului Botoșani doi saci cu fasole donați de locuitorii comunei Bălușeni.

„România

1877, oct. 20

Subprefectura Plășii Târgului

Districtul Botoșani N. 3295

Domnule Prefect,

Cu raportul Primarului Comunei Bălușeni N. 728 primindu-se șapte dimerlii fasole oferite de către locuitorii aceii comuni gratis

³⁶³ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, dosar 25/1877, fila 104.

³⁶⁴ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 13/1877, fila 200.

pentru armata română, odată cu aceasta cu respect vi le înaintesc în doi saci rugându-vă să binevoiți a regula trimiterea locului cuvenit.

Primiți, vă rog

Subprefect, I. Russu

D-sale D-lui Prefect al Județului Botoșani“

*

* *

365

Ștefănești, 1877, noiembrie, 3. Raportul Subprefecturii Plășii Ștefănești prin care solicită Prefecturii Botoșani dezlegare dacă să trimită la Botoșani cantitatea de fasole donată de locuitorii **comunei Bobulești**. (subl.n.).

„Domnule Prefect!

În comuna Bobulești, astă Plasă, fiind hărăsită de comună o cantitate de trei merțe fasole și netransportată încă la gara Botoșani, semnatul, din motivul raportului menționatei comuni cu N. 781, cu respect vă rog a-mi da dezlegare dacă acele fasole se pot transporta acum sau a se aștepta până la alt termen.

Binevoiți a primi...

p. Subprefect, ss. indescifrabil

D-sale D-lui Prefect al Județului Botoșani“

Rezoluție: „N. 3813, Noiembrie, 8. Se va răspunde ca atari fasole să le transporte la prefectură.

Prefect,

J. C. Ciolac“

*

* *

366

Văculești, 1877, noiembrie, 5. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei Văculești, jud. Dorohoi în care s-a aprobat suma-ofrandă din buget pentru cumpărarea de arme. Extras.

„... Consiliul Comunei Văculești din Plasa Coșula, jud. Dorohoi... s-a convocat în urma circularei D-lui Primar respectiv, toți membrii fiind prezenți și anume: D. D. Ioan Mleşniță, Ioan

³⁶⁵ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 13/1877, fila 197.

³⁶⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, dosar 25/1877, fila 124.

Tudorachi, Ioan Iurac și Gheorghii Corduneanu, președinte D-l Efrim Brăilescu, Primarele comunei.

La ordinea zilei s-a luat în dezbatere ordinul D-lui Subprefect de Plasă sub N. 3005 din a(l) cărui conținut se constată că GVERNUL a făcut apel atât la concetățeni cât și la autoritățile comunale și rurale și urbane spre a veni în ajutoriul GVERNULUI, a oferi oarecare câtime de bani pentru cumpărarea de puști Peabody necesare Armatei Române, care se află pe câmpul de resbel.

Având în vedere propunerea ce se faci de D-l Primar spre a se faci din casa comunală suma de 100 lei noi în favoarea GVERNULUI pentru acest scop.

Având în vedere că casa comunală nu dispune de nici un ban disponibil din cestiunile veniturilor decât numai excedentul constatat prin încheierea Onorabilului Comitet Permanent cu ocasiunea aprobării bugetului pe anul curent

CONSILIUL

pe asemenea considerente, în unanimitate

DECIDE următoarele:

Se mandatează a se plăti din casa comunală suma de 100 unasută lei noi, în beneficiul statului spre cumpărarea de puști Peabody necesare Armatei Române care să află pe câmpul de resbel.....

Drept care s-a redejât prezentul proces verbal“
(Urmează semnăturile și ștampila primăriei.)

*

* *

367

Vlăsinești, 1877, noiembrie, 5. Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei Vlăsinești, jud. Dorohoi, în care s-a aprobat suma-ofrandă pentru cumpărarea de arme. Extras.

„... Subsemnații membri (ai consiliului) comunei Vlăsinești, Plasa Bașeu, județul Dorohoi, astăzi convocați de către D-l Primar actual, dându-să citire ordinului Subprefecturii relativ la adunarea banilor de pe la persoanele ci ar binevoii a oferi pentru cumpărarea armilor armate(i) române

³⁶⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Dorohoi, dosar 25/1877, fila 126.

Noi consiliu în unire cu D-l Primar

Decidem

Pe de o parte s-au regulat a să stăruie cătră persoane care vor binevoi a contribui, iar pe de alta să va solicita la Onorabilul Comitet Permanent a ne da autorizare a se lua de la art. 3 bugetar, ci este ca economie, suma de 60 franci și a să vărsa la caseria generală, tot pentru cumpărare de arme, aceasta ca din casa comunală

.....

Primar, I. Cristea

L.S.

Membri:

x eu Iftimie Acsinciuc

x eu Ilie Faliboga

x eu D-tru Sologon

x eu Ioan Trufin“

*

* *

368

Dorohoi, 1877, noiembrie, 10. Prefectura județului Dorohoi raportează Ministerului de Interne o parte din ofrandele primite în cursul lunii octombrie, solicitând să se facă mulțumiri prin Monitorul Oficial. Extras.

„... Domnule Ministru,

În cursul lunii octombrie trecut, primindu-se ofrande de la locuitorii și comunele din acest județ, notate în anexatele două tablouri, cantitatea de 9 merțe, 1 dimerlie și 1698 ocale, 200 dramuri fasole, precum și mai multe obiecte, adică, colțuri, flanele etc., pe de o parte s-au înaintat Armatei Române acea cantitate de fasole și obiecte iar pe de alta, cu respect, anexat aicea am onoare a vă înainta citatele tablouri și vă rog, Domnule Ministru, ca să binevoiți a regula să se facă mulțumire prin Monitorul oficial acelor locuitori și comune pentru atare ofrande.

Binevoiți a primi...

p. Prefect s.s. indescifrabil

p. Director

s.s. indescifrabil

³⁶⁸ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 46/1877, fila 92.

Domniei Sale Domnului Ministru de Interne“

*

* *

369

Botoșani, 1877, noiembrie, 11. Bilanțul sumelor adunate de „Comitetul israelit din Botoșani pentru agiutorii răniților și bolnavilor soldați români“.

„Lista banilor încasați și trimeseși la locuri(le) respective:

Bani adunați de cetățeni israeliți din Botoșani pentru ajutorul răniților și bolnavilor soldați români - **3841 lei, 75 bani**, trimeseși D. Ministru de Interne, potrivit recipisei poștală N. 471 și 472 din 24 Mai 1877.

Bani adunați de cetățeni israeliți din Botoșani **pentru cumpărarea de arme - 4300 lei**, dați D-lui A. Văsesco, președintele Comitetului județului Botoșani pentru cumpărarea de arme, potrivit chitanța din 3 Noiembrie 1877 (sublinierile noastre). Total 8141 lei și 75 bani“.

*

* *

370

Dorohoi, 1877, noiembrie, 12. Prefectura județului Dorohoi face cunoscut Ministerului de interne ofranda de cojoace și altele a locuitorilor din comuna Hudeștii Mari. Extras.

„... Domnule Ministru,

Locuitorii comunei Hudeștii Mari din Plasa Prutu-de-Sus, acest județ, oferind pentru trebuința armatei un N. de 10 cojoace noi, opt perechi berneveci de suman alb și o bucată de asemenea suman de 6 coți.

Pe de o parte am înaintat aceste obiecte la Intendența Militară din Turnu-Măgurele, iar pe de alta supuinđu-vă respectuos la cunoștința aceasta, vă rog să binevoiți a regula să se facă cuvenita mulțumire prin Monitorul Oficial acelor locuitori.

Binevoiți a primi...

³⁶⁹ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 47/1877, filele 279 v. - 280.

³⁷⁰ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 46/1877, fila 96.

Prefect,
J. Rosetty

p. Director,
Tabără“

*
* *

371

Dorohoi, 1877, noiembrie, 17. Raportul Prefecturii județului Dorohoi către Ministerul de Interne privind hotărârea unui locuitor din comuna Brăiești de a da ofrandă 2 boi ce-i duseseră anterior rechiziționați. Extras.

„... Domnule Ministru,

Domnul Anton Pothaischi din comuna Brăești acest judeciu prin petițiunea registrată la N. 939 din luna espirată Octombrie, între altele, au oferit gratis pentru trebuințele Armatei Române doi boi ce i se rechisiționase prin tabloul respectiv la N. curent 35, ce s-a 'naintat Domniei voastre cu raportul N. 8183, încă de la 27 Septembrie espirat și care boi s-au înaintat de atunci la destinație.

Subscrisul respectuos vă supune aceasta și vă roagă, Domnule Ministru, să bine vroiți a despune să se facă rectificarea cuvenită prin acel tablou și tot o dată să regulați a se adresa cuvenita mulțumire Domnului Anton Pothaischi prin organul Monitorului Oficial pentru asemenea ofrande.

Binevroiți vă rog, Domnule Ministru, a primi asigurarea profund. Meu respect.

p. Prefect, s.s. indescifrabil
Domniei Sale Domnului Ministru de Interne“

*
* *

372

Botoșani, 1877, noiembrie, 19. Adresa Primăriei Botoșani către Prefectura Județului referitoare la donarea unui cal de către un locuitor din acest oraș. Extras.

³⁷¹ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 46/1877, fila 143.

³⁷² D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani. Dosar 10/1877, fila 180.

„România
Primarul Comunei
Botoșani
N. 4372

1877 noiembrie 19

Domnule Prefect!

Cu ocaziunea rechiziționării cailor necesari pentru trăsurile ce sunt trimise Armatei Române, s-au rechiziționat și de la D-l Vasile Tăzlăuanu, locuitor din acest oraș, doi cai...

Având în vedere declarațiunea D-lui Tăzlăuanu că dacă i se va elibera calul ce este netrimis, D-sa face ofrandă pe cel ce i s-au luat, depuind și chitanța N. 135 ce primise, subsemnatul.... pe de o parte am dispus eliberarea calului ce rămăsese (netrimis - n.n.) în primirea D-lui Tăzlăuanu și anularea chitanței cu N. 135, pe de alta, cu onoare vă comunic cele ce preced, rugându-vă D-le Prefect să binevoiți a regula ca, pentru cel al doilea cal al D-lui Tăzlăuanu, făcut acum ofrandă, să i se elibereze chitanța din registrul de ofrande.

Primiți, D-le prefect, asigurarea considerației mele.

P. Primar, ss. indescifrabil

Secretar, G. Budeanu

D-sale D-lui Prefect de județ.“

*

* *

373

Botoșani, 1877, noiembrie, 27. Adresa Uniunii „Lumina Nouă“ din Botoșani către Primăria orașului Botoșani prin care se comunică strângerea de la membrii acesteia a unei cantități de 2000 gr. scamă și 205 franci în folosul bravilor soldați români răniți, ca ofrandă.

„Uniunea Lumina Nouă
din
Botoșani
Nr. 139

Domnule Primar,

Din inițiativa Comitetului administrativ a acestei uniuni de

³⁷³ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 7/1877, fila 36.

binefacere s-a adunat de la membrii ei 2000 grame scamă precum și suma de franci 205 adică două sute cinci franci, în folosul bravilor noștri soldați români răniți. Scama vi s-a deja înaintat prin d-l I. Spayer. Predându-vă dar acum și sus zisa sumă, vă rugăm domnule primar ca să binevoiți a o transmite la locul cuvenit. Primiți asigurarea osebitei noastre stime.

1877, 27 noiembrie Botoșani

Președinte
ss. indescifrabil

secretar
ss indescifrabil

Domniei sale,
Domnului Primar Urbei Botoșani“

Rezoluție: „Se va exprima mulțumiri d-lui președinte, iară banii se vor înainta d-lui Ministru de Resbel.

s.s indescifrabil“

*

* *

374

București, 1877, noiembrie, 29. Ordin al Ministerului de Război către Prefectura Județului Botoșani de a trimite bonul de rechiziție a unui cal al unui locuitor din comuna Bobulești care, ulterior, a fost răscumpărat și oferit gratis de locuitorii acelei comune.

„Ministerul de Resbel București, Anul 1877, luna
II Direcțiunea Administrativă noiembrie 29
N. 21089

Domnule Prefect,

Cu onoare vă rog trimiteți bonul eliberat locuitorului Costache Irimescu pentru calul ce i s-a rechiziționat, trecut la N. 39 din tabloul N. 3 înaintat acestui ministeriu în raportul Dv. nr. 8035 care acuma cu raportul 9090 ați arătat că s-a răscumpărat de locuitorii comunei Bobulești și s-a oferit gratis armatei.

Primiți, D-le prefect asigurarea prea osebitei melle considerațiuni.

Director de serviciu
Subintendent Bassarabov.

³⁷⁴ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 15/1877, fila 288.

P. Șef Birou

N. Petrescu

D-lui Prefect al județului Botoșani“

*

* *

375

Botoșani, 1877, noiembrie, 30. Adresa și lista ofrandelor făcute la primăria orașului Botoșani pentru soldații români răniți (scamă, cămăși, cojoc) înaintate la Ministerul de Război. Ciornă

„România

1877 noiembrie 30, Botoșani

Primăria urbei

Botoșani

Biroul 1

Nr. 4514

Domnule Ministru,

Cu onoare vă înaintez pe lângă aceasta liste ofrandele primite la primărie în ajutorul ostașilor români răniți dinpreună cu obiectele cuprinse prin ea, spre a se pune la destinație.

Primiți domnule ministru asigurarea osebitei mele considerațiuni.

Primar,

secretar,

ss. indescifrabil

Domniei sale

Domnului Ministru de Interne.

Lista

de ofrandele făcute la Primăria Comunei Botoșani în ajutorul ostașilor români răniți

Nr.	Numele persoanelor ce au făcut ofrandele	Scamă			Osebite obiecte
		chilogramme	ocă	dram	
1.	D-na Otilia Chernbach, directoarea școalei de fete nr. 1, pentru elevele acestei școli	3	-	-	8 cămeși
2.	Flora Gh. Misir	-	1	-	

³⁷⁵ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria orașului Botoșani, dosar 7/1877, filele 40-42.

3.	Varvara Bolfosu	-	-	200	
4.	D-na Eufrosina C. F. Vasiliu	-	-	40	
5	D-na Aneta Gheorghiu	-	-	200	
6.	D-ra Otilia Corosea	-	-	100	
7.	D-na Rifca Leia Bacal	-	-	100	
8.	D-na Rifca Leia Bacal	-	-	100	
9.	D-l Iancu Grecinschi	-	-	-	Un cojoc nou mic
10.	D-na Berta Frankel	-	-	200 100	

Nr. 4.515
1877 noiembrie 30^{ca}

*
* *

376

Dorohoi, 1877, decembrie, 3. Chitanță privind primirea de către Prefectura Dorohoi a unor cantități de scamă, pânză, cearceafuri, ciorapi groși ș.a. obiecte donate de 19 locuitori din Orașul Dorohoi pentru trebuințele armatei române.

„N. 341

Județul Dorohoi

QUITANCIA

D-nele și altele în număr de 11 din Dorohoi au binevoit a oferi pentru trebuințele armatei române următoarele obiecte:

Șase chilograme una sută opt zeci și

una grame scamă 6,181

Opt bucăți bandaje 8

Una perină cu fața ei de hasa 1

Trei prostiri 3

Șapte cămeși din care 6 (de)

hasa și 1 olandă 7

Patru prosoape 4

Șase părechi colțuni de lână 6

³⁷⁶ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 52/1877, fila 140.

Una bucată de pânză 1
 Primite cu adresa Primăriei Dorohoi No. 3436.
 Pentru primirea căroră s-a liberat prezenta quitanță la 3
 Decembrie în anul 1877.
 Comisia primitoare, L.S.
 s.s. indescifrabil“

*
 * *

377

Dorohoi, 1877, decembrie, 3. Tabel întocmit de Primăria Orașului Dorohoi cuprinzând numele doamnelor din acel oraș și obiectele donate pentru ostașii română răniți.

TABLOU
 de obiectele oferite în folosul Armatei Române

Nr. crt.		
1.	D-na Agripia Nedelcu	322 grame scamă de olandă fină
2.	D-na A. Galo	Una pernă cu fața ei de hasa, două prostiri de hasa nouă, din care una în lungime de 2 metri, lățimea de 1 metru 80 centimetri iar alta în lungime de 1 metru 90 centimetri și lățimea de 1 metru 59 centimetri.
3.	D-na Ana Gh. Toma	152 grame scamă de olandă fină.
4.	D-na Ana Vatron	Șase cămeșe de hasa.
5.	D-na Catinca Gh. Sofroni	230 grame scamă de in.
6.	D-na Casandra Manoliu	350 grame scamă de olandă.
7.	D-na Efrosina Cădăcincu	Una prostire în lungime de 2 metri 15 cm. lățimea de 1 metru 54 centimetri și două prostiri în lungime de 1 metru și lățimea de 60 centimetri.
8.	D-na Henda Sloim Lupu Berariu	250 grame scamă de olandă

³⁷⁷ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 52/1877, filele 137-138.

9.	D-na Henda sin Hașcal Croitoriu	365 grame scamă de olandă, șase bandaje de pânză de Olandă în lungime de 87 centimetri, lățime de 6 centimetri, și două bandaje în lungime de 1 metru 20 centimetri și lățimea de 16 centimetri.
10.	D-na L. Gh. Florescu	Una cămașă de olandă nouă, una bucată de pânză în lungime de 1 metru 70 cm
11.	D-na Lența năș. Mandachi	185 grame scamă de Olandă fină.
12.	D-na Maria Sălcianu	355 grame scamă de Olandă fină.
13.	D-na Matilda Fihrer	Două chilograme scamă de olandă, șase părechi colțuni de lână din care patru de lână roșe și două din lână lae.
14.	D-na Presv(itera) Profira Popovici	255 grame scamă de olandă fină, două prosoape de pânză de bumbac în cinci ițe, din care unul în lungime de 1 metru 60 centimetri și altul în lungime de 1 metru 30 centimetri iar lățimea la amândouă 60 centimetri.
15.	D-na Raluca Thăutu	477 grame scamă de olandă
16.	D-na Raluca Mironescu	320 grame scamă de olandă
17.	D-na Rifca Haim Pascariu	225 grame scamă de in
18.	D-na Safta Ciornei	790 grame scamă fină de olandă
19.	D-na Zamfira Orescu	380 grame scamă de olandă

N. 3495

N.7/15 decembrie 877^{cc}

*

* *

378

Botoșani, 1877, decembrie, 8. Adresă prin care două doamne din Botoșani îl încunoștiințează pe primarul orașului că depun

³⁷⁸ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Botoșani, dosar 7/1877, fila 43.

ofrandă de scamă și ciorapi de lână pentru soldații români.

„Domnule Primar,

Odată cu aceasta vă depun 190 dram(uri) scamă din parte-mi și două perechi colțuni de lână din partea D-nei Zoîța Cristea cu destinațiune pentru soldații români răniți.

Primiți, vă rog, D-le Primar asigurări de stima mea.

A. Obreja 1877, Decembr.8

D-sale D-lui primar Urbei Botoșani“

Rezoluție: „8 D-brie. Se va trimite Ministeriului de Resbel.

P.P. s.s indescifrabil“

*

* *

379

Dorohoi, 1877, decembrie, 12. Prefectura județului Dorohoi raportează Ministerului de Interne cantitatea de fasole rechiziționată și a celei oferită gratis pe lângă mazăre și linte, solicitând a se adresa mulțumiri donatorilor.

„ROMÂNIA

Prefectura județului

Dorohoi

N. 10.512

Domnule Ministru

Respectuos vă înaintez alăturat de aceasta două tablouri și două procese-verbale formate de Comisiunea mixtă din acest județ relative la rechiziționarea a 16 saci cu 765 ocă fasole și **oferirea gratis pentru armată a 38 saci cu 1461 ocale, 95 dramuri fasole, 61 ocă mazire și 17 ocă linte** (subl.n.).

Veți binevoi a cunoaște, Domnule Ministru, că sacii în Nr. arătat cu fasolia, mazirea și linte s-au încredințat tot acum D-lui Comandant Escadronului 4 Călărași local pentru a le expedia la gara Stolnic pentru Turnu-Măgureli, conform telegramei D-lui Intendent General Logady din 22 noiembrie.

Asemenea tablouri și procese verbale s-au înaintat tot acum și D-lui Ministru de Resbel.

³⁷⁹ D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 46/1877, fila 225.

Tot cu această ocasiune, vă rog, D-le Ministru să binevoiți a dispune să se adreseze persoanelor prevăzute în alăturatul tablou de oferire convenită mulțumire prin organul Monitorului Oficial.

Binevoiți a primi...“

*

* *

380

Dorohoi, 1878, ianuarie, 10. Adresă prin care Primăria orașului Dorohoi mulțumește Amaliei Rossignon, născută Binder, domiciliată în Rădăuți-Bucovina pentru ofrandele depuse la primărie în folosul ostașilor români.

„ROMÂNIA

Anul 1878, luna ianuarie în

PRIMĂRIA URBEI DOROHOI 10 zile

N°. 36

Doamnă,

Am văzut cu vie satisfacțiune că apelul ce v-am făcut sub N^o au găsit echo în inimele D-voastre generoase, grăbindu-vă a depune la Primărie cinci sute grame scamă de olandă, trei perechi colțuni lungi de boftori, de flanelă, și șase perechi colțuni mai scurți, de lână, obiecte de care în adevăr se simte absolut necesitate, pentru care vă aduc omagiile mele.

Sunt mândru că, fiind interpretul pe lângă Dv. în favoarea ostașilor noștri români, n-ați stat nepăsătoare, mai ales când este vorba de apărarea Țării sau de ameliorarea suferințelor bravilor noștri soldați și a le procura diverse necesități.

Vă mulțumesc încă odată pentru ofrandele ce ați bine-voit a trimite și puteți fi fericită că, auzind glasul Patriei, ați contribuit și Dv. la alinarea durerilor ostașilor noștri.

Primiți asigurarea osebitei mele considerații.

Primar,

Secretar,

s.s. indescifrabil

Domniei sale doamnei Amalia Rossignon, născută Binder din Rădăuți, Ducatul Bucovina“

*

* *

³⁸⁰ D.J.A.N. Botoșani, fond Primăria Orașului Dorohoi, dosar 52/1877, fila 144.

Botoșani, 1878, ianuarie, 12. Catinca Buzdugan, vicepreședinta „Comitetului doamnelor din Botoșani pentru ajutorul ostașilor răniți români“ trimite Comitetului Central din Iași obiecte și banii adunați ca ofrande.

„Comitetul doamnelor
din Botoșani pentru ajutorul
ostașilor răniți români.
N. 115

Respectabila me Doamnă!

Dela înființarea în acest oraș a Spitalelor pentru răniții Ostași Români și Turci, am ajuns a întâmpina mari și neurnite greutăți în adunarea ofrandelor, fiindcă mai toate Doamnele membre ale acestui Comitet, lucrează și propagă în favoarea răniților de aicea cu toate acestea eu n'am încetat și nu voi înceta de a-mi face datoria conform sarcinei ce mi s'a pus, și prin urmare toate acele ofrande câte am mai putut culege cu mari greutăți de pe la unii și alții, am onoră a vi le trimite odată cu lista alăturată, de a căror primire rog s'aveți bunătate a-mi răspunde. Banii abia sunt 212 franci iar efectele veți bine voi a le primi după alăturata listă, cari prin bunătatea Dniei-Voastră, urmează a să da publicații.

Primiți, etc.
p. Secretară,
Maria Buzdugan“

Vice-Președintă,
Catinca Buzdugan

Anexă

„N. 116

Botoșani, 12 Ianuarie 1878

Respectabila mea Doamnă,

Am onoare a vă trimite și acum 32 fr., pentru medalii cu care s'au onorat Doamnele mai jos însemnate și anume:

	Franci	Bani
Marie Gherghely născută Iamandy	11	75
Miliuța Stroici	11	75
Smaranda Greco	9	75

Treizeci și doi franci 32

De a căror primire rog respectuos să binevoiti a-mi răspunde.

³⁸¹ D.I.R., vol. VIII, doc. nr. 115 și 116.

Binevoiți vă rog mult respectabila mea Doamnă a primi și cu această ocazie asigurarea înaltei mele considerații.

Vice-președinte,
Catinca Buzdugan
Franci
188 în 16 galbeni
24 în 6 carboave.
212^{cc}

p. Secretară,
Maria Buzdugan

*

* *

382

Dorohoi, 1878, ianuarie, 20. Prefectura județului Dorohoi raportează Ministerului de Interne expedierea pentru armată a unui număr de cojoace, oferite gratuit.

„ROMÂNIA

878, Ianuar, 20.

Prefectura județului

Dorohoi

Serviciul Administrației

Generale. No. 457

Domnule Ministru,

Pentru oferirea gratis din acest județ pentru trebuințele armatei române, a unui număr de 227 cojoace din care 111 lungi și 116 scurte, vechi și noi, am onoare a vă înainta alături aci un tablou și un proces-verbal format de comisiunea mixtă și vă rog, domnule ministru, să binevoiți a dispune să se adreseze persoanelor în drept văzute prin tabloul citat convenita mulțumire prin organul monitorului oficial.

Tot cu această ocaziune vă supun că cojoacele în numărul arătat dinpreună cu altele 25 cumpărate s’au încredințat D-lui comandant escadronului al IV călărași local, pentru a le expedia la București, conform telegramei D-lui ministru de război Nr. 845 în care scop s’a pus la dispozițiunea D-lui comandant trei sănii rechiziționate dela comuna Broscăuți pentru transportarea cojoacelor din Dorohoi până la gara Leorda.

³⁸² D.A.N.I.C. București, fond Ministerul Afacerilor Interne, dosar 47/1877, fila 94.

Bine voți, vă rog, domnule ministru, a primi asigurarea
osebitei mele considerațiuni.

Prefect,
I. Roseti“

*

* *

383

Botoșani, 1878, februarie, 4. Lista prețurilor care s-au plătit
pentru obiectele rechiziționate în anul 1877 în județul Botoșani, prețuri
fixate de comisia mixtă de rechiziție în ședința sa din data de mai sus.

"TARIFA ○ JUDEȚULUI *Botoșani* 03/4
DESPRE PREȚURILE OBIECTELOR RECHIZIȚIONATE ÎN ANUL 1877 PENTRU TREBUNTELE ARMATEI ROMÂNE
(Art. 24 DIN LEGEA RECHIZIȚIUNILOR MILITARE)

NUMIREA OBIECTELOR	L. + I	N. + II	NUMIREA OBIECTELOR	L. + I	N. + II
1. — ANIMALE			8. — NUTRIȚII		
Un bou de mână I.	100	1	Orz, calitatea I.	25	1
" " " " II.	100	2	" " " " II.	25	2
Un veac de mână I.	100	3	Ovăz, calitatea I.	15	1
" " " " II.	100	4	" " " " II.	15	2
Un berbec de mână I.	80	5	Pân.	1	1
" " " " II.	80	6	Pân.	1	2
Un porc de mână I.	10	7	una oca.	1	1
" " " " II.	10	8	II (până neagră).	1	2
Un porc de mână I.	35	9			
" " " " II.	35	10	9. — PÂNE		
			Pâne, calitatea I (gimble).	1	1
			II (până neagră).	1	2
2. — BRANZETURI			10. — PEȘCE		
Brânză șraț.	1	1	Peșce șraț, calitatea I.	1	1
una oca.	1	2	" " " " II.	1	2
3. — CARNURI			11. — VINURI SI ALCOOLURI		
Pastrâm.	1	1	Vin ordinar.	2	1
una oca.	1	2	" " " " II.	2	2
4. — CEREALE			12. — TRANSPORTURI		
Grâu, calitatea I.	20	1	1. Carul cu 2 boi sau cai.	1	1
" " " " II.	20	2	cu 4 boi sau cai.	1	2
Orz (găpucet), calitatea I.	25	3	Un om cu botole.	1	1
" " " " II.	25	4			
5. — FAINA			DIFERITE		
Trânc de grâu, calitatea I.	50	1	Un prosopt de cârmă.	1	1
" " " " II.	50	2			
Grâu (pâpucet), calitatea I.	14	3			
" " " " II.	12	4			
6. — LEGUME			<p>Un prosopt de cârmă și o mantașă de cârmă cu chita și cu cârmă de cârmă. Dacă mantașă și cârmă sunt în două părți, se vor veni la ocașă. Cârmă și cârmă de cârmă cu chita și cârmă de cârmă cu chita și cârmă de cârmă se vor veni la ocașă. Dacă cârmă și cârmă de cârmă sunt în două părți, se vor veni la ocașă.</p>		
Legumă.	30	1			
una oca.	30	2			
7. — LEMNE					
Lemne de foc, calitatea I.	10	1			
II în pădur.	10	2			
II în oraș.	10	3			
II în oraș.	10	4			

Prețurile din această tarifă s'au fixat de comisia mixtă în ședința sa din 4. februarie 1878.

Prefectul județului: *A. Georgiu*
Primarul din capitala județului: *Stancu*
Directorul ministerului de război: *Al. C. C. C. C.*
Membru al comitetului permanent: *Stancu*

1878

*
* *

384

Băbiceni, 1878, martie, 19. Primăria Comunei Băbiceni face cunoscut Prefecturii jud. Botoșani hotărârea locuitorilor acelei comune de a dona caii și căruța rechiziționate de la 3 consăteni ai lor.

„ROMÂNIA
Primăria Comunei Băbiceni
Plasa Ștefănești
Județul Botoșani
N. 129

1878 Mart.19

Domnule Prefect!

Locuitorii acestei comune, pentru calul, iapa, căruța, șcrengurele și hățurile rechiziționate în anul 1877 pentru trebuința Armatei Române de la conlocuitorii lor Nistor Scutariu, Ion Cojocariu și Riven sin Nusin, i-au îndestulat cu sumele evaluate de Comisiunea Mixtă (de rechiziție - n.n.) de judeciu, rămâind a mai primi numai Nistor Scutariu restul de 15 lei noi de la Stat.

Și prin declarațiunea lor dată și înregistrată la N. 141 au făcut ofrandă pentru trebuința Armatei Române quitanțele de requizițiune N. 6 și 7 pe suma de 123 lei, și alți 65 lei asupra quitanței N. 5 de 80 lei a locuitorului Nistor Scutariu, pentru care s-au făcut mențiune pe contrapagina arătatei quitanțe.

Anexat pe lângă aceasta subscrisul, cu tot respectul, vă prezintă cele două quitanțe dintâi, iar cea de pe urmă s-au încredințat locuitorului Scutariu pentru a-și putea primi restul.

Binevoiți vă rog, Domnule Prefect, a primi încredințarea preaosebitei mele considerațiuni și marele respect.

Primar,
Chiriceanu

Notar,
C. Bant

D-sale Domnului Prefect al județului Botoșani“

³⁸⁴ D.J.A.N. Botoșani, fond Prefectura Județului Botoșani, dosar 10/1877, fila 187.

GLOSAR

Baniță - unitate de măsură de capacitate pentru cereale egală circa 20 de ocale sau circa 25 litri (kg).

Chilă - veche măsură de capacitate, egală cu circa 500 kilograme și întrebuințată mai ales pentru cereale.

Crivat - pat de spital.

Dimerlie - veche măsură de capacitate pentru cereale, egală cu aproximativ 25-30 kg sau litri, în funcție de regiuni.

Dram - veche unitate de măsură: a) pentru greutateți egală cu 3,18 - 3,23 grame; b) pentru capacitate egală cu 3,22 - 3,80 cm³.

Grop - colet poștal.

Mierță (merță) - veche măsură de capacitate, pentru cereale, egală cu 1/2 kilă sau 250 kg.

Oca - unitate de măsură: a) pentru greutateți, variind, după regiuni, între 1260 și 1291 grame; b) pentru capacități, variind între 1288 și 1520 de mililitri. Prin extindere, conținutul acestei unități, vasul cu care se măsoară.

Prostire - cearșaf de pat.

Vadră - unitate de măsură a capacității, folosită pentru lichide și echivalentă, odinioară, cu zece ocale, azi 10 litri.

ANEXE

285 27
M

Prezentată la Oficialul 285 27
 Corespondență de Oficialul 285
 Telegrafist 27

Nr. prezent <u>706</u>	 TELEGRAMMA Oficial <u>Circulara preal</u>	Espețiată _____
Gr. T _____		Data _____ 187 _____
Data <u>11/11/187</u>		ora _____ m. _____ timp. _____
ora _____ m. _____ timp. _____		Subscriis _____
Nr. sosit _____		Observații _____
Data <u>11/11/187</u>		
ora _____ timp. _____		

Telegramele cu răspuns plătit trebuie să se prezinte de o dată cu răspunsul.

Către toate S. J. Judecătoria
 Judecătoria
 Am. onomil. are înconștient
 ca comitat de linie și cea
 luntoria a primit ordin
 are concerta - în somn
 amenta d. faceti are publica
 De îndată prin toate comunită
 ca atit omem in concediu cont
 si rezervati notari in ca din
 anuă trecut si permasca
 de îndată la corpurile lor
 pe de alta parte dati ordin

Form. Nr. 3. Pentru conformitate

Molau

1877 / 1877
4 Aprilie

Santual respectabil
cauente D-ze adresa
Refuzului N° 3941, momentului
S-ii Inspector Lave

N° 3923

Handwritten signature or mark.

Domnule Primar.

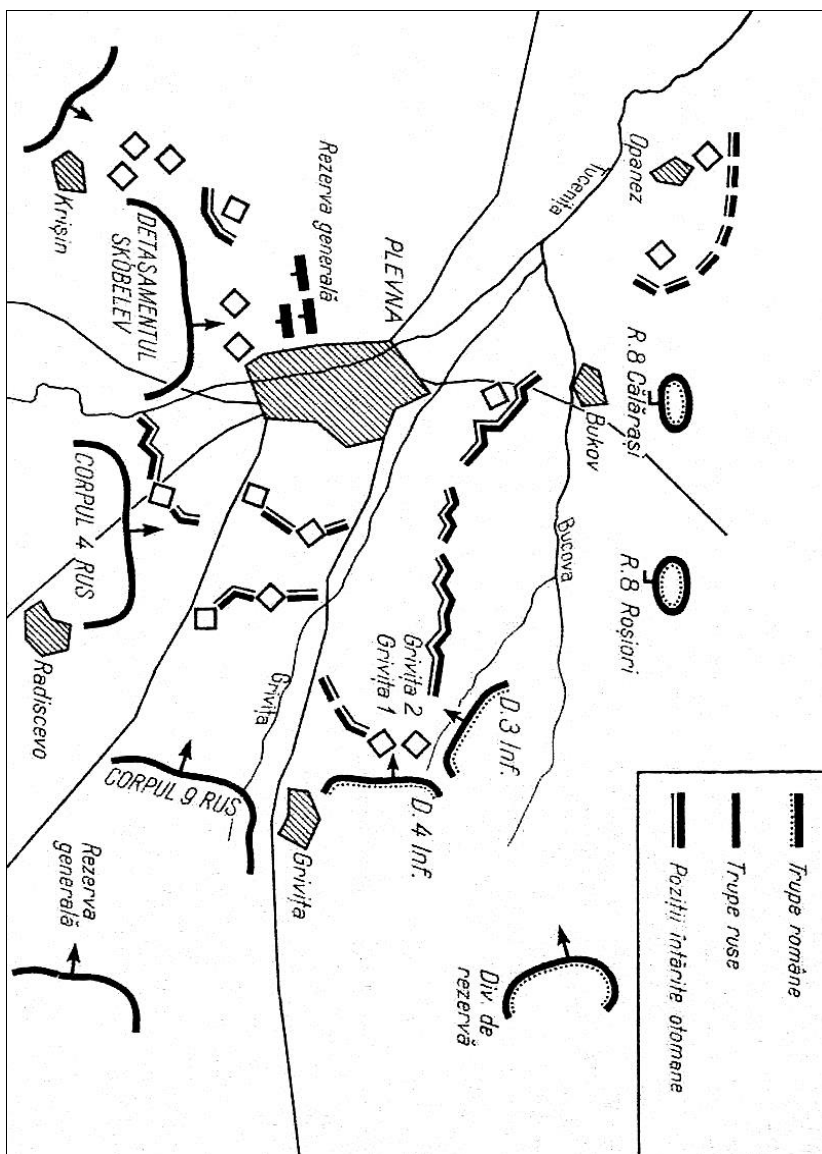
Conform Telegramului S-ii Ministeru de
Război N° 2980, S-ii Diviziunii II de Trupe
N° 1152 Va Anons Ca Anunato de lege
S-ii Ca Teritoriale ca primit. Ordine ale
concentru. - Va propuse fauti ca pa
blica de indata prin Comuna, Ca atot
ormini in Congediu Cat S-ii rezervisti hota
noti inco S-ii Anul trecut de posesoria
de indata la Corpurile lor, S-ii tot ordonat S-ii
de primit. Ca nu- mare deliginte
apre a militem deperitilor Corpuri miglo
cele de transport S-ii locuinte, atot in
timpul Marșului pentru Concentru
Cat S-ii in timpul operatiilor militare; Ale
mine se dati tot Concentru pentru a
dumora trimiterii din Congediu S-ii rear
va S-ii trimiterii la Corpurile lor. -

Primit. ca: error. C-ia- mil
Prefat J. C. Oslac

Director
Mădăraș

Stel. S-ii Primar Uchi Potolom

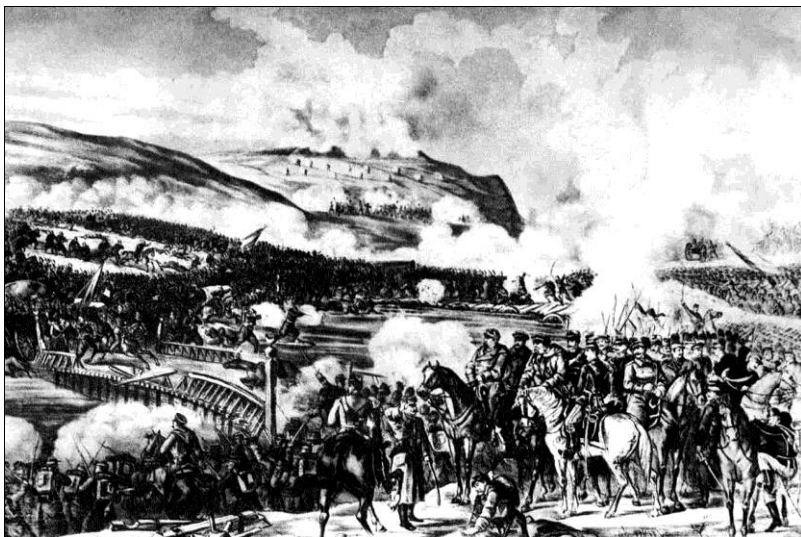
Dispunerea forțelor române și ruse în vederea celei de-a treia bătălii de la Plevna

**Un batalion de dorobanți din Botoșani pătrunde
în reduta Grivița 1. Reproducere din albumul „Amintiri din resbelul
1877-1878”, fond documentar Muzeul militar central.**

**Oastea otomană, comandată de Osman pașa,
se predă armatelor aliate.
Reproducere după o cromolitografie,
Editura Frații Ioanițiu, București, 1881.**

**Asaltul trupelor române asupra redutei Bucova, din apropiere de Plevna.
Reproducere din ziarul „Războiul”, nr. 327 din 16 iunie 1878.**

Relatări despre luptele de la Plevna consemnate în

3075

CARTEA DE AUR

A

VETERANILOR 1877-78

ȘI

MOBILIZAȚILOR 1913

D I N

Comuna Dumbrăveni, Jud. Botoșani

FORMATĂ ODATĂ CU MONUMENTUL RĂDICAT
IN SATUL DUMBRĂVENI

DE COMITETUL „RECUNOȘȚINȚA“

1 9 1 4

BOTOȘANI — TIPOGRAFIA B. SAIDMANN

Sunt pomeniți eroii Pavăl Valache, Ureche Enache, Grigore Alucăi, Căpitanul Mihail Romano, Căpitanul N. Codrescu ș.a.

Mitrea D. Gheorghe

Soldat în regimentul V de linie Batalionul II Comp.VI.

Născut la anul 1851 luna Decembrie în 22 zile, în satul Vărătic Dumbrăveni-Botoșani. Fiul a defuncțiilor Dumitru Ili Mitrea și a Măriucăi. Creșterea a primit-o în casa părintească. Carte nu a învățat la școală. La vârsta de 23 ani în 1874 a fost recrutat și luat în armată. În ziua de 27 Aprilie 1874 a fost încorporat. A făcut serviciu regulat neîntrerupt până la 1876. „În acest an toamna am fost dușii, cu tot regimentul la Focșani, unde am ernat“. Primăvara în Martie 1877 ne-a dus la București. În Iunie am fost mutați la Caracal, de aici în Corabia, de acolo la Izlaz, apoi în Turnu Măgurele, unde am stat mai mult timp până când s'au luat Nicolopolul de Ruși. După sf. Petru am fost trecuți cu vaporul peste Dunărea. Comandant al regimentului aveam pe Domnul Colonel Borănescu, a batalionului pe Domnul maior Iarca Leonida, a companiei pe domnul căpitan Romano Mihail.

În Nicolopol am stat trei zile pe dealurile de deasupra cetății. Apoi am mers la un sat de lângă apa Osmol, unde am stat încă trei zile; apoi am mers în spre asfințit la satul Gălbeni de aici în câmp deschis—apropiind de Turci. Era în August, Rușii avusesse lupte cu Turcii, înconjurase o parte a Plevnei. Pe noi ne-a pornit mai mult noaptea. Am ocolit împrejur spre răsărit-miazăzi și am prins poziții în acea parte. Rușii mergeau înaintea noastră la acest drum. De mâncare aveam pesmeți și pastramă; apă de loc. Toate izvoarele erau astupate de Turci. Pe câmp erau popușoi verzi, înșepcați, cu păpușele. Muram de sete. La popas rupeam strușii și sugam zeama lor, pentru a ne astâmpăra setea. După un marș de 24 ore, —porniți la 4 după amiază—și ajunși la aceeași vreme — am sosit la linia de bataie. Pe ea era regimentul 13 de Dorobanți. Noi stam la o parte. Am stat o săptămână. Ni s'a poruncit să facem snopi de strușii, pe care n-i-am putut duce. În ziua de 27 August am primit ordin de înaintare. Era cald, îndușăli, liniște mare, pe unde eram. Domnii Ofițeri, căpitani, mergeau în rând cu noi. „*Mai rari, mai rari — mergeți!*” ne ziceau. Am mers vre-o două ceasuri — până am ajuns la un loc de unde se arata o vale mare, cu vuet, focuri de tunuri, puști,—de te lua groaza.Cei de la 13 erau în vale, pușini de tot. Un soldat de la acest regiment căuta pe căpitanul lui fiind ordonanță. Vorbind cu noi, a venit un obuz—și l-a făcut una cu pământul; s'a rădăcat fum, colb, ce-a fost cu el nu mai știu. Era ceasul 12 ni sa ordonat înaintare. Cei de la 13 se amestecase cu Turcii, cari li prăpădau. Am început focul încet,

încet cu greu. Suna tot înaintare. Cu chiu, cu vai, am ajuns până la forturile Turcilor. Din ele venea numai foc de tunuri și puști. Te lua groaza, înapoi nu era chip se dai venia alții, grade, ofițeri, strigau „*tot înainte!*“. La forturi se ațineau Turcii; pe câmp—ne curățau de zile. Numai cei ce au prins loc în forturile mai mici, în mâncăturile de apă, au mai scăpat; cei alții au rămas acolo. Domnul căpitan Morțun fugind spre un fort mic, în care eram noi, l-a lovit o ghiule de tun și i-a sărit mâna dreaptă din umăr. Cât ne-am vânzolii, ne-a apucat noaptea. Înainte nu am putut merge. Văpăia tunurilor și focul gheațelor ne-a oprit. Am primit ordin să facem gropi cu hârțele ce aveam, câte doi la o groapă, pentru a ne adăposti. Era în tunicer mare. Liniște se făcuse. „Tăcere“ era ordinul vorbeam în șoapte. Unu, lucră — șapă, și unu ascultă. Poate trecuse un ciav, unu și jumătate, nu gătisem bine de făcut groapa pentru adăpost și ne-am trezit cu Turcii lângă noi. Venise așa de încet, că nu-i simțisem. Era pe la ora 9 sara. Turcii au început focul. Noi am răsunat. Tot văzduhul pare-că era numai foc, huet, trăsnete și fulgere de tunuri. Ai noștri pe linia de bataie ca 3—4 kilometri erau în gropi—dat foc din ele. De noi am fi avut gropi — ne prăpădau Turcii. Ei dau în arși noi din gropi în ei. Rușii pierse mult în multe nopți fără de gropi. Focul și canonada a ținut până în zorii zilei de 28 August.

Când s'a unzit bine, ne-a venit în schimb Regimentul 16 de dorobanți. Noi ne-am retras înapoi spre răsărit ca 4 kilometri. După ce ne-a dat masă bună, stăteam. A venit Măria sa domnitorul Carol cu Marele duce Nicolai Nituvevici—călări amândoi.

Marele duce a zis, că urea să vadă, ce oameni sunt, acei ce au ținut lupta de la 12 ore până a doua zi dimineața. Ni s'a comandat „Drepti“. Ne-am aliniat. Au cerut ca fie care comandant de companie să scoată câte doi soldați. Apoi Marele duce a scos decorații și a dat în mâna fie cărui căpitan, care în fața lui le-au pus pe peptul soldaților. La compania noastră amai un soldat a eșit. Marele duce a întrebat bine româneste: „*da unil unde-i?*“ Domnul căpitan Romano a răspuns că „sergentul D. Costache din satul Găștești Pașcani-Suceava, care ținea drapelul și căruia i-a sărit mâna dreaptă din umăr . . . e la spital, lui îi va da decorația“. Marele duce a zis: „*să o dai celui ce l-ai numit.*“

Am stat toată ziua în 28 și 29 la locul de popas, pe câmp. Era cald. În ziua de 30 August ne-am dus asupra forturilor. Ni s'a spus că la 12 din zi vom intra la bataie. Am ajuns în vale „la Peri“ și ne-am odihnit. La 12 fics am primit ordin de a intra în foc; Regimentul 5 de linie și 16 de dorobanți. Bata-

Filote D. Costache

Soldat în Regimentul 16 Dorobanți Comp. III Bat. II

Născut la anul 1847 luna Ianuarie în 6 zile, în satul Dumbrăveni-Botoșani, Fiul a defuncțiilor Dumitru Filote și a Zoitei.

„Creșterea am primit-o în casa părintească. Carte nu am învățat. La vârsta de 23 ani în 1870 am fost recrutat și luat în armată. În ziua de 1 Ianuarie 1870 am fost încorporat.

Am făcut serviciu regulat neîntrerupt, până la 1876. În acest an toamna am fost dus cu tot regimentul la Focșani, apoi la Tecuci am ernat. Primăvara în Aprilie 1877 ne-a dus la București, la Oltenia. În Iunie am fost mutați la Caracal, Corabia, Calărăși, în Turnu-Măgurele am stat mai mult timp. După Sf. Petru am fost trecuți pe șalupe peste Dunărea. Comandant a Regimentului aveam pe D-l colonel Boteanu, a Batalionului pe D-l Maior Jipa, a companiei pe Domnul căpitan Negocescu. În Nicolopol am stat mai multe zile. Ne am apropiat de Turci. Era în August.

Rușii avusesse lupte cu Turcii, ocupaseră o parte a Plevnei. Am ocolit în parte dispre amiază. Mâncare aveam pesmeți, pastramă și brânză; apă luam în bidone de prin bălți. Am stat ca o lună, Grivița a fost luată de noi. Domnii ofițeri, căpitani mergeau cu noi.

La asaltul de la Grivița fiind alături de Pavăl Valache și de Ureche Enache, a venit o ghiulea și i-a lovit.

Au ramas morți pe loc. Eram în apropierea D-lui sergent a Lucăi Grigore, când au luat steagul de la Turci. Am mers împreună cu el pentru a prinde steagul la regiment împreună cu Lancu Ghi. Ne a eșit înainte un căpitan de la vânători și a luat steagul forsat. Ne am dus la companie am raportat, dar am primit aspre mustărări, La Plevna împrejur cetății am stat mai multe zile făcând gardă. În cetate la Plevna nu am fost. Am mers la Beligraciu unde ne a eștinaintepreoi cu Sf. odoare, făcând răgăciuni de mulțumire, că au scăpat de luptă Turcesc. Turcii făcuse biserică, a loncei care în urmă am trecut Dunărea pe caice și am venit la Craiova, unde am făcut diflare. Trecând prin mai multe sate am ajuns la Câmp Lung.

Ne-a desconcentrat. Pe jos am venit până la Pitești. De unde ne am suit în tren și am venit până în gara Verești La 1 Iulie 1878 am ajuns acasă.

La 1876 m'am căsătorit cu Maria Th. a loncei care mi-au născut 7 copii: 4 băieți și trei fete.

Din aceștia trăesc: Alectu, Anica și Catinca care sunt toți căsătoriți.

De la țara nu am primit nici o răsplătă. Muncesc cu palmele și îmi agonișesc hrană mie și soției cu lucru pământului.

Carte nu știu.

Tociță C. Ioan

Soldat Regimentul 16 Dorobanți Bat. I. Comp. I.

Născut la anul 1853 luna Iunie, în satul Dumbrăveni-Botoșani, fiu a defuncților Costache Tociță și a Cătrinei.

„Creșterea am primit-o în casa părintească; carte nu am învățat. La vârsta de 22 ani am fost recrutat și luat în armată, făcând instrucție la compania Burdujeni și gardă pe frontiera Bucovinei. În primavara anului 1877 a venit ordin să plecăm la regiment în Botoșani, de unde am plecat la București. Am stat mai multe zile. A venit ordin de am plecat la Gruiu, Caracal, Corabia, și Calarași. Compania I a rămas de gardă la Oradia. D-l Locotenent Ștefan a raportat D-lui General că voește a merge în luptă cu compania lui. Altă companie a venit în loc. Noi am trecut Dunărea pe șeci pe la Turnu Măgurele. Găsim regimentul, am stat mai multe zile în corturi pe malul Dunărei cu regimentul 5 linie și Batalionul I vânători. După ordin am plecat înainte, când ziua, când noaptea, trecând mai multe sate. Am ajuns la Grivița, în timpu când regimentul 13 da atacu. 7-am urmat în trând în luptă. Nu mai știam pe ce lume eram. Focuri din toate părțile, fum, ceață, huit de tunuri, de puști, ne îngrozea. Numărul morților și a răniților era mare. Ofițerii ne îmbarbatu din urmă strigând: „Inainte bădă!”. Un glonte mă lovi în mâna stângă. D-l

serjent m'a sfătuit să nu mă duc în infirmerie. M'a pansat el singur. D-l căpitan Negoescu, m'a mângăiat zicându-mi: să fiu liniștit, că mă va avea în vedere. Eram de față când D-l căpitan Negoescu a găsit un steag, a pus mâna pe coada lui, dar un soldat din batalionul I vânători puse mâna pe mușama. Îl trăgea unul la altul. Rămânând D-l căpitan cu drapelul, l'a încredințat sergentului Gr. Luca, cu ordin a-l pastra până a doua zi. El mergând cu drapelul, ia ești înainte mai mulți soldați de a vânătorii și i-l-au luat. Soldatu ce a rămas cu mușama se numia Grigore Iovan, care a fost recompensat. Cucerind Grivița, am mers spre Plevna dând mereu focuri. Noaptea făceam șanțuri și ziua mergeam. Atacu cel mare a fost la apa Vidu, când s'a predat Osman Pașa. Făcând gardă mai multe zile până s'a încheiat pacea, am plecat înapoi trecând Dunărea pe la Gura Hanului pe șeci. Am trecut prin Câmpu Lung, Schitu Golești spre București. De aici am plecat spre casă în concediu pe 3 săptămâni. După însănătoșire am mai făcut armată doi ani. M'am liberat și căsătorit cu Safta Gh. Barosan din Țișăuți Ducatu Bucovina. Mi-a născut 10 copii: 4 în viață și 6 morți. Doi căsătorii. Pământ mi-a ramas de la părinți 4 făci.

Nu am primit nici o răsplăt. Muncesc cu palmele și îmi agonisesc hrana mie și [copiilor din lucru pământului].

Sunt decorat cu trecerea Dunărei, Independența Română și două rusești. Contribuție plătesc și astăzi.

Andrei V. Ioan

Reg. 4 Artileria Bateria I-a

Născut la anul 1855 luna Mai 21 zile, în satul Dumbrăveni—Botoșani fiu a lui: Vasile Andrei și Safta.

„Creșterea am primito în casa părintească. Carte nu am învățat.

La 1 Martie 1877, am fost încorporat făcând instrucția în Roman deși reședința Regimentului era la Iași. După două luni am mers la Buzău, unde am primit caii, de acolo la Orava cu tot cu tunuri. În acea primăvară am început bombardarea unor cetăți; dar nu știu cum le zice. Am trecut Dunărea pe caicuri la T. Măgurele.

Tunuri eran așezate pe niște dealuri la Plevna pe când bombardam catatea Grivița. Turcii ne au făcut pierderi la 2 tunuri. Unui soldat voluntar i-a rupt piciorul. Am avut noroc de dorobanți că ne au scoborât tunurile. Comandantul Bateriei era D-l căpitan Ronescu Nicolai, al Regimentului D-l Colonel Costescu Anton. Am fostlovit de un glonte în soldul drept.

Mam căsătorit după răboiu cu Domnica D. Iacob. Am avut 4 copii, din care: 2 băieți și o fată trăsă, dar, nu sunt căsătorii nici unul.

Stăpănesc 50 prăjini pământ de la părinți. Nu am fost răsplătit cu nimic de țară. Am 4 decorații.”

Marchitan Vasile

Soldat Regimentul 5 linie Iași Comp. 5-a Bat. II

Născut la anul 1851 în satul Sălăgeni fiu a lui Ioan Chiriac Marchitan și a Marandei. Creșterea am primito în casa părintească din satul Sălăgeni comuna Dumbrăveni județul Botoșani. Carte nu am învățat.

La anul 1876 am fost recrutat și luat în armată. Am făcut serviciul la Iași din toamna anului 1876 până înprimavara anului 1877, când ne a pornit la răboiu pe jos. Am mers din sat în sat, din oraș în oraș până la T. Măgurele. Aici ne ținut câte va zile, apoi am trecut Dunărea cu Corabia în Bulgaria la orașul Nicopolis, unde am făcut gardă timp de o lună. În urmă nea pornit spre Plevna. În asaltul de la 30 August ce sa dat contra armatelor Turcești așezate în redevute de la Plevna, am fost rănit de un glonte în partea dreaptă la obraz. După încetarea luptei pe roți răniți nea pus în care, neau dus până la Dunărea și de acolo la București unde am stat o lună în spital. După ce m'am vindecat, m'a trimes în concediu acasă. Nu am stat de cât o lună și a venit ordin să plec iarăși la București. De la București ne-a trimes la Craiova unde am stat vreo 10—15 zile, apoi am fost liberat și trimes acasă.

La anul 1880 prin luna Fevruarie mam căsătorit cu Domnica Scariat Șirbu, care mia născut 10 copii din care trei au murit și 7 sunt în viață. Pământ nu am. Muncesc cu palmele de îmi agonisesc hrana.

Sovea Iordache

Soldat Regimentul 16 Dorobanți Comp. III Bat. I

Născut la 1853 luna Ianuarie, fiu a lui Vasile Șovea și a Marandei.

„Creșterea am primit în casa părintească din satul Sălăgeni comuna Dumbrăveni județul Botoșani. Carte nu am învățat. La vârsta de 21 ani 1874 prin luna Iunie am fost recrutat și încorporat în armată. Am făcut serviciul cu schimbu pe granița despre Bucovina timp de 3 ani.

În anul 1876 am fost concentrați la Iași, de aici la Tecuci, la Caracal, la Focșani timp de 4—5 luni. Iarna nea desconcentrat și nea trimes pe acasă.

În primavara anului 1877 prin luna Aprilie nea chie-mat la Botoșani, de unde nea pus în tren și nea dus la București. Nea îmbrăcat meliărește și nea trimis la Ottenița pe malul Dunărei, unde am făcut gardă pe frontiera despre Bulgaria. De acolo nea dus la Bechet apoi la Corabia, făcând gardă pe malul Dunărei. În ziua de 20 Iulie Sf. Ilie am trecut Dunărea cu vaporul de la Turnu Măgurele la Nicopole în Bulgaria. A doua zi nea pornit și am mers înainte poposind prin sate și pe câmpii, până ce pe la 27 August neam apropiat de Plevna.

În ziua de 30 August pe la orele 3 după amiază am primit ordin pentru a da atacu contra armatei Turcești. Turcii din redevute ne gătiau cu focurile. Ai noștri cădeau cu sutele. Dacă am văzut că nu putem străbate prin ploaia de gloanțe, ce venia din redevute Turcești, ne am retras. În urmă ne am unit cu o tabără Rusească și am pornit din nou.

În acest timp fiind în apropiere de redevu m'a lovit un glonte la mâna dreaptă în cot. Atunci m'am plecat la pământ, am stat până ce sau mai rărit focurile și m'am retras înapoi.

După încetarea luptei nea pornit pe toți cei răniți în cară trase de boi spre Dunărea la Turnu Măgurele, unde nea ținut vreo 12 zile. Apoi nea pornit spre București, nea internat în spitalul Coltea, unde am stat două luni. În spital mi-a scos gloantele din mână și după ce m'am vindecat, mi a dat drumul în concediu acasă pe 4 luni.

În anul 1878 a venit ordin să plecăm iarăși. Mam dus la Botoșani, de unde m'a trimes iarăși acasă, din cauză, că eram lovit la mână.

La anul 1875 mam căsătorit cu Ioana Iu Gh. Melenciu, care au încetat din viață acum 2 ani.

Am avut 3 copii din care unu a murit și doi trăiesc.

Onucu Ioan

Caporal în Regimentul 16 Dorobanți Bat. I. Comp. IV

Născut în anul 1851 luna Martie în satul Varaticu Dumbrăveni Botoșani. Fiu a defuncților : Manolache Onucu și Zamfira. La școala nu a învățat. Creșterea a primit-o în casa părintească. La anul 1874 am fost recrutat și repartizat la regimentul 16 Dorobanți, compania Burdujeui. În primavara acestui an am fost încorporat și dat cu schimbu, după ce făcuse instrucție o lună.

În anul 1876 am fost concentrația la Tecuci apoi Focșani. Reînforși la Tecuci am erant până în săptămâna albă în 1877, când nea dat drumu acasă.

Aice am stat tot postu, paștele și în Duminica Toamei nea pornit din Burdujeui. Am mers la Botoșani. Acolo a venit Batalionul din Dorohoiu. Nea pus în tren și nea dus la București. Comandant batalionului nostru era Domnul Maior Stamatin, a companiei domnului căpitan Negoescu N. La București am stat trei zile în dealu Spirei. Nea pornit la satu Gruiă lângă Dunărea și după Sf. Gheorghe nea dus la Oltenița. Aice am stat o săptămână, caram neule cu spatele și făcăm fașini de apărare pentru tunuri. De peste Dunărea veniau ghiulele Turcești și loveau pe ai noștri. Când s'a împlinit săptămâna, a venit o divizie de Ruși și nea schimbat. Noi am plecat înapoi la București, iar în dealu Spirei. Am stat două zile și nea pornit la Caracal. Am mers 12 zile pe jos. Popușoii erau mari. În Caracal. am stat mai mult până s'a copt orzu.

Se începuse lupta cu Turcii. Pe noi nea dus la Bechet lângă Dunărea unde nea pus de am făcut gropi câte pentru doi oameni, pe malul Dunărei. Vedeam pe Turci pe acela mal. Noi ședeam în gropi. După o săptămână au venit ordin de rădicare. Am mers la Corabia, unde era un palat spart de ghiulele Turcilor Venise mulți fugari din Bulgaria și îi închisese într'un grajd. Erau femei, copii, Rușii îi luase cu un vapor.

Domnul Colonel Boteanu m-a însărcinat pe mine și pe sergentu Luca Grigore, să trecem cu o lotcă Dunărea, să aducem pe uo om bătrân din ceia parte, să-l întrebe ce este pe acolo. Am trecut Dunărea ziua la amiază. Pe ceala mal era o mulțime de oameni, venise cu căruțele și carele aducând mâncare copiilor. Am luat un bătrân în lotcă și l-am adus d'noace. Bătrânul era ras pe cap. Domnul Colonel au vorbit cu el românește. L-o întrebat ce mai e peacolo. El o povestit răsurile ce făcuse Turcii cu ei și că au plecat la Plevna. După care l-o pus pe bătrân în lotcă și l-o trecut înapoi.

Noi am plecat la Turnu Măgurele. Seara cu un vaporăș am trecut Dunărea la Nicopole. Când sa făcut ziua eram în cetate. Gărzile Rușești le-a rădicat și nea pus pe noi în locu lor. Era turburare mare în cetate. Magaziele de grâu ardeau, pe jos arme farmate, tunuri răsturnate, ziduri stricate, lumea ce mai era sta îngrozită; foc în mai multe părți ardea, femeile plângeau, magarii râdeau. Am stat trei zile și venindu-ne schimbători Români, am plecat spre Plevna la asfințit. Sara am poposit într'un sat pustiu și am plecat cam înapoi împrejur spre răsărit amiază. Am mers toată noaptea, ziua și înspre seară am ajuns la locul hotărât. Se vedeau munții Balcani. Nu aveam ce mânca nimic. Domnul căpitan nea zis, «ați auzit voi de post negru». la aista este».

Popușoi erau în lapte pe câmp. Am fript câte unu și am mâncat. Seara nea venit mâncare, de care mult ne am bucurat.

Noaptea am scos tunurile noastre din forturi și le-am înaintat, făcând alte forturi. Turcii ne-au simțit. Au început focu. Noi eram pe o coastă.

În linie era regimentul 5. Au început focu și a noastră. Ce mai grozăvie era!! Cum curge ploaia, așa curgea gloanțele. Domnul căpitan ne-a înturmat înapoi. A doua zi am stat în repaos. A treia zi ne-a dus într'o vale cu o pădurnice de tărsoși. Acolo era și regimentul 5 de linie. Ne-a dat câte două fliuște de rachiu, mâncare pe două zile și nea poruncit să facem câte o fașină de strujeni, pentru a trece un părau. Când ședeam am văzut că sanitarii aduceau un ofițer mort omorât de turci. La ameză ne-a scos, ne-a pus în tirariori. Înaintea noastră erau vânătorii sârmanii! tare erau în sărcinați cu fașini!! Turcii când o văzut batalionul II de vânători, o eșit din forturi, au pornit foc, navală, de potochit până am ajuns noi. Am eșit în linie de batae. Comandații strigau : „înainte!”, înainte! A noastră o început a cădea cu zecile și sutele. Vai! ce vaicărae erau! Huetu tunurilor, obuzele, glonțele, te îngrozeau. Turcii văzând navală noastră, sau retras în forturi. Vânătorii saracii ședeau pe jos ca puii tăeji. Colonelul nostru D-l Boteanu a început a plânge văzind înconjurat drapelul de turci. Domnul căpitan Codrescu îi zicea „ce ești ca o femeie??!” Sergentul de la garda drapelului s'a ascuns cu el într'o așezătură. Căpitanu încurajă pe domnul colonel. În vorba aceia un glonț vine de la Turci, l-o lovit în pânteci și o gătit de spus. A strigat, fraților!! luațimă pe două arme și mă duceți din mână pagănilor.

Soldații din rândurile lupte se clătinau, dădeau un pas înainte și doi înapoi. A venit Domnul Colonel Fotia de la 13. El cu un ofițer tânăr strigă „înainte! întăriți rândurile!” Ofițeru strigă : „Domnule Colonel,

R O M Ă N I A .

Primariul Comunei Botoșani.

Soldații Români luptă pentru apararea drepturilor patriei lor, rîniții din asemenea lupte aũ nevoie de ajutoriũ pentru vindicarea rãnilor; domniele-vostre D. D. cetățeni puteți ușura mult durerile lor contribuind cu seamă și pãnderie ce veți binevoi a oferi; vă rog dar bine-voiți a veni în ajutoriul rãniților cu seamă și pãnderiã.

Ofrandele se primesc la Primãrie spre a se înainta la destinație.

p. Primariũ : I. SEVASTOS.

No. 3.500.

Secretariũ : C. P. BUDEANU.

Anul 1877, Septembrie 17.

Imprimeria Adrian Botoșani.

ROMANIA

DIRECTIUNEA
SCHOOLI PRIMARE DE FETE No. 2

DIN
BOTOSANI

No. 35

Anul Scolar 1877-1878

Obiectul :

754/90 Botosani, 1877 Sept 5 10
Cava Primarului D^{le} Prefectului
cu anuntiu in lumina
de la parolano car alii
mei' doferi.
P^{re} J. Stenastoy

D^{le} Primar

Ureale scolare de fete No. 2 din Botosani
facand D^{le} S. dra scama intampia liberei de
prelegeri, pentru inchinuta armatei Romane
data cu aceasta a m^{re} onore D^{le} Primar
a fo' prezenta ipse a dispune lumina
a la locu de destinat

Primiti D^{le} Primar Vi ruga, cu
ferm^{re} de stima me.

Directorul :
[Signature]

Stimata Sallu
D^{le} Primar al Bras Botosani

**Nota telegrafică cu data de la ⁶/₁₈ Septembrie corect anul
1877, adresată de către dl. Ministru Cogălniceanu
cătră d-nii Prefecți și tuturor autorităților jude-
țiare, județene și comunale din țară.**

Ministrul de Resbel prin o circulară către Prefecți, a aratat nevoia în care ne aflăm de a avea arme, Avem brațe nu avem puști! Ni-se oferă ocaziunea, de a completa armatura noastră cu puști Piabody, pe care experiența în fața inamicului ne a dovedit ca cele mai bune în mâna soldatului Român. — În numele Domnului, în numele Guvernului, în numele Terei, facem apel la patriotismul Dv. înțelegeți-vă cu toate autoritățile administrative, judeciare, județene, comunale și organizați comitete de cetățenii cei mai rivnitori pentru mărirea și onôrea națiunei române și faceți ca în județul Dv. să se adune sumele trebuitoare pentru cumperarea a celu puțin 2000 puște Piabody. Corespondența veți bine-voi a o ținea cu Ministerulu de Resbelu, cunoștem gena finaciară în care se află Țeara, dar speru, mai bine ținându, credu că patriotismul românu va birui chiar sărăcia. Prefecturile suntu rugate a afișa pretutindene acest apel făcut cătră însuși națiunei.

Ministru, Cogălniceanu.

Pentru conformitate :

p. PREFECT JUD. DOROHOIU,
M. ȚUGULEA.

R O M Â N I A

PRIMARIA URBEI DOROHOU.

APEL CATRE CETĂŢENII DOROHOENI,

„Armata Română au trecut Dunărea.

„Ea luptă acolo pentru liberarea popórelor creştine de sub jugulu despotismului şi pentru asigurarea independenţii Statului nostru.

Cauza este sfântă, trebuie se o imbrăţoşăm cu toţii!
De la mic până la mare se alergăm şi se depunem obolul nostru pe oltariul Patriei.

Soldăţii Români n'au uitat vitejia străbunilor lor, dar au nevoie de concursul celor 5,000,000 de Români ce compun Statul Român.

Ei se luptă, se luptă grosnic pentru a învinge trufia osmanliilor.

Vitejia soldaţilor noştrii este admirată chiar de duşmanii noştri.

Numai atâta însă, nu este destul! Ei au nevoie de arme. Au nevoie de tot ce este trebuitoriu în susţinerea unui rebel atât de crâncenu.

Braţe sunt şi încă braţe vigurose! Dar arme nu avem.

Cătră voi cetăţeni ai Dorohoiului din vechia cetate a lui Stefan cel Mare se adresează Primarul vostru.

Intruniţi-vă în ziua de 10 a corentei la órele 6 post meridiane în ospelul Primăriei şi cu toţii împreună consultându-ne se luăm grabnic demersuri a veni în ajutorul armatei — prin sub-scriptiuni voluntare — dacă nu mai mult cel puţin cu 2000 puşti.

Vă aştept la Primărie în sara de 10 corent, am speranţă că apelul meu va fi audít şi că Dorohoiul nu va rămâne în urma celor-lalte judeţe.

Primar, V. I. CALCÂNTRAUR.

Secretar, GH. EM. BUDIŞTEANU.

No. 2300
1877, Septembrie 7.

DOROHOU.—Imprimeria Ilie G. Raclîi.

R O M Â N I A .

PRIMARIUL COMUNEI BOTOȘANI.

DL. Ministru de Interne prin nota telegramă din Măgurele, arată, că nopțile fiind foarte reci, Armata Română are nevoi de flanele și ciorapi de lână; D-nii cetățeni sunt rugați se vină în ajutorul Armatei cu ofrande de asemenea efecte.

Sub-scrisul, comunică acest apel DD. cetățeni și la rândul său îi roagă să bine voiască a veni în ajutorul Armatei cu asemenea efecte.

p, Primariu: I. SEVASTOS.

Secretar: C. P. Budénu.

No. 3579.
Anul 1877, Septembrie 19.

Imprimeria Adrian, Botoșani.

Documentul nr. 287

1877, luna Septembrie in 9 zile.

Doamna mea,

Din buletinul de la zentru rezoluului publicate in diferite jurnale din Tera si dintr-o parte prin firul electric in mod oficial, se afirma ca n zilele de la 30 August si pana la 4 Septembrie corent armata romana a suferit pierderi in No. aprocsinativu pana la 1300 morți și raniți, aceste pierderi sunt facute atat in luarea pozitiunilor de la Pievna, cât și n păstrarea lor in contra diverselor atacuri a le inamicului care s'a cercat des a le relua fara a isbuti.

Soldatii nostri in vederea isbandelor obtinute si a bravurii aratate cu ocazia sangeroselor batalii se fosec decorați in No. forte mare dintr-o parte cu cruci a le Sf. Gheorghe și Steva României de către Majestatea Sa Impăratul Rusiilor și de Maria Sa Domnitorul Românilor; — in tot timpul acțiunii trupelor române au dat probe de cel mai mare devotament și abnegățiune; luptându-se ca niște eroi.

Di. Ministru de rebel prin telegrama sa No. 13,195 arată că se simte mare necesitate de scama pentru soldatii raniți in lupta.

La cine onorabila Doamna să mă adresez spre a obține unu asemenea obiect de extremă necesitate pentru vindecarea ranilor ostașilor români ce le dobandesc luptând pentru țera pe câmpul de onore? De sigur la caritabila Dv. bună-voințe, căci-cui nu i se sfrânge inima de durere? Cine poate se aibă inima care se nu fie-milosă, darnică către niște frați care s'a luptau pentru onore și independența României, mai ales acum in fața gravei situațiuni și a confagrațiunilor actuale in care să află Tera?

Care din români poate săa nepăsători auzind că frații noștri se svercoasesc de durere in pulbere și sange pentru a salva patria noastră Mamă?

Deci fac un apel călduros și mă adresez la generosul Dv. concursu onorabile Doamne române, rugându-vă că cu toțe să dați obolul Dv. spre a indulci suferințele și a alina vaețele fraților noștri care stau grămădiți pe câmpuri in agonia tuturor ne-ajunsurilor!

Ambulanțele române după cumu amu spusu au nevoe de imensă scamă pentru ranele ostașilor precum și de cameși necesare spitalelor. — Fie-care casă de gospodari din oraș poate respira din siferența de olandă să înțelegă, fie-care casă poate se dea o camașă sau până și pentru confecționare unor atare; și n momentul de a se pune sub presă acest apel primesc știrea că pe lângă cele susu enumerate, armata română mai are nevoe de flanele și ciorapi de lână fiind nopțile forte reci.

In numele Terei și ai-bravilor noștri, ostași, încă o-dată vă rog se vă puneți la lucru fără preget-căci trebuința este mare și urgentă! — Nu mă îndoescu unu moment că sa române veți sta indiferente căntu este vorba de a veni in ajutorul filor Terei chemați a apăra hotarele ei.

Ofrandele Dv. se bine-vroită a le depune la Primărie spre a se pute trâmite la destinație și a se cere Ministerului a vă exprima cuvenitele mulțumiri de grațitudine.

Primiți, vă rog, asiguranța osebitei mele considerațiuni.

PRIMAR, V. I. CALCANTRAUR.

Secretar, Gh Em BODIȘTEANU.

D-séle
Dómnei

Henric C. Ciornes

R E P U B L I C A.

PRIMARIUL COMUNEI BOTOȘANI.

PUBLICAȚIE.

Nota thelegramă a d-lui Ministru de Interne dată de la Măgurile comunicată Primărie in copie de dl. Prefect de Judeciu pe lângă adresa No. 8696, să afișeze spre cunoștința publică in totă a ei cuprindere:

„Prefectu Cahul intrébă dacă pôte primi biletele rechezițiunei ca ofrandă pentru cumpararea de arme și alte trebuințe ale oștirea; mă grăbesc a vă în-cunoștința, că acele bilete avënd aceiași valóre ca tóte efectele publice ale Statu-rii le puteți primi ca bani in tóte ofran-dele ce vi se vor face; tot-odată vă re-șpet că timpurile umede și reci începând, să fi bine ca cetățanei care pot să ofe-rescă pentru soldați flanele gróse, obiele, tricmane sau zeghe, ițari gróși și ori-ce bine călduróse de felul acest.“

Pr. Primariu: I. SEVASTOS.

No. 3631.

Anul 1877, Septembrie 15/27.

Secretar: C. P. Budénu.

Șef: Godiaescu.

Documentul nr. 291

Lista 19

a obiectelor pentru prezentarea la stat
de către - Se amână și se face.

Nr.	Descrierea obiectului	Alumina		Cantitate	Observații
		kg	g		
1	Porcelană albă	75			
2	Porcelană albă	395		6	Canace nouă
3	Porcelană albă	160		1	Canace de a-
4	Porcelană albă	50			merică.
5	Porcelană albă	150		1	Bucalo porcelană albă
6	Porcelană albă				38 pct.
7	Porcelană albă				33 pct. pan de se
8	Porcelană albă	125			într-un sac
9	Porcelană albă	175			într-un sac
10	Porcelană albă	200			
11	Porcelană albă	1		1	pachet pan de se
12	Porcelană albă	1			de olărie în sac
					1000 g
		100			
		5	210		

Total alumina pentru prezentarea la stat

Lista 28

*de ofrande facute la Biserica Comuna
Bărbănt, în ajutorul vătărilor Bisericii
din...*

Nr.	Numele celor ce au facut ofrande	Suma			Observații
		lei	grani	banii	
1.	Teodora Dinu	-	112	-	
2.	Grigorie Traș	-	275	-	
3.	Simion Traș	-	775	-	
4.	Calina Căpitan	-	-	2	proclama
5.	Marina Ciocan	1	25	-	
6.	Marina Bălăceanu	-	75	-	
7.	Mar. Traș	-	300	-	
8.	Ecaterina Traș	-	200	-	
9.	Marina Ciocan	1	-	-	6 comunitate
			-	-	5 par. sume
			-	-	24 fetile de leamni
			4,912		
Scutele de cerșă...					
...					

248
503
457

Prezentată la Oficiul Transmisă de Oficiul
Margarele

present <u>868</u> Cl. <u>S</u> tar <u>68</u> Gr. <u>T</u> <u>2110</u> 187 <u>10</u> m. m. asinrai <u>22/10</u> 187 <u>9</u> m. timp	 TELEGRAMMA Oficial <u>BOTOSANI</u>	Expediată _____ Data _____ 187 ore _____ timp _____ Subscriis _____ Observatii <u>Circulara</u>
---	---	---

43500 Oficial BOTOSANI 411555

Către Prefect de județe

nam dispusati de mai multe ore se grabiti
cucompanari Confectorarii si expediarca
de urgenta si copiectar, ~~in~~ ~~si~~ pentru atinala
cu tobi acstei jorte putina cofoce au sosu
si amata supere de figu de unu dar
ca in cel multa mai scurt timp si executate
proemele pentru facandure raspunatori
de consecinta intezierii.

J C Bratcanu

A nari

(Signature)

Form. Nr. 3 Pentru confirmare:

România
Biroul nr. 1. al. Primarilor de fete etc.
din localitatea Botosani
Nr. 12

1877 Octombrie 10. - 32

1877 / 11 octombrie 77

3
de trimite lui Eldegarre decina si oportuna
pentru ca unele soldati carmanii din partea elevilor
sunt de soldati.

Aceto obiecte cu
trimiti prefecturii
- spre al. inainta la
destinatia

V. V. V. V.

Domnului Primar!

cu post avansat al 122 telegrafice de com.

Stelele acestor soldati sunt printru de patriotismul si
de comunitate sau grabit si de dupa elaba lor putera
a face telechilogramme si sunt si printru de la un
un anu parat pance si anu sunt opt ca sa se poata
bunii nostri soldati carmanii, rogandu-se a face
de manita acestor obiecte soldatilor carmanii.

Si in vederea acestor pleanta in care vor
travaliandu-se na data cu aceto a localitate sau
manuindu-se spre a la manita localitatii carmanii si
rogandu-se a se putea publicarea aceto ofiindu
ca se nu pot accepta si facia alor.

Primiti, la rog, domnului Primar sau guvern
peste a localitate unde cona. Desalu mi,

J. Chembel

Comandant
Comandant Primarilor de fete etc.
Botosani

Secretaria dela 15 octombrie 22/19
Supraamandata ca obligatiuni la re
convoacarea comitului administrativ
Precedente

Domnule Presedinte
Secretarii J. B. Horvath

In intervalul sesiunilor onorab. consiliu in scris am mai multe
chestiuni asupra carora comitetul permanent nu s-a putut
pronunsa a rentra sa se rezolve acum la onorab. consiliu.

Formalul dar am onore ale pune la dispozitia facem amara

Chestione in ei care reclama urgenta solutiuni a onorab. consiliu
este chesione in fine, taci de speciala pentru laborantii sal
datorilor bolnavi si carit. de la comitetul de reab. in acesti des
tine sa facim, mijlocii din partea guvernului si comitetul
permanent simfintu se obligata de in pregatirea actuala a pu
reda la lucrare facge si taci a coformab, financia sa de ase in
fintu se completu finantului si a comunci de expedire ofi tale
care se ocupa cu finant. 1000000. Din tau a cetera in hui
nere se reclama, dafu celelale facati pe timpul de 4. luni
suma de lei 10,000. Consiliul comunci a si votat cipa se pu
matate de lei 8000, inca pentru cica laltu jumtate ce finant
pe Judetu comitetul a fosto de parere sa se faca un in pami
din suma re pamiilor contra finant depusa la casa de consum
natie, inas acesta si ni chesione de Budgetu; sau egalat
ase rezerva obtutiuni onorab. consiliu.

Onorab. consiliu dar apliciuni si tati in care se afla para
nostra in in pregatire actuala, va bine voi a a vige la in fi
cile guvernului in finant accuata si a felului pentru com
parare de arce care se recomanda cipa la bine voi taci
sa dispozitiune

J. Constantinescu
J. B. Horvath

m. oct. 31

104

1877

128

104

Dumile Peșet

Timpului meu. V. Lefferson sub locotenent în regimentul al 4° de artilerie. Capitul în lupta din fața Pleșnei la 30 August, de la et a rămas în componența bagajului, altele care după cum măcar în format dar fi regulat de către locușii compoziției care trimite la familie, - Peșet acum înse nu am primit nimic încă. -

Vă rog de Peșet de bine voștri a miștaci. Care primoseci lucrurile și cele ce aș mai rămasi pentru ca macar această dovadă de pierici sub ochii mei de un Con Soler Co am ardat un bun și a care la perdit viața în lupta munită și a adus pentru veșnicia răsunet voștre Mărie.

Bine voștri, va rog. Al Peșet apăsut de voștelor și de voștelor.

V. Lefferson
1877 Oct. 30

Deal Peșet și de T. L. Notara

112

Lista

De sicandă, făcută la Mănăstirea
Pravosă, Volkyani în ajutorul cetei
de la Măriașeni cîmîșe.

<i>numele unora din cele</i> <i>cu care s-au făcut și s-au</i>	<i>banii</i>	<i>se vede în lista</i>
	<i>chilii</i> <i>anumele</i>	
1. <i>3000 Stelian Chentab</i> <i>fructiv. scolar de pete</i> <i>pentru clarele a</i> <i>cei scolar</i>	3	<i>8078 cîmîșe.</i>
2. <i>Stelian Măriașeni.</i>	1	
3. <i>Ion Măriașeni</i>	200	
4. <i>Ion Măriașeni C. J. Vasile</i>	40	
5. <i>Stelian Măriașeni</i>	200	
6. <i>Stelian Măriașeni</i>	100	
7. <i>Stelian Măriașeni</i>	100	
8. <i>Stelian Măriașeni</i>	100	
9. <i>Stelian Măriașeni</i>	100	<i>un egiptean mic.</i>
10. <i>Stelian Măriașeni</i>	200	
11. <i>Stelian Măriașeni</i>	100	

4815
1877 decem. 30

Stelian Măriașeni
Măriașeni

S. S. S. S.
Căminul Căminului
P. P. P. P.

Domnule Părinte,

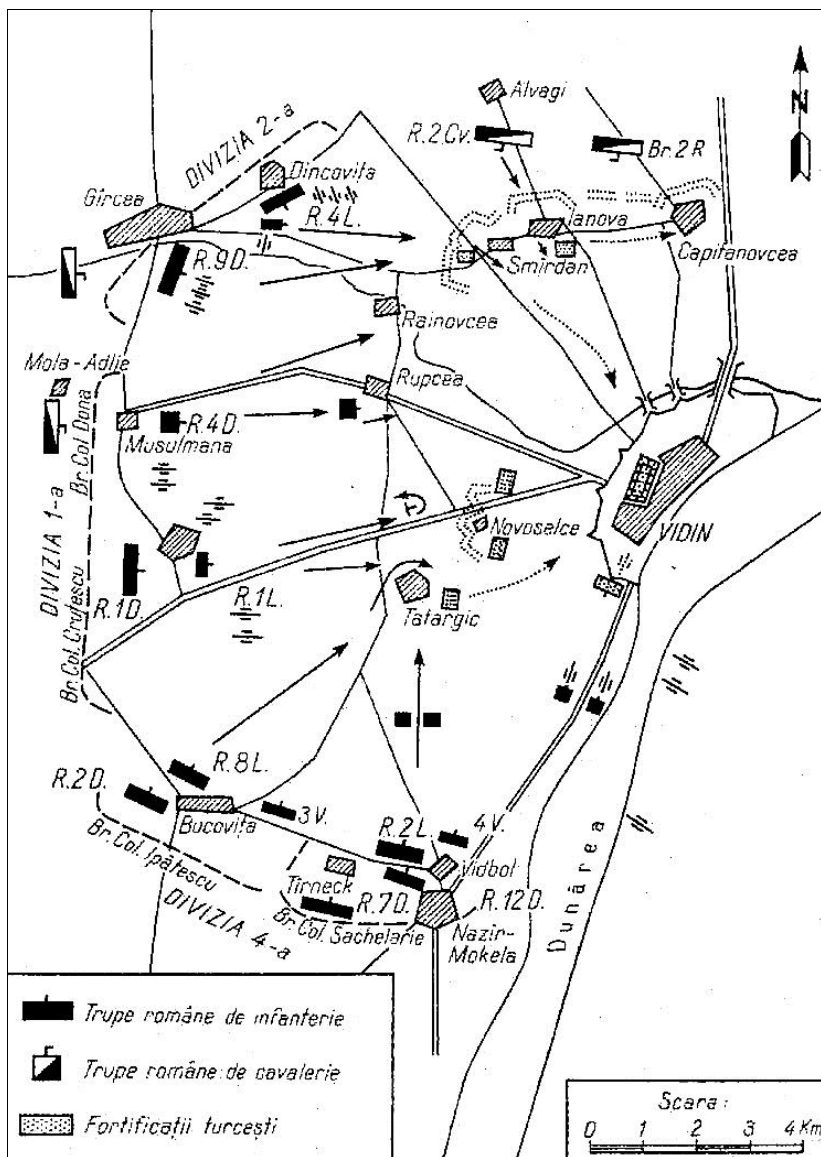
Coloți: eu această ve deprim
190. Doam seama din posternă și
dăse precechi colțuri de cămăi din
postea. Dna. Lăita. Căstoa. Cu
destinacțiune pentru solvații pro-
măini sămănt.

Părinte ve rog de Părinte
desicșării de stima me.

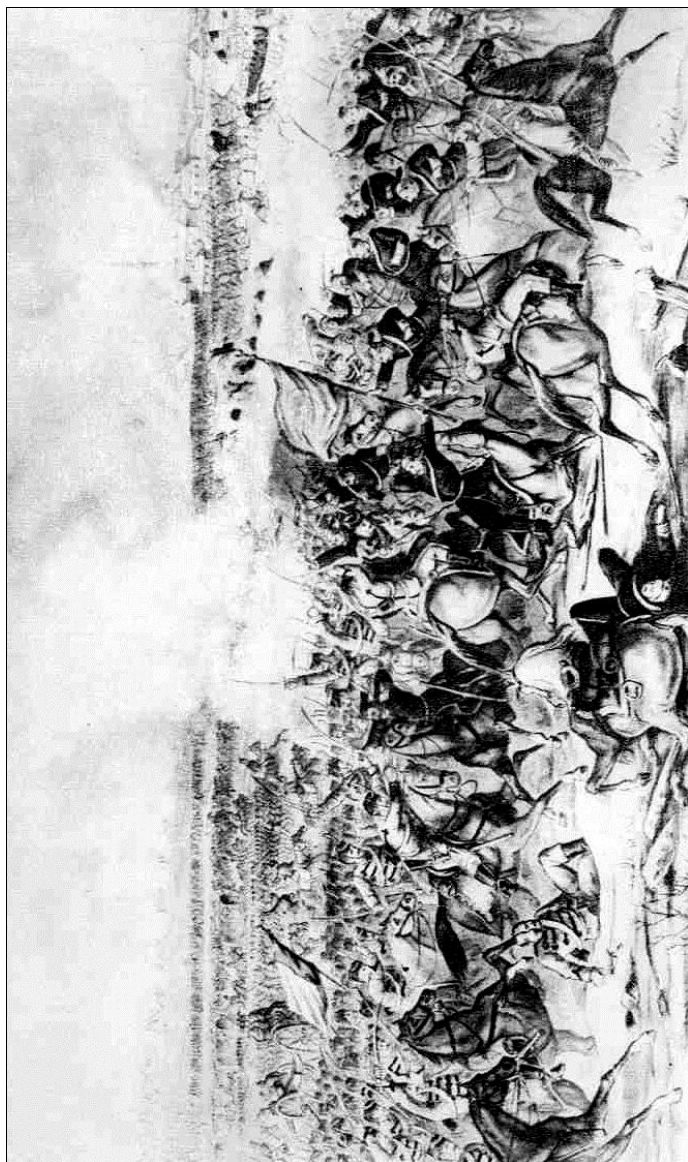
A. Obreg. 1877. Decembrie 8.

Am Părinte Uolci Botoșani.

Dispozitivul trupelor române în luptele de la Vidin

Bătălia de la Sirdan.
Cromolitografie, Editura Frații Ioanițiu, București, 1881.

#18. 38 1878 ^{4. Januar} ¹⁸⁷⁸ ^{17. Febr.}
 Gumpu' miei Parinte, sora si cumnat
 mai in tar de toti dorosu' ca, ezulta
 mea scrisori si ra entimpini in momen
 tili celi miei ferati ali senatati
 Dumilor vostri, cara disprimine
 veti sti ca sint bini senator
 si am primit scrisori de la Dna
 si spune ca meati trimese
 unu galban da ma spune in
 parte am ati trimese banu
 unu grop su' cam si sa faen
 a voscut ca scriso'ra am primin
 t da banu nu eam primit
 si ti rog scumpul mea tatua
 si urmasesti dispru galbanu
 la si nu ramai pedut pana
 ai dom' vini si noi ocaza ca ten
 facut pace si pana la
 mare dom' vini si noi
 si forte mult man buneat cand
 am primit scriso'ra si am auzit
 ca sinteti bini senatori ca totu
 vara si ti duci la am tar facut scri
 so'ra si au trimese si galbanu
 si creteti numai dicat si nu
 si pardea ci daca am facut gropu

193

Iul 1878 Merii 24

Campul Moen Ghis reghi
 Draguta anda m'ra tair de tair
 Dorosca si t'ra g'rauta cu Dulca
 Ca s'cum par Postea Apistole
 Sate m' timpuri in momesteli
 Colanai f'icet ade ite D'tale
 Parta disp'rimisi, si Dis'p'ricipia
 Vei se ca sunt em Bini sabate
 si pitre em nu mai D'gen
 ste ca tot am g'andit
 Cantina Casu Daru aemua
 Ear vadu Draga Ghis reghi
 Cam ai clisp' di as'g'oa
 Dragulu meu Ghis reghi
 meai facutu in tre Caric
 Dis'p'ri Costachi P'p'hi faru
 Pa nu dini la sat'Emia au
 mai vine Draguta ca lu
 part' g'rauta di alti Colia
 Daru la m'ra h' caacelia

**Uniforme de călărași
model 1873 pentru militarii din cavaleria teritorială,
purtate în timpul Războiului de Independență**

Soldat
ținută de vară

Sergent
mare ținută

Căpitan
mare ținută

Sublocotenent
ținută de campanie

**Dorobanți
Uniforme pentru infanteria teritorială „dorobanți” (1877-1878)**

Soldat
ținută de iarnă

Soldat
ținută de vară

Locotenent
mare ținută de serviciu

Colonel
mare ținută de cermonie

Ordinul „Steaua României”

Ordinul „Steaua României”, instituit prin Înaltul Decret nr. 1108, din 10 mai 1877, era destinat a recompensa serviciile civile și militare aduse statului

CETĂTENII!

„Fiii orașului, ș'ai judeciului nostru, regimentul 16 de Do-
robanți și escadronul III Calarași se întorn invingători și plini
de glorie la căminele lor.

Se mergem sei întimpinăm!

Se le eșim înainte cu pâne și sare.

Mândri de ei, se aruncăm în calea lor flori, în brațele lor
iubire și inimă adevărat romănesci; ei și-au vërsat singele pentru
noi, pentru a ne apăra bunurile, viața noastră, vetrele noastre,
moșia strămoșilor.

Intórcerea copilului în sinul mamei e o serbare a familiei.

Intórcerea eroului în sinul patriei e o mare serbare națională.

Un banquet demn de voi, demn de orașul și judeciul Boto-
șani, trebuie să 'ntimpine pe frații noștri.

Ofrande se primesc la Primărie.

Cetățeni!

N'am nevoie să vë spun mai mult: vë cunosc.

Vë aștept!

Primar: T. BOYAN.

Botoșani, 1878 August 4.

D.
este rugat se bine-voiască a onora
cu prezența D-séle banquetul ce
se va da astă-đi la órele 1—2
post-meridiane in grădina Pri-
măriei in onórea Regimentului 16
Dorobanți și escadronului 3 Ca-
larași.

Primar: BOYAN.

1878, August 11.

CETATENI!

Bravura armatei române in ultimul resbel a făcut admirațiunea lumei.

Faptele gloriose ale străbunilor au servit in tot-deauna de exemplu urmașilor.

Un monument commemorativ luptelor susținute de vitejii judeciului nostru trebuie să se nalță pe una din piețele orașului.

CETAȚENI!

Cine cu inima adevărat românească nu va veni se ieși parte la intrunirea ce urmărește a se face in acest scop Duminică 20 a curenteii la 7¹/₂ ore seara la școla Marchian?

Primar: **TH. BOYAN.**

Botoșani, 18 August 1878.

CETAȚENI!

Am onoare a ve aduce la cunoscintia urmatoarea

S A M A

de bani inoasați și cheltuiți cu ocaziunea primirii Regimentului XVII de Dorobanți și escadronului III de Calarași la 11 August 1878.

INCASARILE		
Persoanele cărora li s'a încredințat liste de subscripție	Suma încasată	
	Lei	Bani
Dl. George Hasnaș	30	
Major Iacob Stamatini	437	10
Constantin Flaca	353	25
Ilie Ciolac, prefect jud. Botoșani	298	50
Dr. Francisc Iancu	11	75
Constantin Savinescu profesor	20	
George Theodorescu Insiuturos	36	
Constantin Lăzărescu protoiereu	12	
Inoasați cu lista de la oficiul Primăriei Botoșani.	125	35
Item din reprezentatia țetescă dată de D-nii Ioan		
Adam, Matei Dimitroviței și Petru Ghițescu alții	131	
Dați din casa comună	355	
Total	1809	95

CHETUELILE		
Natura cheltuelilor	Suma cheltuită	
	Lei	Bani
Masa oficerilor și a soldaților	1175	
Muzica	114	25
Decoruri	303	30
Iluminatul	68	90
Tutun distribuit la soldați	75	
Pentru 4 1/2 duzini cuțite și furculițe	24	
Cheltueli de tipar	49	50
Total	1809	95

Actele oficiale care constată cifrele de mai sus sunt puse la dispoziția fe-cetuin.

Primar: **BOYAN.**

Secretar: **G. I. Vrăncianu.**

No. 3124
1878 Septembrie 7.

INDEX DE LOCALITĂȚI*

A

Albești, 121
Arcer, 146
Arcer-Palanca, 146
Avrămeni, 9, 74, 200, 213

B

Bacău, 119
Balaci, 139
Barboși, 120
Bârlad, 121, 122
Bâznoasa, 117, 122, 124
Băbicieni, 305
Bălușeni, 97, 125, 152, 165, 203, 204, 288
Bănești, 118
Bechet, 139, 140, 141, 150
Belarada, 149
Belogragik, 145, 146, 149
Bivol, 127, 210, 256
Blândești, 116
Bobulești, 116, 233, 289, 295
Bolgrad, 78, 79
Borzești, 9, 168, 183, 201, 213
Botoșani, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 20, 22, 23,
24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 38, 39, 40,
41, 42, 43, 45, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57,

* Trimiterea este la pagină

58, 59, 60, 61, 62, 64, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 76,
77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 92, 95, 96, 97,
98, 99, 101, 102, 103, 109, 114, 115, 116, 117, 118,
119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 131, 132,
133, 134, 135, 141, 142, 151, 152, 155, 156, 157,
158, 161, 162, 163, 165, 166, 167, 169, 170, 171,
172, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 11, 182, 184,
185, 186, 188, 189, 190, 191, 194, 197, 198, 202,
203, 204, 206, 207, 208, 209, 211, 215, 216, 217,
218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 228,
229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238,
241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 249, 250, 251,
252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 262, 263, 264,
265, 266, 267, 269, 270, 271, 272, 273, 275, 276,
277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286,
287, 288, 289, 290, 292, 293, 294, 295, 296, 297,
298, 299, 300, 301, 302, 304, 305, 313

Bragova, 107, 109, 110

Brâncoveni, 139

Brăești, 9, 127, 197, 212, 249, 287, 293

Brăteni, 215

Brehuești, 97, 186

Breslenița, 150

Broscăuți, 128, 164, 265, 303

Bucecea, 126

Buciumeni, 137

București, 5, 8, 11, 13, 23, 24, 26, 30, 31, 33, 34, 35, 38, 41,
43, 44, 45, 47, 57, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 77,
86, 90, 93, 94, 100, 103, 104, 105, 106, 107, 109,
110, 111, 112, 113, 114, 115, 119, 120, 127, 129,
131, 132, 134, 137, 138, 139, 143, 149, 161, 162,
164, 168, 169, 173, 174, 183, 184, 185, 187, 188,
194, 197, 198, 199, 200, 202, 205, 208, 209, 211,
213, 216, 221, 223, 231, 238, 243, 244, 246, 247,
249, 250, 275, 287, 291, 292, 293, 295, 300, 303,
313

Buda, 173

Budești, 137, 138
Buimăceni, 191, 195, 285
Burdujeni, 96, 97, 123, 124, 132
Bursuceni, 98
Buzău, 48, 51, 52
Buzeni, 117

C

Calafat, 31, 32, 90, 148
Capitonovcea, 65
Carabinci, 145
Caracal, 90, 91, 94, 136, 139, 150
Carlevo, 147
Călinești, 86, 97, 116, 117
Călnău, 137
Călugăreni, 166
Cialisovaț, 150
Chirnogi, 138
Chiscovata, 187
Ciacova, 150
Ciuperceni, 148
Comândărești, 189, 196, 206, 285
Copălău, 119, 124, 230, 231, 283, 284
Corabia, 32, 139, 140, 144, 150, 264
Cordăreni, 9, 127, 169, 187, 210, 213, 214, 245, 270, 287
Corlăteni, 128, 183, 212, 264, 287
Corni, 84, 85, 97, 115, 171, 186, 187, 190, 223
Costești, 96, 97, 117, 118, 152, 174, 186, 187, 190, 191, 279
Costinești, 223
Coșula, 116, 119, 132, 164, 186, 189, 190, 191, 230, 249, 264,
265, 275, 284, 285, 288, 289
Cotârgaci, 174, 175
Coțușca, 174, 199, 216, 236, 238, 239, 241
Craiova, 65, 90, 183, 197, 200
Cristești, 117, 124
Cucorăni, 223

Curtești, 13, 77, 78, 79, 80, 116, 187, 203

D

Dângeni, 77, 122, 287

Darabani, 9, 129, 168, 213

Dașova, 23

Dămileni, 63

Deleni, 96, 97, 186

Demirkioi, 89, 143, 150

Dersca, 129

Dimăcheni, 213, 288

Dobârceni, 116, 117, 121, 187

Dolhasca, 56, 57, 60, 61

Dolni-Dubnik, 143

Dolni-Etropol, 143, 150

Dorohoi, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 45, 49, 57, 62, 63, 64, 74, 75,
76, 96, 110, 115, 123, 126, 129, 130, 131, 132, 135,
162, 163, 164, 168, 169, 173, 175, 176, 183, 184,
187, 197, 198, 199, 200, 202, 205, 209, 210, 211,
212, 213, 214, 216, 217, 221, 222, 224, 226, 227,
228, 231, 232, 234, 235, 236, 237, 238, 241, 242,
243, 244, 245, 246, 249, 250, 251, 252, 254, 255,
256, 257, 258, 259, 262, 263, 264, 265, 266, 267,
268, 269, 270, 271, 273, 275, 276, 277, 278, 287,
288, 289, 290, 291, 292, 293, 297, 298, 300, 301,
303

Dracșani, 116, 117, 119, 182, 190

Dragova, 62

Drăgănești, 139

Drăgășani, 116, 117

Drăgușeni, 9, 213

Dumbrăveni, 84, 96, 98, 99, 126, 172, 190, 283

Dumeni, 127, 270

Durnești, 122, 211

F

Fântânele, 84, 86, 96, 186, 187
Fălticeni, 49, 58, 101
Feredeeni, 96, 97
Flămânzi, 97, 190, 282

G

Galați, 122, 123, 125, 126
Gângiova, 140, 141
Gârcea, 148, 149
Găești, 83, 85
Ghighen, 144
Gorbănești, 169, 182, 186, 190
Gorni-Etropol, 150
Grămești, 128, 168, 203
Greci, 139
Grivița, 18, 20, 28, 32, 34, 43, 46, 76, 89, 90, 92, 93, 98, 100,
141, 142, 150, 313
Gruia, 137, 138

H

Hârlău, 96, 119, 191, 230
Havârna, 9, 128, 168, 173, 188, 201, 210, 212, 246, 252
Hănești, 129
Hănțești, 127, 241
Herța, 63, 96, 132, 136, 165, 169, 187, 205, 213, 234, 237,
242, 243, 245
Hilișeu-Curt, 275
Horbova, 127
Hormondic, 146
Horodiștea, 127, 199, 215, 257
Hreățca, 128, 174, 213
Hudești, 9, 128, 164, 168, 199, 200, 212, 214, 292

I

Iași, 11, 28, 47, 53, 54, 56, 57, 63, 96, 111, 130, 133, 180, 302
Ibănești, 63, 128, 188, 212, 263
Ieșalnița, 88
Inova, 65
Ionășeni, 116, 117, 187, 190

K

Kaluger, 148
Kridobaru, 145

L

Lătăi, 286
Leorda, 303
Lișna, 164
Liteni, 13, 73
Liveni, 127
Lkondja, 146
Lom-Palanca, 145, 146, 148
Lozna, 127
Lunca, 129

M

Mamornița, 132, 173, 237, 287
Manoleasa, 9, 168, 213, 269
Mănăstireni, 166, 179, 190, 204, 208, 209, 223
Mănăstireni de Sus, 179
Metz, 12
Mihăileni, 9, 74, 129, 206, 213, 250
Mileanca, 183, 215, 254, 255
Mitoc, 123, 130, 184, 199, 266
Movila, 234, 235

N

Nazir-Mahala, 65, 145, 146, 148, 149
Negoești, 137
Nicopole, 98
Novoselcea, 65

O

Oltenița, 137, 138
Opanez, 65
Orăști, 137
Oroftiana, 63, 64
Osmanlie, 148
Ostopceni, 82, 126
Ostroveni, 88, 140

P

Pârâu, 13, 71, 72
Păltiniș, 128
Pilipăuți, 243
Pitești, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 104, 115, 116, 118, 119, 120,
121, 122
Plevna, 7, 9, 11, 12, 19, 23, 32, 40, 41, 46, 74, 76, 98, 103,
114, 225, 312, 314, 315
Ploiești, 117, 123
Poiana, 86, 97, 140, 141, 186, 187
Poiana-Lungă, 86, 97, 186, 187, 190
Pomârla, 9, 129, 188, 212, 215, 244, 250, 251
Popești, 137
Popăuți, 223
Poradim, 12
Prisiceni, 139

R

Rahova, 49, 50, 150

Rânghilești, 187
Rast, 141
Rădăuți, 9, 132, 201, 213, 301
Rădăuți-Bucovina, 301
Rădeni, 96
Reni, 207
Ripiceni, 122, 190
Roman, 106, 127
Românești, 190
Ruzince, 146

S

Salcea, 12, 96, 97, 116, 117, 186, 187, 189, 191, 282
Sârbi, 9, 213
Saucenița, 45
Sălăgeni, 99
Săveni, 9, 74, 110, 132, 168, 173, 213, 232, 233
Seglița, 148
Siminicea, 96
Slatina, 139
Smârdan, 12, 65, 66, 68, 69, 105
Stăuceni, 152, 155, 203, 204
Stoicănești, 139
Storești, 96, 97, 280
Strahotin, 122
Stroești, 189
Suceava, 49, 50, 53, 54, 55, 59, 60, 61, 96
Suharău, 9, 129, 212, 242, 262, 268

Ș

Șendriceni, 129, 213, 245
Șoldănești, 123, 182, 187
Ștefănești, 82, 117, 121, 122, 131, 187, 190, 206, 215, 233,
285, 289, 305
Știubieni, 115, 128

T

Talpa, 139
Târgoviște, 84
Târgu-Dialu, 82
Târnauca, 128, 129
Teișoara, 152
Todireni, 116, 117, 125, 196, 285
Trestenik, 143
Trestiana, 164
Trușești, 83, 118, 186, 285
Tudora, 13, 71, 72, 73, 84, 97, 116, 117, 186, 281
Tulbureni, 125
Tureatca, 173
Turnu-Măgurele, 23, 50, 53, 54, 55, 57, 87, 89, 90, 95, 139,
140, 150, 224, 228, 264, 269, 292, 300
Turnu-Severin, 80, 81, 82

U

Ungureni, 175, 191, 196, 285
Uriceni, 117, 284

V

Vadin, 50
Vadu-Lat, 139
Varatic, 99
Vârfu-Câmpului, 129, 203, 212
Vârtob, 148
Văcărești, 84, 138
Văculești, 45, 130, 289
Verbița, 47, 67, 104, 141, 143, 144
Verești, 96, 187
Vidin, 12, 31, 32, 66, 67, 68, 105, 334
Vlăsinești, 130, 290
Vodna, 148
Vorniceni, 9, 128, 183, 187, 213, 215, 246

Z

Zamostea, 127, 128, 187

Zăicești, 153, 154

Zlătunoaia, 223

CUPRINS

INTRODUCERE	5
PARTEA I CONTRIBUȚIA DE SÂNGE A BOTOȘĂNENILOR ÎN RĂZBOIUL DE INDEPENDENȚĂ.....	15
CAPITOLUL I - „ROMÂN ZICE, VITEAZ ZICE“ EROI BOTOȘĂNENI MORȚI	17
<i>Căpitanul Mihail Romano - „Din toți cel mai viteaz“</i>	<i>17</i>
<i>Sublocotenentul Ion V. Elefterescu</i>	<i>30</i>
<i>Căpitanul Leon Cracalia</i>	<i>43</i>
<i>Sublocotenent Dimitrie Lemnea</i>	<i>45</i>
<i>Locotenentul Nicolae Caloianu Cătănescu</i>	<i>48</i>
<i>Sublocotenentul Ioan Frunzetti</i>	<i>62</i>
CAPITOLUL II DOCUMENTE PRIVIND ALȚI EROI BOTOȘĂNENI MORȚI PE CÂMPUL DE LUPTĂ ȘI ÎN SPITALE SAU ACASĂ DIN CAUZA RĂNILOR SAU A BOLILOR CĂPĂTATE ÎN TIMPUL RĂZBOIULUI DIN 1877-1878.....	71
CAPITOLUL III EROI BOTOȘĂNENI DECORAȚI RĂMAȘI SAU NU ÎN VIAȚĂ DUPĂ MOMENTUL DECORĂRII.....	100

CAPITOLUL IV EROI BOTOȘĂNENI RĂNIȚI SAU BOLNAVI IEȘIȚI DIN DIFERITE SPITALE ȘI TRIMIȘI LA CASELE LOR ÎN CONVALESCENȚĂ.....	114
CAPITOLUL V DOCUMENTE REFERITOARE LA DRUMUL DE GLORIE AL REGIMENTULUI 16 DOROBANȚI ÎN CAMPANIA 1877-1878	131
PARTEA A II-A DOCUMENTE PRIVIND CONTRIBUȚIA MATERIALĂ BENEVOLĂ A BOTOȘĂNENILOR LA SUSTINEREA RĂZBOIULUI DE INDEPENDENȚĂ	159
GLOSAR	306
ANEXE.....	307
INDICE DE LOCALITĂȚI	344

Tehnoredactare: **Cristina Chiscariu, Dan Ihorov**

Tiparul executat la S.C. CAROMI S.R.L. Botoșani

Str. Constantin Gane, 12 bis / tel: 525909, 585050 / fax: 585050

Comanda nr. 15665/2002 • Coli tipografice: 11,12 70/100 70 g/m²

TIPĂRIT ÎN ROMÂNIA

